

Södra visar vägen

2019 | ÅRSREDOVISNING OCH
HÅLLBARHETSREDOVISNING

Innehåll

- 2 Det här är Södra
- 4 Södras position i världen
- 6 Vd och koncernchefen har ordet
- 8 Röster om Södra

SÅ SKAPAR SÖDRA VÄRDE

- 10 Globala trender accelererar grön omställning
- 12 Vision, mål och strategi
- 14 Värdeskapande i Södra

HÅLLBARHETSREDOVISNING

- 16 Ett hållbart Södra
- 20 Klimatpositiv verksamhet
- 22 Hållbart skogsbruk
- 24 Hållbar innovation
- 26 Effektivt resursnyttjande
- 28 Ansvarstagande arbetsgivare och engagerade medarbetare
- 30 Ansvarsfulla affärer

VERKSAMHET

- 32 Södra Skog
- 34 Södra Wood
- 36 Södra Cell
- 38 Övriga segment

EKONOMISK REDOVISNING

- 42 Innehållsförteckning
- 43 Flerårsöversikt
- 44 Alternativa nyckeltal
- 45 Övriga definitioner
- 46 Förvaltningsberättelse
- 51 Rapport över totalresultat för koncernen
- 52 Rapport över finansiell ställning för koncernen
- 54 Rapport över förändring i eget kapital för koncernen
- 55 Rapport över kassaflöden för koncernen
- 56 Resultaträkning för moderföretaget
- 57 Balansräkning för moderföretaget
- 59 Rapport över förändring i eget kapital för moderföretaget
- 60 Kassaflödesanalys för moderföretaget
- 61 Noter
- 97 Förslag till vinstdisposition
- 98 Revisionsberättelse

HÅLLBARHETSNOTER

- 102 Om Södras hållbarhetsredovisning
- 110 Hållbarhetsdata
- 122 GRI-index
- 125 Granskningsrapport
- 126 Hållbarhetsrapport enligt årsredovisningslagen
- 127 Revisors yttrande

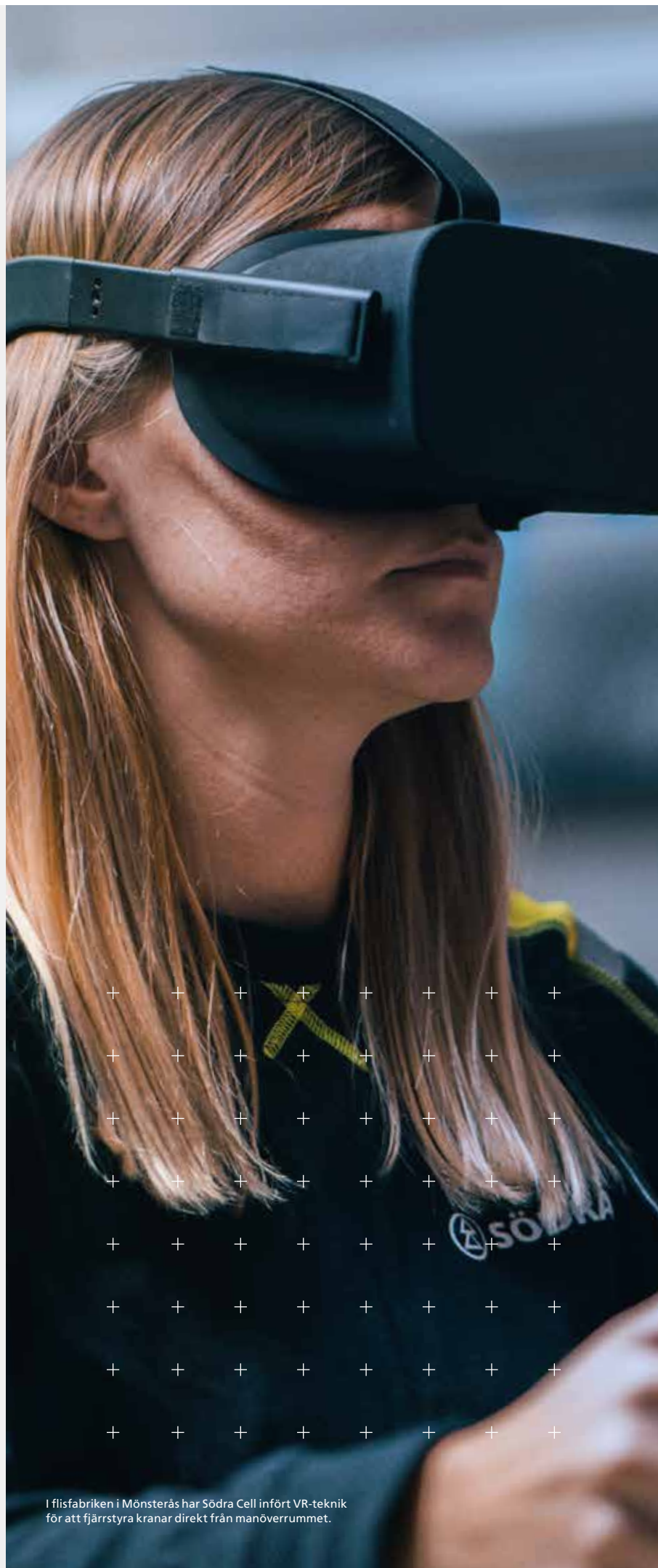
KONCERNENS STYRNING

- 130 Styrelseordföranden har ordet
- 132 Föreningsstyrningsrapport
- 137 Revisors yttrande
- 138 Styrelse
- 140 Koncernledning

ÖVRIG INFORMATION

- 142 Södras ABC
- 144 Finansiell information
- 145 Kontakt och adresser

Styrelsen och verkställande direktören för Södra Skogsägarna ekonomisk förening (organisationsnummer 729500-3789) avger härmed årsredovisning för verksamhetsåret 2019 för koncernen och moderföretaget. Den av revisorerna granskade årsredovisningen omfattar sidorna 40–97. Koncernens resultat- och balansräkning och moderföretagets resultat- och balansräkning fastställs på föreningsstämman den 3 juni 2020. Hållbarhetsredovisningen omfattar sidorna 16–31 och 102–124. Omfattningen av den lagstadgade hållbarhetsrapporten framgår av sidan 126. Föreningsstyrningsrapporten omfattar sidorna 132–136.

I flisfabriken i Mönsterås har Södra Cell infört VR-teknik för att fjärrstyra kranar direkt från manöverrummet.

Digitalt skogsföretag i framkant

För Södra är träden grunden till allt vi levererar och det ansvarsfulla skogsbruket är basen för hela den industriella verksamheten. Företaget är en betydande exportör av högkvalitativ barr- och lövmassa samt förädlade trävaror som konkurrerar på marknader över hela världen.

Träden blir inte bara pappersmassa och högkvalitativt byggmaterial. Tack vare decennier av innovation återfinns vedråvaran även i fordonsbränsle, kläder och många andra produkter där biobaserade material i allt högre utsträckning ersätter fossila.

Tillsammans med de växande skogarna bidrar den förädlade skogsråvaran och Södras innovativa lösningar till att motverka klimatförändringarna och accelerera omställningen till en cirkulär bioekonomi.

Södra arbetar målmedvetet för att bli ett av de mest digitaliserade skogsföretagen i världen, genom uppkopplade produktionsprocesser, applikationer som underlättar skogsbruket och nya e-handelslösningar.

Med innovationskraft och framsynthet kommer företaget fortsätta att flytta fram gränserna för vad ett skogsföretag är och visa vägen för hur en modern skogsindustri skapar långsiktigt hållbara lösningar på många av dagens och morgondagens samhällsutmaningar, i stora delar av världen.

Södra – ett framtidsföretag där innovationer bokstavligen växer på träd!

23 mdr SEK

Nettoomsättning

15 mdr SEK

Exportvärde

9,2 miljoner ton

Södras klimateffekt var 9,2 miljoner ton koldioxid-ekvivalenter

2,6 mdr SEK

Rörelseresultat

7,1 m³sk

Årlig skogstillväxt per hektar i Södras medlemsskogar enligt Riksskogstaxeringen

12

Arbetskadefrekvensen LTAR (lost-time-accident rate)

Det här är Södra – nästa generations skogsföretag

Södra är en internationell skogsindustrikoncern som ägs av fler än 52 000 skogsägare. I välinvesterade och högteknologiska industrieanläggningar förädlas ägarnas skogsråvara till förnybara, klimatsmarta produkter.

Södra är ett exportföretag med välinvesterade industrier och stark finansiell ställning. I Södras verksamheter tas hela trädet tillvara, även grenar och toppar. Skogsråvaran förädlas till barr-, löv- och textilmassa, sågade trävaror, korslimmat trä och förädlade trävaror för husbyggnation, samt energiprodukter och råvara till biodrivmedel.

Såväl massproduktionen som sågverksrörelsen är bland de största i Europa och produkterna säljs främst på internationella marknader. Produktionsprocesserna genererar också ett betydande överskott av förnybar energi som säljs till el- och fjärrvärmenät. Södras produkter kan i många fall konkurrera med och ersätta plast, olja och andra fossila material och energislag som har större negativ klimatpåverkan.

Södra har kontroll över hela värdekedjan från frö till kund och verkar för en hållbar utveckling i alla led. Företaget satsar också strategiskt på innovation för att utveckla nya hållbara och klimatsmarta produkter baserade på den förnybara skogsråvaran. Dessutom arbetar Södra medvetet med att introducera digitala lösningar i alla delar av verksamheten, med allt från appar och drömare som underlättar skogsbruket, till automatiserade och uppkopplade industrier samt digitala kunderbjudanden.

2019 var virkesvolymen 17,1 miljoner m³fub (fastkubikmeter under bark). Södras omsättning uppgick till 23 miljarder SEK och antalet anställda var 3 150.

3 150

Antal medarbetare

3

Antal massabruk

19

Antal skogliga verksamhetsområden i Götaland

7

Antal sågverk

Södras produktionsenheter

- Södra Cell, massabruk
- Södra Wood, sågverk
- Södra Wood, impregneringsanläggning
- Södra Wood, sliperi
- Södra Wood, vidareförädling
- Södra Wood, pelletsfabrik
- Södra Skog, plantskolor
- Trivselhus, hustillverkning
- Huvudkontor

Avser produktionsenheter per 2019-12-31.

Södra Skog

Södra Skog köper in skogsråvara från medlemmarna och levererar den till Södras industrier. Södra Skog bedriver även extern handel med virke, utvecklar det digitala precisionsskogsbruket, erbjuder skogliga tjänster och sköter på uppdrag medlemsskogar från plantering och skogsvård till förnygringsavverkning. Verksamheten är lokalt förankrad i 19 verksamhetsområden och 36 skogsbruksområden.

Nettoomsättning uppdelad per intäktskategori

2 582 MSEK

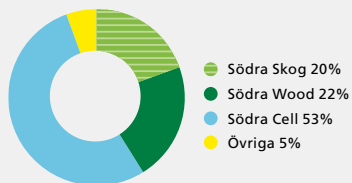
Starkt rörelseresultat

Södra Wood

Södra Woods verksamhet omfattar sågade trävaror och byggsystem. Vid egna sågverk och hyvlrier produceras sågade och hyvlade byggprodukter för högkvalitativa ändamål. Vid anläggningen i Värö har produktion av korslimmat trä inletts under året. Södra Wood erbjuder också pellets, kutterspån och andra biprodukter.

Omsättning per affärsområde

Totalt 23 183 MSEK exklusive internleveranser.

12 %

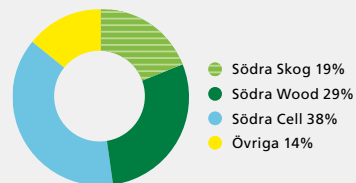
Avkastning på sysselsatt kapital

Södra Cell

Södra Cell är med sina massabruk i Värö, Mörrum och Mönsterås en världsledande producent av marknadsmassa från den mest hållbara av råvaror – skogen. Den största delen av produktionen utgörs av barrsulfatmassa, men även lövmassa tillverkas. Vid massabruket i Mörrum tillverkas dessutom textilmassa. Södra Cell är en betydande producent och leverantör av biobränslen, grön el, fjärrvärme och råvara för biodrivmedel.

Anställda per affärsområde

Totalt 3 150 anställda.

1 068 MSEK

Styrelsens föreslagna vinstdelning

Nyckeltal	2019 ⁵⁾	2018	2017	2016 ¹⁾	2015
Nettoomsättning, MSEK	23 183	24 230	20 518	18 482	18 267
Rörelseresultat före av- och nedskrivningar, MSEK	3 897	5 654	3 009	1 887	3 146
Rörelseresultat, MSEK	2 582	4 508	1 917	979	2 162
Resultat före skatt, MSEK	2 495	4 431	1 830	913	2 072
Avkastning på sysselsatt kapital, %	12	24	12	7	17
Soliditet, %	59	59	56	54	62
Kassaflöde efter investeringar, MSEK	2 227	-142	356	-1 581	218
Vinstdelning, MSEK	1 068 ²⁾	1 795	868	602	1 002
Ansluten medlemsareal, 1 000 ha	2 637	2 591	2 517	2 481	2 440
Virkesvolym, milj m ³ fub	17,1	16,5	15,9	15,0	15,1
Antal anställda	3 150	3 141	3 402	3 594	3 599
CO ₂ -fossil produktion, kton	70	103	81	99	87
CO ₂ -fossil transporter, kton	207	196	191	199	193
Skogstillväxt, m ³ sk/ha och år	7,1	6,7	6,9	6,9	6,6
Arbetskadorna med frånvaro (LTA) ³⁾ , antal	62	77	94	94	75
Arbetskadefrekvens (LTAR) ⁴⁾	12	15	17	16	13

¹⁾ Från och med 2017 har redovisningsprincipen för Södra Cells planerade underhållsstopp ändrats så att kostnaden belastar resultatet aktuellt år istället för att som tidigare tillgångsföras som förbättringsutgift som sedan skrevs av över tiden fram till nästa underhållsstopp. Jämförelsesiffror som påverkas har endast omräknats för 2016 medan 2015 är avstämbare mot historiska rapporter.

²⁾ Föreslagen vinstdelning.

³⁾ LTA (lost-time-accident): arbetsskada med frånvaro.

⁴⁾ LTAR (lost-time-accident rate): antal arbetsskadorna med frånvaro per miljon arbetade timmar.

⁵⁾ Från och med 2019 har IFRS 16 Leasing implementerats vilket innebär att leasingavtal redovisas som anläggningstillgångar och inte som tidigare som Övriga kostnader. Detta har påverkat resultat och balansräkningar och nyckeltal.

Södras position i världen

Södra är en av de största skogsindustrikoncernerna i Europa och förädlar produkter som konkurrerar på marknader över hela världen.

Södras medlemmar äger och brukar tillsammans cirka 2,6 miljoner hektar skogsmark, vilket utgör drygt hälften av all privatägd skog i södra Sverige. Koncernen har en stark lokal förankring och god samverkan med ägarna, från plantering till förnygringsavverkning. Inte minst är Södra en kunskapsresurs och utvecklare av tjänster för det digitala precisions-skogsbruket.

Inom ramen för ett hållbart skogsbruk levererar medlemmarna årligen cirka 10 miljoner kubikmeter virkesråvara till Södras industrier. Det utgör cirka tio procent av den totala avverkningen i Sverige och 80 procent av skogsråvaran som Södras industrier förädlar under ett år. För att optimera importbehovet och säkra industriernas råvaruförsörjning har Södra även ett skogsinnehav i Baltikum.

EN AV VÄRLDENS STÖRSTA MASSALEVERANTÖRER

Södra är ett väletablerat varumärke internationellt och bidrar till Sveriges starka

position som skogsnation. Närmare 80 procent av koncernens förädlade produkter går på export till ett värde av cirka 15 miljarder SEK.

Företagets tre massabruk producerar cirka 1,9 miljoner ton massa per år och gör Södra till en av världens största producenter av blekt barrsulfatmassa.

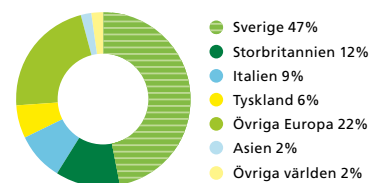
Massaleveranserna sker främst till tillverkare av mjukpapper, specialpapper, förpackningar och tryckpapper i Europa. Tillväxten inom framför allt mjukpapper följer välståndsutvecklingen och är stark i Asien, främst Kina.

Södra möter också en ökad efterfrågan av textilmassa (dissolvingmassa) baserad på lövträd och andra biobaserade produkter som massabruken producerar såsom tallolja, terpentin och biometanol.

STOR EXPORTÖR AV FÖRÄDLADE TRÄVAROR

Varje år säljer Södra 1,8 miljoner kubikmeter sågade och förädlade trävaror för bygghandel, bygg, emballage- och träförädlings-

Geografiska marknader

Diagrammet visar fördelningen av Södras nettoomsättning på olika marknader.

industrin. Produktionen sker i Sverige och Finland. Impregneringsanläggningar finns i England, Irland och Sverige. Den största delen av försäljningen sker i norra Europa med Storbritannien som enskilt största marknad.

För att möta en ökande efterfrågan på byggprodukter av trä erbjuder Södra även korslimmat trä (KL-trä).

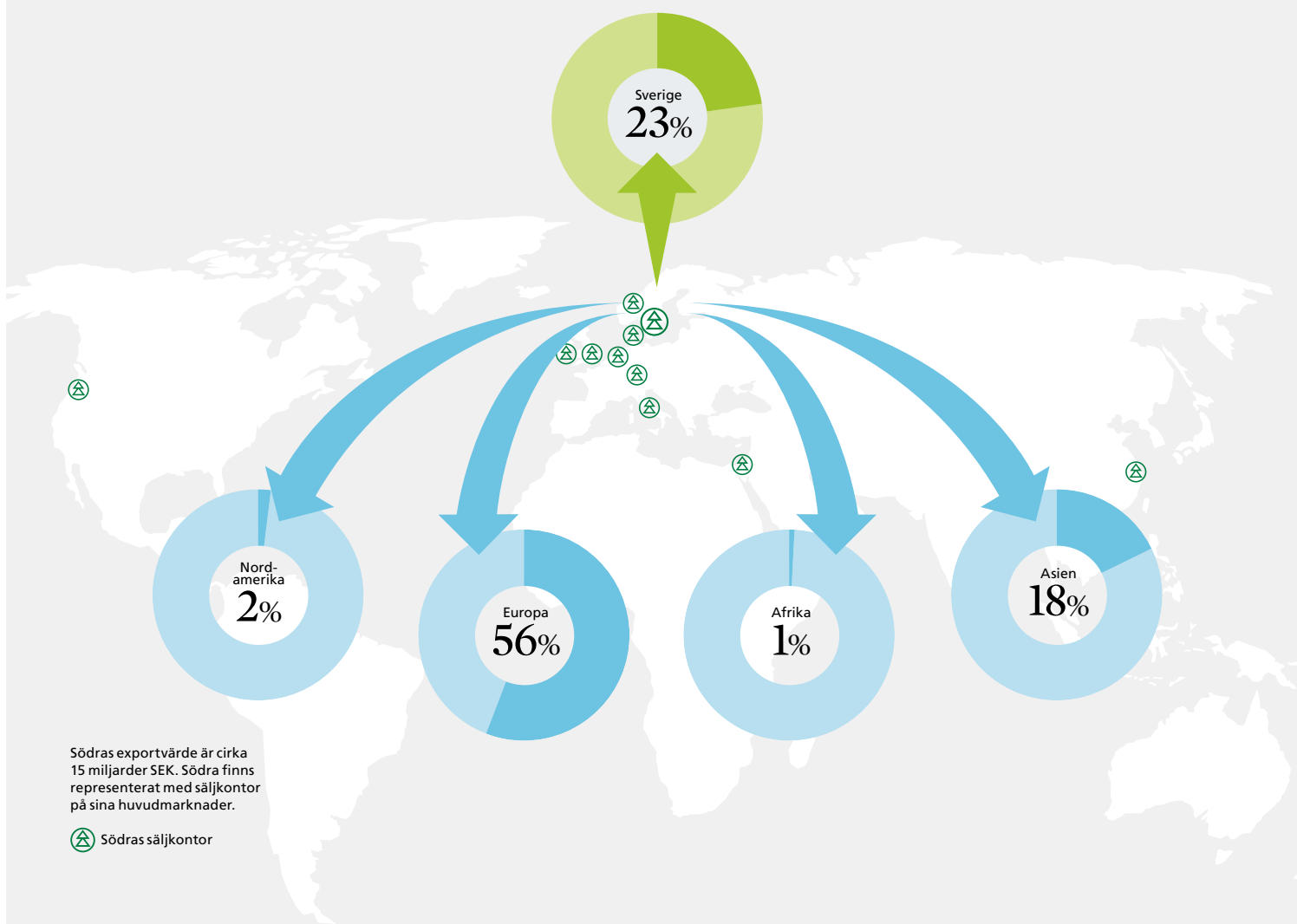
Världens renaste biometanol

CASE Vid massabruket i Mönsterås har Södra Cell, tillsammans med Andritz, byggt en unik anläggning för att processa råmetanol till renad biometanol. Vid förbränning av biometanol är utsläppet av fossil koldioxid noll. I dagsläget bidrar dock tillverkningsprocessen med små mängder fossil koldioxid. Vid användning som fartygsbränsle skulle den ge den mest hållbara godssjötransporten i världen. Produktionskapaciteten är 5 500 ton per år.

Södras exportandel

7,1 m³sk

Årlig skogstillväxt per hektar i Södras medlemskogor enligt Riksskogstaxeringen.
→ Läs mer om klimatpositiv verksamhet på sidorna 20–21.

1,9 + 1,8

Södras massabruk producerade 1,9 miljoner ton massa och sågverken 1,8 miljoner kubikmeter sågade trävaror.
→ Läs mer om Södras affärsområden på sidorna 32–39.

15 mdr SEK

Exportvärdet innefattar förädlade produkters nettoomsättning, geografiskt fördelade där Södra har sina slutkunder.
→ Läs mer om Södras ekonomiska redovisning på sidorna 40–97.

Starkt helårsresultat i en försämrad marknad

Södra redovisar ett starkt resultat trots konjunkturförsämringen under 2019. Nettoomsättningen uppgick till 23 183 MSEK och rörelseresultatet till 2 582 MSEK. Styrelsen föreslår en vinstdelning på 1 068 MSEK. Södra fortsätter att växa som företag genom expansionsinvesteringar, ökad produktutveckling, vidareförädling och nya innovationer.

NY KONCERNSTRATEGI FÖR FORTSATT LÖNSAM TILLVÄXT

Under 2019 har en ny koncernstrategi för de kommande åren arbetats fram. Kärnan i den nya koncernstrategin bygger vidare på de senaste årens framgångsrika utveckling med kraftiga tillväxt- och lönsamhetsförbättringar tack vare omfattande investeringar och omstruktureringar av verksamheten.

Målbilden för den nya strategin är att Södra ska vara ett hållbart, lönsamt, innovativt och resurseffektivt tillväxtföretag. Det innebär bland annat fortsatta investeringar och expansion av vår kärnverksamhet: pappersmassa och sågade trävaror. För att förbättra förädlingsvärdet på Södras produkter kommer också en ökad grad av vidareförädling att vara prioriterat. Vi har även fokus på att öka vidareförädlingen av rest- och biprodukter. Strategin innebär dessutom ökad och snabbare digitalisering för att stärka vår konkurrenskraft ytterligare. Satsningen på biodrivmedel kommer att fortsätta. I strategin ligger också en utökad satsning på utvecklingen av familjeskogsbruket för att stärka dess konkurrenskraft, exempelvis genom ökad teknikutveckling och förädling av skogsplanter för snabbare tillväxt. Trivselhus kommer att fortsätta producera prisvärda bostäder i trä av hög kvalitet.

” Södra ska vara ett hållbart, lönsamt, innovativt och resurseffektivt tillväxtföretag.

HÅLLBARA INNOVATIONER, FORSKNING OCH UTVECKLING

Som en del i Södras strategi att stärka konkurrenskraften, har vi under senare år växlat upp satsningarna på innovation, forskning och utveckling. Södra satsar årligen cirka 100 MSEK på innovation. Läger vi dessutom till de senaste årens investeringar inom biodrivmedel, investeringar i att stärka konkurrenskraften för familjeskogsbruket och satsningar på produktutveckling, uppgår de totala investeringarna till cirka 800 MSEK. Södra har tillsam-

mans med IKEA även inlett ett långsiktigt och strategiskt samarbete med Linnéuniversitetet kring forskning och utbildning inom det skogliga och skogsindustriella området.

Efterfrågan av biodrivmedel ökar i takt med den minskade användningen av fossila drivmedel, främst för transporter. Produktionen av biometanol vid massabruket i Mönsterås startades under året och efter inkörning och utvärdering finns möjligheter att göra motsvarande investeringar vid Södras övriga massabruk. Den gemensamma satsningen med norska Statkraft för att producera biodrivmedel baserat på skogliga restprodukter fortsatte. Så här långt har satsningen varit positiv även om denna typ av projekt handlar om att utveckla en helt ny teknologi som har sina affärsrisker. Utan risktagande sker å andra sidan ingen affärsutveckling. Om allt går enligt plan kommer produktionen av biodrivmedel att starta 2021.

Under året blev Södra det första företaget i världen att presentera återvinning av blandtextilier i produktionen av dissolvingmassa som kan användas för att ta fram nya textilier. Det är ett stort genombrott och ett exempel på hur textilindustrin tar steget mot en mer cirkulär bioekonomi.

Södras satsning på korslimmat trä är också ett exempel på hur vi möter samhällets efterfrågan på hållbara produkter som bidrar till minskade utsläpp av koldioxid.

ETT STABILT HELÅRSRESULTAT

Under 2019 vände den positiva skogskonjunkturen nedåt efter flera år av stark efterfrågan och god prisutveckling. Avmattningen i den globala ekonomin blev allt tydligare efter första kvartalet, inte minst på grund av den osäkerhet som handelskonflikten mellan USA och Kina orsakade. Även oklarheterna kring brexit och geopolitiska spänningar i Mellersta Östern bidrog till osäkerheten på marknaden. Samtidigt kan noteras att världens börser utvecklades starkt under året. Osäkerheten kring konjunkturutvecklingen försvagade priserna på Södras huvudprodukter. Under året sjönk priserna på marknads massa drygt 30 procent och för sågade trävaror cirka 20 procent.

Södra redovisar ett rörelseresultat om 2 582 MSEK för 2019. Det är ett rörelseresultat som i ett historiskt perspektiv är mycket starkt. Södras starka finansiella nyckeltal innebär dessutom god motståndskraft i sämre tider. Skogssektorn har varit och kommer att vara en cyklisk bransch. Efter flera år med en stark skogskonjunktur med god efterfrågan och höga priser kommer därför alltid en period med svagare efterfrågan och priser. Södra som före-

”

Den underliggande efterfrågan på skogsbaserade produkter kommer långsiktigt att öka.

tag är extra känsligt när marknaden viker utifrån vår produktmix. Under året hade vi även stora utmaningar i hanteringen av de massiva angrepp av granbarkborren som drabbade Södras medlemmar. De kraftfulla och nödvändiga insatserna innebar ökade kostnader för Södra och det skadade virket hade negativa kvalitetseffekter på våra produkter.

2020 kommer resultatmässigt att bli ett svagare år på grund av osäkerhet kring konjunktur- och prisutveckling för marknads-massa och sågade trävaror. Det gör att Södra fokuserar på områden vi kan påverka såsom produktivitetshöjande åtgärder, produktutveckling, innovationer och fortsatt utveckling av våra kundrelationer. Sämre tider skapar samtidigt möjligheter att stärka vår relativa position på marknaden och öppnar upp för intressanta affärsmöjligheter.

SÖDRA VISAR VÄGEN

Det finns all anledning att se positivt på framtiden i ett längre perspektiv. Konjunkturer växlar över tiden men den underliggande efterfrågan av skogsbaserade produkter kommer långsiktigt att öka, inte minst driven av ökat välstånd i världen och befolkningstillväxt. Till detta kommer den högaktuella klimatfrågan som kräver stora förändringar. Här har skogsnäringen en given roll i samhällets utveckling mot en hållbar bioekonomi.

Med 52 000 medlemmar och ägare, engagerade och kompetenta medarbetare, och en toppmodern industri som stärkt sin konkurrenskraft under senare år, står Södra väl rustat och visar vägen framåt. Samtidigt måste Södra i den globala konkurrensen fortsätta att värna och förbättra sin konkurrenskraft i alla led av verksamheten.

Lars Idermark

Vd och koncernchef

Röster om Södra

2019 arrangerade Södra 213 ägardialoger där angelägna frågor fångades upp bland medlemmarna. Södra gör tillsammans med Linnéuniversitetet och IKEA en satsning på forskning och utbildning. Under året inleddes produktion av korslimmat trä. Dessutom lanserade Södra OnceMore™, en patenterad och världsunik process för storskalig återvinning av textilier.

SAMARBETE MED HANDELSHÖGSKOLAN

Södra Academy har tillsammans med Handelshögskolan i Stockholm tagit fram utbildningsprogrammet "Utveckla din affär" som vänder sig till lednings- och funktionsgrupper inom Södra. Programmet syftar till att skapa en strategisk arena för lärande och utveckling av framtidens affär i en föränderlig värld.

Södras inköpsfunktion genomförde utbildningen som bland annat omfattar ekonomi, hållbarhet, lean, digitalisering och ledarskap.

– För oss är det ett steg i att skapa en gemensam plattform för funktionen och vår fortsatta utvecklingsresa, berättar Kristoffer Arvidsson, inköpschef, Södra.

213 MÖTEN I ÄGARDIALOGEN

Under oktober och november genomförde Södra ägardialoger där medlemmar fick möjlighet att göra sin röst hörd kring ett av fyra angelägna teman: Råvara och industri, Södramodeln, Medlemsengagemang och Näringspolitik.

LÅNGSIKTIGT SKOGSINDUSTRIELLT SAMARBETE

Södra gör tillsammans med Linnéuniversitetet och IKEA en unik satsning på forskning och utbildning inom det skogliga och skogsindustriella området. Samarbetet möjliggör att kompetenser inom skogsskötsel, ekologi, social hållbarhet, ekonomi samt skogsråvarans egenskaper och användning samlas för att skapa förutsättningar för samverkan. Detta för att främja ett dynamiskt utbyte mellan akademi och näringsliv.

– Vi behöver forskning och utbildning som är anpassad till dagens behov och nya nationella och globala förutsättningar. Det här samarbetet ger oss möjlighet att lyfta en rad olika forskningsområden, säger professor Johan Bergh, ämnesansvarig för det skogliga området inom Linnéuniversitetet.

GAMMAL TEXTIL BLIR TILL NY

Med innovationskraft och framsynthet svarade Södra upp mot behovet av cirkulära flöden i mode- och textilbranschen med lanseringen av OnceMore™. Det är en världsunik lösning som möjliggör storskalig återvinning av material som blir till ny textilmassa.

– Vi kommer inte bara att kunna ta emot blandningar av bomull och polyester utan även viskos och lyocell. Teknikskiftet i våra processer gör att vi kommer att behöva stora mängder textilier. Södra söker samarbeten med företag med starka ambitioner kring hållbarhet, som vill leverera textilier till oss, säger Annica Larsson Ahlstedt, projektledare, Södra.

HÅLLBART BYGGANDE MED KORSLIMMAT TRÄ

Utvecklingen av korslimmat trä (KL-trä) som konstruktionsbärande byggelement är på väg att förändra byggnadsindustrin genom att bidra till ökad produktivitet och klimatomställning.

Trä är det enda förnybara byggnadsmaterialet vilket skapar möjligheter att kraftigt reducera utsläppen av fossil koldioxid från byggnadsindustrin, som idag står för 20 procent av Sveriges totala utsläpp. Industriell tillverkning av byggelement i KL-trä kännetecknas av hög precision och kvalitet, vilket ger tids- och kostnadsbesparingar senare i värdekedjan vid montaget på byggarbetsplatsen.

Södra vill aktivt driva utvecklingen av träbaserade lösningar till bygg- och bostadsindustrin. Träets låga vikt, cirka en femtedel av betongens, i kombination med dess höga styrka skapar nya möjligheter att till exempel förtäta städer med påbyggnader på befintliga fastigheter. På så vis kan bebyggd mark göras tillgänglig och mark som tidigare inte kunnat bebyggas kan tas i bruk då grundläggningen blir enklare. Med lägre vikt reduceras också transporterna då fyllnadsgraden blir väsentligt högre.

– Det finns väldigt många fördelar med KL-byggnad som jag ser det och jag tror Södras satsning ligger helt rätt i tiden, säger Erik Goverde på ingenjörskoncernen Goverde&Co AB.

Genom att använda trä istället för andra material vid byggnation av flervåningshus kan klimatpåverkan halveras.

– Miljöaspekten av byggandet blir allt viktigare och jag tror det behövs nya grepp för att hänga med och behålla rollen som en betydande aktör i framtiden, säger Erik Goverde.

Globala trender accelererar grön omställning

Flera globala trender driver efterfrågan på förnybara material och en snabbare omställning till en cirkulär bioekonomi. En utveckling som kommer att ha en allt större påverkan på aktörer inom skogsindustrin.

INNOVATIONER MÖTER KLIMATUTMANINGAR

Ett varmare klimat hotar redan livsmiljöerna för många växter, djur och människor. Många omvälvande händelser, som stormar, extrem torka och massiva insektsangrepp, kan kopplas till ett varmare klimat och har en direkt negativ inverkan på skogstillväxten. Skogsråvaran är en viktig resurs vars betydelse ökar allt mer då den binder koldioxid och kan ersätta produkter producerade av fossilbaserade råvaror. Många politiska åtgärder för att bromsa klimatförändringarna gynnar också skogsindustrin, en industri som blir allt mer innovativ när det gäller att hitta nya affärsmöjligheter och möta klimatkrav från kunder och slutkonsumenter.

GLOBALA HANDELSTRENDER

På tre decennier har världsekonomin nästan tredubblats. Den fria handeln är viktig för Södra och trenden med växande protektionism, som har mattat av tillväxten i den globala handeln, kan få negativa konsekvenser för företagets export. Globaliseringen skapar också starkare internationell konkurrens. För att fortsätta vara konkurrenskraftigt gör Södra strategiska satsningar på de marknader som har bäst tillväxtpotential.

ÖKAT VÄLSTÅND OCH MEDVETNA KONSUMENTER

En växande befolkning tillsammans med ett ökat välstånd leder till en större efterfrågan på hållbara konsumtionsvaror, till exempel hygienprodukter såsom blöjor och toalettpapper, som tillverkas av

Biologiskt nedbrytbara livsmedelsförpackningar från skogsråvara blir allt mer populära. Projektet (FRESH) som bedrivs tillsammans av Södra, Huhtamaki och Saladworks har som mål att utveckla ett kommersiellt och hållbart alternativ till plastförpackningar för färdigmaträtter som säljs i stora volymer varje dag.

pappersmassa. Efterfrågan på produkter baserade på den förnybara och nedbrytbara skogsråvaran växer därmed och bedömningen är att den långsiktigt kommer att fortsätta öka. Det här har en positiv inverkan på Södra, ett företag som agerar hållbart och kan erbjuda spårbarhet av råvaran.

URBANISERING STÄLLER NYA KRAV PÅ HÅLLBARHET

År 2050 förväntas 70 procent av världens befolkning bo i städer. I många områden kommer det att behövas byggas mer och det kan förväntas ställas mer krav på att det som byggs ska vara hållbart, vilket gynnar byggande i trä. Urbaniseringen öppnar också för mer hållbara lösningar för energiförsörjning och klimatsmarta förpackningsmaterial, inte minst för livsmedel. Sammantaget har urbaniseringen en positiv inverkan på efterfrågan av Södras produkter. Företaget levererar såväl byggmaterial i trä som förnybara förpackningsmaterial, biodrivmedel samt förnybar el och värme.

VÄXANDE E-HANDEL OCH DIGITALA TJÄNSTER

Digitaliseringen förändrar i grunden många konsumtionsmönster och affärsmodeller. Inte minst för medier där upplagorna av tryckta produkter sjunkit kraftigt, vilket lett till lägre efterfrågan på tryckpapper. Samtidigt driver den ökande e-handeln upp efterfrågan på kartongförpackningar, vilket är gynnsamt för pappers- och massaindustrin. Digitaliseringen medför också möjligheter till ökad produktivitet och inom Södra påverkar den hela produktionskedjan, från frö till kund. Även Södras medlemmar, kunder och slutkonsumenter blir allt mer digitala i sina kontakter med företaget och Södra utvecklar kontinuerligt nya digitala tjänster.

VALUTAUTVECKLING PÅVERKAR EXPORTEN

Den geopolitiska utvecklingen i världen påverkar i hög grad utvecklingen på valutamarknaderna, vilket får konsekvenser för en stor exportör som Södra. Eftersom massapriserna sätts i dollar medan många av de papperstillverkande kunderna finns i euroområdet är utvecklingen för såväl amerikanska dollar (USD) som euro (EUR) central för Södras massaindustri. Även det brittiska pundet (GBP) är en nyckelvaluta för Södra då Storbritannien är den största exportmarknaden för Södras sågade och förädlade trävaror. Den svenska kronans försvagning gentemot dessa valutor under senare tid har gynnat svenska exportföretag, även Södra.

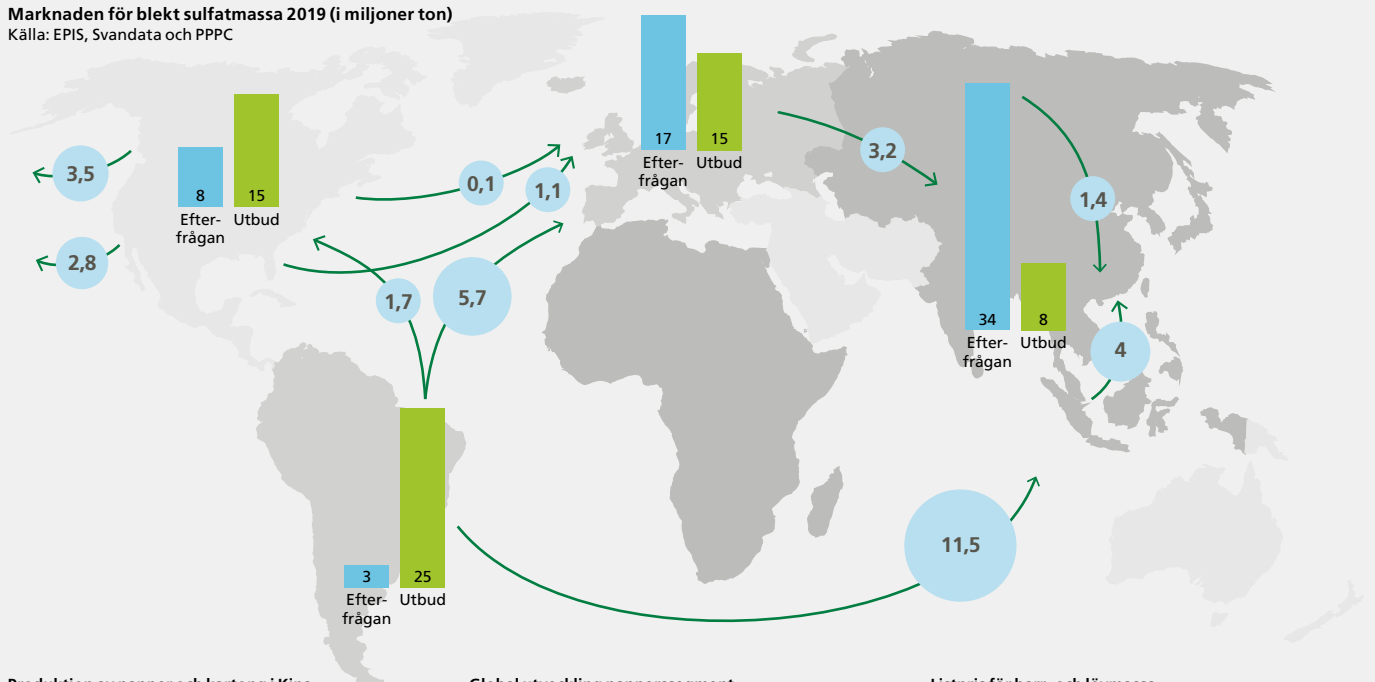
Kilströmskaj i Karlskrona är ett projekt som lyfter fram storskaligt byggande av flerbostadshus i trä. Förutom miljövinsterna med förnybart byggnadsmaterial, ger träet även en miljömässigt behaglig atmosfär för de boende. Flerbostadshusens husstomme utgörs av korslimmat trä från Södra.

BLEKT SULFATMASSA

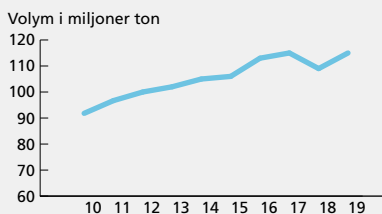
Total global efterfrågan på blekt sulfatmassa 2019: 63 miljoner ton.

Marknaden för blekt sulfatmassa 2019 (i miljoner ton)

Källa: EPIS, Svandata och PPPC

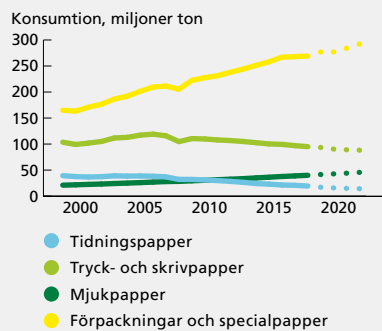
Produktion av papper och kartong i Kina

Den tidigare starkt ökande takten i kinesisk pappersproduktion har avstannat något på grund av en generell avmattning i kinesisk ekonomi och tillväxt.

Källa: RISI

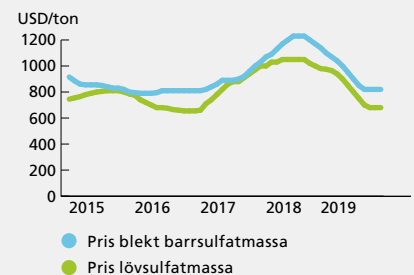
Global utveckling papperssegment

Konsumtionen av olika tryck- och skrivpapper sjunker på grund av den ökade digitaliseringen i världen. Sektorer som mjukpapper och förpackningar ökar i takt med den ekonomiska utvecklingen i världen.

Källa: RISI

Listpris för barr- och lövmassa

Priserna på både barr- och lövmassa reducerades under året på grund av en svagare konjunkturutveckling, kombinerat med ett högre utbud av pappersmassa efter att flera expansionsprojekt slutfördes runt om i världen. Diagrammet visar bruttopriser på den europeiska marknaden.

Källa: RISI

Vision, mål och strategi

Södras vision är att visa vägen och vara nästa generations skogsföretag. Genom industriell förädling och strategiska satsningar tryggar Södra avsättningen för medlemmarnas skogsråvara, samtidigt som företaget skapar stora värden för samhället i stort.

Vision

Södra visar vägen. Södra går sin egen väg. Vi utmanar förväntningarna på vad ett skogsföretag är. Vi har ett starkt självförtroende och agerar tydligt. Tillsammans med medlemmarna visar Södra vad det innebär att vara nästa generations skogsföretag.

Mål

Södras övergripande mål är att 2020 vara ett lönsammare, mer konkurrenskraftigt, innovativt och hållbart företag med en starkare global marknadsposition. Södras framgång har sin grund i en långsiktig lönsamhet och stark finansiell ställning som möjliggör utveckling av verksamheten och vinstdelning till ägarna. De centrala finansiella målen uttrycks genom avkastning på sysselsatt kapital, soliditet och vinstdelning. Hållbarhetsmålen omfattar fossilfrihet, ökad skogstillväxt och nollvision avseende arbetsskador.

FINANSIELLA MÅL

■ Målsättningen är att generera värde för ägarna genom att förverkliga strategin. Realiserandet av strategin ger en förbättrad kostnads- och kapitaleffektivitet. Koncernens avkastning på sysselsatt kapital ska långsiktigt vara minst 10 procent.

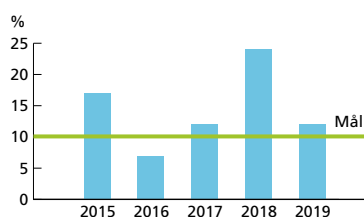
■ Den finansiella ställningen ska vara stark för att ha handlingsfrihet att fatta långsiktiga affärsmässiga beslut. Soliditeten ska långsiktigt vara minst 55 procent.

■ Beslut om vinstdelning ska grundas på en sammanvägning av koncernens lönsamhets-situation, investeringsplaner och finansiella ställning. Långsiktigt ska den samlade vinstdelningen motsvara minst 50 procent av resultatet före skatt.

Avkastning

10%

Avkastningen på sysselsatt kapital ska långsiktigt vara minst 10 procent.

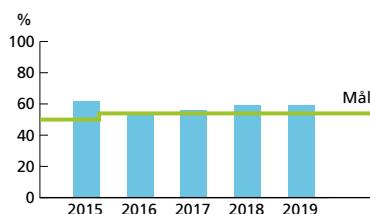

Avkastningen på sysselsatt kapital var 12 procent och överstiger det långsiktiga målet på 10 procent.

Soliditet

55%

Soliditeten ska långsiktigt vara minst 55 procent.

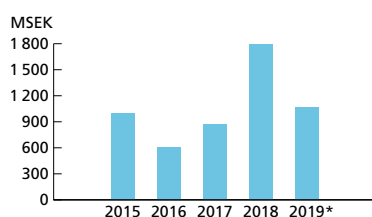

Balansräkningen fortsätter att vara stark. Soliditeten uppgick till 59 procent, vilket överstiger det finansiella målet.

Vinstdelning

50%

Långsiktigt ska den samlade vinstdelningen motsvara minst 50 procent av resultatet före skatt. Vinstdelningspolicyn ändrades 2015. Tidigare uppgick vinstdelningen till 40 procent av resultatet före skatt.

Styrelsens förslag till vinstdelning för 2019 är 1 068 MSEK, vilket motsvarar 43 procent av resultatet före skatt. Vinstdelningen för de senaste fem åren uppgår till 45 procent.

* Föreslagen vinstdelning.

Strategi

Koncernstrategi. Södras koncernstrategiska inriktning fram till 2020 bygger på att vara en värdeskapande och sammanhållen koncern med lönsam tillväxt. Vid sidan av att fortsatt utveckla befintliga produkter ökar också fokus på nya produkter, innovationer och ett stärkt hållbarhetsarbete.

TILLVÄXT

Ett företag måste växa för att vara konkurrenskraftigt och skapa värden långsiktigt. Södras ägare har ett växande virkesförråd tack vare ett ansvarsfullt brukande av skogen med återplantering, god skötsel och långsiktigt brukande. Därigenom har Södra tillgång till en stor mängd skogsråvara som behöver avsättning. Södra har investerat i ökad produktion för att möta sina ägares ökade avsättningsbehov och kundernas stigande efterfrågan på produkter baserade främst på den svenska vedråvaran.

LÖNSAMHET OCH KASSAFLÖDE

Södra utvärderar kontinuerligt strukturer och processer för att förbättra lönsamhet och kassaflöde. Investeringar baseras på kassaflödesanalyser. Lönsamhet skapas även genom ökad effektivitet och bättre utnyttjande av gemensamma resurser.

FOKUS PÅ KÄRNVERKSAMHET

Södra fokuserar på att behålla och utveckla sin starka position inom såväl skogsbruk och massaproduktion som för sågade och förädlade trävaror samt att utveckla dotterbolaget Trivselhus. Stora investeringar under de senaste åren har expanderat kärnverksamheten, främst på massasidan, men även inom sågade och förädlade trävaror. Ökade satsningar görs hela tiden för att utveckla nya produkter och tjänster.

VÄXA PÅ RÄTT MARKNADER

Södra är ett starkt exportberoende företag, med nästan två tredjedelar av försäljningen på den internationella marknaden, främst i Europa. En stor del av efterfrågan sker på de snabbt växande asiatiska marknaderna där Södra ökar sin närvaro.

NYA PRODUKTER OCH INNOVATION

Södras produktportfölj består till allra största delen av volymprodukter som massa samt sågade och förädlade trävaror. Innovationer inom befintliga produktområden är väsentliga för att stärka erbjudandet till kunderna. Ett ökat fokus läggs på att snabbare ta fram nya produkter för kommersiell användning.

HÅLLBARHET

Södras verksamhet bygger på ett ansvarsfullt skogsbruk. Södra fokuserar på sex strategiska inriktningar – klimatpositiv verksamhet, hållbart skogsbruk, hållbar innovation, effektivt resursnyttjande, ansvarstagande arbetsgivare och engagerade medarbetare samt ansvarsfulla affärer. Södra har 15 koncerngemensamma hållbarhetsmål varav tre är särskilt prioriterade och likställda med de finansiella målen.

HÅLLBARHETSMÅL

■ Södras nettoutsläpp av växthusgaser ska vara mindre än noll. Södras produktion är fossilfri år 2020 och Södras transporter är fossilfria år 2030.

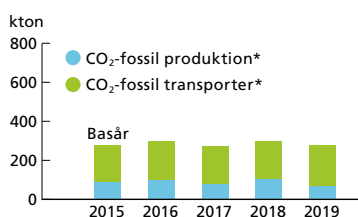
■ Växande skog har stor betydelse för att motverka klimatförändringarna. Den årliga skogstillväxten på Södras medlemsfastigheter är 20 procent högre år 2050 än 2015.

■ Insatser för bättre hälsa och arbetsmiljö bedrivs förebyggande och systematiskt. Södra har en nollvision för arbetsskador och arbetsskadefrekvensen (LTAR) minskar med 15 procent per år till 2020.

Fossilfrihet

0

Södras produktion är fossilfri 2020 och transporter 2030.

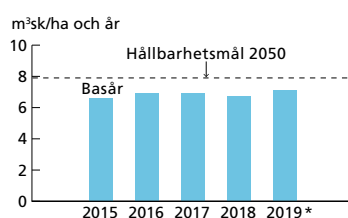
Utsläppen av fossil koldioxid från produktion, arbetsmaskiner och interna transporter var 70 kton, 20 procent lägre jämfört med 2015. Under 2019 var förbrukning av fossil eldningsolja i massabruket lägre jämfört med tidigare år. Utsläppen av fossil koldioxid från transporter var 207 kton, 7 procent högre jämfört med 2015.

* I målet för produktion ingår produktion, arbetsmaskiner (inklusive externa avverkningsentreprenörer som arbetar på Södras uppdrag) och interna transporter. I målet för transporter ingår övriga transporter, inklusive Södras eget åkeri.

Skogstillväxt

20%

Skogstillväxten är 20 procent högre 2050 än 2015.

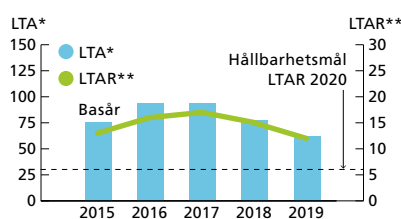
Den årliga skogstillväxten i Södras medlemmars skogar var 7,1 m³sk/ha, 8 procent högre jämfört med 2015. Tillväxttöckningen brukar ligga i intervallet 0,5–1,0 procent per år. En längre mätserie behövs för att utläsa trender.

* 2019 avser den genomsnittliga tillväxten under 2013–2017, det senast tillgängliga värdet. Skogstillväxten är baserad på uppgifter från Riksskogstaxeringen för Södras medlemmars marker.

Arbetsskador

0

Nollvision för arbetsskador och arbetsskadefrekvensen (LTAR) minskar med 15 procent per år till 2020.

Antalet arbetsskador med frånvaro var 62, 19 procent lägre och arbetsskadefrekvensen var 12, 20 procent lägre jämfört med 2018. Insatser under året hade främst fokus på säkerhetskultur och säkra beteenden.

* LTA (lost-time-accident). Arbetsskada med frånvaro.
** LTAR (lost-time-accident rate). Antal arbetsskador med frånvaro per miljon arbetade timmar.

Värdeskapande i Södra

Södra skapar goda förutsättningar att bedriva ett lönsamt och hållbart skogsbruk. Den förnybara virkesråvaran förädlas i välinvesterade industrier till fossilfria och hållbara produkter och tjänster som skapar värden för Södras kunder och slutkonsumenter. Verksamheterna ger också sysselsättning och skatteintäkter, samt attraherar kapital och kompetens till landsbygd och mindre orter i södra Sverige.

OMVÄRLDSFAKTORER – Globala trender och drivkrafter. → Se sidorna 10–11.

VISION – Södra visar vägen. → Se sidorna 12–13.

Resurser

Naturreсурser

- Virkesråvara 17 miljoner m³fub, varav 10 miljoner m³fub från Södras medlemmar.
- Vatten 79 miljoner m³.
- Bränslen för produktion 14,1 TWh, varav 99,5 % biobränslen.

Finansiella resurser

- 17 mdr SEK eget kapital, varav 5 mdr SEK individuellt insatskapital.
- 6 mdr SEK lånat kapital, varav 4 mdr SEK från medlemmarna.

Industri

- 7 sågverk, 3 massabruk, plantskolor, anläggningar för impregnering, virkesterminaler, torvmossar, hamn, fröplantage, vindkraftverk, åkeri, skogsmaskiner, husfabrik, säljkontor.

Medarbetare

- 3 150 medarbetare, 95 % i Sverige och 5 % i 9 andra länder.

Samarbetspartners

- 428 skogsentreprenörer, 139 transportörer, övriga leverantörer, delägda intresseföretag (Sunpine, Silva Green Fuel), branschorganisationer.

Innovation

- 167 MSEK investerat i forskning och utveckling.

Värdegrund

- Värdeskapande relationer och långsiktigt agerande

Så skapar vi värde

Hållbart och digitaliserat skogsbruk

Skogliga tjänster

- Föryngring, röjning, gallring, föryngringsavverkning, skötselåtgärder för naturvård och skogsbruksplaner.

Förädling av virkesråvaran

Industriell verksamhet

- Sågade trävaror 1,8 miljoner m³, pappersmassa 1,7 miljoner ton, textilmassa 156 000 ton, el 397 GWh, fjärrvärme 405 GWh, fasta biobränslen 4 060 GWh.

Kund- och leverantörssamarbeten och service Näringspolitik för att tillvarata medlemmarnas intressen

Logistiklösningar för både råvara och färdig produkt

Utveckling och innovation av nya, hållbara produkter och tjänster

Strategi

- Tillväxt
- Lönsamhet och kassaflöde
- Fokus på kärnverksamhet
- Växa på rätt marknader
- Nya produkter och innovation
- Hållbarhet

→ Se sidorna 12–13

Styrning

- Föreningsstyrning
→ Se sidorna 132–136
- Policyer och riktlinjer
→ Se sidorna 106–108

Skapat värde

Kunder

Hållbara produkter och tjänster av hög kvalitet och med kundanpassad prestanda. Starkt kassaflöde som möjliggör konkurrenskraftiga och välinvesterade industrier.

Ägare/Medlemmar

Goda förutsättningar att bedriva skogsbruk. Lönsam avsättning för virkesråvaran och ökat värde på skogsgården. Vinstdelning 400 SEK/hektar och skogsnetto för Södras typgård 1 133 SEK/hektar.

Medarbetare

Löner, ersättningar och sociala avgifter: 2 326 MSEK. Kompetensutveckling.

Samarbetspartners

Inköpta varor och tjänster. Innovation och affärsutveckling. Näringspolitisk påverkan.

Samhälle

Skatter: Betald inkomstskatt 415 MSEK, fastighetsskatt 19 MSEK. Forskning och innovation 167 MSEK. Södras forskningsstiftelse har delat ut 224 MSEK sedan starten 1995. Samhällsengagemang, verksamhet, sysselsättning och kompetens på mindre orter. Skogsnäringens konkurrenskraft ökar genom lönsam affärsverksamhet och innovation. Sponsring.

Miljö

Södras klimateffekt uppgår till 9,2 miljoner ton koldioxid-ekvivalenter per år. Effekten uppstår både genom tillväxten i medlemmarnas skogar och genom att företagets skogliga produkter ersätter produkter och energislag med högre klimatbelastning. Frivilliga avsättningar av skogsmark och skötselåtgärder för att bevara och förstärka biologisk mångfald.

Finansiella mål

- Avkastning
- Soliditet
- Vinstdelning

→ Se sidan 12

Prioriterade hållbarhetsmål

- Fossilfrihet
- Skogstillväxt
- Arbetsskador

→ Se sidan 13

Levererat värde

1,8 miljoner m³ sågade trävaror

I våra kunders tillverkning räcker detta till: 100 000 småhus i trä.

1,9 miljoner ton massa

I våra kunders tillverkning räcker detta till: 4,5 miljarder böcker och 530 miljoner tröjor.

4 900 GWh energi

För våra kunder räcker detta till: 50 000 varv runt jorden med elbil och 25 000 småhus uppvärmda av fjärrvärme. Biobränsleleveranserna utgör 6 % av Sveriges totala användning av fasta biobränslen.

2,6 miljoner hektar

skogsmark inom Södras medlemsområde.

Cirka 120 000 hektar

eget skogsinnehav i Sverige, Estland och Lettland.

2/3 av skogsmarken

har skogscertifiering.

Ett hållbart Södra

Genom en ansvarstagande hållbarhetsstrategi, som är väl integrerad med företagets affärs- och handlingsplaner, uppfyller Södra steg för steg sina hållbarhetsmål.

Hållbarhet är ett nyckelområde i Södras koncernstrategi och fokuserar på sex strategiska inriktningar: klimatpositiv verksamhet, hållbart skogsbruk, hållbar innovation, effektivt resursnyttjande, ansvarstagande arbetsgivare och engagerade medarbetare samt ansvarsfulla affärer. De strategiska inriktningarna och hållbarhetsmålen är baserade på analyser av Södras viktigaste hållbarhetsfrågor och är införlivade i företagets affärs- och handlingsplaner.

Affärsområdenas produkter och tjänster baseras på förädling av skogsråvara. Den växande skogen, användningen av trä och leveranser av grön energi har stor betydelse för att motverka klimatförändringarna och att ställa om till en cirkulär bioekonomi.

SÖDRA VISAR VÄGEN

Södra visar vägen för en hållbar utveckling i alla led, från frö till kund, och uppfyller steg för steg sina koncerngemensamma hållbarhetsmål, bland annat när det gäller fossilfrihet och kommersialisering av produkter med bättre hållbarhetsprestanda än dagens alternativ.

Grunden för detta är ett hållbart och ansvarsfullt nyttjande av skogen och en effektiv industriverksamhet. Södras företagsform, ägarstruktur och stabila ekonomi skapar handlingsutrymme för långsiktigt sunda beslut samt satsningar på forskning, utveckling och digitalisering.

Agenda 2030 – ett utmanande, inspirerande och vägledande ramverk

FN:s 17 globala mål för hållbar utveckling är vägledande för en långsiktig hållbar utveckling i världen. Näringslivet har ett stort ansvar för att förverkliga målen under de kommande tio åren. För Södra är Agenda 2030 ett utmanande, inspirerande och vägledande ramverk att förhålla sig till. Inte minst för att säkerställa att tillräckligt ambitiösa och relevanta hållbarhetsmål sätts, kopplade till Agenda 2030. Södra har stora möjligheter att bidra positivt till flera av de globala målen, exempelvis genom utveckling av byggsystem i trä och genom leveranser av grön energi.

Den kartläggning som genomfördes 2018 visade att Södras hållbarhetsmål stämmer väl överens med de globala målen och att det särskilt är sju utvalda mål som Södra har störst påverkan på. Under 2019 fördjupades kartläggningen genom analyser av företagets påverkan på de globala målen i hela värdekedjan.

Det finns även en risk för negativ påverkan på de globala målen, exempelvis om policyer, processer eller rutiner brister. Södra fortsatte under 2019 med att integrera de globala målen i verksamheten. Genom att analysera vilka delmål inom de sju utvalda globala målen som verksamheten har störst påverkan på har förstärkelsen ökat för vilka insatser Södra måste göra för att minska risken för negativ påverkan. Det gäller även insikten om vilka aktiviteter som måste skalas upp och initieras för att öka de positiva bidragen till de globala målen, exempelvis genom att fortsätta investera i hållbara innovationer.

För att avgöra vilka insatser Södra ska fokusera på är det viktigt att hela verksamheten är involverad i arbetet med att göra Agenda 2030 till Södras agenda. De globala målen är därför en av flera parametrar som Södra tar hänsyn till när nya hållbarhetsmål fastställs under 2020.

HÖGRE GRAD AV PÅVERKAN

- 7 Hållbar energi för alla
- 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur
- 11 Hållbara städer och samhällen
- 12 Hållbar konsumtion och produktion
- 13 Bekämpa klimatförändringarna
- 15 Ekosystem och biologisk mångfald

LÄGRE GRAD AV PÅVERKAN

- 3 God hälsa och välbefinnande
- 5 Jämställdhet
- 6 Rent vatten och sanitet för alla
- 10 Minskad ojämlikhet
- 14 Hav och marina resurser
- 16 Fredliga och inkluderande samhällen
- 17 Genomförande och globalt partnerskap

INDIREKT PÅVERKAN

- 1 Ingen fattigdom
- 2 Ingen hunger
- 4 God utbildning för alla

FN:S GLOBALA MÅL FÖR HÅLLBAR UTVECKLING

SÖDRAS STRATEGISKA INRIKTNINGAR

PÅVERKAN OCH BIDRAG

HÅLLBAR ENERGI FÖR ALLA

- Klimatpositiv verksamhet
- Hållbar innovation
- Effektivt resursnyttjande
- Ansvarsfulla affärer

– Energikrävande industriella processer och transporter, sidorna 114–115.
+ Leveranser av grön energi, sidan 115.
+ Systematiskt arbete för minskad el- och värmeanvändning, sidan 26.

ANSTÄNDIGA ARBETSVILLKOR OCH EKONOMISK TILLVÄXT

- Hållbar innovation
- Effektivt resursnyttjande
- Ansvarstagande arbetsgivare och engagerade medarbetare
- Ansvarsfulla affärer

– Arbetsmiljörisker i verksamheten och i leverantörskedjan, sidorna 28 och 30.
+ Nollvision för arbetsskador – fokus på förebyggande åtgärder, sidan 28.
+ Riskvärdering och granskning av leverantörer med fokus på bland annat arbetsvillkor, sidan 30.
+ Fortsatta investeringar och fokus på innovation för att stärka Sveriges starka skogsindustriella position, sidan 24.

HÅLLBAR INDUSTRI, INNOVATIONER OCH INFRASTRUKTUR

- Klimatpositiv verksamhet
- Hållbar innovation
- Effektivt resursnyttjande

+ Effektivt nyttjande av virkesråvaran, sidan 26.
+ Framställning av nya, hållbara produkter och tjänster till ett biobaserat samhälle, sidan 24.
+ Samarbeten kring affärsutveckling och innovation, sidan 24.

HÅLLBARA STÄDER OCH SAMHÄLLEN

- Klimatpositiv verksamhet
- Hållbar innovation
- Effektivt resursnyttjande

– Risk för negativ påverkan på tätortsnära skogar om Södra frångår sina rutiner, sidorna 22 och 106–108.
+ Utveckling av byggsystem i trä, sidan 34.
+ Koncept för hållbara hem, sidan 30.

HÅLLBAR KONSUMTION OCH PRODUKTION

- Effektivt resursnyttjande
- Ansvarsfulla affärer

– Risk för negativ påverkan på miljön genom utsläpp till luft och vatten från industriell verksamhet, sidorna 26 och 116.
+ Systematiskt arbete för minskade utsläpp till luft och vatten från industriell verksamhet, sidorna 26 och 116.
+ Nya användningsområden för bi- och restprodukter, sidorna 24 och 26.

BEKÄMPA KLIMATFÖRÄNDRINGARNA

- Klimatpositiv verksamhet
- Hållbart skogsbruk
- Effektivt resursnyttjande
- Ansvarsfulla affärer

– Industriella processer och transporter använder fossila bränslen, sidorna 114–115.
+ Insatser på kort och lång sikt för fossilfri produktion och fossilfria transporter, sidan 20.
+ Ökad tillväxt i skogen leder till mer inbindning av koldioxid, sidorna 20 och 110.

EKOSYSTEM OCH BIOLOGISK MÅNGFALD

- Klimatpositiv verksamhet
- Hållbart skogsbruk
- Ansvarsfulla affärer

– Risk för negativ påverkan på ekosystem och biologisk mångfald om Södra frångår sina rutiner, sidorna 22 och 106–108.
+ Hållbart skogsbruk – balans mellan produktion och miljöhänsyn, sidan 22.
+ Skyddade områden för att gynna biologisk mångfald, sidan 113.

Södras hållbarhetsmål

Klimatpositiv verksamhet

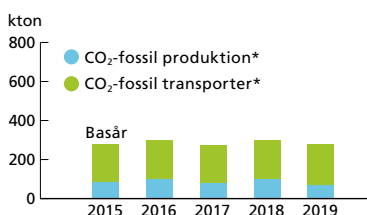
MÅL

- Södras produktion är fossilfri år 2020 och Södras transporter är fossilfria år 2030.
- Den årliga skogstillväxten på Södras medlemsfastigheter är 20 procent högre år 2050 än 2015.

UTFALL 2019

- CO₂-fossil från produktion: 70 kton, 20% lägre jämfört med 2015 (basår).
- CO₂-fossil från transporter: 207 kton, 7% högre jämfört med 2015 (basår).
- Skogstillväxt: 7,1 m³sk/ha och år, 8% högre jämfört med 2015.

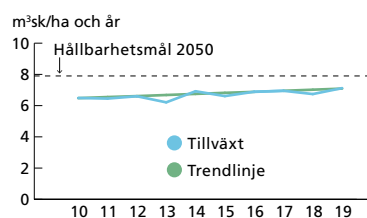
Fossilfrihet

* I målet för produktion ingår produktion, arbetsmaskiner (inklusive externa avverkningsemprenörer som arbetar på Södras uppdrag) och interna transporter. I målet för transporter ingår övriga transporter, inklusive Södras eget åkeri.

I målet för produktion ingår produktion, arbetsmaskiner (inklusive externa avverkningsemprenörer som arbetar på Södras uppdrag) och interna transporter. I målet för transporter ingår övriga transporter, inklusive Södras eget åkeri.

Skogstillväxt

2019 avser den genomsnittliga tillväxten under 2013–2017, det senast tillgängliga värdet. Skogstillväxten är baserad på uppgifter från Riksskogstaxeringen för Södras medlemmars marker.

Läs mer om klimatpositiv verksamhet på sidorna 20–21 och 110–111.

Hållbart skogsbruk

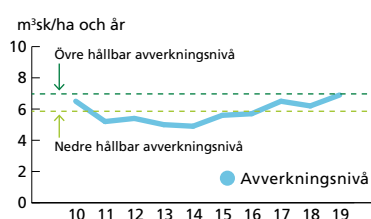
MÅL

- Södra avverkar inom rekommenderad, hållbar avverkningsnivå.
- År 2020 har hänsynen vid förnygringsavverkningar utförda av Södra uppnått nivån 95 procent godkänt.
- År 2020 har arealen utförda naturvårdande skötselåtgärder uppnått nivån 3 000 ha/år.

UTFALL 2019

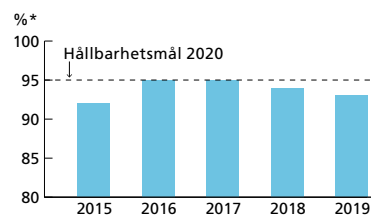
- Avverkningsnivån var 7,1 m³sk/ha och år, 15% högre jämfört med 2018 och inom den hållbara avverkningsnivån.
- Andelen godkända förnygringsavverkningstrakter i Grönt bokslut var 93%, 1% lägre jämfört med 2018.
- Arealen utförda naturvårdande skötselåtgärder var 1 643 ha, 22% lägre jämfört med 2018.

Hållbar avverkningsnivå

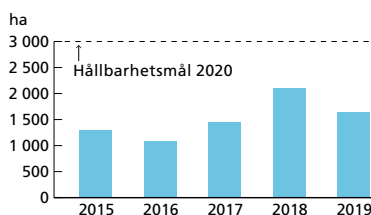
2019 avser medelvärde för 2015–2017, på samma sätt för övriga år. Den hållbara avverkningsnivån är baserad på uppgifter från Riksskogstaxeringen för Södras medlemmars marker.

Hänsyn vid förnygringsavverkning

* Andel godkända förnygringsavverkningstrakter i Grönt bokslut.

Naturvård, areal NS-skötsel

Läs mer om hållbart skogsbruk på sidorna 22–23 och 112–113.

Hållbar innovation

MÅL

- Södra har kommersialiserat minst tre produkter med bättre hållbarhetsprestanda än dagens alternativ år 2020.

UTFALL 2019

- Målet uppnåddes 2019 då Södra under de senaste åren har kommersialiserat fem nya produkter med bättre hållbarhetsprestanda än dagens alternativ: pappersband som ersätter baltråd runt massabalar, förmålad ytterpanel, näringsåterföring av bioaska, korslimmat trä samt en ny massakvalitet av sågverksflis. Hållbarhetsprestandan bedöms i en modell där positiv och negativ påverkan identifieras för ett antal hållbarhetsaspekter. Både direkt påverkan från Södras egen verksamhet och indirekt påverkan i värdekedjan bedöms.

Läs mer om hållbar innovation på sidorna 24–25 och 113.

Effektivt resursnyttjande

MÅL

- Södras el- och värmeanvändning har minskat med minst 10 procent till år 2025, från 2015 års nivå.
- Södras årliga elproduktion överstiger elanvändningen.

UTFALL 2019

- El- och värmeanvändningen för massa var 6% (el) respektive 10% (värme) lägre jämfört med 2015 (basår).
- El- och värmeanvändningen för sågade trävaror var 2% (el) respektive 15% (värme) lägre jämfört med 2015 (basår).
- Elproduktionen översteg elanvändningen, nettoleveranserna var 397 GWh.

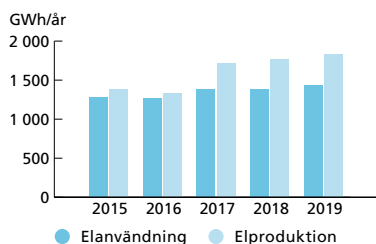
El- och värmeanvändning – Massa

kWh/ton massa	Målnivå	2025	2019	2018	2017	2016	2015
El		672	699	701	727	792	747
Värme		3 175	3 172	3 105	3 261	3 572	3 528

El- och värmeanvändning – Sågade trävaror

kWh/m ³ sågade trävaror	Målnivå	2025	2019	2018	2017	2016	2015
El		57	62	63	64	65	64
Värme		236	224	241	248	251	262

Elanvändning och elproduktion

Läs mer om effektivt resursnyttjande på sidorna 26–27 och 114–117.

Ansvarstagande arbetsgivare och engagerade medarbetare

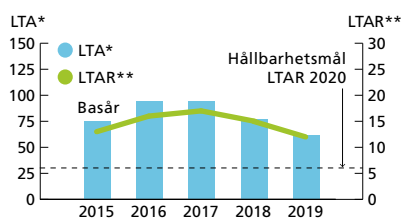
MÅL

- Södras sjukfrånvaro är högst 3 procent år 2020.
- Södra har en nollvision för arbetsskador och arbetsskadefrekvensen (LTAR) minskar med 15 procent per år till 2020.
- Minst 30 procent av Södras medarbetare är kvinnor år 2020.
- Södras medarbetare rekommenderar Södra som arbetsgivare, eNPS är 60 eller högre 2020.

UTFALL 2019

- Sjukfrånvaro: 3,3%, 9% lägre jämfört med 2018.
- Arbetsskador med frånvaro (LTA): 62, 19% lägre jämfört med 2018.
- Arbetsskadefrekvensen (LTAR): 12, 20% lägre jämfört med 2018.
- Andel kvinnliga medarbetare: 23%, 3% högre jämfört med 2018.
- eNPS: ingen mätning genomfördes under året, utfallet för 2018 var eNPS 14.

Arbetsskador

* LTA (lost-time-accident). Arbetskada med frånvaro.

** LTAR (lost-time-accident rate). Antal arbetsskador med frånvaro per miljon arbetade timmar.

Läs mer om ansvarstagande arbetsgivare och engagerade medarbetare på sidorna 28–29 och 118–119.

Ansvarsfulla affärer

MÅL

- Leverantörskoderna ingår i Södras samtliga leverantörsavtal.
- Samtliga leverantörer med leverantörsavtal med Södra riskbedöms och prioriterade leverantörer utvärderas enligt kraven i Södras leverantörskod 2020.
- Södra tar hänsyn till hållbarhetsrelaterade kriterier vid investeringar och affärer år 2020.

UTFALL 2019

- Andel leverantörer som har undertecknat Södras leverantörskod: 79% (88%) (exklusive avverkningsuppdrag och leveransvirke som inte omfattas av Södras leverantörskod).
- Andel av Södras inköpsvärde där leverantörskoderna är undertecknade av leverantör: 97% (98%).
- Andel av Södras inköpsvärde där riskbedömning av leverantörer gjordes: 95% (94%).
- Riskbedömningen resulterade i 67 prioriterade leverantörer.
- Andel av prioriterade leverantörer där leverantörsbedömning gjordes (självutvärdering): 63%.
- Andel av prioriterade leverantörer där uppföljning gjordes på plats (hållbarhetsrevision): 18%.
- Det koncernövergripande arbetet med målet för hållbarhetsrelaterade kriterier vid investeringar och affärer fortsatte under året genom att arbetet med att ta fram kriterierna initierades.

Läs mer om ansvarsfulla affärer på sidorna 30–31 och 120–121.

Klimatpositiv verksamhet

Den växande skogen binder alltmer koldioxid och förädlad skogsråvara kan ersätta fossilbaserade produkter. Södra arbetar för ökad skogstillväxt och lägre fossila utsläpp, både i produktionsprocesser och från transporter.

KRAFTIG KOLSÄNKTA OCH KLIMATSMARTA PRODUKTER

Den växande skogen binder koldioxid, särskilt om den sköts på rätt sätt och trädslagen anpassas till växtförutsättningarna på olika marker. Upptaget är som störst när skogen är 30–70 år gammal. Sett över en omloppstid tar växande skog upp stora mängder koldioxid.

I Södras industriella verksamheter förädlas skogsråvaran till pappersmassa och textilmassa, sågade trävaror och förnybar energi; produkter med små eller inga nettoutsläpp av koldioxid. Istället ersätter de i många fall fossila råvaror och bidrar till att skapa ett mer hållbart och klimatsmart utbud av produkter.

FOSSILFRIA PROCESSER OCH TRANSPORTER

Produktionsprocesserna inom Södra är till stor del fossilfria och drivs till största delen med biobränslen. Idag är det framför allt transporter som står för Södras utsläpp av växthusgaser. Målet är att uppnå en helt fossilfri produktion till 2020 och fossilfria transporter till 2030.

Under 2019 var utsläppen av fossil koldioxid från produktion, arbetsmaskiner och interna transporter 70 kton (103), varav 28 kton (63) kom från direkta utsläpp och 42 kton (40) från indirekta utsläpp. Användningen av fossil eldningsolja vid massbruken var

lägre under 2019 jämfört med tidigare år. För egna arbetsmaskiner och interna transporter har Södra i stor utsträckning gått över till HVO, ett biobaserat alternativ till fossil diesel som numera går att tanka på alla tankstationer vid Södras industrier och som också erbjuds till externa transportföretag. Ett test med en större eldriven vedgårdstruck inleddes under året.

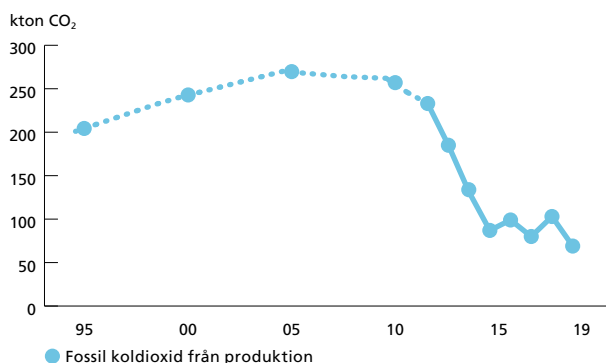
Under 2019 var utsläppen av fossil koldioxid från transporter 207 kton (196). För att minska koldioxidutsläppen från godstransporter har Södra under 2019 haft särskilt fokus på externa samarbeten. I ett samarbete med massakunder i Centraleuropa har logistikkedjan utvecklats så att järnvägstransporter ska kunna ersätta lastbilstransporter. Södra deltog också i Energimyndighetens expertgrupp för att ta fram en sektorsstrategi för omställning till fossilfria och energieffektiva godstransporter samt i Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademiens projekt "Vägval för klimatet". Sedan tidigare är Södra aktiva i initiativet Fossilfritt Sverige. För att underlätta pendling med elbil har Södra även installerat laddstolpar vid huvudkontoret i Växjö och vid massbruken. Totalt finns fler än 100 laddpunkter i Södras verksamhet.

SATSNINGAR PÅ ÖKAD SKOGSTILLVÄXT

Tillväxten i Sveriges skogar är större än avverkningen och virkesförrådet ökar år för år. Ett ökat virkesförråd innebär en ökad inbindning av koldioxid. Södras medlemmar planterar minst tre plantor för varje föryngringsavverkat träd.

Målet är att den årliga skogstillväxten på medlemmarnas skogsfastigheter ska vara 20 procent högre 2050 jämfört med 2015. En förutsättning är att skogsmarkens naturliga funktioner och produktionsförmåga bibehålls samt att den biologiska mångfalden bevaras.

Under 2019 var den genomsnittliga skogstillväxten hos Södras medlemmar 7,1 m³sk/ha (6,7). Många skogsbestånd påverkades negativt av stora skador från granbarkborren, men tillväxttenden är ökande. Södras rådgivning till medlemmar, en effektiv skogsskötsel liksom kontroll av skador på skogen är viktigt för att nå en högre skogstillväxt. Skogsträdförädling och näringsåterföring till skogsmark med bioaska är andra viktiga insatser. Under året gjordes stora satsningar på forskning inom skogsvård och skogsvårdsteknik samt på att ta fram bättre plantmaterial. Dessutom verkar Södra för att minst hälften av älgförvaltningsområdena ska ha acceptabla betesskador till 2021.

Historiskt har Södras utsläpp av fossil koldioxid från produktion varit högre än dagens utsläpp. Sedan mitten av 1990-talet har användningen av fossil eldningsolja i massbruken minskat kraftigt och idag används istället fasta och flytande biobränslen i större utsträckning. Redovisningsprinciperna för data tidigare än 2012 (prickad linje) har inte verifierats och kan därför skilja sig från dagens. Södras verksamhet har också förändrats under denna tidsperiod. I produktion ingår produktion, arbetsmaskiner (inklusive externa avverkningsentreprenörer som arbetar på Södras uppdrag) och interna transporter.

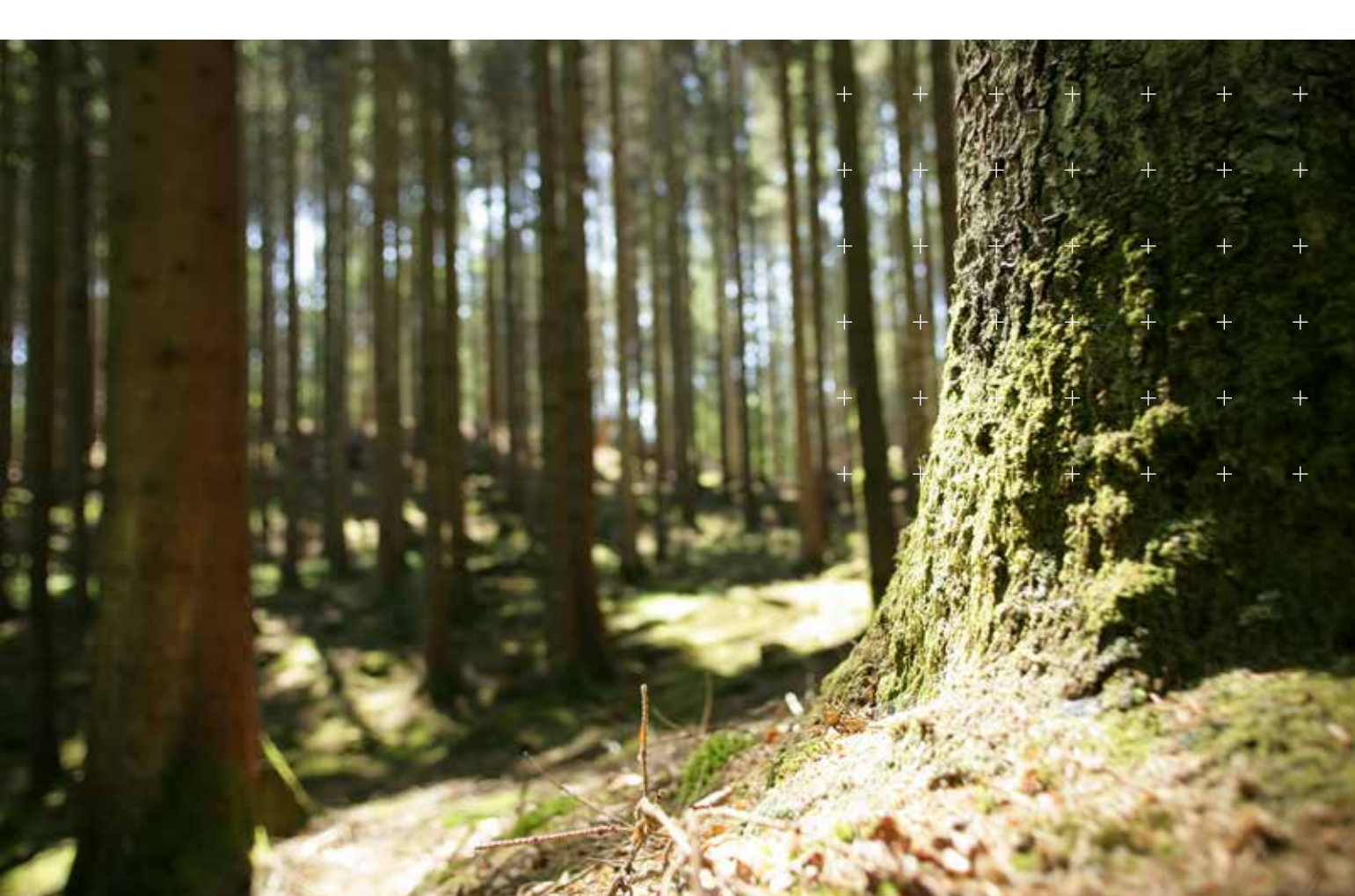
DETALJERAD INFORMATION ...

om Klimatpositiv verksamhet finns i Hållbarhetsnoter på sidorna 110–111. Läs mer om Södras klimateffekt i rapporten på www.sodra.com/klimateffekt.

Visste du att...

Södra under 2019 inledde ett test med en större eldriven vedgårdstruck, den första i sin storlek inom skogsindustrin.

Södras klimateffekt

NETTOEFFEKT PÅ 9,2 MILJONER TON KOLDIOXID

Södras klimateffekt uppgår till 9,2 miljoner ton koldioxidekvivalenter per år. Nettoeffekten uppstår både genom tillväxten i medlemmarnas skogar och genom att skogliga produkter ersätter produkter och energislag med högre klimatbelastning. Klimateffekten har sitt ursprung i skogen och realiserar fullt ut när konsumenterna väljer produkter från skogen.

KLIMATNYTTAN STÖRRE ÄN VÄXANDE SKOG

Skogens klimatnytta omfattar mer än att växande träd tar upp stora mängder koldioxid. Det biogena kolet ingår i ett kretslopp där utsläppen hela tiden återbinds i växande träd och övrig vegetation, medan användning av fossilt kol innebär ett nettotillskott till atmosfären.

Vid skogliga åtgärder tar Södra hand om alla delar av trädet och gör produkter som i stor utsträckning ersätter produkter med högre klimatbelastning. Substitutionen skapar därför en klimatnytta när produkter baserade på förnybara skogsråvaror trängs undan produkter med högre klimatbelastning, som stål, cement, plast och fossil energi.

Forskare har under senare år börjat intressera sig för hur den här effekten ska beräknas. Substitutionsfaktorn skiljer sig åt mellan olika material och är ett mått på mängden utsläpp av fossilt kol som ersätts per enhet biogent kol i skogsprodukterna. Att använda sågade trävaror för att bygga i trä har hög substitutionsfaktor. Det finns även klimatnytta i att byta ut matförpackningar i plast mot biobaserade tråg eller att använda biobränslen i stället för fossila bränslen, som naturgas eller olja.

I Södras värdekedja uppstår också en negativ klimatpåverkan. Då koncernens industrier i det närmaste är helt fossilfria handlar det främst om utsläpp av fossil koldioxid från produktion av inköpta insatsvaror, som processkemikalier och förpackningsmaterial, samt från transporter av råvaror till industrin och produkter till kund. I beräkningarna ingår även utsläpp av fossil koldioxid från skogsbruksåtgärder och industriprocesser. Övriga utsläpp av fossil koldioxid i värdekedjan ingår inte.

SÅ HÄR RÄKNAR SÖDRA

För att beräkna klimateffekten har Södra räknat lågt i en modell som tagits fram av Holmgren och Kolar (SCA februari 2019). Beräkningarna av de tre parametrarna: nettosänkan av kol i skogen, minskning av fossila utsläpp genom substitution och utsläpp i värdekedjan ger en bild av Södras påverkan på klimatet. På årsbasis är Södras totala klimateffekt 9,2 miljoner ton koldioxidekvivalenter, räknat för 2018.

Denna klimateffekt motsvarar 20 procent av Sveriges klimatutsläpp, som ligger på cirka 53 miljoner ton koldioxidekvivalenter per år. Den största effekten av substitutionen uppstår dock inte i Sverige, eftersom Södra exporterar största delen av sina produkter.

Beräkningarna av klimateffekten utgör ett stöd för Södras fortsatta strategiska vägval för att nå sina klimatmål. Södras klimateffekt är också ett kvitto på att koncernen rör sig i rätt riktning, det vill säga att eftersträva en längre livslängd för sina produkter och att nå en högre grad av substitution. Det görs genom satsningar på biodrivmedel, byggsystem i trä och genom återvinning av textilier i massaproduktionen.

SÖDRAS KLIMATEFFEKT I SIFFROR

2,1 miljoner ton

Skogen beräknades utgöra en kolsänka motsvarande 2,1 miljoner ton koldioxidekvivalenter, 2018. Det är nettoinlagringen från en skogstillväxt på 13,1 miljoner m³fub och en avverkning om 11,9 miljoner m³fub på Södras medlemmars skogsmark samt skötsel av en mindre skogsegendom i koncernens regi.

7,7 miljoner ton

Södras minskning av fossila utsläpp genom substitution uppgick till 7,7 miljoner ton koldioxidekvivalenter, 2018.

0,6 miljoner ton

Södras fossila utsläpp av koldioxid uppgick till 0,6 miljoner ton koldioxidekvivalenter, 2018. Utsläppen kom främst från produktion av insatsvaror och från transporter av råvaror till industri och produkter till kund.

9,2 miljoner ton

Södras klimateffekt var 9,2 miljoner ton koldioxidekvivalenter, 2018.

Hållbart skogsbruk

Hållbara avverkningsnivåer, hänsyn vid skogliga åtgärder och naturvårdande skötselåtgärder är viktiga delar som skapar förutsättningar för ett hållbart skogsbruk. Ett skogsbruk som 2019 dominerades av svåra angrepp från granbarkborren.

MASSIVA ANGREPP FRÅN GRANBARKBORREN

Massiva angrepp från granbarkborren orsakade skador på 2,5 miljoner skogskubikmeter granskog på Södras medlemsfastigheter och var en stor utmaning för skogsbruket under 2019. Vidtagna åtgärder bestod främst i att få bort så mycket skadade träd som möjligt ur skogen för att rädda virkesvärden och minska spridning av granbarkborren. För skyddade områden kan detta bli en svår balansgång mellan att förhindra spridning av granbarkborren och samtidigt bevara områdenas höga naturvärden kopplade till gran. Gran som är planterad på tallmarker angrips i högre grad av granbarkborren jämfört med gran planterad på marker lämpliga för gran.

Problemen med granbarkborren var en av anledningarna till att tallen fick ett ökat fokus under 2019, inklusive vikten av att föryngra med tall på tallmarker. Södra startade projektgruppen "Kraftsamling Tall" med de övergripande målen att minska vilt-skadorna på tall och öka andelen föryngringar med tall på tallmark. En del i denna process är också att Södras plantskolor ökade odlingen av tallplantor.

FÖRNYADE SKOGSBRUKSCERTIFIKAT

Under året förnyade Södra sina skogsbrukscertifikat för FSC® och PEFC™, vilket görs vart femte år. I slutet av 2019 var cirka två tredjedelar av Södras medlemsareal certifierad via Södras grupp-certifikat. I mitten av 2020 börjar en ny skogsbruksstandard inom FSC® att gälla. Standarden innehåller bland annat ett nytt krav på att fem procent av bestånden ska skötas med fokus på att utveckla naturvärden eller sociala värden.

SKÖTSELÅTGÄRDER AV GENERELL HÄNSYN

Vid alla skogliga åtgärder lämnas sedan i mitten av 1990-talet en generell hänsyn. Det kan till exempel röra sig om kantzoner, hänsynskrävande biotoper eller trädgrupper. Under 2019 tittade Södra närmare på skötselåtgärder för de här områdena, där det nu är 25 år sedan den generella hänsynen lämnades vid avverkning. Bedömningen är att cirka hälften av all generell hänsyn som lämnats har ett skötselbehov för att främja naturvärdena, till exempel genom att ta bort gran på dessa ytor. Under Föreningen Skogens höstexkursion, som Södra var värd för 2019, visades exempel där naturvårdande skötselåtgärder av områden med generell hänsyn genomförts i samband med gallring.

VÄXANDE SKOG GENOM ANSVARSFULLT SKOGSBRUK

Södra stödjer medlemmarna i hela kretsloppet från frö till avverkning och nya föryngringsåtgärder. Genom ett ansvarsfullt brukande av skogen säkerställs återväxten för kommande generationer och framtida behov. Hänsyn vid skogliga åtgärder är en förutsättning för att bevara och utveckla skogens olika värden.

Södra erbjuder även ett antal digitala tjänster som underlättar för medlemmarna att bedriva ett hållbart skogsbruk. Det gäller inte minst Skogsägarappen, som ger tillgång till skogsbruksplanen

och annan viktig information även ute i skogen. En ny version av Skogsägarappen lanseras under 2020. Södra har också ett digitalt planeringsunderlag för entreprenörer som bland annat hjälper maskinförare att hitta den bästa körvägen och undvika körskador.

HÅLLBAR AVVERKNINGSNIVÅ

Målet är att avverkningen ska vara inom en hållbar avverkningsnivå. För att beräkna vad som är en hållbar avverkningsnivå genomför Skogsstyrelsen och Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) var femte år skogliga konsekvensanalyser. Den senaste gjordes 2015 och Södra gjorde 2017 en egen skoglig konsekvensanalys baserat på underlag för Södras medlemmars mark med samma metodik som Skogsstyrelsen och SLU. Den visade att en hållbar avverkningsnivå för Södras medlemmar är 5,9–7,1 m³sk per hektar och år, vilket motsvarar totalt 11–13 miljoner m³fub per år, beräknat på nuvarande medlemsareal. För 2019 låg avverkningsnivån på 7,1 m³sk per hektar och år (6,2) vilket är inom den hållbara avverkningsnivån.

GRÖNT BOKSLUT

Vid skogliga åtgärder lämnas olika typer av miljöhänsyn. Föryngringsavverkningar, gallringar, naturvårdande skötselåtgärder och föryngringsåtgärder revideras och betygsätts i ett Grönt bokslut. Under 2019 kontrollerades 379 trakter (371), vilket motsvarar 1 791 hektar (2 031). Målet är att hänsynen vid föryngringsavverkningar ska uppnå nivån 95 procent godkänt till år 2020. Resultatet för föryngringsavverkningar var 93 procent (94) godkända Gröna bokslut. Uppföljning vid föryngringsinsatser görs även 1–2 år efter avverkningen, då bland annat utförd markberedning och plantering granskas och om hänsyn tagits till kulturlämningar, kantzoner och hänsynskrävande biotoper. I ett Grönt bokslut bedöms även hanteringen av GROT (grenar och toppar) som är attraktiva livsmiljöer för många arter, framför allt insekter och svampar.

NATURVÅRDANDE SKÖTSELÅTGÄRDER

Södra bedriver ett aktivt naturvårdsarbete. Medlemmarna har frivilligt avsatt 8 procent av den produktiva skogsmarken för naturvård (naturvård skötselkrävande (NS, 4,2%) samt naturvård orört (NO, 3,8%)). Många skogliga miljöer med höga naturvärden i södra Sverige har en historik där hävd eller brukande skapat dessa värden, till exempel äldre betesmarker med stora lövträd. När brukandet upphör växer denna miljö igen med gran och naturvärdena minskar. Genom naturvårdande skötselåtgärder bevarar och utvecklar Södra sådana miljöer. Målet är 3 000 hektar naturvårdande skötselåtgärder per år till 2020. Under 2019 utfördes naturvårdande skötselåtgärder på 1 643 hektar (2 100). Den lägre arealen beror på det fokus som var under 2019 på att ta hand om skog angripen av granbarkborren.

Tillsammans bidrar formella skydd, frivilligt avsatta bestånd och den generella hänsynen till det nationella miljömålet om levande skogar.

Nytt steg för klimatanpassad skog

CASE Med hjälp av kontrollerade korsningar har Södra tillsammans med Skogforsk tagit fram en ny generation granfrön som är bättre förberedda för framtida klimatförändringar. Fröna ligger cirka 20 år före sin tid jämfört med om de hade producerats med konventionella metoder och ger friskare träd med 30 procent högre tillväxt än träd i dagens skogar.

HÄNSYNSAREALER

Trädbevuxen skogsmark består både av produktiv skogsmark och av träd bärande impediment (mark som är trädbevuxen men är olämplig för skogs- eller jordbruk, till exempel berghällar, myrar och fjäll).

Produktiv skogsmark växer med minst en kubikmeter per hektar och år och består dels av produktionsbestånd, områden med virkesproduktion som det primära målet, och dels av områden med olika former av naturvårdsändamål.

Det finns flera **formella områdesskydd** för skogsmark: naturreservat, som bildas för att skydda ett sammanhängande område, samt biotopskydd och naturvårdsavtal som används för att skydda mindre områden.

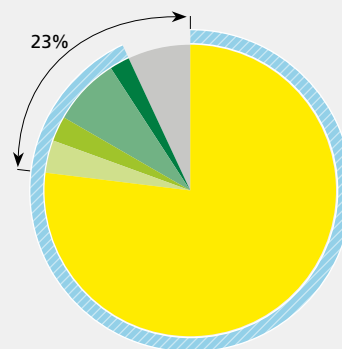
Vid alla skogliga åtgärder lämnas en **generell hänsyn**, till exempel kantzoner, hänsynskrävande biotoper eller trädgrupper.

Dessutom lämnar skogsägarna **frivilligt bestånd** för att bevara och utveckla naturvärden (NO/NS). Enligt skogscertifieringen ska dessa bestånd uppgå till minst fem procent av fastigheten.

NO (naturvård orörd) är områden där naturvärden bäst bevaras och utvecklas om skogen lämnas orörd.

NS (naturvård skötselkrävande) är områden som kräver särskild skötsel för att bevara och utveckla naturvärdena.

K-bestånd (kombinerade mål) är områden där det finns mål för både virkesproduktion och naturvård och där naturvärdena utgör en större andel av beståndet än i produktionsbestånd.

23% av den trädbevuxna skogsmarken har en annan huvudsaklig målsättning än produktion.

Hänsynsarealer

- Produktionsbestånd
- Generell hänsyn
- K-bestånd
- NO/NS
- Reservat, biotopskydd
- Träd bärande impediment
- Produktiv skogsmark

DETALJERAD INFORMATION ...

om Hållbart skogsbruk finns i Hållbarhetsnoter på sidorna 112–113. Rapport för Grönt bokslut finns tillgänglig på sodra.com.

Visste du att...

Sälgen är livsnödvändig för hungriga humlor på våren, och visste du att sälgens bark innehåller acetylsalicylsyra? Det är den aktiva substansen i värktabletter som Magnecyl och Treo. Sälg var en viktig medicinalväxt i hundratals år innan man på 1830-talet lyckades isolera substansen. På samma sätt kommer många av våra mediciner från naturens mångfald.

Hållbar innovation

Södra bedriver ett strategiskt innovationsarbete för att kunna tillgodose ett växande behov av mer hållbara produkter. År 2019 blev Södra först i världen med att återvinna textilfiber i stor skala – ett genombrott som bidrar till cirkulära flöden i mode- och textilbranschen.

STRATEGISKA ARENOR FÖR INNOVATION

Södras innovationsarbete bedrivs inom flera strategiska arenor: skog, trävaror, papper, textil, kemikalier och energi. Detta arbete drivs främst genom Södras egen innovationsavdelning och tillsammans med affärsområdena, men också i samarbete med kunder samt i externa nätverk med universitet, forskningsinstitut och företag längre fram i olika värdekedjor.

Innovationsprojekten bidrar till att öka förädlingsgraden på skogliga produkter och att kommersialisera produkter med bättre hållbarhetsprestanda än dagens alternativ. Flera projekt kan kopplas till Södras hållbarhetsmål för fossilfri produktion till 2020 och fossilfria transporter 2030. En större andel av utvecklingsresurserna satsas inom produkt- och processutveckling i syfte att stärka konkurrenskraften i dagens affärer. Resurseffektivitet är ett återkommande tema i många projekt vid sidan av produktprestanda och andra delar viktiga för Södras kunder.

2019 satsade koncernen 167 MSEK (88) på forskning och utveckling, vilket motsvarar 0,7 procent av omsättningen. De externa forskningsprojekten erhåller ofta delvis offentlig finansiering via nationella och internationella forskningsprogram. I Sverige finns exempelvis samverkansplattformen Treeseearch samt forskningsprogrammet BioInnovation med visionen att "Sverige har ställt om till en biobaserad samhällsekonomi 2050". I Europa finns motsvarande program kallat Bio-based Industries Joint Undertaking med visionen "From fossilbased to bio-based products – Made in Europe".

INNOVATIVA STEG MOT EN CIRKULÄR BIOEKONOMI Återvinning av textil

Idag återvinns en försvinnande liten andel av världsproduktionen av kläder och textilier, i princip allt går till förbränning eller deponi. Tack vare svensk innovationskraft och en vilja att bidra till den nödvändiga klimatomställningen kan spelplanen nu börja förändras på global nivå. Södra är först i världen med att kunna återvinna textilfiber med ursprung från blandmaterial i stor skala. Tekniken är en världsunik lösning som möjliggör cirkulära flöden inom mode- och textilbranschen. OnceMore™, som konceptet kallas, testades i fabrikskala 2019. Södra söker efter samarbetspartners med ambitioner kring hållbara textilier. Målsättningen är att på sikt komma upp i 25 000 ton textilier för inblandning i massatillverkningen.

Biodrivmedel

I slutet av 2019 startade Södra produktion av biometanol vid massabruket i Mönsterås. Metanol är ett biodrivmedel som kan ersätta fossila bränslen och som utgör ytterligare förädling av skogsråvaran. Försäljning av biometanol är ett resurseffektivt sätt att få ut mer produkter ur råvaran som går in i processen. Ett annat biodrivmedelsprojekt drivs inom ramen för Silva Green Fuel, ett intresseföretag med Södra och Statkraft som delägare. Vid en processanläggning i Tofte i Norge kommer fasta biprodukter av trä, såsom spån och bark, att förädlas till bioolja som kan uppgraderas till biodiesel.

Korslimmat trä

Under året driftsattes en fabrik för produktion av korslimmat trä (KL-trä) i Värö. Södra ser stor potential i förädlingsvärdet för trävaror inom det här området med stark och växande efterfrågan. Byggande med KL-trä innebär fördelar i byggprocessen med mindre utsläpp av koldioxid, lättare transporter och kortare byggtider jämfört med byggnation i betong.

Livsmedelsförpackningar

Södra deltar med kunskap om råvara och tillverkningsteknik i det EU-finansierade projektet FRESH, tillsammans med Huhtamaki och Saladworks. Målet för projektet är att utveckla och kommersialisera en fiberbaserad livsmedelsförpackning för färsk färdigmaträtter som ett alternativ till plastförpackningar i CPET. I projektet genomfördes under året kommersiella tester i brittisk dagligvaruhandel. Detta har medfört att nästan 7 miljoner plastförpackningar hittills har kunnat ersättas med biobaserade livsmedelsförpackningar baserat på Södras råvara.

STIFTELSE FÖR FORSKNING OCH UTVECKLING

Södras stiftelse för forskning, utveckling och utbildning delar ut anslag till forskningsprojekt och utbildningar som främjar skoglig och skogsindustriell verksamhet i södra Sverige.

Under 2019 skedde en öppen utlysning och en riktad utlysning inom effektivt resursutnyttjande där de beviljade forskningsprojekten berörde såväl skogsindustrins huvudprodukter och processer som nya innovativa produkter från skogsindustrins biströmmar. Stiftelsen har sedan starten 1995 delat ut totalt 224 MSEK.

INNOVATIONSMÅLET UPPNÅDDES

Södras mål för hållbar innovation är att företaget ska ha kommersialiserat minst tre produkter med bättre hållbarhetsprestanda än dagens alternativ till år 2020. Målet uppnåddes 2019 då Södra under de senaste åren har kommersialiserat fem nya produkter med bättre hållbarhetsprestanda än dagens alternativ: pappersband som ersätter baltråd runt massabalar, förmålad ytterpanel, näringsåterföring av bioaska, korslimmat trä samt en ny massakvalitet av sågverksflis. Under 2020 förväntas ytterligare innovationer att kommersialiseras. Hållbarhetsprestandan bedöms i en modell där positiv och negativ påverkan identifieras för ett antal hållbarhetsaspekter. Både direkt påverkan från Södras egen verksamhet och indirekt påverkan i värdekedjan bedöms.

Visste du att...

Det med hjälp av el går att skapa bränslen av vatten och avgaser, så kallade elektrobränslen. Södra har de tekniska förutsättningarna som behövs för att skapa elektrobränslen baserade på koldioxid och överskottsel och följer utvecklingen på området.

Genombrott för återvinning av textil

CASE Genom Södras patentsökta lösning OnceMore™ kan massabruket i Mörrum nu separera blandtextilier av bomull och polyester i stor skala. Den rena bomullsfibern blandas sedan in i produktionen av dissolvingmassa och kan användas för att ta fram nya textilier. Det är en världsunik lösning som innebär ett stort steg framåt för den cirkulära bioekonomin och något som kommer att skapa betydande värden för kunder och inte minst för modebranschen.

DETALJERAD INFORMATION ...

om Hållbar innovation finns i Hållbarhetsnoter på sidan 113.

Effektivt resursnyttjande

Ett effektivt nyttjande av resurser och biprodukter bidrar till att stärka Södras konkurrenskraft och lönsamhet. Detta gynnar samtidigt samhället och minskar negativ påverkan på klimat och miljö.

EFFEKTIV ANVÄNDNING AV RESURSER

I Södras produktionsprocesser används främst resurserna virkesråvara, sågade trävaror, kemikalier, förpackningsmaterial och vatten. Massabruken använder stora mängder alkaliska kokkemikalier, vilka nästan helt återvinns samtidigt som energi genereras. Kemikalier för blekning av massan tillverkas delvis på plats och köps delvis in löpande. Ett effektivt nyttjande av virkesråvara och kemikalier bidrar till minskad miljöbelastning, lägre kostnader och stärkt lönsamhet. Det är därför ett område som är viktigt för att Södra ska bli ännu mer konkurrenskraftigt. Företaget driver flera utvecklingsprojekt i syfte att optimera användningen av virkesråvara ur såväl material- som energisynpunkt.

Vattenförbrukning

Massabruken nyttjar en rad vattenbesparande metoder vid massatvätt och nästan alla sågverk recirkulerar vatten för timmerbehandling. Klimatstyrningssystem reglerar vattenmängden efter avdunstningen.

Tillgången på och användningen av vatten var inte en lika stor fråga 2019 som under den extremt torra sommaren 2018. Vattentillgång och vattenanvändning är dock frågor som alltid är aktuella i Södras verksamheter och bedömningen är att de kommer att få ett ökat fokus framöver.

BIPRODUKTER OCH CIRKULÄRA FLÖDEN

Från Södras verksamheter genereras en rad betydelsefulla biprodukter. De används bland annat i byggmaterial, som biobränslen, för produktion av biodrivmedel, samt som råvara till kemikalieindustrin. Ett exempel är Södras unika anläggning för att processa råmetanol till renad biometanol som 2019 driftsattes vid massabruket i Mönsterås.

Ett annat uppmärksammat exempel som visar på Södras innovationskraft när det gäller nya material och processer för cirkulära flöden är lanseringen av OnceMore™ som skedde under året (se Hållbar Innovation, sidorna 24–25).

Vid förnygringsavverkning med uttag av GROT (grenar och toppar) försvinner viktiga näringsämnen från skogen. Genom att erbjuda näringsåterföring av bioaska som en skoglig tjänst bidrar Södra till att sluta kretsloppet och säkerställa skogens långsiktiga

produktionsförmåga. Tidigare deponerades bioaskan. Att den nu kan återföras som näring till marken är ytterligare ett exempel på hur Södra ligger i framkant när det gäller utvecklingen av produkter och tjänster för en mer cirkulär bioekonomi.

STOR PRODUCENT AV FÖRNYBAR ENERGI

Södra är i det närmaste självförsörjande på energi för den egna industriella produktionen. Energin genereras i massabruken och sågverken och har sitt huvudsakliga ursprung i virkesråvaran. Vid behov kompletteras energibehovet med inköpt biobränsle samt, i begränsad omfattning, fossila bränslen.

Affärsområdenas verksamheter levererar också ett stort överskott av energi till externa kunder i form av förnybar el, fjärrvärme och biobränslen. Leveranserna kommer att öka genom fortsatta satsningar på energieffektiviseringar.

Södra har som mål att el- och värmeanvändningen ska minska med minst 10 procent till år 2025 jämfört med 2015 års nivå och att Södra årligen ska producera mer el än vad som förbrukas inom koncernen. Under 2019 skedde ytterligare förbättringar när det gäller el- och värmeanvändningen genom ett kontinuerligt förbättringsarbete och en hög, effektiv produktion. El- och värmeanvändningen i massabruken var 699 respektive 3 172 kWh/ton massa (701; 3 105) och i sågverken 62 respektive 224 kWh/m³ sågade trävaror (63; 241). Nettoleveranserna av el var 397 GWh (388).

UTSLÄPP OCH AVFALL

Södras utsläpp till luft kommer främst från koncernens massabruk och transporter. Utsläppen till vatten kommer framför allt från massabruken och renas i brukens interna vattenreningsystem. Det renade avloppsvattnet håller god kvalitet och uppfyller kraven i EU:s industriutsläppsdirektiv.

Även om Södra ständigt arbetar för att minimera mängden avfall och att hitta nya vägar för material- och energiåtervinning dominerar deponerat avfall viktigt. Det deponerade avfallet läggs främst på egna deponier och består av oorganiskt material, till exempel grönlutsslam, aska och mesa från massabruken. Farligt avfall utgörs främst av oljehaltigt avfall.

Annan miljöstörande påverkan på närområden från de industriella och skogliga verksamheterna är lukt, damm och buller.

Visste du att...

Södras leveranser av el och fjärrvärme räcker för att köra en elbil 50 000 varv runt jorden och värma 25 000 villor.

DETALJERAD INFORMATION ...

om Effektivt resursnyttjande finns i Hållbarhetsnoter på sidorna 114–117.

Lägre koldioxidutsläpp med biometanol som bränsle

CASE 2019 började Södra producera biometanol i en ny anläggning vid mas-sabrukets i Mönsterås. Produktionska-paciteten är 5 500 ton per år. Vid för-bränning av biometanol är utsläppet av fossil koldioxid noll. I dagsläget bidrar dock tillverkningsprocessen med små mängder fossil koldioxid. Vid använd-ning som fartygsbränsle skulle den ge den mest hållbara godssjötransporten i världen.

Ansvarstagande arbetsgivare och engagerade medarbetare

Södra arbetar för att ta socialt ansvar och uppmuntrar medarbetare att aktivt ta ansvar för säkerhet och arbetsmiljö samt att utveckla företagets affär inom ramen för "Ett Södra".

VÄRDESKAPANDE RELATIONER, LÅNGSIKTIGT AGERANDE

Södras HR-strategi baseras på de fyra fokusområdena: värdegrund, hälsa och arbetsmiljö, strategisk kompetensförsörjning och prestationsstyrning. Värdegrunden: "Värdeskapande relationer, långsiktigt agerande" genomsyrar det dagliga arbetet och syftar till att fördjupa företagskulturen och leda Södra mot målet att vara nästa generations skogsföretag. Den finns med i introduktionsprogrammet för alla nyanställda och är ett inarbetat inslag i ledarutvecklingsprogrammen.

Företagskulturen sammanfattas som "Ett Södra" och är ett förhållningssätt med Södra som en sammanhållen och effektiv koncern som optimerar på helheten. Detta ger synergier och skalfördelar, och en attraktiv och inkluderande arbetsgivare. Målet är att Södras medarbetare ska rekommendera Södra som arbetsgivare, där eNPS (employee net promoter score) ska vara 60 eller högre 2020. Ingen medarbetarundersökning genomfördes under 2019, utfallet för 2018 var eNPS 14.

SÄKERHET, HÄLSA OCH ARBETSMILJÖ

Södra bedriver tillsammans med de fackliga organisationerna kontinuerligt ett förebyggande arbete för bättre hälsa och arbetsmiljö. Sjukfrånvaro följs upp och genom en särskild försäkring får långtidssjukskrivna medarbetare stöd av professionella rehabiliteringsledare för att kunna återgå i arbete. Långtidssjuka får förstärkt sjukersättning och vid omstruktureringar och organisationsförändringar erbjuds till exempel omställningsstöd och omplacering. Södra har som mål att sjukfrånvaron ska vara högst 3 procent år 2020. Resultatet 2019 var 3,3 procent (3,6).

Södra har även en nollvision för arbetsskador och har som mål att arbetsskadefrekvensen (LTAR) minskar med 15 procent per år till 2020. Resultatet 2019 var 62 arbetsskador med frånvaro (77) och LTAR 12 (15). I januari 2019 inträffade en olycka med dödlig utgång hos en entreprenör på massabruket i Mönsterås. Förundersökning har inletts med brottsrubricering arbetsmiljöbrott. Utredningen av dödsolyckan hos en entreprenör i Långasjö 2018 är avslutad hos polis såväl som arbetsmiljöverket. Ärendet för dödsolyckan i Mönsterås 2017 är avslutad med accepterad företagsbot.

DETALJERAD INFORMATION ...

om Ansvarstagande arbetsgivare finns i Hållbarhetsnoter på sidorna 118–119.

Södra har gjort stora investeringar för ökad säkerhet i form av bättre säkerhetsutrustningar och tekniska lösningar. Under senare år har företaget lagt allt större fokus på beteendebaserad säkerhet och har arbetat mycket med värderingar, attityder och ansvarstagande. Under 2017 och 2018 genomförde koncernchef och HR-direktör "safety walks" på Södras 25 verksamhetsställen, detta kommer följas upp 2020. Medarbetarna uppmuntrades även att till exempel via IT-stöd och appar fotografera och rapportera riskobservationer så att eventuella åtgärder snabbt kan sättas in.

STRATEGISK KOMPETENSFÖRSÖRJNING

Precis som många andra industrier står Södra inför stora pensionsavgångar och företaget arbetar strategiskt och kontinuerligt med att attrahera, utveckla och behålla rätt kompetens. Det handlar till exempel om att positionera Södra som en attraktiv arbetsgivare genom att visa på bredden av roller och uppgifter som erbjuds i den nya generationens skogsföretag. Därför deltar till exempel Södra i "Tekniksprånget", ett projekt som erbjuder unga personer fyra månaders betald praktik för att testa ingenjörsyrket i praktiken och inspirera till att läsa en högre teknisk utbildning.

MÅNGFALD OCH INKLUDERING

Södra arbetar också aktivt för att öka andelen kvinnor i organisationen. Målet är att minst 30 procent av medarbetarna ska vara kvinnor senast 2020. Resultatet för 2019 var 23 procent (22). Det finns även en uttalad ambition att öka mångfalden genom att rekrytera och behålla medarbetare med olika bakgrund, erfarenheter och perspektiv. Detta är ett långsiktigt arbete och inom Södra har mycket gjorts både vad gäller struktur och kultur för att nå uppsatta mål. Ett exempel är att Södra deltar i "Jobbsprånget", som erbjuder fyra månaders praktik till nyanlända akademiker med syftet att tillvarata deras kompetens och ge dem en snabbare introduktion till den svenska arbetsmarknaden.

För att attrahera nya medarbetare måste Södra vara en välkommande arbetsplats där alla visar varandra respekt oavsett ålder, kön, etnicitet, trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Södra har nolltolerans mot kränkande särbehandling

Visste du att...

Var femte svensk vill jobba för företag som lyfter samhällsfrågorna och att många företag och organisationer inom skog, förpackning och livsmedel uppfattas som bäst på att ta ett stort samhällsansvar.

och alla medarbetare har ansvar för att nolltoleransen upprätthålls. Vid utgången av 2019 hade 51 procent (33) av medarbetarna genomfört en utbildning i Södras arbete mot diskriminering och kränkningar.

Inom Södra finns gott om interna karriärmöjligheter som främjar utvecklingen av såväl individen som organisationen. 2019 lanserades utvecklingsprogrammet "Utveckla din affär" i samarbete med Handelshögskolan i Stockholm. Programmet omfattar hållbarhet, lean, ledarskap och ekonomi där deltagarna, ledningsgrupper och specialister, får kunskap och inspiration att utveckla sin affär med stöd av akademisk expertis. Syftet är att hitta nya sätt att utveckla affären.

VINNANDE SAMHÄLLENGAGEMANG

Skogsnäringen står för många av lösningarna för omställningen till en mer cirkulär bioekonomi och branschen blir alltmer attraktiv som arbetsgivare. I Randstad employer brand research 2019 kom Södra på andra plats bland Sveriges 150 största, privata, arbetsgivare i faktorn "ger tillbaka till samhället". Randstad employer brand research är världens största arbetsgivarundersökning ur ett attraktivitetsperspektiv. Södras höga placering i rankingen är ett kvitto på att potentiella arbetstagare ser företaget som en aktör med ett socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbart samhällsengagemang, som ger tillbaka och bygger värdeskapande relationer med samhällena där Södra är verksamt.

Ansvarsfulla affärer

Södra ställer höga krav på medarbetare och leverantörer vad gäller affärsetik, arbetsvillkor, mänskliga rättigheter och miljö. Sund affärsetik och hög integritet gör företaget till en attraktiv och trovärdig affärspartner.

ANSVARSTAGANDE LÄNGS HELA VÄRDEKEDJAN

För att kunna garantera ett ansvarstagande längs hela värdekedjan ställer Södra samma krav på leverantörer som på medarbetare. Såväl uppförandekoden som leverantörskoden bygger på Södras värdegrund "Värdeskapande relationer, långsiktigt agerande".

UPPFÖRANDEKOD

Uppförandekoden reglerar hur medarbetare och andra som representerar Södra förväntas uppträda. Den gäller för alla anställda och handlar ur ett affärsetiskt perspektiv bland annat om gåvor, förmåner, ersättningar och representation, intressekonflikter samt konkurrensrätt.

LEVERANTÖRSKOD

Södra köper in stora volymer virkesråvara från medlemmarna, men även entreprenad- och transporttjänster, insatsvaror, investeringar, samt indirekta material och tjänster. Leverantörerna av dessa varor och tjänster riskbedöms och utvärderas enligt kraven i Södras leverantörskod. Koderna omfattar styrning och ledning, kravställning i leverantörsled, affärsprinciper, arbetsmiljö, arbetsvillkor, mänskliga rättigheter, miljö och kvalitet. Södras medlemmar, som är privata skogsägare, omfattas dock inte av leverantörskoden och därmed inte heller koncernens avverkningsuppdrag och leveransvirkesavtal.

Leverantörerna riskklassificeras utifrån ett antal hållbarhets-kriterier. Prioriterade leverantörer är sådana där risken för avvikelser bedöms vara högre. Vid högre risk ombeds leverantören att göra en självutvärdering och/eller så granskas verksamheten genom uppföljning av underlag eller revision på plats. Leverantörer av virkesråvara granskas även utifrån kraven i FSC®- och PEFC™-standarderna. Det gäller även certifierade och icke-certifierade medlemmar som levererat virke till Södra under verksamhetsåret.

Att de flesta av Södras leverantörer och avtalsparter finns i Sverige och EU underlättar utvärdering och kontroll. Koncernen har också ett inköpskontor i Kina och där bedöms risken för avsteg från leverantörskoden vara högre, vilket ställer högre krav på utvärdering och kontroll.

UPPFÖLJNING AV LEVERANTÖRSKODEN 2019

Målet är att leverantörskoden 2020 ska ingå i samtliga leverantörsavtal. Vid utgången av 2019 var andelen leverantörer som undertecknat leverantörskoden 79 procent (88) och andelen av Södras

inköpsvärde där leverantörskoden är undertecknad av leverantör var 97 procent (98).

Under 2019 fokuserade Södras inköpsorganisationer på att förbättra processerna och nådde under året också bättre resultat vad gäller riskbedömning och utvärdering av leverantörskoden. Målet är att samtliga leverantörer med leverantörsavtal med Södra ska riskbedömas och prioriterade leverantörer ska utvärderas enligt kraven i Södras leverantörskod år 2020. Arbetet med riskbedömningar förbättrades och 95 procent (94) av Södras inköpsvärde genomgick riskbedömning under året. Uppföljning är genomförd för 81 procent av de prioriterade leverantörerna i form av självutvärdering eller revision på plats under de senaste tre åren.

PRODUKTANSVAR

Södra erbjuder produkter av certifierad skogsråvara, som levereras med spårbarhetscertifikat från FSC® eller PEFC™. Att råvaran kommer från ansvarsfullt skogsbruk och har kontrollerat ursprung är något som allt fler konsumenter efterfrågar och som därmed blir allt viktigare för företagets leverantörer och kunder. Under 2019 kom 62 procent (70) av Södras intäkter från extern försäljning av fysiska produkter från produkter certifierade enligt FSC® eller PEFC™.

Det franska företaget EcoVadis, som genomför företagsutvärderingar inom hållbarhet, utvärderade Södra och placerade företaget i toppskiktet inom massa-, pappers- och kartongbranschen. 2019 fick Södra 73 poäng av 100 möjliga och därmed en guldmedalj för andra året i rad. Snittpoängen i utvärderingarna ligger på 46 poäng.

Produktmärkningarna och certifieringarna är viktiga instrument för spårbarhet av råvaror och produkter och är ett kvitto på att Södra uppfyller olika krav och standarder. Från år 2020 är målet att Södra ska ta hänsyn till hållbarhetsrelaterade kriterier vid investeringar och affärer och under 2019 har arbetet med att ta fram kriterierna initierats. Arbetet är kopplat till den nya koncernstrategin.

SAMHÄLLSANSVAR

Södra, som är en viktig aktör i södra Sverige, skapar arbetstillfällen, sponsrar det lokala föreningslivet, levererar fjärrvärme och andra mervärden. Företrädare för Södra medverkar också i skolor med information om företaget, om skogsbruk och om andra ämnen som har med skogen och skogsindustrin att göra. Södra arrangerar till exempel skogskollo för barn och ungdomar och erbjuder studiebesök, sommarjobb, praktik och examensarbete.

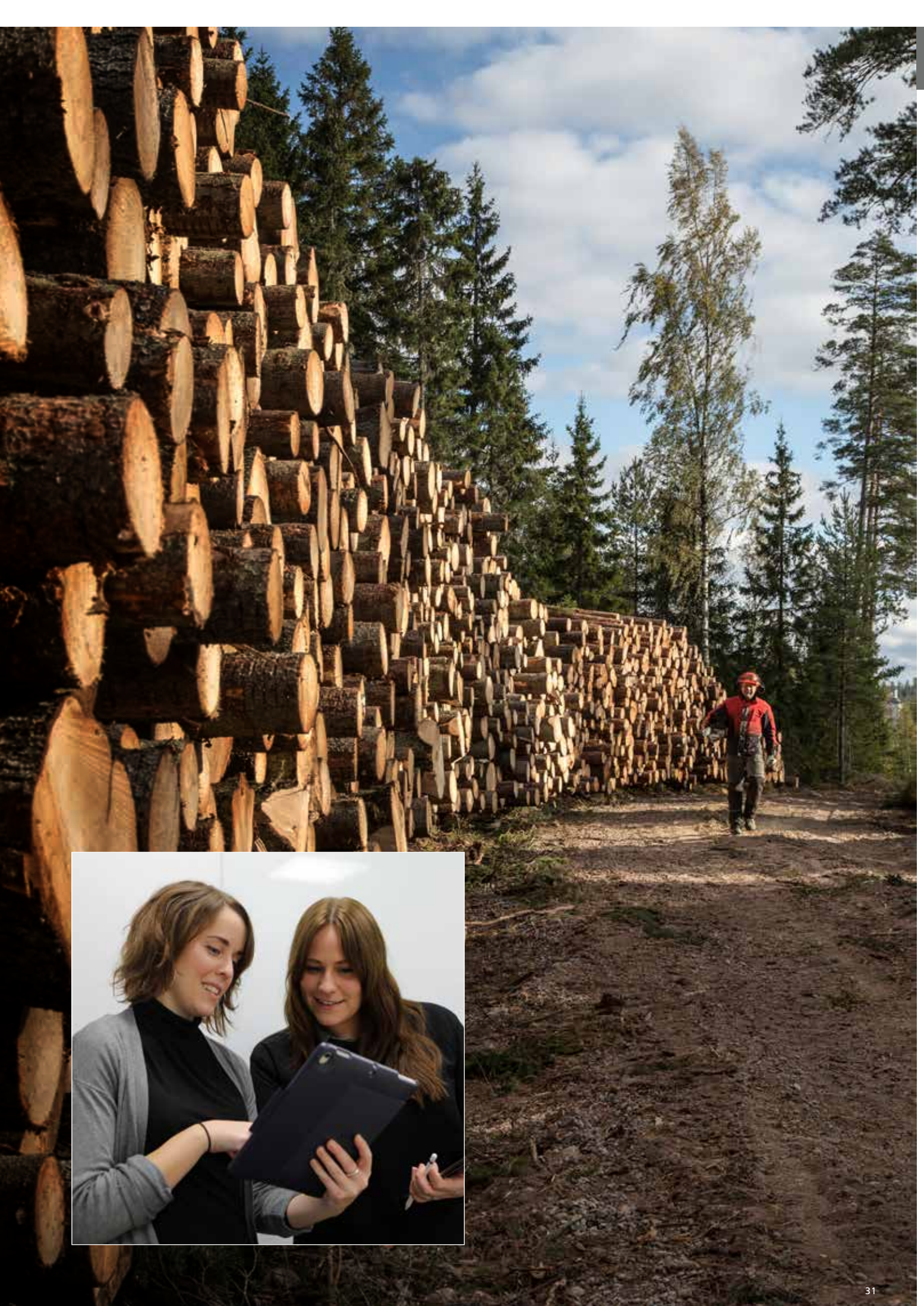
Visste du att...

Trivselhus samtliga husmodeller under varumärket Movehome är Svanenmärkta. Solceller och laddbox för elbil erbjuds som tillval.

DETALJERAD INFORMATION ...

om Ansvarsfulla affärer finns i Hållbarhetsnoter på sidorna 120–121.

Södra Skog

Massiva angrepp från granbarkborren orsakade omfattande skador och ledde till högre virkesomsättning och överskott i virkesförråden. Södra Skog fortsatte utvecklingen av digitala tjänster, bland annat med appen ”Min skogsgård”.

STORA VIRKESKADOR FRÅN GRANBARKBORREN

Södra Skog köper skogsråvara från Södras medlemmar och säljer den till Södras industrier, samt bedriver extern handel med virke. Affärsområdet erbjuder medlemmarna en rad skogliga tjänster, från plantering och skogsvård till föryngringsavverkning. Dessutom utvecklar Södra Skog digitala verktyg som underlättar för skogsägare att bedriva ett lönsamt och hållbart skogsbruk.

2019 präglades av massiva angrepp från granbarkborren. Omfattningen av skadorna var högre än något år tidigare och uppskattades för Södras medlemmar till 2,5 miljoner skogskubikmeter, vilket var en fördubbling jämfört med föregående år.

För att minska populationsutvecklingen av granbarkborre och samtidigt rädda virkesvärde för den enskilde medlemmen inriktade Södra Skog stora delar av resurserna mot angripen skog och därmed fick avverkningen av oskadad skog med nödvändighet en lägre prioritet.

Skadorna av granbarkborre medförde att utbudet av virkesråvara var högt. Årets virkesomsättning från medlemmarna ökade med totalt 6 procent. Granbarkborreangreppen medförde en högre andel grantimmer och barrmassaved samt en sänkning av tall- och lövsortiment. Den totala efterfrågan på massaved och timmer inom Södras verksamhetsområde var på en normal nivå.

Virkesskadorna orsakade av granbarkborre utgjorde en stor utmaning vad gäller sortimentsfördelningen då det skadade virket hade kvaliteter som krävde extraordinära anpassningar av industrin. Genom gott samarbete mellan industrierna lyckades Södra ta fram konkurrenskraftiga massaprodukter och hitta avsättning för det skadade virket på trävarumarknaden, fast till lägre pris.

För att hantera granbarkborrens härjningar utsåg Södra Skog, i samarbete med medlemsorganisationen, en skogsskyddsansvarig för varje skogsbruksområde. De utförde veckovisa mätningar av svärmningsintensiteten av granbarkborre, vilket möjliggjorde rådgivning till skogsägarna om lämpliga inventeringsåtgärder. Dessutom kunde Södra göra prognoser för utvecklingen av den nya generationen granbarkborrar.

ÖKAD GRAD AV DIGITALISERING OCH NY APP

Under 2019 genomfördes även ett stort systembyte för att uppnå full mobilitet och ökad digitaliseringsgrad i alla system. Bland annat kommer appen ”Skogsägare” att ersättas med den nya appen ”Min skogsgård”, som går att använda med alla typer av uppkopplade enheter. Den kommer att erbjuda en rad nya tjänster, ökad självservice, uppdatering av utförda tjänster, historik, möjlighet till egna noteringar och bilder. Appen blir en portal som uppdateras i realtid och där skogsägaren kan följa sitt brukande på ett mer överskådligt sätt.

KRAFTSAMLING TALL

2019 lanserades projektet ”Kraftsamling Tall” för att öka andelen tall i föryngringarna. Södra verkar för ett ståndortsanpassat skogsbruk, där metoder och val av trädslag är anpassade till markens variationer. Tallen har på grund av viltsituationen ersatts av gran på många håll i Södra Skogs upptagningsområde, trots att den i många fall är det lämpligaste trädslaget med avseende på skaderisk och tillväxt.

Under året fortsatte Södra Skog att utveckla och konsolidera skogsinnehavet i Baltikum för att stärka sin position på den lettiska virkesmarknaden.

UTSIKTER FÖR 2020

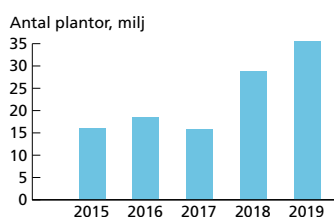
Hur mycket verksamheten kommer att påverkas av granbarkborreangrepp under 2020 styrs i stor utsträckning av vädret och är därför svårt att förutse. För att begränsa granbarkborrens skadeverkningar gäller det också att få bort så mycket skadad skog som möjligt. Södra Skog arbetar också för att få igenom förenklingar av regelverk, samordning och stöd från myndigheter i hanteringen av granbarkborren. Som exempel kan nämnas möjligheten att avverka angripen skog i skyddade områden för att begränsa skadorna på angränsande skog.

Visste du att...

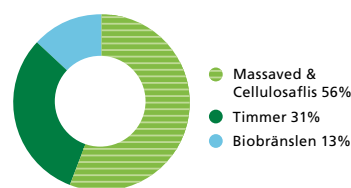
Det i Sverige planteras 12 plantor per sekund, vilket blir 380 miljoner plantor på ett år.

Försäljning av plantor med mekaniskt skydd

Den totala försäljningen av plantor ökade till 38 miljoner (30). Av dessa var i stort sett samtliga försedda med mekaniskt plantskydd.

Virkesomsättning

Mer än hälften av virkesomsättningen avsåg massaved och cellulosafalls.

Snabbare framdrift av förädlingsstegen

CASE 2019 initierade Södra Skog ett forskningsprojekt för att uppnå snabbare framdrift av förädlingsstegen i plantproduktionen än vad som sker idag.

SÖDRA SKOG

Nyckeltal	2019	2018
Nettoomsättning, MSEK	11 980	11 373
varav till egen industri	7 415	7 019
Rörelseresultat, MSEK	298	259
Rörelseresultat exkl förändring biologisk tillgång	173	101
Avkastning på operativt kapital, %	6	10
Investeringar, MSEK	145	3 348
Antal anställda	602	563

Anskaffning av virkesråvara	2019	2018
Totalt, milj m ³ fub	17,4	16,7
Från medlemmar, totalt	10,4	9,8
– som leveransvirke	1,7	1,3
– som avverkningsuppdrag	8,7	8,5
Import	1,3	1,6
Övrigt (inklusive sågverksflis)	5,7	4,8

De anskaffade virkesvolymerna från medlemmarna ökade med 6 procent jämfört med fjolåret. I ovanstående Totalt anskaffad virkesråvara ingår lagerförändring med 0,3 miljoner m³fub.

Skoglig service	2019	2018
Avverkning, milj m ³ fub	8,9	8,7
Markberedning, ha	11 900	9 150
Röjning, ha	15 600	13 400
Skogsbruksplaner, 1 000 ha	131	110
Plantförsäljning, milj st	38	30

Södras skogliga service höjer värdet på skogsfastigheten genom till exempel skötselåtgärder i rätt tid, certifiering av skogsgården och förädlad plantmaterial. I den avverkade volymen ingår även leveranser från icke-medlemmar.

Tillväxt i Södras skogar 2019 m ³ sk	Sverige	Baltikum	Totalt
Ingående volym 2019	1,0	13,9	14,9
Tillväxt	0,0	0,5	0,6
Förvärv/avyttringar	–	0,2	0,2
Avverkning/skogsskötsel	0,0	-0,4	-0,5
Utgående volym 2019	1,0	14,2	15,2

Södra Wood

Stor tillgång på virkesråvara efter stormar och granbarkborreangrepp ledde till fallande priser på trävaror i Europa. Samtidigt tog Södra Wood marknadsandelar i Storbritannien och ökade försäljningen till USA. Under året fattades beslut om att investera i en fullskaleanläggning för korslimmat trä.

ÖKADE MARKNADSANDELAR I STORBRIANNIEN

Södra Wood erbjuder sågade och förädlade trävaror för bygghandel, bygg, emballage- och träförädlingsindustri. Affärsområdet erbjuder även pellets, kutterspån och andra biprodukter. Virket kommer främst från Södras medlemsskogar och Södra Wood har ett nära samarbete med Södra Skog kring virkesfångst och transportlösningar.

Av de cirka 1,8 miljoner kubikmeter förädlade trävaror Södra Wood producerar varje år säljs cirka 800 tusen m³ i Irland och Storbritannien, som tillsammans utgör affärsområdets största marknad. Nästa största marknad är Sverige följt av Nederländerna. Resterande går på export till övriga Europa, USA och Kina.

Under 2019 hade granbarkborreangrepp i Sverige och Central-europa stor påverkan på sågverksindustrin, särskilt under andra halvåret. Avverkningen ökade markant för att få ut skadat virke ur skogen, vilket ledde till ett stort utbud av virkesråvara. I kombination med viss avmattning i konjunkturen ledde detta till att priserna på sågade trävaror minskade med 11 procent i Europa. Trots ett kärvare marknadsläge fortsatte Södra Wood att ta marknadsandelar i Storbritannien, affärsområdets viktigaste marknad. Tvärtemot utvecklingen i Europa steg priserna i USA och Södra Wood ökade sin försäljning till den amerikanska marknaden med nästan 26 procent. Södra Wood har förvärvat resterande ägarandel av Södra Timber A/S och SWProject AB med syfte att ytterligare stärka närvaron på den nordiska marknaden.

KOMMERSIELL LANSERING AV KORSLIMMAT TRÄ

I linje med Södra Woods strategi för långsiktig lönsamhet och ökad förädling togs en första mindre anläggning, med en kapacitet om 15 tusen m³ för korslimmat trä (KL-trä), i drift i maj 2019.

Under året fattades även beslut om att investera i en fullskaleanläggning för KL-trä. Anläggningen byggs för en produktionskapacitet om cirka 100 tusen m³, med driftstart planerad till årsskiftet 2021/2022. Investeringen sker vid biokombinatet i Värö.

VIDARE DIGITALISERING AV PRODUKTIONSPROCESSER

Som ett led i att möta den ökande efterfrågan på vidareförädlade produkter som förenklar byggprocessen, investerade Södra Wood i en andra målningsanläggning för ytterpanel vid sågverket i Kisa, med driftstart första kvartalet 2020.

Vidare fortsatte digitaliseringen av produktionsprocesserna för ökad produktivitet och kostnadseffektivitet. Ett exempel var installationen av röntgenutrustningar för analys av stockarna, vid affärsområdets sju sågverk. Med 3D-mätningar av stocken kan vedens täthet, närvaro av stenar, skador från granbarkborre med mera fastställas, vilket möjliggör ett snabbare och mer exakt urval av timret för olika applikationer.

2019 var även ett år med stort fokus på säkerheten vid produktionsanläggningarna, vilket ledde till en minskning av arbetsskador och arbetsskadefrekvens (LTAR) med 20 procent.

UTSIKTER FÖR 2020

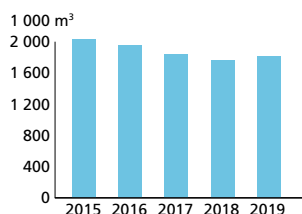
Södra Wood bedömer att den låga prisnivån på trävaror består under början av 2020, men att det finns ett underliggande fundament för priserna och därmed beräknas lönsamheten vända upp längre fram på året. De senaste åren har Södra Wood genomgått en omstrukturering, vilket gör att affärsområdet nu har en väsentligt starkare verksamhet jämfört med för ett antal år sedan och är väl rustat framåt. Med kontor på Irland och utökat lager i England är Södra Wood även väl förberett för brexit.

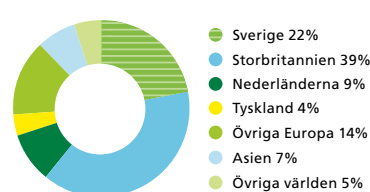
Visste du att...

Det går att bygga riktigt höga hus med korslimmat trä. Sveriges högsta trähus är 32,5 meter högt och år 2021 kommer Sverige att ha ett av världens högsta trähus, Skellefteå kulturhus med 19 våningar.

Produktion sågade trävaror

Försäljning per marknad

Södra investerar i fullskalanläggning för korslimmat trä

CASE Södra investerar i en fullskalanläggning för korslimmat trä vid biokombinatet i Värö. Fokus är att driva utvecklingen av träbaserade lösningar inom bygg- och bostadssektorn och bli en av Nordens ledande aktörer. Anläggningen är samlokaliserad med Södras massabruk och sågverk. Över tid kommer Södras totala tillverkning av KL-trä öka och erbjuda bättre klimatval på bostadsmarknaden.

SÖDRA WOOD

Nyckeltal	2019	2018
Nettoomsättning, MSEK	5 756	5 474
Rörelseresultat, MSEK	262	608
Avkastning på operativt kapital, %	8	21
Investeringar, MSEK	384	124
Antal anställda	910	853
Produktion, 1 000 m ³	1 809	1 761
Timmerförbrukning, 1 000 m ³ fub	3 582	3 468

Södra Cell

Tidigare investeringar vid massabruken nådde full effekt och bidrog till en hög och stabil produktionsnivå. Massa med inblandning av använda textilier började produceras i Mörrum och Bioproducts blev ett eget produktområde.

STÖRRE FOKUS PÅ ASIATISKA MARKNADER

Södra Cells största produktsortiment utgörs av barrmassa (cirka 80 procent av produktionen), men affärsområdet producerar även lövmassa och dissolvingmassa (textilmassa). Södra Cell är också en betydande leverantör av råvara för produktion av biodrivmedel (tallolja), grön el, fjärrvärme och andra biobaserade produkter för industriella applikationer. Kunderna finns främst bland tillverkare av mjukpapper, finpapper, magasinpapper och olika specialpapper.

2019 föll massapriserna kraftigt jämfört med 2018, då de låg på historiskt mycket höga nivåer. Prisnedgången var 33 procent. Såväl Södras som konkurrenternas massabruk hade en stabil drift utan några större produktionsavbrott, vilket skapade ett stort utbud av marknads massa. Samtidigt drogs efterfrågan på avsalumassa ner på grund av en sämre konjunktur, på Södra Cells hemmamarknad Europa. Det gjorde att affärsområdet i större utsträckning sökte sig till andra marknader, som Kina samt övriga Asien. Till den allmänna dämpningen av marknaden kan även läggas handelskriget mellan USA och Kina, samt osäkerheten kring brexit.

BIOPRODUKTER – EGET PRODUKTOMRÅDE

2019 var produktionen vid Södra Cells massabruk högre och mer stabil än under 2018, vilket var en effekt av tidigare investeringar som slog igenom under året. Det enda större avbrottet Södra Cell hade under 2019 var ett åsknedslag som orsakade en råvattenläcka vid massabruket i Mörrum. De stora problemen med granbarkborren i Sverige och Europa inverkar dock på produktionen genom virket som gick in i produktionsprocesserna.

2019 delade Södra Cell in sin marknadsorganisation Södra Cell International i två produktområden: Södra Cell International för pappersmassa och Södra Cell Bioproducts för dissolvingmassa (textilmassa), tallolja, terpentin, biometanol och kemikalier som kan utvinnas ur skogsråvara. Strategin syftar till att förstärka Södras position på marknaden som förstklassig leverantör av pappersmassa och samtidigt öka den underliggande intjäningsförmågan för nya produktsegment.

2019 lanserade Södra även OnceMore™, en ny teknik för storskalig produktion av textilmassa från använda textilier vid massabruket i Mörrum. Det är ett stort steg framåt för den cirkulära bioekonomin, som många inom mode- och textilbranschen efterfrågar.

Under konceptet Pulp+ fortsatte Södra Cell att hjälpa kunderna med att skapa mervärde genom förbättrad processeffektivitet, utveckling av nya produkter och gemensamma kommunikationsinsatser riktade mot deras kunder och slutkonsumenter.

UTSIKTER FÖR 2020

Massa- och pappersindustrin kommer från en större investeringsperiod globalt. Södra Cells bedömning är därför att det inte kommer tillföras något större produktionstillskott på marknaden det närmaste året. Då efterfrågan tenderar att öka något över tid förväntas en gradvis förbättrad balans mellan tillgång och efterfrågan under 2020. Förmodligen kommer prisbilden därmed också att vända uppåt någon gång under 2020.

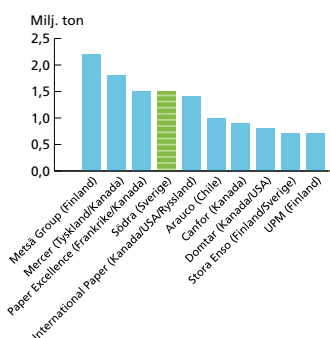
När det gäller de geopolitiska spänningarna är osäkerheten redan ett faktum. Södra Cell bedömer därför inte att osäkerheten kommer att ha en större inverkan på marknaden under 2020 än de hade 2019. Under 2020 kommer affärsområdet att söka efter företag med ambitioner kring hållbarhet som vill samarbeta kring OnceMore™ och leverera textilier till massabruket i Mörrum.

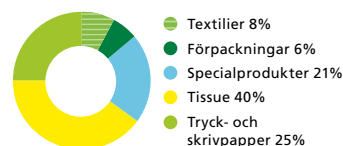
Visste du att...

Cellulosa, precis som titan, inte stöts bort av kroppen och därför är mycket intressant som material för medicinska tillämpningar i form av avancerade förband.

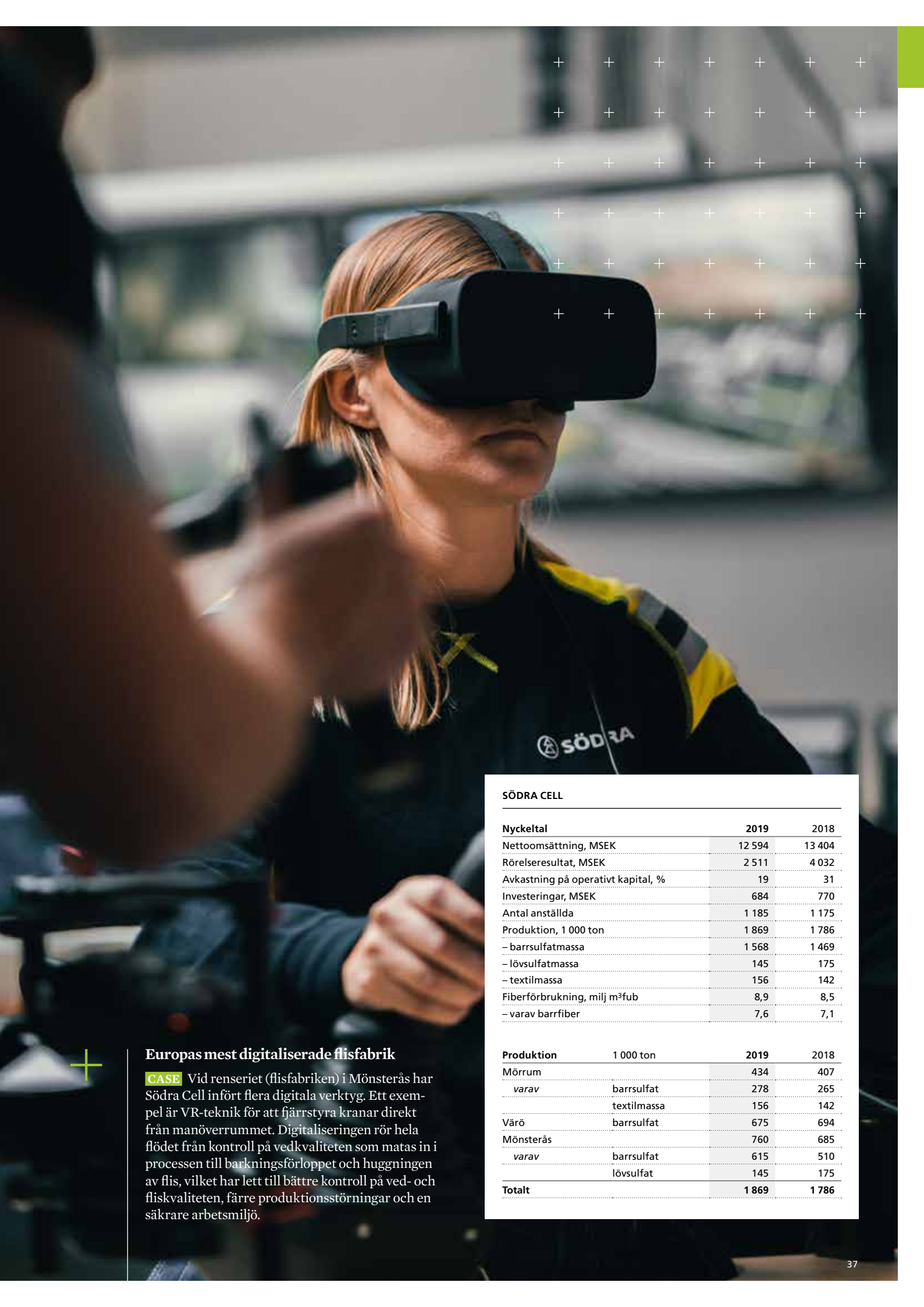
Världens största producenter av blekt barrsulfatmassa

Användningsområden för Södras massor

Försäljning till produktsegmentet tissue (mjukpapper) utgör den största delen av Södra Cells massaleveranser.

Europas mest digitaliserade flisfabrik

CASE Vid renseriet (flisfabriken) i Mönsterås har Södra Cell infört flera digitala verktyg. Ett exempel är VR-teknik för att fjärrstyra kranar direkt från manöverrummet. Digitaliseringen rör hela flödet från kontroll på vedkvaliteten som matas in i processen till barkningsförloppet och huggningen av flis, vilket har lett till bättre kontroll på ved- och fliskvaliteten, färre produktionsstörningar och en säkrare arbetsmiljö.

SÖDRA CELL

Nyckeltal	2019	2018
Nettoomsättning, MSEK	12 594	13 404
Rörelseresultat, MSEK	2 511	4 032
Avkastning på operativt kapital, %	19	31
Investeringar, MSEK	684	770
Antal anställda	1 185	1 175
Produktion, 1 000 ton	1 869	1 786
– barrsulfatmassa	1 568	1 469
– lövsulfatmassa	145	175
– textilmassa	156	142
Fiberförbrukning, milj m ³ fub	8,9	8,5
– varav barrfiber	7,6	7,1

Produktion	1 000 ton	2019	2018
Mörrum		434	407
varav	barrsulfat	278	265
	textilmassa	156	142
Värö	barrsulfat	675	694
Mönsterås		760	685
varav	barrsulfat	615	510
	lövsulfat	145	175
Totalt		1 869	1 786

Övriga segment

Övriga segment omfattar dotter- och intresseföretag vars verksamheter är i linje med Södras strategi för hållbar innovation och som möjliggör en grön omställning av samhället. Här ingår Trivselhus, som är en av Sveriges största hustillverkare, men också verksamheter inom förnybar energi och drivmedel.

TRIVSELHUS AB

Södras dotterföretag Trivselhus är en av Sveriges största hustillverkare och säljer bland annat premiumvillor under varumärket Trivselhus och Svanenmärkta villor under varumärket Move-home. Genom konceptet "Bygg online" kan husköpare forma sitt personliga hus på webben och få pris direkt. Leveranserna av bostäder sker nästan uteslutande i totalentreprenadform och 2019 tilldelades Trivselhus priset som "Årets Nollfelsaktör" av branschorganisationen Gar-Bo för sitt arbete med att leverera felfria hus till slutkunder vid slutbesiktningar.

Genom eget markbolag samarbetar Trivselhus med markägare för exploatering av råmark till färdig byggklar mark. Företaget har drygt 25 försäljningskontor från Malmö i söder till Luleå i norr och är även representerat i Storbritannien. Trivselhus har i dagsläget cirka 200 anställda. År 2019 levererade företaget 285 bostäder, omsatte 1,2 miljarder SEK och uppnådde ett rörelseresultat på -57 MSEK (1), mestadels beroende på en vikande marknad.

SÖDRA VIND AB

Genom dotterbolaget Södra Vind äger Södra sex vindkraftverk i direkt anslutning till massabruket i Mönsterås. Under 2019 producerade vindkraftverken 32 GWh (30).

SÖDRA MEDLEMSEL AB

Södras massabruk är självförsörjande på el och producerar dessutom ett överskott av grön el. Genom dotterbolaget Södra Medlemsel erbjuder Södra sina medlemmar, anställda och samarbetspartners att köpa grön el från massabruket och vindkraftverken. Under 2019 uppgick antalet kunder till 5 367 och försäljningsvolymen till 82 GWh (83).

SUNPINE AB

SunPine är ett världsledande bioraffinaderi där Södra äger 25 procent. Företaget framställer andra generationens förnybara drivmedel ur råtalloolja, en restprodukt vid massatillverkning. Ur råtalloolja utvinns SunPine även bioolja, ett alternativ till fossila eldningsolja för industrin, samt harts som används vid tillverkning av tryckfärg och lim. Under 2019 producerade SunPine 89 tusen ton råtdiesel och 19 tusen ton harts. Södras andel av SunPines resultat uppgick till 9 MSEK (53). Övriga delägare i SunPine är Preem, Sveaskog och Lawter.

SÖDRA SILVA HOLDING AB

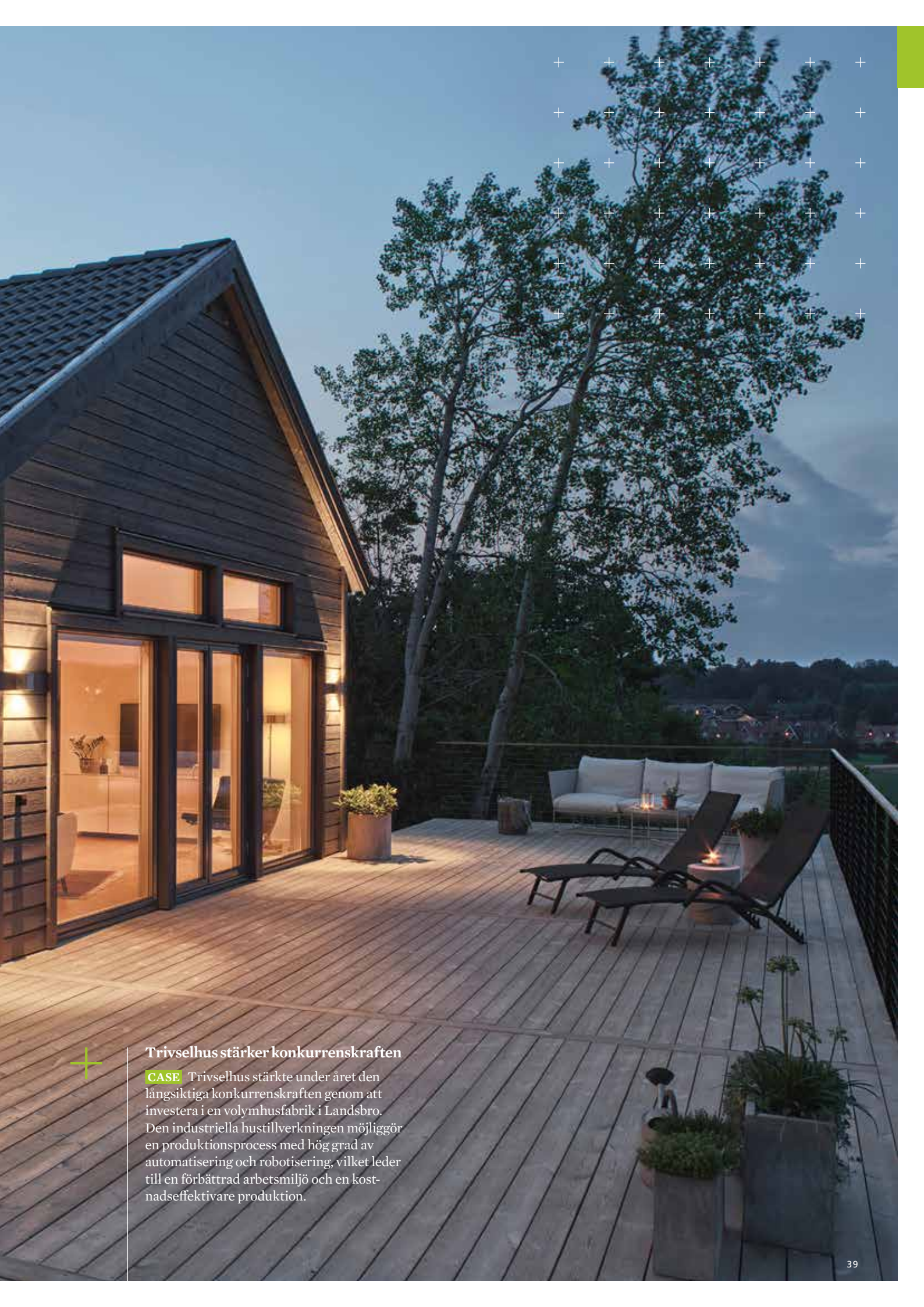
Det helägda dotterföretaget Södra Silva Holding AB äger 49 procent av verksamheten i Silva Green Fuel, resterande 51 procent ägs av norska Statkraft. Silva Green Fuels uppdrag är att hitta en kostnadseffektiv teknologi för lönsam storskalig produktion av andra generationens biodrivmedel baserat på skogsråvara.

De båda intressenterna satsar tillsammans cirka 500 MSEK i en demoanläggning i norska Tofte som kommer få en produktionskapacitet på cirka 4 000 liter biodrivmedel per dag. Under 2019 genomfördes projektering och upphandling för att kunna starta byggnationen av processanläggningen 2020.

Visste du att...

Tallolja är den råvara som ger bäst klimatnytta vid framställning av HVO-diesel. Med tallolja som råvara kan koldioxidutsläppen från fordon reduceras med 89 procent jämfört med konventionell diesel.

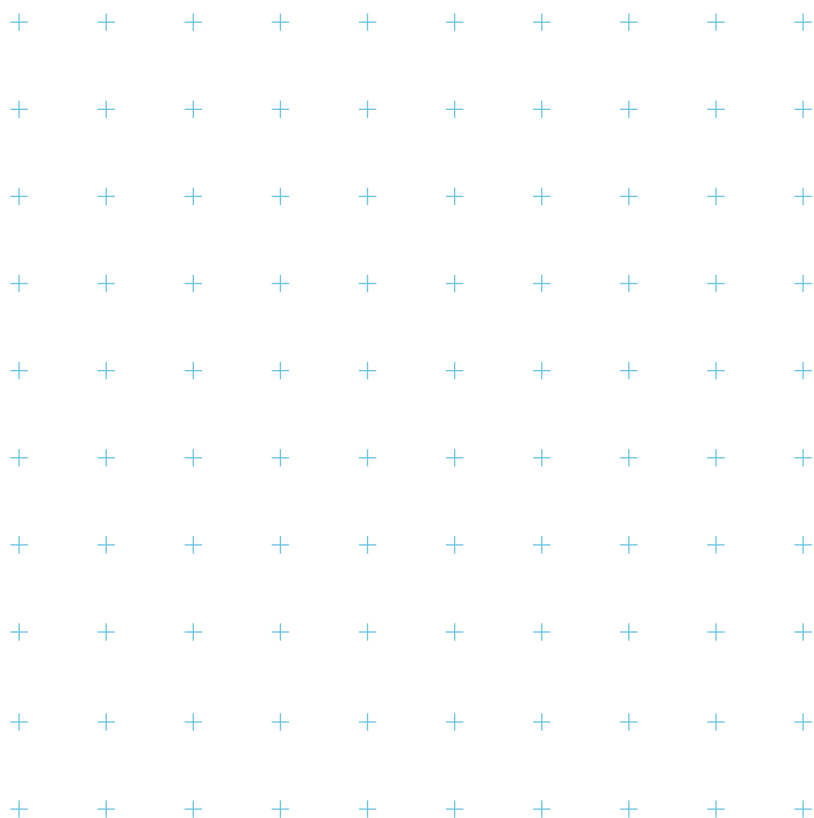

Trivselhus stärker konkurrenskraften

CASE Trivselhus stärkte under året den långsiktiga konkurrenskraften genom att investera i en volymhusfabrik i Landsbro. Den industriella hustillverkningen möjliggör en produktionsprocess med hög grad av automatisering och robotisering, vilket leder till en förbättrad arbetsmiljö och en kostnadseffektivare produktion.

Ekonomisk redovisning

Starkt helårsresultat i en försämrad marknad

Södra redovisar ett starkt rörelseresultat för 2019 om 2 582 MSEK, trots ett försämrat marknadsläge med fallande priser. Nettoomsättningen uppgick till 23 183 MSEK. Vinstdelningen föreslås uppgå till 1 068 MSEK.

59%

Södra står stabilt med en soliditet på 59 procent, vilket överstiger det långsiktiga målet på 55%.

12%

Avkastningen på sysselsatt kapital överstiger långsiktiga målet på 10%.

43%

Föreslagen vinstdelning uppgår till 43%.

Innehållsförteckning

Flerårsöversikt	43	Rapport över förändring i eget kapital för koncernen	54
Alternativa nyckeltal	44	Rapport över kassaflöden för koncernen	55
Övriga definitioner	45	Resultaträkning för moderföretaget	56
Förvaltningsberättelse	46	Balansräkning för moderföretaget	57
Rapport över totalresultat för koncernen	51	Rapport över förändring i eget kapital för moderföretaget	59
Rapport över finansiell ställning för koncernen	52	Kassaflöde för moderföretaget	60

NOTER

Not 1	Övergripande redovisningsprinciper, ändringar i redovisningsprinciper och upplysningar	61	Not 21	Kortfristiga rörelsefordringar	84
Not 2	Rörelsesegment	62	Not 22	Likvida medel	85
	Resultat		Not 23	Eget kapital	85
Not 3	Nettoomsättning	64	Not 24	Finansiell riskhantering	85
Not 4	Övriga intäkter	65	Not 25	Finansiella räntebärande skulder	89
Not 5	Personalkostnader och anställda	65	Not 26	Rörelserelaterade räntebärande skulder	89
Not 6	Övriga kostnader	67	Not 27	Pensioner	90
Not 7	Avskrivningar och nedskrivningar	67	Not 28	Avsättningar	92
Not 8	Andelar i intresseföretag	68	Not 29	Övriga långfristiga rörelseskulder	93
Not 9	Resultat från finansiella poster	69	Not 30	Övriga kortfristiga rörelseskulder och avsättningar	93
Not 10	Skatter	70		Moderföretagsspecifika noter	
Not 11	Övrigt total resultat	71	Not 31	Bokslutsdispositioner	93
	Finansiell ställning		Not 32	Koncernföretag	94
Not 12	Förvärv/avyttring av rörelse	71	Not 33	Andra långfristiga värdepappersinnehav	94
Not 13	Finansiella instrument	73	Not 34	Fordringar på koncernföretag	95
Not 14	Immateriella anläggningstillgångar	76	Not 35	Obeskattade reserver	95
Not 15	Materiella anläggningstillgångar	77	Not 36	Räntebärande skulder hos koncernföretag	95
Not 16	Biologiska tillgångar	81		Annan information	
Not 17	Finansiella placeringar	81	Not 37	Ställda säkerheter	95
Not 18	Långfristiga rörelsefordringar	82	Not 38	Eventualförpliktelser	96
Not 19	Uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder	83	Not 39	Närstående	96
Not 20	Varulager	84	Not 40	Rapport över kassaflöden	96
			Not 41	Händelser efter balansdagen	96

Förslag till vinstdisposition	97
Revisionsberättelse	98

Flerårsöversikt

	2019 ⁶⁾	2018	2017	2016 ¹⁾	2015	2014	2013	2012	2011	2010
RESULTAT										
Nettoomsättning, MSEK	23 183	24 230	20 518	18 482	18 267	17 339	16 580	16 807	18 191	19 727
Nettoomsättning, förändring i %	-4	18	11	1	5	5	-1	-8	-8	18
Rörelseresultat före av- och nedskrivningar, MSEK	3 897	5 654	3 009	1 887	3 146	2 552	937	145	2 183	3 722
Avskrivningar och nedskrivningar, MSEK	-1 315	-1 146	-1 092	-908	-984	-1 036	-1 354	-1 074	-1 177	-1 451
Rörelseresultat, MSEK	2 582	4 508	1 917	979	2 162	1 516	-417	-929	1 005	2 271
Rörelsemarginal, %	11	19	9	5	12	9	neg	neg	6	12
Finansiella intäkter och kostnader, MSEK	-87	-77	-87	-66	-90	-56	-33	10	-122	61
Resultat före skatt, MSEK	2 495	4 431	1 830	913	2 072	1 460	-450	-919	883	2 332
FINANSIELL STÄLLNING										
Anläggningstillgångar, MSEK	18 805	18 408	14 932	14 413	11 948	10 044	9 230	9 770	9 170	8 701
Varulager, MSEK	3 835	3 649	3 036	3 097	2 801	2 615	2 570	3 073	3 409	2 477
Eget kapital, MSEK	17 382	16 011	12 884	11 766	11 945	10 524	9 495	10 242	11 101	11 416
Avkastning på eget kapital, %	12	24	12	6	14	11	neg	neg	6	16
Nettoskuld, MSEK	3 415	4 558	3 901	3 879	1 290	1 050	1 048	1 291	252	-1 457
Skuldsättningsgrad, ggr	0,2	0,3	0,3	0,3	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	-0,1
Genomsnittligt sysselsatt kapital, MSEK	21 104	19 029	16 493	14 600	12 639	11 349	11 434	11 909	11 026	10 013
Avkastning på sysselsatt kapital, %	12	24	12	7	17	13	neg	neg	9	23
Balansomslutning, MSEK	29 337	27 094	23 104	21 671	19 248	17 229	15 998	16 874	18 262	18 845
Soliditet, %	59	59	56	54	62	61	59	61	61	61
KASSAFLÖDE										
Kassaflöde från den löpande verksamheten, MSEK	3 343	4 270	1 915	2 315	3 123	1 988	1 455	770	918	3 121
Investeringar, MSEK	1 128	4 380	1 606	4 256	2 959	2 046	952	1 708	1 738	1 750
Kassaflöde efter investeringar, MSEK	2 227	-142	356	-1 581	218	267	597	-815	-793	1 381
VOLYMER										
Virkesvolym, milj m ³ fub	17,1	16,5	15,9	15,0	15,1	15,3	15,0	15,6	17,0	16,6
Leveranser biobränslen, 1 000 m ³ s	5 077	4 630	4 393	4 632	4 678	4 758	4 997	4 337	5 071	5 043
Produktion trävaror, 1 000 m ³	1 809	1 761	1 841	1 955	2 031	1 932	1 624	1 451	1 381	1 601
Produktion massa, 1 000 ton	1 869	1 786	1 712	1 429	1 512	1 521	1 774	1 782	1 912	2 012
Elproduktion, GWh	1 830	1 772	1 719	1 326	1 379	1 419	1 664	1 625	1 701	1 747
HÅLLBARHET ²⁾										
CO ₂ -fossil produktion, kton	70	103	81	99	87	131	185	233	—	—
CO ₂ -fossil transporter, kton	207	196	191	199	193	210	235	281	—	—
Skogstillväxt, m ³ sk/ha och år	7,1	6,7	6,9	6,9	6,6	6,9	6,2	6,6	—	—
Arbetskadorna med frånvaro (LTA) ³⁾ , antal	62	77	94	94	75	104	89	81	—	—
Arbetskadefrekvens (LTAR) ⁴⁾	12	15	17	16	13	18	15	12	—	—
ÖVRIGT										
Vinstdelning, MSEK	1 068 ⁵⁾	1 795	868	602	1 002	553	281	295	436	851
Antal medlemmar	52 192	51 637	51 009	50 771	50 360	50 227	50 296	50 888	51 247	51 346
Ansluten medlemsareal, 1 000 ha	2 637	2 591	2 517	2 481	2 440	2 392	2 368	2 362	2 373	2 366
Medlemmars virkesleveranser, milj m ³ fub	10,4	9,8	9,7	9,4	9,4	9,0	8,1	8,2	8,8	9,0
Antal anställda	3 150	3 141	3 402	3 594	3 599	3 524	3 776	3 821	3 830	3 943
USD/SEK (snittkurs)	9,46	8,69	8,55	8,56	8,43	6,86	6,51	6,77	6,49	7,21
EUR/SEK (snittkurs)	10,59	10,26	9,64	9,47	9,35	9,10	8,65	8,71	9,03	9,55
NBSK (snittkurs USD/ton)	983	1 166	881	802	856	925	857	814	960	932

¹⁾ Från och med 2017 har redovisningsprincipen för Södra Cells planerade underhållsstopp ändrats så att kostnaden belastar resultatet aktuellt år istället för att som tidigare tillgångsföras som förbättringsutgift som sedan skrevs av över tiden fram till nästa underhållsstopp. Jämförelsesiffror som påverkas har endast omräknats för 2016 medan 2010–2015 är avstämbara mot historiska rapporter.

²⁾ Jämförelsesiffror finns även för 2010 och 2011 men dessa har inte genomgått översiktlig granskning av revisorer och redovisas därför inte.

³⁾ LTA (lost-time-accident): arbetsskada med frånvaro.

⁴⁾ LTAR (lost-time-accident rate): antal arbetsskador med frånvaro per miljon arbetade timmar.

⁵⁾ Förelagen vinstdelning.

⁶⁾ Från och med 2019 har IFRS 16 Leasing implementerats vilket innebär att leasingavtal redovisas som anläggningstillgångar och inte som tidigare som Övriga kostnader. Detta har påverkat resultat- och balansräkningar och nyckeltal.

Alternativa nyckeltal

Södra styr verksamheten genom analys av nyckeltal. Vissa av dessa finansiella nyckeltal är definierade eller anges i tillämpliga regler för finansiell information eller framgår av andra gällande lagar. Andra benämns alternativa nyckeltal. Södra använder följande alternativa nyckeltal och anser att dessa ger värdefull kompletterande information för att bedöma Södras utveckling.

NETTOOMSÄTTNING, FÖRÄNDRING I %

	2019	2018	2017	2016	2015
Ingående	24 230	20 518	18 482	18 267	17 339
Utgående	23 183	24 230	20 518	18 482	18 267
Förändring	-4	18	11	1	5

Förklaring

Visar Södras tillväxt.

Definition

Årets nettoomsättning i relation till föregående års nettoomsättning.

RÖRELSERESULTAT FÖRE AV- OCH NEDSKRIVNINGAR, MSEK

	2019	2018	2017	2016 ¹⁾	2015 ¹⁾
Rörelseresultat	2 582	4 508	1 917	979	2 162
Av- och nedskrivningar	1 315	1 146	1 092	908	984
Rörelseresultat före av- och nedskrivningar	3 897	5 654	3 009	1 887	3 146

Förklaring

Ett komplement till rörelseresultatet som förenklat visar vad i resultatet som är kassaflödespåverkande.

Definition

Rörelseresultat exklusive avskrivningar och nedskrivningar på materiella och immateriella anläggningstillgångar.

RÖRELSERESULTAT FÖRE AV- OCH NEDSKRIVNINGAR MARGINAL, %

	2019	2018	2017	2016 ¹⁾	2015 ¹⁾
Rörelseresultat före av- och nedskrivningar	3 897	5 654	3 009	1 887	3 146
Nettoomsättning	23 183	24 230	20 518	18 482	18 267
Rörelseresultat före av- och nedskrivningar marginal	17	23	15	10	17

Förklaring

Rörelseresultat före av- och nedskrivningar marginal visar det procentuella överskott som varje omsättningskrona ger efter avdrag för rörelsens kostnader men exklusive av- och nedskrivningar. Detta mått ger en övergripande uppfattning om vilket kassaflöde som genereras. Måttet är lämpligt både för en översiktlig trendanalys över utvecklingen i Södra och vid en jämförelse med andra företag.

Definition

Rörelseresultat exklusive avskrivningar och nedskrivningar på materiella och immateriella anläggningstillgångar i procent av nettoomsättningen.

RÖRELSERESULTAT, MSEK

	2019	2018	2017	2016 ¹⁾	2015 ¹⁾
Nettoomsättning	23 183	24 230	20 518	18 482	18 267
Övriga intäkter	319	372	190	213	359
Rörelsens kostnader	-19 605	-18 948	-17 699	-16 808	-15 480
Av- och nedskrivningar	-1 315	-1 146	-1 092	-908	-984
Rörelseresultat	2 582	4 508	1 917	979	2 162

Förklaring

Rörelseresultatet visar det överskott som varje omsättningskrona ger efter avdrag för rörelsens kostnader inklusive av- och nedskrivningar. Detta är ett väsentligt mått för trendanalys över utvecklingen i Södra och vid en jämförelse med andra företag.

Definition

Nettoomsättning och övriga intäkter reducerat med rörelsens kostnader inklusive av- och nedskrivningar.

AVKASTNING PÅ EGET KAPITAL, %

	2019	2018	2017	2016 ¹⁾	2015 ¹⁾
Eget kapital IB	16 011	12 884	11 766	11 806	10 524
Eget kapital UB	17 382	16 011	12 884	11 766	11 945
Genomsnittligt eget kapital	16 697	14 448	12 325	11 786	11 235
Resultat före skatt	2 495	4 431	1 830	913	2 072
Schablonskatt	-534	-975	-403	-201	-456
Avkastning	12	24	12	6	14

Förklaring

Avkastning på eget kapital är ett mått på hur Södra förräntar medlemmarnas kapital.

Definition

Resultat efter finansnetto med avdrag för schablonskatt i förhållande till genomsnittligt eget kapital.

RÖRELSEMARGINAL, %

	2019	2018	2017	2016 ¹⁾	2015 ¹⁾
Rörelseresultat	2 582	4 508	1 917	979	2 162
Nettoomsättning	23 183	24 230	20 518	18 482	18 267
Rörelsemarginal	11	19	9	5	12

Förklaring

Rörelsemarginalen visar det procentuella överskott som varje omsättningskrona ger efter avdrag för rörelsens kostnader inklusive avskrivningar. Detta överskott ska täcka räntekostnader och skatt samt ge en acceptabel vinst. Måttet är lämpligt både för en översiktlig trendanalys över utvecklingen i Södra och vid en jämförelse med andra företag.

Definition

Rörelseresultat i procent av nettoomsättning.

¹⁾ Från och med 2017 har redovisningsprincipen för Södra Cells planerade underhållsstopp ändrats så att kostnaden belastar resultatet aktuellt år istället för att som tidigare tillgångsföras som förbättringsutgift som sedan skrevs av över tiden fram till nästa underhållsstopp. Jämförelsesiffror som påverkas har endast omräknats för 2016 medan 2015 är avstämbara mot historiska rapporter.

Från och med 2019 har IFRS 16 Leasing implementerats vilket innebär att leasingavtal redovisas som anläggningstillgångar och inte som tidigare som Övriga kostnader. Detta har påverkat resultat- och balansräkningar och nyckeltal.

NETTOSKULD, MSEK

	2019	2018	2017	2016	2015
Räntebärande avsättningar	—	—	—	—	—
Räntebärande skulder	6 425	5 630	5 222	4 914	2 624
Finansiella fordringar	—	—	—	-1	-1
Kortfristiga placeringar och likvida medel	-3 010	-1 072	-1 321	-1 034	-1 333
Nettoskuld	3 415	4 558	3 901	3 879	1 290

Förklaring

Visar Södras finansiella styrka genom relationen kortfristiga placeringar och likvida medel jämfört med upplåningen.

Definition

Utgörs av räntebärande skulder med avdrag för räntebärande tillgångar och likvida medel.

SKULDSÄTTNINGSGRAD, GGR

	2019	2018	2017	2016 ¹⁾	2015 ¹⁾
Nettoskuld	3 415	4 558	3 901	3 879	1 290
Eget kapital	17 382	16 011	12 884	11 766	11 945
Skuldsättningsgrad	0,2	0,3	0,3	0,3	0,1

Förklaring

Skuldsättningsgraden visar Södras finansiella styrka och är tillsammans med soliditeten ledningens mest använda mått för att följa skuldsättningsnivån.

Definition

Nettoskuld i förhållande till eget kapital.

SYSSELSATT KAPITAL, MSEK

	2019	2018	2017	2016 ¹⁾	2015 ¹⁾
Tillgångarna	29 337	27 094	23 104	21 671	19 248
- Finansiella tillgångar	-3 046	-1 086	-1 341	-1 052	-1 351
- Avsättningar ²⁾	-143	-141	-160	-180	-114
- Skatt ²⁾	-1 566	-1 569	-1 201	-1 038	-1 257
- Rörelseskulder	-3 344	-3 329	-3 313	-3 505	-3 083
Sysselsatt kapital	21 238	20 969	17 089	15 896	13 443
Genomsnitt	21 104	19 029	16 493	14 600	12 639

Förklaring

Sysselsatt kapital visar vilket kapital som används i Södra och utgör en komponent i Avkastning på sysselsatt kapital.

Definition

Immateriella och materiella anläggningstillgångar, biologiska tillgångar, varulager och övriga operativa tillgångar minskat med rörelseskulder och nettoskatteskuld.

Alternativt uttryckt som tillgångar (balansomslutningen) minskat med finansiella tillgångar, avsättningar, skatt och rörelseskulder.

AVKASTNING PÅ SYSSELSATT KAPITAL, %

	2019	2018	2017	2016 ¹⁾	2015 ¹⁾
Genomsnittligt sysselsatt kapital	21 104	19 029	16 493	14 600	12 639
Rörelseresultat	2 582	4 508	1 917	979	2 162
Avkastning	12	24	12	7	17

Förklaring

Avkastning på sysselsatt kapital är ett mått på hur Södra förräntar det kapital som binds i verksamheten.

Definition

Rörelseresultat i procent av genomsnittligt sysselsatt kapital.

SOLIDITET, %

	2019	2018	2017	2016 ¹⁾	2015 ¹⁾
Eget kapital	17 382	16 011	12 884	11 766	11 945
Tillgångar	29 337	27 094	23 104	21 671	19 248
Soliditet	59	59	56	54	62

Förklaring

Ett etablerat och centralt mått på Södras finansiella styrka. Visar hur stor del av de totala tillgångarna som har kunnat finansieras med eget kapital. Måttet visar betalningsförmågan på lång sikt då eventuella kommande förluster avräknas mot det egna kapitalet.

Definition

Eget kapital uttryckt i procent av balansomslutningen.

Övriga definitioner

Avkastning på operativt kapital

Rörelseresultat i förhållande till genomsnittligt operativt kapital.

Eget kapital

Eget kapital i koncernen är lika med beskattat eget kapital ökat med eget kapitalandelen av obeskattade reserver samt innehav utan bestämmande inflytande. Eget kapital består av medlemsinsatser, såväl inbetalda som emitterade samt den intjäning som skett ackumulerat under årens lopp och som inte utdelats till medlemmarna.

¹⁾ Från och med 2017 har redovisningsprincipen för Södra Cells planerade underhållsstopp ändrats så att kostnaden belastar resultatet aktuellt år istället för att som tidigare tillgångsföras som förbättringsutgift som sedan skrevs av över tiden fram till nästa underhållsstopp. Jämförelsesiffror som påverkas har endast omräknats för 2016 medan 2014–2015 är avstämbara mot historiska rapporter.

²⁾ Beaktas ej i beräkning av Operativt kapital.

Från och med 2019 har IFRS 16 Leasing implementerats vilket innebär att leasingavtal redovisas som anläggningstillgångar och inte som tidigare som Övriga kostnader. Detta har påverkat resultat- och balansräkningar och nyckeltal.

Operativt kapital

Immateriella och materiella anläggningstillgångar, biologiska tillgångar, varulager och övriga operativa tillgångar minskat med rörelseskulder och från och med 2014 även med koncernbidrag.

Utdelning

I utdelningen ingår utdelning på inbetalt insatskapital, utdelning genom insats och utdelning på virkesleveranser.

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Södra Skogsägarna ekonomisk förening, org.nr. 729500-3789, avger härmed årsredovisning och koncernredovisning för räkenskapsåret 2019.

Starkt resultat för Södra

Trots ett försämrat marknadsläge med fallande priser kunde Södra redovisa ett starkt resultat för 2019. Nettoomsättningen uppgick till 23 183 MSEK (24 230) och rörelseresultatet till 2 582 MSEK (4 508). Avkastningen på sysselsatt kapital uppgick till 12 procent (24) och soliditeten till 59 procent (59).

OM SÖDRA

Södra är en medlemsägd global skogsindustrikoncern och Sveriges största skogsägarförening med fler än 52 000 medlemmar. Samtidigt är Södra en internationell skogsindustrikoncern, där knappt 80 procent av Södras förädlade produkter går på export.

Södras övergripande uppdrag är att trygga avsättningen för medlemmarnas skogsråvara samt att främja skogsgårdens lönsamhet genom råd och stöd så att medlemmarnas skogar sköts ansvarsfullt och hållbart.

Virket från medlemmarna förädlas vid Södras industrianläggningar till antingen sågade trävaror eller marknadsmassa. Södra har en av Europas största sågverksrörelser och är en av de största producenterna av barrsulfatmassa i Europa. Dessutom tillverkas textilmassa av lövträ. Södra producerar också dryga 1,8 TWh el vid sina massabruk och vindkraftverk samt levererar råvara till andra energiproducenter. Södra äger även småhustillverkaren Trivselhus.

MARKNADSUTVECKLING

Året präglades av en god efterfrågan på Södras huvudprodukter, även om efterfrågan på barrsulfatmassa avtog i Europa. Prisnivåerna på marknadsmassa och sågade trävaror försämrades dock kraftigt under året. Södras välinvesterade anläggningar levererade fortsatt stabila volymer med hög kvalitet och utleveranserna, jämfört med föregående år avseende både marknadsmassa och sågade trävaror, ökade.

Efter en längre period med stark efterfrågan och god prisutveckling på Södras huvudprodukter försämrades skogskonjunkturen. Produktionen i Centraleuropa ökade, delvis som en följd av ökad avverkning på grund av stora granbarkborreangrepp. Till detta kan läggas en hög produktionstakt för barrsulfatmassa. Dessa faktorer förändrade lagerbalanserna och resulterade i kraftigt försvagade massapriser (PIX). Prisnivåerna på barrsulfatmassa försvagades från 1 200 USD per ton vid ingången av året till 820 USD per ton vid årets utgång. Även leveransmedelpriset för sågade trävaror försvagades förhållandevis kraftigt, från 2 260 kr/m³sv vid årets ingång till 1 886 kr/m³sv vid årets utgång.

Konjunkturavmattningen påverkade priserna på Södras huvudprodukter så att dessa vid årsskiftet var på relativt låga nivåer. Efterfrågan på Södras produkter på marknaden som helhet var fortsatt god. Då produktionstakten bibehölls vid Södras industrier var efterfrågan på såväl timmer som barr- och lövmassaved fortsatt god.

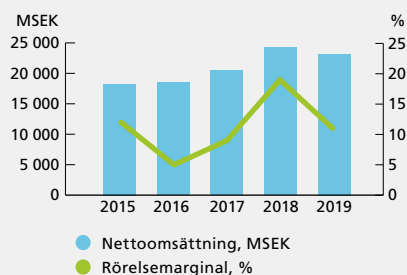
Efterfrågan på Södras huvudprodukter bedöms vara fortsatt god under det kommande året. Södras totala lager av fiberråvara var vid räkenskapsårets utgång väl balanserat. År 2020 bedöms dock resultatmässigt bli svagare än 2019 på grund av den lägre prisnivån och fortsatt osäkerhet kring konjunktur- och prisutveckling för marknadsmassa och sågade trävaror.

Med anledning av det kommande presidentvalet i USA är det sannolikt att president Trump väljer att skjuta på beslutet om att införa nya biltullar gentemot Europa. Valet bidrar sannolikt även till framsteg i handelskonflikten mellan USA och Kina, där flera positiva signaler kom under fjärde kvartalet 2019. Framtidsindikatorer signalerar förvisso en försvagning och BNP-tillväxten bromsar in ytterligare i det korta tidsperspektivet. Den amerikanska centralbankens tre räntesänkningar har gett visst stöd till bostadsbyggandet, men företagets investeringar är förhållandevis svaga. Dock kan framstegen i handelskonflikten få positiva effekter på företagets investeringsvilja.

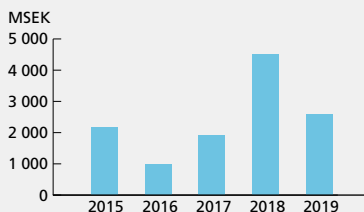
Den ekonomiska avmattningen i Kina ser ut att bli något kraftigare än väntat. Tecknen är tydligast inom industrisektorn som utgör cirka 40 procent av ekonomin. Även arbetsmarknaden förefaller att försvagas och det är troligt att Kina kommer stimulera ekonomin både genom infrastruktur-satsningar och ytterligare åtgärder för att stärka den privata konsumtionen.

I Europa fortsatte brexit-processen att hämma den brittiska ekonomin. Svag tillväxt i omvärlden, inte minst inom EU, tillsammans med den politiska osäkerheten gör det svårt att bedöma effekterna av brexit, även om ett ordnat utträde innebär mer begränsade konsekvenser. Euroområdet drabbades av den globala avmattningen, även om länder som är mindre beroende av den globala industrikonjunkturen utvecklades relativt väl. Tillväxten i Frankrike och Spanien förväntas vara förhållandevis god

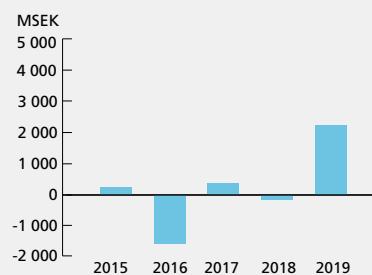
Nettoomsättning och rörelsemarginal

Rörelseresultat

Kassaflöde efter investeringar

> Förvaltningsberättelse, forts.

kommande år. Även Italiens ekonomi väntas växa trots svaga offentliga finanser och problem inom banksektorn.

De nordiska ekonomierna har varit relativt motståndskraftiga under den pågående globala konjunkturavmattningen. Framåtblickande indikatorer talar dock för sämre tider och tillväxten väntas bli mer dämpad i såväl Danmark, Finland som Sverige under 2020. Svagare tillväxt och en sänkt räntebana från Riksbanken talar dessutom för en fortsatt svag svensk krona. Norges utveckling förväntas också bli svagare trots en svag norsk krona. BNP-tillväxten i de baltiska länderna väntas bli betydligt lägre de två kommande åren.

Den svenska exportindustrin gynnades av att den svenska kronan (SEK) försvagades under året gentemot den amerikanska dollarn (USD), det brittiska pundet (GBP) och euron (EUR). Den svaga kronan innebar att Södra till viss del kunde motverka effekterna av fallande priser på företagets huvudprodukter. För massaverksamheten är det framförallt utvecklingen av dollarkursen som är relevant, medan det brittiska pundets utveckling är av stor betydelse för sågverksrörelsen då Storbritannien är den största exportmarknaden för trävaror.

NETTOOMSÄTTNING

Koncernens nettoomsättning uppgick till 23 183 MSEK (24 230) vilket motsvarar en minskning med 4 procent. Den minskade omsättningen är främst relaterad till lägre prisnivåer på Södras huvudprodukter.

RESULTAT

Rörelseresultatet uppgick till 2 582 MSEK (4 508) vilket motsvarar en rörelsemarginal om 11 procent (19). Resultatutvecklingen berodde huvudsakligen på lägre prisnivåer för både marknads massa och sågade trävaror. Årets skattekostnad var 323 MSEK (701). Koncernens finansnetto uppgick till -87 MSEK (-77).

Avkastningen på sysselsatt kapital var 12 (24) procent.

AFFÄRSOMRÅDEN

Södra Skogs rörelseresultat uppgick till 173 MSEK (101) exklusive omvärderingen av de biologiska tillgångarna. Resultatutvecklingen påverkades positivt av såväl ökade volymer som förbättrade marginaler. De stora utmaningar som granbarkborreangreppen innebar under året påverkade resultatet negativt. Inklusivt omvärderingseffekten av de biologiska tillgångarna på 125 MSEK (158) uppgick rörelseresultatet för affärsområdet 298 MSEK (259).

Södra Woods rörelseresultat uppgick till 262 MSEK (608). Det lägre resultatet förklaras framför allt av lägre prisnivåer på sågade trävaror. Den negativa prisutvecklingen motverkades av en volymtillväxt om 7 procent samt en svag svensk krona.

Södra Cells rörelseresultat uppgick till 2 511 MSEK (4 032). Det lägre resultatet förklaras av betydligt lägre prisnivåer på främst barrsulfatmassa. En volymtillväxt på 6 procent och en fördelaktig valutakursrelation mellan USD och SEK hade en positiv inverkan på resultatet.

Resultatutvecklingen per affärsområde framgår av not 2 Rörelsesegment.

ÖVRIGA SEGMENT

Trivselhus rörelseresultat uppgick till -57 MSEK (1). Försämringen jämfört med föregående år berodde främst på en försämrad bostadsmarknad.

Södras andel i SunPines resultat uppgick till 9 MSEK (53).

Det ackumulerade rörelseresultatet för Övriga segment uppgick till -52 MSEK (-25).

KASSAFLÖDE OCH LIKVIDITET

Kassaflödet före investeringar uppgick till 3 343 MSEK (4 270) och efter investeringar till 2 227 MSEK (-142). Likvida medel och kortfristiga placeringar uppgick vid årets utgång till 3 010 MSEK (1 072).

FINANSIELL STÄLLNING

Eget kapital uppgick den 31 december 2019 till 17 382 MSEK (16 011) varav inbetalt och emitterat insatskapital svarade för 4 636 MSEK (3 620).

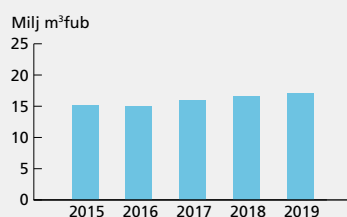
Balansomslutningen ökade till 29 337 MSEK (27 094). Soliditeten per den 31 december 2019 uppgick till 59 procent (59). Södras upplåning utgjordes av inlåning från medlemmarna på 4 086 MSEK (3 529), ett lån från Nordic Investment Bank på 868 MSEK (1 000) med förfall om sju år och en grön obligation om 1 000 MSEK (1 000) med förfall om två år noterad på Nasdaq Stockholm. Södra har ett kreditavtal i form av klubbavtal, som ger Södra möjlighet att under en period på drygt fyra år låna upp till 2 000 MSEK.

ANVÄNDNING AV FINANSIELLA INSTRUMENT

Södra är genom sin internationella och kapitalkrävande verksamhet löpande utsatt för finansiella risker såsom marknadsrisk, kreditrisk samt likviditets- och finansieringsrisk. Koncernens finanspolicy för hantering av finansiella risker, som fastställts av styrelsen, bildar ett ramverk av riktlinjer och regler i form av riskmandat och limiter för finansverksamheten.

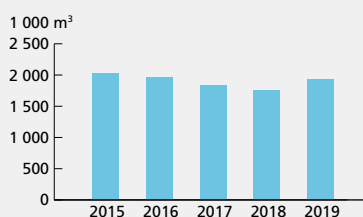
Se vidare not 24 för finansiell riskhantering.

Virkesvolym
Södra Skog

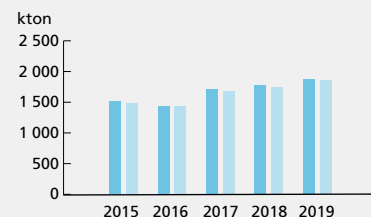
Virkesutbudet i Södras område var i nivå med föregående år.

Produktion sågade och hyvlade trävaror
Södra Wood

Produktionen av sågade och hyvlade trävaror var cirka 1,8 miljoner kubikmeter.

Produktions- och leveransvolym
Södra Cell

Produktionen uppgick till cirka 1,9 miljoner ton vilket är en ökning mot föregående år.

RISKER OCH RISKHANTERING

Södra verkar på en global marknad och påverkas av den allmänna konjunkturutvecklingen, valutaförändringar samt mer bransch- och bolags-specifika faktorer. I detta avsnitt beskrivs de viktigaste riskområden som påverkar Södras förmåga att nå uppställda mål för koncernen samt hanteringen av respektive riskområde.

Med målet att skydda koncernen mot skador, osäkerhet och uteblivna möjligheter har Södra ett systematiskt arbetssätt för riskhantering.

Arbetet med identifiering, värdering och hantering av risker är en integrerad och viktig del av Södras verksamhetsstyrning. Koncernstab Ekonomi och Finans ansvarar för hantering av finansiella risker utifrån en av styrelsen fastställd finanspolicy. Arbetet med operativa risker styrs och hanteras av vd, ledningsgrupp och medarbetare i verksamheten i enlighet med centrala policies och riktlinjer. Södra har även inrättat ett affärsetiskt råd samt ett säkerhetsråd som arbetar koncernövergripande med riskområden som korruption, cybersäkerhet och säkerhet.

STRATEGISKA RISKER

Strategiska risker är kopplade till affärsutveckling, långsiktig planering och Södras konkurrenskraft. Värderingen av de strategiska riskerna görs av styrelsen och koncernledningen inom ramen för strategiarbetet och vid viktiga affärsbeslut.

RISKER

Klimat och natur. Klimatförändringar kan på olika sätt påverka förutsättningarna för Södras verksamhet. Risken för stormar, översvämningar och bränder ökar. Över tid kan förändringarna innebära minskad eller mer ojämn vattentillgång, vilket medför längre torrperioder. Vegetationsgränserna kan komma att förskjutna. Biologiska risker i form av skadedjursangrepp, rotröta och betesskador drabbar i första hand den enskilde skogsägaren, men i förlängningen även Södra.

Konjunktur. Södras resultat påverkas starkt av konjunkturen som direkt visar sig i prisutveckling och ändrade försäljningsvolym. Negativa förändringar i såväl den globala som den lokala ekonomin kan medföra en negativ inverkan på Södras omsättning, finansiella ställning samt resultat.

Konkurrens. Branscherna för såväl massa som sågade trävaror är mogna med stark priskonkurrens. Prispresen ökar vid tillkommande produktionskapacitet eller svag konjunktur. Inom vissa segment förstärks detta ytterligare genom förändrade konsumtionsmönster, t ex ger den ökande digitaliseringen en vikande efterfrågan på tryckpapper samtidigt som e-handeln ökar och det driver i sin tur efterfrågan på förpackningsmaterial. Inom byggsektorn påverkar konkurrens från andra material än trä, t ex vid byggnationer.

Råvarurisker. Södras industriella kapacitetsutbyggnad tillsammans med tilltagande marknadskonkurrens ökar betydelsen av medlemmarnas leveranstrohet och att skogsbruket bedrivs på hög nivå, både vad gäller produktion och miljö. För vedråvaran kompletteras det stora flödet från Södras medlemmar med viss andel importved. Båda dessa flöden är dessutom beroende av en väl fungerande logistikkedja. Avgörande för konkurrenskraften hos Södras slutprodukter, såväl massa som sågade trävaror, är vedråvarans FSC®- och PEFC™- certifiering. Priser på övriga insatsråvaror varierar med konjunktur, tillgång och efterfrågan och ligger i de flesta fall utanför Södras kontroll, men har stark påverkan på konkurrenskraften.

Politiska risker. Södra verkar i en bransch med hög grad av reglering. Politiska beslut inom en rad områden – skattelagstiftning, miljölagstiftning, skogslagstiftning, EU-gemensam skogspolitik, dataskyddsdirektiv m fl – kan ändra förutsättningarna för koncernens verksamhet direkt eller indirekt via skogsgårdens möjligheter att bedriva ett produktivt skogsbruk. Kopplat till politiska beslut finns också risker för negativ opinionsbildning.

Varumärkesrisk. Tillit och förtroende är fundamentalt både för Södras möjlighet att kontraktera de vedvolym som industrin behöver och för att bibehålla kundrelationer och försäljningsvolym. Om Södra eller någon av koncernens samarbetspartners vidtar åtgärder som står i strid med de värden och utfästelser som Södra representerar kan varumärket skadas.

STYRNING OCH HANTERING

Skogsskötselåtgärder minskar de potentiella konsekvenserna och kommuniceras kontinuerligt med skogsägarna: gallring, förädlat plantmaterial, stubbehandling etc. Stora utbildningsåtgärder görs, bl a genom Södraskolan. Vid stormfällningar följs beprövade metoder för snabb uppbyggnad. Etablerad krisorganisation och flexibel logistik borgar för beredskap att möta extraordinära händelser. Rotstående kontrakterat virke ska enligt avtal försäkras mot brandskador av skogsägarna. Ur ett industriperspektiv görs riskvärderingar kopplade till potentiella klimatförändringar vid investeringsprojekt. Lokalt görs insatser för att säkra tillgången på färskvatten till massabruket. Mer gradvisa klimatförändringar som förändrar förutsättningarna för skogsbruk bemöts, bl a genom anpassningar i existerande fröplantage och satsningar som "Kraftsamling Tall"-projektet. Insatser för att begränsa och förebygga granbarkborreskador, t ex svärningsövervakning i Götaland, kostnadsfritt informations- och utbildningsmaterial samt avsättningsmöjligheter i form av specialsortiment för granbarkborreskadat virke. OnceMore™-projektet med syfte att kommersialisera återvinning av textila blandmaterial i industriell skala. Begränsning av Södras egen klimatpåverkan genom arbetet med att uppnå uppsatta mål för bl a ökad skogstillväxt, fossilfri produktion och fossilfria transporter.

Globaliserad marknadsinriktning med försäljning till kunder i många branscher och länder minskar sårbarheten och påverkan av lokala variationer i konjunktur. Parallellt med fortsatta satsningar på respektive affärsområdes huvudmarknader har närvaro etablerats på nya marknader och i tillväxtregioner.

Kontinuerlig vidareutveckling av strategiska kundrelationer, t ex genom längre avtal, minskar Södras sårbarhet samtidigt som det resulterar i en förbättrad långsiktig planering och avsättning med högre precision i prognoser. Fortsatta investeringar i kärnverksamheten ger ökad effektivitet vilket stärker Södras konkurrenskraft och marknadsposition inom befintliga affärssegment. Genom Södra Woods satsning på produktion av korslimmat trä till bygg- och bostadsindustrin utvecklas ett nytt affärssegment som omfattar fler steg i värdekedjan. Innovationsstrategin med fokus på snabbare kommersialisering av innovationer och nya produkter, t ex i form av biometanol och biodrivmedel, säkrar konkurrenskraften på längre sikt.

Den skoglilla fältorganisationen satsar på bred rådgivning och aktiv medlemsdialog samtidigt som medlemsstrategin innefattar konkreta satsningar på utbildningstjänster och verktyg som stödjer den enskilde medlemmen i skogsbruket. För att säkra nödvändig transportkapacitet på både kort och lång sikt arbetar Södra aktivt med flera initiativ som syftar till en positiv utveckling i entreprenörs- och transportörsbranschen. Södra innehar skogsbrukscertifikat och spårbarhet för FSC® och PEFC™. Andelen certifierade medlemmar följs upp löpande och var under 2019 i enlighet med uppsatta mål. För importved ställs tydliga avtalskrav på spårbarhet (Chain of Custody) och dokumenterade rutiner för uppföljning säkerställer efterlevnaden. Priserna på insatsråvaror följs löpande. Inköp av dessa insatsvaror görs centralt med indexbaserade avtal och avtalslängder som balanserar tillgång och pris samt bedömt marknadsläge.

Södra arbetar aktivt med näringspolitiska insatser med syfte att säkerställa gynnsamma villkor för familjeskogsbruket och den kooperativa företagsformen. På internationell och nationell nivå sker arbetet i samarbete med Skogsindustrierna, LRF Skogsägarna och CEPF (Critical Ecosystem Partnership Fund). På regional nivå samverkar Södra med LRF:s regionala organisation. Under 2019 har fokus bl a legat på att verka för en bra implementering av EU:s LULUCF-direktiv (Land Use, Land-Use Change and Forestry), deltagande i Skogsstyrelsens samrådsgrupper samt att nå fram med skogsägarperspektivet såväl i opinionen som i EU-administrationen i Bryssel. Satsningen på den näringspolitiska podden #skogochframtidens fortsätter. Södra stödjer medlemmar i rättsprocesser kring integritetsfrågor.

Södra bedriver ett aktivt internt arbete med värdegrund och uppförandekod. Kopplat till leverantörskoden finns en leverantörsuppföljningsprocess. Södras uppförandekod och leverantörskod innehåller riktlinjer och krav avseende affärsetik, arbetsvillkor, mänskliga rättigheter och miljö. Medlemmarnas skog omfattas av ett väletablerat revideringsprogram. Ansvar för varumärkesrättigheter är centraliserat och det omfattar dedikerade resurser för näringspolitisk kommunikation. Krishanteringsförmågan i koncernen upprätthålls genom metodikutveckling och praktisk övning.

> Förvaltningsberättelse, forts.

OPERATIVA RISKER

Operativa risker ingår i det dagliga arbetet och hanteras i den operativa verksamheten. Riskerna går ofta att påverka och styrning och hantering regleras med policies och riktlinjer. Operativa riskområden omfattar bland annat materiella tillgångar, organisation, personal och IT och riskerna är i många fall försäkringsbara.

RISKER	STYRNING OCH HANTERING
<p>Anläggningar. Oförutsedda händelser som kan skada anläggningar, orsaka produktionsbortfall samt skada varor under transport.</p>	<p>Systematiskt arbete med förebyggande underhåll. Egendoms- och avbrottsförsäkring där anläggningar försäkras till återanskaffningsvärdet. Vid produktionsbortfall ger försäkringen ett försäkringsmässigt täckningsbidrag. Varor under transport försäkras i de fall det bedöms motiverat. Värdet i fröplantagen säkras genom geografisk spridning samt korsvis ägande.</p>
<p>Hälsa och säkerhet. Södras verksamhet innefattar anläggningar med farlig arbetsmiljö och arbetsmoment som kan innebära fara eller risker för hälsan. Här ingår även psykosocial arbetsmiljö.</p>	<p>Inom koncernen bedrivs ett systematiskt arbetsmiljöarbete enligt vedertagen metodik med uttalat fokus på ständiga förbättringar. Samtliga massabruk är arbetsmiljöcertifierade (ISO 45001). Södras företagshälsövård och förebyggande friskvårdsinsatser är en viktig del i att skapa en hälsosam arbetsplats. Medarbetarundersökningar genomförs regelbundet. Södras uppförandekod och leverantörskod innehåller riktlinjer och krav avseende arbetsmiljö, hälsa och säkerhet. Leverantörskoden ska inkluderas i Södras leverantörsavtal. Utbildningsinsatsning med fokus på Södras arbete mot diskriminering och kränkningar genomförs för samtliga anställda. Det koncerngemensamma projektet "Säker mottagningsplats" drivs tillsammans med externa åkare och entreprenörer.</p>
<p>Miljörisker. Miljöpåverkan genom förbrukning av vatten, energi och råvaror samt utsläpp vid transporter. Risker för oväntade utsläpp till luft, vatten, mark och påverkan på miljö/människor/lokalsamhällen.</p>	<p>Södra följer gällande miljölagkrav, inklusive Sevesolagstiftning, och villkor för industriell produktion och bedriver ett kontinuerligt arbete med energieffektivisering. Södras uppförandekod och leverantörskod innehåller riktlinjer och krav avseende miljö. Leverantörskoden ska inkluderas i Södras leverantörsavtal. Stort fokus ligger på förebyggande arbete, försiktighetsprincipen i Miljöbalken tillämpas, ansvar tas i samband med eventuell sanering av förorenad mark och ekonomiska medel är avsatta för att täcka sådana kostnader. Utöver detta finns ett stort antal områdesspecifika initiativ för att minska Södras miljöpåverkan, t ex arbetet för fossilfri drift inom massatillverkningen, HVO-bränsle för eget och kontrakterade åkerier och klassning av vattendrag, sk blåa mäklklasser, i gröna skogsbruksplaner samt krav på entreprenörerna i form av gröna och blå körkort för att säkerställa miljöhänsyn på fast mark respektive vid vattendrag.</p>
<p>Produktsäkerhet. Flera av Södras produkter används i livsmedels- och byggindustrin, båda med tydliga och omfattande regelverk med fokus på säkerhet och producentansvar. Skulle produktbrister uppstå kan kunder och konsumenter drabbas.</p>	<p>Samtliga affärsområden är certifierade enligt internationella standarder (ISO). Produkter upprätthåller relevanta märkningar/godkännanden, t ex godkända enligt FDA (U.S. Food and Drug Administration) och BfR (Bundesinstitut für Risikobewertung) för användning i livsmedelsindustri, CE-märkning inom byggindustri m fl. Rutiner för information/återkallelse vid eventuella fel finns. Ansvarsförsäkringen omfattar globalt produktansvar.</p>
<p>Kompetensförsörjning. Södra är beroende av att kunna rekrytera, behålla och utveckla kompetenta ledare och medarbetare. Om personer med rätt kompetens inte kan attraheras till och utvecklas i befattningar hos Södra får det negativa konsekvenser både på kort och på lång sikt.</p>	<p>Södras HR-strategi och varumärkesstrategi, tillsammans med systematiskt arbete för ledar- och kompetensförsörjning och en tydligt uttalad ambition att öka mångfalden och erbjuda en välkomnande arbetsplats, samverkar för att vidmakthålla och över tid öka företagets attraktionskraft. Resurser satsas på "Teknisksprånget", mottagande av praktikanter, "Jobbsprånget", Södrakollo, sommarjobbsprogram såväl som Södra Skogs Aspirantprogram.</p>
<p>Korruption. Södra verkar på en nationell och internationell marknad via flera olika typer av köp- och säljkanaler. Korruptionsriskerna i dessa miljöer varierar, men är alltid närvarande och utgör därmed ett kontinuerligt hot mot Södras grundvärde om ansvarsfulla affärer för en hållbar värdekedja.</p>	<p>Gällande riktlinjer och affärsprinciper för medarbetare och representanter för Södra klargörs i Södras uppförandekod. Kunskap om koden upprättas och vidmakthålls genom grundkurser, repetitionskurser, uppföljningstester och chefsdialog. Södras inköps sköts av koncernens inköpsavdelningar. Samtliga leverantörer, förutom Södras medlemmar, ska omfattas av Södras leverantörskod där bl a tydliga krav på affäretik framgår. I de fall Södra anlitar agenter på säljsidan är det tydliggjort att även de omfattas av Södras uppförandekod, där bland annat tydliga krav på affäretik framgår. Processer och rutiner för intern kontroll utvecklas kontinuerligt i dialog med Södras revisorer. En visselblåsar-funktion är etablerad. Södras Affäretiska råd ansvarar för att följa koncernens exponering vad gäller affäretiska risker och säkerställa att det finns åtgärder som möter identifierade risker.</p>
<p>Informationssäkerhet och IT. Södras allt större beroende av informationsteknologi och digitala verktyg i allt från produktionen vid koncernens fabriker till kommunikationen internt och externt, inte minst med kunder och medlemmar gör koncernen sårbar för IT-/cyberrelaterade risker. Risker i form av skadlig kod, avbrott i systemtillgänglighet, brister i datakvalitet och informationsförlust/läckage skulle potentiellt kunna få stora konsekvenser både i form av direkta kostnader, ökad belastning på organisationen och/eller förlorat förtroende hos våra intressenter. Ett misslyckande i att följa teknikutvecklingen och skapa kommersiella möjligheter med digitalisering, big data, robotisering mm kan över tid urholka Södras konkurrenskraft.</p>	<p>Administrativa och tekniska kontroller uppdateras kontinuerligt för att upprätthålla en form av digitalt skalskydd. Redundanta miljöer och ett modernt back-up system är implementerade. Internutbildning i cybersäkerhet tillhandahålls för alla anställda. Utvecklad krishanteringsförmåga. Strategiska planer för digitaliseringsdriven affärs- och verksamhetsutveckling.</p>

För information om finansiella risker och känslighetsanalys hänvisas till not 24.

> Förvaltningsberättelse, forts.

INVESTERINGAR, FÖRVÄRV OCH AVYTTRINGAR

Investeringarna uppgick till 1 128 MSEK (4 380), varav 145 MSEK (3 348) inom Södra Skog, 384 MSEK (124) inom Södra Wood varav 136 MSEK koncerninternt förvärv och 684 MSEK (770) inom Södra Cell. Investeringarna var främst inriktade på expansion, produktivitet och miljö.

INNOVATION, FORSKNING OCH UTVECKLING

Koncernens kostnader för forskning och utveckling uppgick till 167 MSEK (88) motsvarande 0,8 procent (0,4) av rörelsekostnaderna. I detta belopp ingår kostnader för den egna verksamheten och stöd till externa forskningsprojekt samt Södras andel av utvecklingsprojektet Silva Green Fuels kostnader.

Forskning och utveckling bedrivs inom flera strategiska arenor – skog, trävaror, papper, textil, kemikalier samt energi. Inom arenorna skog och trävaror sker forskningen främst i samarbeten med forskningsinstitut och universitet. De övergripande målen är att verka för hög och uthållig skogsproduktion, produktutveckling av sågade trävaror och ökad kunskap om träbyggnation.

Inom de övriga arenorna bedrivs arbetet till största delen genom Södras Innovationsavdelning placerad i Värö med inriktning på både produkt- och processutveckling inom befintliga och nya affärer. Forskningen bedrivs dels via kundsamarbeten, dels i ett flertal externa nätverk med universitet och forskningsinstitut tillsammans med företaget som ofta finns längre fram i olika värdekedjor.

Södra stödjer även forskning genom Södra Skogsägarnas Stiftelse för Forskning, Utveckling och Utbildning. Stiftelsen delar ut anslag till forskningsprojekt och utbildningar som ska främja skoglig och skogsindustriell verksamhet i södra Sverige. Forskningsstiftelsen har hittills under åren delat ut 224 MSEK.

REGLERAD VERKSAMHET

Av Södras nettoomsättning omfattas 77 procent (78) av tillstånds- eller anmälningsplikt enligt miljöbalken. Södra bedrev vid slutet av året 53 (48) tillstånds- eller anmälningspliktiga verksamheter i Sverige. Till tillståndspliktiga verksamheter räknas Södras massabruk, sågverk, torvtäcker samt hamnen i Mönsterås. Anmälningspliktiga verksamheter är virkes- och biobränsleterminaler samt vindkraftverk. Tillstånden innehåller villkor för att få bedriva verksamhet, till exempel nivåer för utsläpp till luft och vatten samt buller.

Under 2019 redovisade Södra Cell Värö resultat från prövotidsutredningar inför fastställande av slutliga villkor. Ett nytt tillstånd för högre produktion vid sågverket i Orrefors togs i anspråk. Med anledning av granbarkborreproblematiken anmäldes timmerlagring vid ett flertal biobränsleterminaler. Vid samtliga torvtäcker ansöktes om utökning av omfattningen till brytning av såväl strö-, växt- som energitorv.

Inga övriga större förändringar av tillstånden skedde under 2019.

HÅLLBARHETSRAPPORT ENLIGT ÅRSREDOVISNINGSLAGEN

Södra har upprättat en hållbarhetsrapport enligt årsredovisningslagen. Hållbarhetsrapporten innehåller väsentlig information om Södras arbete och resultat inom miljö, sociala förhållanden och personal, respekt för mänskliga rättigheter samt motverkande av korruption.

I enlighet med årsredovisningslagen 6 kap. 11 § har Södra Skogsägarna ekonomisk förening valt att upprätta en hållbarhetsrapport som en från årsredovisningen skild rapport. Hållbarhetsrapportens omfattning framgår på sidan 126.

ANSTÄLLDA

Antal anställda uppgick vid årsskiftet till 3 150 (3 141), varav 23 procent kvinnor (22).

HÄNDELSER EFTER RAPPORTPERIODENS UTGÅNG

Efter drygt sju år som vd och koncernchef har Lars Idermark meddelat styrelsen att han lämnar Södra. Styrelsen startar omedelbart arbetet med att finna en ny vd och koncernchef.

Storbritanniens utträde ur EU, brexit, kan komma att få ekonomiska konsekvenser för Södra, främst relaterat till handel med sågade och hyv-lade trävaror där ett avtalslöst brexit kan påverka koncernens nettoomsättning och sysselsatta kapital på kort sikt. Effekterna för Södra av Storbritanniens utträde ur EU är svåra att prognostisera, men den preliminära bedömningen är att dessa kommer vara relativt begränsade.

I övrigt föreligger det inga väsentliga händelser efter rapportperiodens utgång.

FRAMTIDSUTSIKTER

Södras verksamhet påverkas påtagligt av den globala konjunkturavmattningen. Prisnivåerna på Södras huvudprodukter låg på en betydligt lägre nivå vid utgången av 2019 än vid årets ingång. Osäkerheten kring den framtida konjunktur- och prisutvecklingen är stor. Det är svårt att göra långsiktiga bedömningar men resultatet för år 2020 väntas bli svagare än resultatet för 2019. En god underliggande efterfrågan på skogsbaserade produkter i den pågående omställningen mot en mer hållbar bioekonomi gör att utsikterna på medellång och lång sikt alltjämt bedöms vara mycket goda.

MODERFÖRETAGET**Resultat**

Nettoomsättningen ökade till 20 453 MSEK (21 402) och rörelseresultatet ökade till 2 256 MSEK (4 069). Resultatet efter finansiella poster uppgick till 2 153 MSEK (4 073).

Medlemmar

Medlemsantalet var 52 192 (51 637) och den anslutna medlemsarealen ökade till 2,64 miljoner hektar (2,59), en ökning med cirka 50 000 hektar.

Insatsåterbetalning 2020 till medlemmar som avgått per 31 december 2019 uppgår till 27 MSEK (36).

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen föreslår att till föreningsstämman förfogande stående vinstmedel 4 618 945 665 SEK disponeras på följande sätt:

Till medlemmarna utdelas 8 procent på insatskapital, utgörande	370 911 948 SEK
Till medlemmarna utdelas 10 procent på virkesleveranserna, utgörande	530 132 155 SEK
Utdelningen beräknas på medlemmarnas värde av virkesleveranser 1 januari 2019 till 31 december 2019 och beräknas på värdet av samtliga sortiment, exklusive skog som sålts på rot.	
Till medlemmarnas insatskonto överförs genom insatsemmission	166 501 566 SEK
Insatsemmissionen utgör 10 procent av inestående inbetalt insatskapital per den 31 december 2019.	
I ny räkning balanseras	3 551 399 996 SEK
	<hr/>
	4 618 945 665 SEK

Rapport över totalresultat för koncernen

MSEK	Not	2019	2018
Nettoomsättning	2, 3	23 183	24 230
Övriga intäkter	4	319	372
Förändring av lager av färdiga produkter och produkter i arbete		-2	320
Aktiverat arbete		13	12
Råvaror och förnödenheter		-14 215	-13 668
Handelsvaror		10	-61
Frakter och transporter		-1 112	-1 142
Personalkostnader	5	-2 396	-2 449
Övriga kostnader	6	-1 938	-2 003
Avskrivningar och nedskrivningar	7	-1 315	-1 146
Andelar i intresseföretags resultat	8	35	43
Rörelseresultat	2	2 582	4 508
Finansiella intäkter		97	16
Finansiella kostnader		-184	-93
Finansnetto	9	-87	-77
Resultat före skatt		2 495	4 431
Skatt	10	-323	-701
Årets resultat		2 172	3 730
Övrigt totalresultat			
Aktuariella vinster och förluster		-77	-99
Skatt hänförligt till poster som inte kommer att omklassificeras till resultatet		16	20
Poster som inte kommer att omklassificeras till resultatet		-61	-79
Årets omräkningsdifferenser vid omräkning av utländska verksamheter		71	39
Omvärdering till verkligt värde av finansiella tillgångar som kan säljas		0	0
Säkringsredovisning		-35	9
Skatt hänförligt till poster som kommer att omklassificeras till resultatet		7	-2
Poster som kommer att omklassificeras till resultatet		43	46
Årets övrigt totalresultat	11	-18	-33
Årets summa totalresultat		2 154	3 697
Resultat hänförligt till:			
Moderföretaget		2 172	3 730
Årets resultat		2 172	3 730
Årets summa totalresultat hänförligt till:			
Moderföretagets ägare		2 154	3 697
Årets summa totalresultat		2 154	3 697

Rapport över finansiell ställning för koncernen

31 december, MSEK	Not	2019	2018
TILLGÅNGAR	12, 13		
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar			
Goodwill		253	240
Övriga immateriella anläggningstillgångar		140	151
Summa immateriella anläggningstillgångar	14	393	391
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark		4 708	4 647
Maskiner och inventarier		9 871	9 713
Pågående nyanläggningar		539	500
Summa materiella anläggningstillgångar	15	15 118	14 860
Biologiska tillgångar	16	2 918	2 738
Aktier och andelar i intresseföretag	8	324	310
Finansiella placeringar	17	36	14
Långfristiga rörelsefordringar	18	12	90
Uppskjutna skattefordringar	19	4	5
Summa anläggningstillgångar		18 805	18 408
Omsättningstillgångar			
Varulager	20	3 835	3 649
Skattefordringar		142	23
Kortfristiga rörelsefordringar	21	3 545	3 942
Kortfristiga placeringar	17	938	199
Likvida medel	22	2 072	873
Summa omsättningstillgångar		10 532	8 686
SUMMA TILLGÅNGAR		29 337	27 094

31 december, MSEK	Not	2019	2018
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Insatskapital		4 636	3 620
Övrigt tillskjutet kapital		1 413	1 413
Reserver		65	22
Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat		11 268	10 956
Eget kapital hänförligt till moderföretagets ägare		17 382	16 011
Summa eget kapital	23	17 382	16 011
Skulder			
Långfristiga skulder			
Långfristiga finansiella räntebärande skulder	25	2 368	2 465
Långfristiga rörelserelaterade räntebärande skulder	26	210	—
Avsättning för pensioner	27	477	414
Långfristiga avsättningar	28	143	141
Uppskjutna skatteskulder	19	1 554	1 478
Övriga långfristiga rörelseskulder	29	35	—
Summa långfristiga skulder		4 787	4 498
Kortfristiga skulder			
Kortfristiga finansiella räntebärande skulder	25	3 729	3 165
Kortfristiga rörelserelaterade räntebärande skulder	26	118	—
Skatteskulder		12	91
Kortfristiga rörelseskulder och avsättningar	28, 30	3 309	3 329
Summa kortfristiga skulder		7 168	6 585
Summa skulder		11 955	11 083
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		29 337	27 094

Information om koncernens ställda säkerheter och eventalförpliktelser, se not 37-38.

Rapport över förändring i eget kapital för koncernen

EGET KAPITAL HÄNFÖRLIGT TILL MODERFÖRETAGETS ÄGARE

MSEK	Insatskapital	Övrigt tillskjutet kapital	Omräkningsreserv	Verkligt värde-reserv	Balanserade vinstmedel inkl årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående balans 2019-01-01	3 620	1 413	15	7	10 956	16 011
Årets resultat	—	—	—	—	2 172	2 172
Årets övriga totalresultat	—	—	71	-28	-61	-18
Årets totalresultat	—	—	71	-28	2 111	2 154
Av medlemmar inbetalt insatskapital	121	—	—	—	—	121
Till medlemmar utbetalt insatskapital	-38	—	—	—	—	-38
Utdelning till medlemmar	—	—	—	—	-861	-861
Insatsemission	933	—	—	—	-933	—
Övriga förändringar	—	—	—	—	-5	-5
Utgående balans 2019-12-31	4 636	1 413	86	-21	11 268	17 382
Ingående balans 2018-01-01	3 310	1 413	-24	0	8 185	12 884
Årets resultat	—	—	—	—	3 730	3 730
Årets övriga totalresultat	—	—	39	7	-79	-33
Årets totalresultat	—	—	39	7	3 651	3 697
Av medlemmar inbetalt insatskapital	128	—	—	—	—	128
Till medlemmar utbetalt insatskapital	-34	—	—	—	—	-34
Utdelning till medlemmar	—	—	—	—	-652	-652
Insatsemission	216	—	—	—	-216	—
Övriga förändringar	—	—	—	—	-12	-12
Utgående balans 2018-12-31	3 620	1 413	15	7	10 956	16 011

För kompletterande uppgifter se not 23 Eget kapital och not 11 beträffande övrigt totalresultat.

Rapport över kassaflöden för koncernen

MSEK	Not	2019	2018
Den löpande verksamheten			
Resultat före skatt		2 495	4 431
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet			
Avskrivningar		1 264	1 125
Nedskrivningar av anläggningstillgångar		51	21
Värdetförändring biologisk tillgång		-87	-158
Resultat vid försäljning av anläggningstillgångar		-22	-8
Övriga ej kassaflödespåverkande poster		-372	64
Betald inkomstskatt		-415	-261
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		2 914	5 214
Förändring av			
Varulager (ökning -)		-14	-628
Rörelsefordringar (ökning -)		497	-335
Rörelseskulder (ökning +)		-54	19
Kassaflöde från den löpande verksamheten		3 343	4 270
Investeringsverksamheten			
Förvärv av dotter- och intresseföretag	12	-6	-78
Avyttring företag	12	5	—
Förvärv övriga finansiella anläggningstillgångar		-23	-4
Avyttring övriga finansiella anläggningstillgångar		2	14
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar		-1	-28
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		-1 127	-4 352
Avyttring av materiella anläggningstillgångar		34	36
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-1 116	-4 412
Kassaflöde efter investeringsverksamheten		2 227	-142
Finansieringsverksamheten			
Inbetalning av insatskapital		121	128
Återbetalning av insatskapital		-38	-34
Utbetald utdelning		-861	-652
Inlåning från medlemmar		7 448	6 848
Utbetalning från medlemsinlåning		-6 891	-6 425
Nya lån		33	5
Amortering av övriga lån		-138	-20
Erhållen utdelning och återbetalt aktieägartillskott		1	33
Förändring av kortfristiga placeringar med löptid > 90 dagar		-711	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-1 036	-117
ÅRETS KASSAFLÖDE	40	1 191	-259
Likvida medel vid periodens början		873	1 122
Kursdifferenser i likvida medel		8	10
Likvida medel vid periodens slut	22	2 072	873

För kompletterande uppgifter avseende förändring av skulder hänförliga till finansieringsverksamheten, se not 25.

Resultaträkning för moderföretaget

MSEK	Not	2019	2018
Nettoomsättning	2, 3	20 453	21 402
Förändring av lager av färdiga produkter och produkter i arbete		106	325
Aktiverat arbete		13	12
Övriga intäkter	4	191	216
Råvaror och förmödenheter		-12 413	-11 827
Övriga externa kostnader	6	-2 818	-2 766
Personalkostnader	5	-2 173	-2 187
Avskrivningar och nedskrivningar	7	-1 098	-1 090
Övriga rörelsekostnader	6	-5	-16
Rörelseresultat	2	2 256	4 069
Resultat från andelar i koncernföretag		22	47
Resultat från andelar i intresseföretag		-34	25
Ränteintäkter och liknande resultatposter		70	18
Räntekostnader och liknande resultatposter		-161	-86
Finansnetto	9	-103	4
Resultat efter finansiella poster		2 153	4 073
Bokslutsdispositioner	31	-317	-1 485
Resultat före skatt		1 836	2 588
Skatt	10	-196	-377
Årets resultat		1 640	2 211

Årets resultat överensstämmer med Årets totalresultat.

Balansräkning för moderföretaget

31 december, MSEK	Not	2019	2018
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar			
Övriga immateriella anläggningstillgångar		1	3
Summa immateriella anläggningstillgångar	14	1	3
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark		3 193	3 252
Maskiner och inventarier		9 468	9 529
Pågående nyanläggningar		317	379
Summa materiella anläggningstillgångar	15	12 978	13 160
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	32	4 604	4 561
Räntebärande fordringar hos koncernföretag		31	—
Aktier och andelar i intresseföretag	8	99	246
Kapitalförsäkringar	27	40	36
Andra långfristiga värdepappersinnehav	33	35	14
Andra långfristiga fordringar	18	12	81
Uppskjutna skattefordringar	19	60	47
Summa finansiella anläggningstillgångar		4 881	4 985
Summa anläggningstillgångar		17 860	18 148
Omsättningstillgångar			
Varulager	20	2 906	2 610
Kortfristiga fordringar			
Räntebärande fordringar hos koncernföretag	34	710	846
Aktuella skattefordringar		119	—
Rörelsefordringar	21	3 254	3 475
Summa kortfristiga fordringar		4 083	4 321
Kortfristiga finansiella placeringar	17	1 329	198
Kassa och bank		1 482	742
Summa omsättningstillgångar		9 800	7 871
SUMMA TILLGÅNGAR		27 660	26 019

> Balansräkning för moderföretaget, forts.

31 december, MSEK	Not	2019	2018
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Insatskapital		4 636	3 620
Reservfond		1 413	1 413
Summa bundet eget kapital		6 049	5 033
Fritt eget kapital			
Balanserat resultat		2 980	2 563
Årets resultat		1 640	2 211
Summa fritt eget kapital		4 619	4 773
Summa eget kapital	23	10 669	9 807
Obeskattade reserver	35	7 483	7 184
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner	27	40	36
Långfristiga övriga avsättningar	28	143	132
Summa avsättningar		183	168
Långfristiga skulder			
Långfristiga räntebärande skulder hos koncernföretag	36	8	8
Långfristiga räntebärande skulder	25	2 368	2 465
Långfristiga rörelseskulder		8	—
Summa långfristiga skulder		2 384	2 473
Kortfristiga skulder			
Kortfristiga räntebärande skulder hos koncernföretag	36	154	182
Kortfristiga räntebärande skulder	25	3 687	3 165
Aktuella skatteskulder		—	81
Kortfristiga rörelseskulder och avsättningar	30	3 100	2 959
Summa kortfristiga skulder		6 941	6 387
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		27 660	26 019

Information om moderföretagets ställda säkerheter och eventalförpliktelser, se not 37-38.

Rapport över förändring i eget kapital för moderföretaget

MSEK	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital		Totalt eget kapital
	Insatskapital	Reservfond	Balanserat resultat	Årets resultat	
Ingående balans 2019-01-01	3 620	1 413	2 563	2 211	9 807
Överföring av periodens resultat	—	—	2 211	-2 211	—
Årets resultat	—	—	—	1 640	1 640
Summa eget kapital exklusive ägartransaktioner	3 620	1 413	4 774	1 640	11 447
Av medlemmar inbetalt insatskapital	121	—	—	—	121
Till medlemmar utbetalt insatskapital	-38	—	—	—	-38
Vinstdisposition					
Utdelning till medlemmar	—	—	-861	—	-861
Insatsemission	933	—	-933	—	—
Utgående balans 2019-12-31	4 636	1 413	2 980	1 640	10 669
Ingående balans 2018-01-01	3 310	1 413	2 506	925	8 154
Överföring av periodens resultat	—	—	925	-925	—
Årets resultat	—	—	—	2 211	2 211
Summa eget kapital exklusive ägartransaktioner	3 310	1 413	3 431	2 211	10 365
Av medlemmar inbetalt insatskapital	128	—	—	—	128
Till medlemmar utbetalt insatskapital	-34	—	—	—	-34
Vinstdisposition					
Utdelning till medlemmar	—	—	-652	—	-652
Insatsemission	216	—	-216	—	—
Utgående balans 2018-12-31	3 620	1 413	2 563	2 211	9 807

För kompletterande uppgifter, se not 23 Eget kapital.
Årets resultat överensstämmer med Årets totalresultat.

Kassaflödesanalys för moderföretaget

MSEK	Not	2019	2018
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		2 153	4 073
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet			
Avskrivningar enligt plan		1 098	1 085
Nedskrivningar		67	5
Återförd nedskrivning		—	—
Resultat vid avyttring av anläggningstillgångar		-16	0
Resultat vid försäljning av koncernföretag		22	1
Övriga ej kassaflödespåverkande poster		92	134
Betald inkomstskatt		-410	-230
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		3 006	5 068
Förändring av			
Varulager (ökning -)		-291	-558
Rörelsefordringar (ökning -)		386	-302
Rörelseskulder (ökning +)		76	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten		3 177	4 208
Investeringsverksamheten			
Förvärv intresseföretag/koncernföretag	12	-15	-3 405
Avyttring av aktier i dotterföretag		—	—
Erhållna koncernbidrag		22	77
Lämnade koncernbidrag		0	—
Investeringar i immateriella och materiella anläggningstillgångar		-935	-976
Avyttring av materiella anläggningstillgångar		28	17
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar		-54	8
Minskning av finansiella fordringar		2	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-952	-4 279
Kassaflöde efter investeringsverksamheten		2 225	-71
Finansieringsverksamheten			
Inbetalning av insatskapital		121	128
Återbetalning av insatskapital		-38	-34
Utbetalning utdelning		-861	-652
Inlåning från medlemmar		7 448	6 848
Utbetalning från medlemsinlåning		-6 891	-6 425
Nya lån		—	—
Amortering lån		-133	—
Förändring av kortfristiga placeringar med löptid > 90 dagar		-711	2
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-1 065	-133
ÅRETS KASSAFLÖDE	40	1 160	-204
Likvida medel vid periodens början		742	946
Likvida medel vid periodens slut	22	1 902	742

För kompletterande uppgifter avseende förändring av skulder hänförliga till finansieringsverksamheten, se not 25.

Noter

Not 1 | Övergripande redovisningsprinciper, ändringar i redovisningsprinciper och upplysningar

ALLMÄN INFORMATION

Södra Skogsägarna ekonomisk förening (organisationsnummer 729500-3789) är en svenskregistrerad ekonomisk förening med säte i Växjö. Adressen till huvudkontoret är Skogsudden, Växjö. Koncernredovisningen för 2019 består av moderföretaget och dess dotterföretag, tillsammans benämnda koncernen. I koncernen ingår även ägd andel av intresseföretag.

Södra Skogsägarna ekonomisk förening har som ändamål att främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom att handla med och förädla skogsråvara, åstadkomma tryggad avsättning till marknadsmässiga priser av medlemmarnas skogsprodukter, verka för hög och värdefull skogsproduktion med natur- och kulturhänsyn, stödja och utveckla enskilt skogsbruk, bevaka och främja medlemmarnas näringspolitiska intressen samt bedriva en med detta förenlig verksamhet.

Södra Skogsägarna ekonomisk förening är en skogsindustrikoncern som erbjuder skogliga tjänster, sågade trävaror och byggsystem i trä samt massa för avsalumarknaden. Koncernen består av tre affärsområden; Södra Skog, Södra Wood och Södra Cell.

Årsredovisningen och koncernredovisningen avseende verksamhetsåret 2019 har godkänts för utfärdande av styrelsen och verkställande direktören den 12 februari 2020. Koncernens rapport över totalresultatet och rapport över finansiell ställning samt moderföretagets resultat- och balansräkning blir föremål för beslut om fastställande av föreningsstämman den 3 juni 2020.

Övergripande redovisningsprinciper och nya redovisningsregler redovisas nedan. Övriga väsentliga redovisningsprinciper redovisas i anslutning till respektive not. Samma principer tillämpas normalt i såväl moderbolag som koncern. I vissa fall tillämpar moderbolaget andra principer än koncernen och då anges dessa principer under respektive not i moderbolaget.

Alla siffror i rapporten har avrundats till närmsta miljontal om inte annat anges. Det kan därför hända att procenttal och siffror i rapporten tillsammans inte blir exakt den total som visas och de kan också skilja sig från tidigare publicerad information.

ÖVERENSSTÄMMELSE MED NORMGIVNING OCH LAG

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) samt tolkningsuttalanden från International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC) Europeiska kommissionen med vissa kompletterande krav i årsredovisningslagen. De standarder och tolkningsuttalande som tillämpas är de som var gällande och antagna av EU den 1 januari 2019. Vidare har Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner tillämpats.

Angivna redovisningsprinciper har, med de undantag som närmare beskrivs, tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i koncernens finansiella rapporter. Koncernens redovisningsprinciper har konsekvent tillämpats av koncernföretag och intresseföretag.

Moderföretaget har upprättat årsredovisningen enligt årsredovisningslagen ÅRL (1995:1554) och Rådet för finansiell rapporterings utgivna rekommendation RFR 2, Redovisning för juridiska personer. Moderföretaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen utom i de fall som anges i avsnittet Moderföretagets redovisnings- och värderingsprinciper.

VÄRDERINGSGRUNDER VID UPPRÄTTANDET AV DE FINANSIELLA RAPPORTERNA

Tillgångar och skulder redovisas till historiska anskaffningsvärden, förutom vissa finansiella tillgångar och skulder samt biologiska tillgångar som värderas till verkligt värde. Finansiella tillgångar och skulder som

värderas till verkligt värde består av derivatinstrument, finansiella tillgångar klassificerade som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde antingen via övrigt totalresultat eller via resultaträkningen.

FUNKTIONELL VALUTA OCH RAPPORTERINGSVALUTA

Företagen i koncernen upprättar sina finansiella rapporter i den valuta som används i den ekonomiska miljö där respektive företag huvudsakligen är verksam, den så kallade funktionella valutan. Rapporterna utgör grunden för koncernredovisningen. Koncernredovisningen upprättas i svenska kronor som är moderföretagets funktionella valuta och rapporteringsvaluta. Samtliga belopp är angivna i MSEK om inte annat anges.

ÄNDRINGAR I REDOVISNINGSPRINCIPER OCH UPPLYSNINGAR Nya eller ändrade redovisningsstandarder som tillämpas

IFRS 16 Leasingavtal trädde i kraft den 1 januari 2019 och har ersatt IAS 17 Leasingavtal och de relaterade tolkningarna IFRIC 4, SIC-15 och SIC-27. För mer information om leasingavtal, se not 15 och 26.

IFRIC 23 Osäkerhet i fråga om inkomstskattemässig behandling trädde i kraft den 1 januari 2019 och förklarar hur uppskjutna och aktuella skattefordringar och skulder ska redovisas och värderas när det finns en osäkerhet i hanteringen av inkomstskatter. För mer information om uppskjutna och aktuella skatter, se not 10 och 19.

Nya och ändrade redovisningsprinciper som inte börjat tillämpas

Ett antal nya eller ändrade standarder och tolkningsuttalanden träder i kraft först under kommande räkenskapsår och har inte förtidstillämpats vid upprättandet av dessa finansiella rapporter. Nedan beskrivs de standarder och tolkningar som kan ha påverkan på koncernens och moderföretagets finansiella rapporter.

Definition of Material – Amendments to IAS 1 and IAS 8 träder i kraft den 1 januari 2020. IASB har gjort ändringar i IAS 1 Utformning av finansiella rapporter och IAS 8 Redovisningsprinciper, ändringar i uppskattningar och bedömningar samt fel som använder en konsekvent definition av väsentlighet i IFRS och i Föreställningsram för utformning av finansiella rapporter, klargör när information är väsentlig och införlivar en del av vägledningen i IAS 1 om oväsentlig information.

Definition of a Business – Amendments to IFRS 3 träder i kraft den 1 januari 2020. Den ändrade definitionen av en rörelse kräver att ett förvärv inkluderar resurser och processer som tillsammans väsentligt bidrar till att resultera i produktion. Definitionen av termen "produktion" ändras för att fokusera på varor och tjänster som tillhandahålls kunder, vilket genererar avkastning och andra inkomster. Den nuvarande definitionen där "avkastning i form av lägre kostnader eller andra ekonomiska fördelar" utgår. Ändringarna kommer sannolikt att leda till att fler förvärv redovisas som tillgångsförvärv.

Det finns inga andra standarder som ännu ej trätt i kraft som bedöms ha väsentlig effekt på koncernen, varken gällande räkenskapsåret eller kommande räkenskapsår.

KLASSIFICERING

Anläggningstillgångar och långfristiga skulder består i allt väsentligt av belopp som förväntas återvinnas eller betalas efter mer än tolv månader räknat från balansdagen. Omsättningstillgångar och kortfristiga skulder består i allt väsentligt av belopp som återvinnas eller betalas inom tolv månader räknat från balansdagen.

KONSOLIDERINGSPRINCIPER

Dotterföretag

Dotterföretag är företag som står under ett bestämmande inflytande från moderföretaget Södra Skogsägarna ekonomisk förening. Bestämmande inflytande uppnås när koncernen är exponerad för eller har rätt till rörlig avkastning från sitt engagemang i företaget och kan påverka avkastningen med hjälp av sitt bestämmande inflytande. Ett inflytande uppstår när koncernen har befintliga rättigheter som gör att den kan styra den relevanta verksamheten, det vill säga den verksamhet som i väsentlig grad påverkar företagets avkastning. Vid bedömningen om ett bestämmande inflytande föreligger, beaktas potentiella röstberättigande aktier som utan dröjsmål kan utnyttjas eller konverteras.

FÖRÄNDRINGAR AV INNEHAV UTAN

BESTÄMMANDE INFLYTANDE

Förvärv och avyttring av innehav utan bestämmande inflytande redovisas som en transaktion inom eget kapital, det vill säga mellan moderföretagets ägare (inom balanserade vinstmedel) och innehav utan bestämmande inflytande.

UTLÄNDSK VALUTA

Transaktioner i utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till valutakursen på transaktionsdagen. Funktionell valuta är valutan i de primära ekonomiska miljöer företagen bedriver verksamhet. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella valutan till valutakursen på balansdagen. Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning redovisas i resultatet. Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till historiskt anskaffningsvärde omräknas till valutakursen vid transaktionstillfället. Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde omräknas till den funktionella valutan till kursen vid tidpunkten för värdering till verkligt värde.

UTLÄNDSKA VERKSAMHETERS FINANSIELLA RAPPORTER

Tillgångar och skulder i utlandsverksamheter, inklusive goodwill och andra concernmässiga övervärden, omräknas från utlandsverksamhetens funktionella valuta till koncernens rapporteringsvaluta, SEK, till valutakursen på balansdagen. Intäkter och kostnader i en utlandsverksamhet omräknas till svenska kronor till en genomsnittskurs som utgör en approximation av valutakurserna vid respektive transaktionstidpunkt.

FORDRINGAR OCH SKULDER I UTLÄNDSK VALUTA

För säkring av fordran eller skuld mot valutakursrisk används valutaterminer. För skydd mot valutarisk tillämpas inte säkringsredovisning eftersom en ekonomisk säkring avspeglas i redovisningen genom att både underliggande fordran eller skuld och säkringsinstrumentet redovisas till balansdagens valutakurs, och valutakursförändring redovisas i Rapport över totalresultat för koncernen.

Moderföretaget

REDOVISNINGSPRINCIPER

Moderföretaget har upprättat sin årsredovisning enligt årsredovisningslagen (1995:1554) och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 Redovisning för juridisk person. RFR 2 innebär att moderföretaget i årsredovisningen för den juridiska personen ska tillämpa samtliga av EU antagna IFRS och uttalanden så långt detta är möjligt inom ramen för årsredovisningslagen och tryckandelagen, och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning. Rekommendationen anger vilka undantag från och tillägg till IFRS som ska göras.

SKILLNADER MELLAN KONCERNENS OCH MODERFÖRETAGETS REDOVISNINGSPRINCIPER

Skillnaderna mellan koncernens och moderföretagets redovisningsprinciper framgår nedan. De nedan angivna redovisningsprinciperna för moderföretaget har tillämpats konsekvent på samtliga perioder i moderföretagets finansiella rapporter.

KLASSIFICERING OCH UPPSTÄLLNINGSFORMER

Moderföretagets resultaträkning och balansräkning är uppställda enligt årsredovisningslagens scheman. Skillnaden mot IAS 1 Utformning av finansiella rapporter som tillämpas vid utformningen av koncernens finansiella rapporter är främst redovisning av finansiella intäkter och kostnader, anläggningstillgångar, eget kapital samt förekomsten av avsättningar som egen rubrik i balansräkningen.

DOTTERFÖRETAG OCH INTRESSEFÖRETAG

Andelar i dotterföretag och intresseföretag redovisas i moderföretaget till anskaffningsvärde efter avdrag för eventuell ackumulerad nedskrivning.

Om indikation på nedskrivningsbehov finns beräknas dotter- eller intresseföretagets återvinningsvärde. Nedskrivning redovisas när dotter- eller intresseföretagets redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. Nedskrivning redovisas som kostnad i resultaträkningen.

Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde minus försäljningskostnader och nyttjandevärde. Vid beräkning av nyttjandevärdet diskonteras framtida kassaflöde med en diskonteringsfaktor som beaktar riskfri ränta och risken som är förknippad med det specifika dotterföretaget och intresseföretaget.

Not 2 | Rörelsesegment

Södras verksamhet delas upp i rörelsesegment baserat på hur företags högsta verkställande beslutsfattare, koncernledning, följer verksamheten. Rörelsesegment är en väsentlig del av koncernen som bedriver verksamhet som genererar intäkter och ådra sig kostnader vilket rapporteras som fristående finansiell information.

Uppföljningen av affärsområdena fokuseras på Nettoomsättning, rörelseresultat inklusive marginal, operativt kapital och dess avkastning samt kassaflöde efter investeringar och investeringar.

Koncernen rapporteras i tre huvudsakliga affärsområden; Södra Skog, Södra Wood och Södra Cell. Affärsområdena motsvaras av rörelsesegment.

Södra Skog köper in skogsråvara från medlemmarna och levererar till Södras industri samt bedriver extern handel med virkesråvara och biobränslen. Södra Skog erbjuder dessutom skogliga tjänster och sköter på uppdrag medlemsskogar genom hela kretsloppet från plantering och skogsvård till föryngringsavverkning, markberedning och återplantering för framtida generationers skogsbruk.

Södra Wood, med sågverk i Sverige och Finland, omfattar två produktsegment: sågade trävaror och byggsystem i trä. Vid egna sågverk produceras sågade och hyvlade byggprodukter för högkvalitativa ändamål. Kunderna återfinns inom bygghandel, husindustrier, emballageindustrier och träförädlingsindustrier.

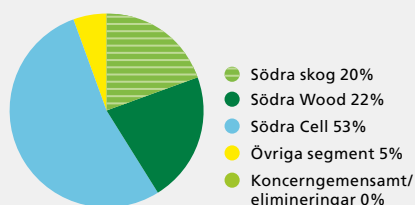
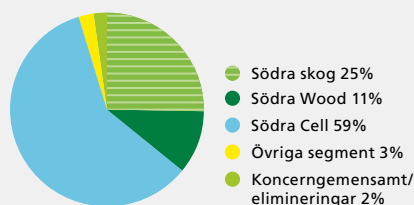
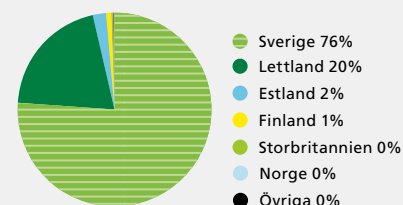
Södra Cell är med sina tre massabruk i Värö, Mörrum och Mönsterås en av Europas ledande tillverkare av massa för avsalumarknaden. Cirka 80 procent av produktionen utgörs av barmassa, resten av lövmassa. Vid bruket i Mörrum tillverkas dessutom textilmassa. Södra är en betydande leverantör av biobränsle, grön el och fjärrvärme.

Övriga segment inkluderar verksamheterna som bedrivs i Trivselhus, Södra Vind och Södra Medlemsel samt resultatteffekt av SunPine och Silva Green Fuel.

Allt annat, benämnt Koncerngemensamt, innefattar koncernens finansverksamhet samt övriga koncerngemensamma funktioner som företagsledning, staber och serviceenheter.

De svenska verksamheterna i Södra Skog, Södra Wood och Södra Cell ingår i moderföretaget.

> forts. not 2

Extern nettoomsättning per segment

Anläggningar per segment

Anläggningar per geografisk marknad

	Södra Skog		Södra Wood		Södra Cell		Övriga segment		Koncern-gemensamt		Elimineringar		Summa konsoliderat	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Koncernen														
Nettoomsättning														
från externa kunder	4 565	4 354	5 006	4 792	12 383	13 218	1 229	1 866	—	—	—	—	23 183	24 230
från andra segment	7 415	7 019	750	682	211	186	2	3	—	3	-8 378	-7 893	—	—
	11 980	11 373	5 756	5 474	12 594	13 404	1 231	1 869	—	3	-8 378	-7 893	23 183	24 230
Avskrivningar och nedskrivningar														
	-68	-43	-200	-174	-921	-862	-55	-46	-71	-21	—	—	-1 315	-1 146
Andelar i intresseföretags resultat														
	0	0	5	0	—	—	30	43	—	—	—	—	35	43
Rörelseresultat	298	259	262	608	2 511	4 032	-52	-25	-437	-366	—	—	2 582	4 508
Finansnetto														
													-87	-77
Resultat före skatt													2 495	4 431
Tillgångar														
	3 772	3 071	3 017	2 658	17 484	15 067	1 269	1 601	4 869	5 745	-1 074	-1 048	29 337	27 094
Rörelseresultat exkl biologisk värdeförändring														
	173	101	262	608	2 511	4 032	-52	-25	-437	-366	—	—	2 457	4 350
Rörelseresultat före av- och nedskrivningar														
	366	301	462	782	3 433	4 894	3	21	-367	-344	—	—	3 897	5 654
Rörelsemarginal, %														
	2	2	5	11	20	30	neg	neg	neg	—	—	—	11	19
Operativt kapital*														
	4 871	4 720	3 207	3 014	13 074	13 015	1 141	1 327	—	—	—	—	21 238	20 969
Avkastning på operativt kapital*														
	6	10	8	21	19	31	neg	neg	—	—	—	—	12	24
Kassaflöde efter investeringar														
	129	-3 770	131	430	2 653	3 857	137	32	-823	-691	—	—	2 227	-142
Investeringar														
	145	3 348	384	124	684	770	11	3	40	135	-136	—	1 228	4 380

* Operativt kapital = Immateriella och materiella anläggningstillgångar, biologiska tillgångar, varulager och övriga operativa tillgångar minskat med rörelseskulder. För koncernen gäller sysselsatt kapital. Sysselsatt kapital = Operativt kapital minskat med nettoskatteskuld. De siffror som redovisas för Södra Wood omfattar enbart sågverksrörelsen.

FÖRDELNING PER SEGMENT

I segmentens resultat och tillgångar har inkluderats direkt hänförliga poster. Tillgångarna består av materiella och immateriella anläggningstillgångar, biologiska tillgångar, övriga långfristiga fordringar, varulager och kortfristiga fordringar.

Tillgångarna och periodens investeringar i materiella och immateriella anläggningstillgångar är geografiskt fördelade på var tillgångarna finns. Investeringarna innefattar materiella och immateriella anläggningstillgångar samt biologiska tillgångar. Som anläggningstillgång redovisas tillgångar som avses att innehållas eller brukas i rörelsen under minst tolv

månader. Anläggningstillgångarna är i huvudsak fördelade på de geografiska marknaderna Sverige 14 070 MSEK (13 873), Lettland 3 736 MSEK (3 602), Estland 400 MSEK (313), Finland 123 MSEK (172), Storbritannien 79 MSEK (19), Danmark 13 MSEK (0) och Norge 7 MSEK (7).

MODERFÖRETAGET

Moderföretaget redovisar inte segment enligt samma fördelning och samma omfattning som koncernen, utan upplyser om nettoomsättningens och övriga intäkters fördelning på moderföretagets intäktslag och geografiska marknader.

	Södra Skog		Södra Wood		Södra Cell		Övriga segment		Koncern-gemensamt		Elimineringar		Summa konsoliderat	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Moderföretaget														
Nettoomsättning														
från externa kunder	4 433	4 275	2 712	2 695	12 383	13 218	—	264	—	—	—	—	19 528	20 452
från andra segment	7 415	7 019	1 656	1 598	213	188	—	13	—	3	-8 359	-7 871	925	950
	11 848	11 294	4 368	4 293	12 596	13 406	—	277	—	3	-8 359	-7 871	20 453	21 402
Avskrivningar och nedskrivningar														
	-42	-41	-175	-157	-864	-861	-4	-14	-13	-17	—	—	-1 098	-1 090
Rörelseresultat	114	50	145	519	2 508	4 043	18	-84	-529	-459	—	—	2 256	4 069
Finansnetto														
													-103	4
Resultat efter finansiella poster													2 153	4 073

Högsta verkställande beslutsfattare följer upp rörelseresultat, avkastning på operativt kapital och kassaflöde per segment.

Resultat

Not 3 | Nettoomsättning

Intäkter från försäljning av varor för de huvudsakliga verksamheterna som omfattar försäljning av timmer, massaved och biobränsle; sågade, hyvlade och impregnerade trävaror. Barr-, löv- och textilmassa redovisas när köparen erhåller kontroll över en tillgång (vara eller tjänst). Kontroll erhålls när köparen kan styra användningen av tillgången och erhåller all framtida nytta av den. Intäkter från tjänsteuppdrag, huvudsakligen omfattande skogliga tjänster såsom avverkning, transporter, skogsbruksplaner, markberedning m m, redovisas i årets resultat enligt samma princip som för försäljning av varor det vill säga när kunden får kontroll över tjänsten. Varje löfte om att överföra en tillgång till en kund som är distinkt från andra åtaganden i ett avtal utgör ett prestationsåtagande. Varje distinkt prestationsåtagande redovisas för sig och ett åtagande anses uppfyllt när kunden erhåller kontrollen över tillgången.

Överföring av kontroll över varor och tjänster till köparen kan ske både över tid eller vid en viss tidpunkt. Fastställande sker vid kontraktsstart huruvida varje distinkt prestationsåtagande i ett avtal kommer att uppfyllas över tid eller vid viss tidpunkt. Vid försäljning av skogliga tjänster redovisas intäkter över tid då kunden erhåller och förbrukar fördelarna som tillhandahålls samtidigt. Vid försäljning av företagets övriga huvudsakliga verksamheter redovisas intäkter vid viss tidpunkt. Södra bedömer att denna tidpunkt i huvudsak inträffar vid leverans till kund i enlighet med aktuella leveransvillkor i ingångna avtal. Intäkter från nybyggnation av bostäder som upprättas på köparens mark redovisas i takt med att tillgången skapas, då kontrollen över tillgången överförs till köparen i takt med att den skapas.

Intäkter redovisas till transaktionspris, vilket utgörs av den ersättning koncernen förväntar sig ha rätt att erhålla i utbyte mot att överföring av varor och tjänster sker. Vid fastställande av transaktionspriset beaktas främst eventuella rabatter men även pengars tidsvärde vid längre avtal. Transaktionspriset justeras inte för kundens kreditrisk utan en eventuell nedskrivning av en ersättning görs enligt IFRS 9 och kreditförlusten redovisas som nedskrivning i resultaträkningen. För de prestationsåtaganden där intäkter ska redovisas över tid bedömer Södra att i huvudsak är en produktionsmetod mest lämplig för att mäta färdigställande grad och därmed hur mycket intäkter som ska redovisas per bokslutsdagen. Som en praktisk lösning, då det i allt väsentligt leder till korrekt mätning av färdigställande grad, redovisa intäkter till det belopp som företaget har rätt att fakturera. För entreprenaduppdrag är dock bedömningen att en inputmetod är mest lämplig.

Betalning sker utifrån överenskomna betalningsvillkor i ingångna avtal, vilket i normalfallet sker vid en tidpunkt som inträffar efter det att leverans har skett. Några finansieringslösningar finns inte inom Södra koncernen.

Nettoomsättningen innefattar intäkter avseende huvudaktiviteter. Huvuddelen av koncernens intäkter kommer från försäljning av tillverkade varor. I nettoomsättning ingår dessutom intäkter för el och fjärrvärme, sålda och levererade elcertifikat, utsläppsrätter, ersättningar för leveranskostnader och försäljningskommissioner.

Intäkterna redovisas exklusive mervärdesskatt eftersom koncernen inte uppber skatten för egen räkning utan agerar ombud för staten.

KONCERNENS NETTOOMSÄTTNING PER GEOGRAFISK MARKNAD

	2019	Andel, %	2018	Andel, %
Sverige	11 025	47	9 965	41
Storbritannien	2 789	12	3 413	14
Italien	2 027	9	2 431	10
Tyskland	1 375	6	1 781	7
Österrike	844	4	992	4
Nederländerna	778	3	585	3
Frankrike	712	3	714	3
Polen	540	2	456	2
Slovakien	361	2	384	2
Ungern	268	1	293	1
Irland	235	1	183	1
Finland	227	1	243	1
Övriga Europa	1 062	5	1 779	7
Asien	430	2	655	3
Afrika	74	0	107	0
USA	436	2	249	1
Totalt	23 183	100	24 230	100

Tabellen visar total extern nettoomsättning enligt fakturamottagarens geografiska lokalisering.

KONCERNENS NETTOOMSÄTTNING AV FÖRÄDLADE PRODUKTER PER SLUTKUNDS GEOGRAFISKA MARKNAD

	2019	Andel, %	2018	Andel, %
Sverige	4 452	23	4 978	25
Övriga Europa	11 046	56	12 856	63
Asien	3 561	18	1 988	10
Afrika	173	1	214	1
Nordamerika	436	2	244	1
Övriga världen	19	0	0	0
Totalt	19 687	100	20 280	100

Tabellen visar nettoomsättning av förädlade produkter från försäljning till de länder där Södra har sina slutkunder.

GEOGRAFISKA OMRÅDEN

Som nettoomsättning per geografisk marknad presenteras intäkterna fördelade på var fakturamottagaren finns.

MODERFÖRETAGETS NETTOOMSÄTTNING PER GEOGRAFISK MARKNAD

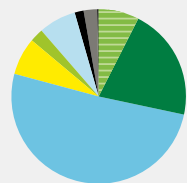
	2019	2018
Sverige	9 740	8 771
Italien	2 027	2 431
Storbritannien	1 758	2 460
Tyskland	1 376	1 782
Österrike	844	992
Nederländerna	777	585
Frankrike	712	714
Polen	540	456
Slovakien	361	384
Ungern	268	293
Övriga Europa	1 190	1 523
Asien	430	655
USA	356	249
Afrika	74	107
Totalt	20 453	21 402

> forts. not 3

NETTOOMSÄTTNING UPPDELAD PER INTÄKTSKATEGORI:

2019	Södra Skog	Södra Wood	Södra Cell	Övriga segment	Koncernen
Virkesråvara	1 784	—	—	—	1 784
Träprodukter	—	4 791	—	3	4 794
Marknadsmassa	—	—	11 805	—	11 805
Energiprodukter	755	215	578	60	1 608
Småhus och tomter	—	—	—	563	563
Skogliga tjänster	1 621	—	—	—	1 621
Transporter	378	—	—	—	378
Byggtrepenad	—	—	—	592	592
Övrigt	27	—	—	11	38
Nettoomsättning varor och tjänster	4 565	5 006	12 383	1 229	23 183

2018	Södra Skog	Södra Wood	Södra Cell	Övriga segment	Koncernen
Virkesråvara	1 763	—	—	—	1 763
Träprodukter	—	4 623	—	314	4 937
Marknadsmassa	—	—	12 710	—	12 710
Energiprodukter	654	169	508	81	1 412
Småhus och tomter	—	—	—	736	736
Skogliga tjänster	1 501	—	—	—	1 501
Transporter	410	—	—	—	410
Byggtrepenad	—	—	—	730	730
Övrigt	26	—	—	5	31
Nettoomsättning varor och tjänster	4 354	4 792	13 218	1 866	24 230

Extern nettoomsättning per intäktskategori

Virkesråvara 8%	Småhus och tomter 2%
Träprodukter 21%	Skogliga tjänster 7%
Marknadsmassa 51%	Transporter 2%
Energiprodukter 7%	Byggtrepenad 3%
	Övrigt 0%

Not 5 | Personalkostnader och anställda

PERSONALKOSTNADER

MSEK	Koncernen		Moderföretaget	
	2019	2018	2019	2018
Löner och ersättningar	1 606	1 627	1 415	1 426
Avtalsenliga sociala kostnader	229	233	232	224
Övriga sociala kostnader	486	497	446	454
Övriga personalkostnader	75	92	80	83
Totalt	2 396	2 449	2 173	2 187

MEDELANTAL ANSTÄLLDA

	2019			2018			2017		
	Antal	män, %	kvinnor, %	Antal	män, %	kvinnor, %	Antal	män, %	kvinnor, %
Moderföretaget									
Sverige	2 773	79	21	2 749	77	23	2 889	81	19
Dotterföretag									
Sverige	197	67	33	227	99	1	277	69	31
Finland	44	75	25	44	82	18	42	81	19
Storbritannien	42	50	50	41	51	49	43	58	42
Lettland	36	62	38	30	60	40	6	67	33
Tyskland	13	46	54	13	46	54	14	43	57
Estland	7	57	43	5	60	40	5	60	40
USA	4	25	75	5	20	80	5	20	80
Norge	4	100	—	4	100	—	78	85	15
Kina	4	50	50	4	50	50	3	33	67
Litauen	—	—	—	—	—	—	34	41	59
Danmark	2	50	50	—	—	—	—	—	—
Totalt	3 126	76	24	3 122	77	23	3 396	79	21

Not 4 | Övriga intäkter

Som övriga intäkter redovisas intäkter från aktiviteter utanför företagets huvudsakliga verksamhet. De utgörs främst av hyres- och arrendeintäkter, försäkringsersättningar och realisationsvinster på materiella anläggningstillgångar.

I övriga intäkter ingår vidare valutakursvinster avseende rörelserelaterade fordringar och skulder, vilka uppstår vid omräkning till balansdagens kurs, vinst på derivat som inte säkringsredovisas samt förändring av verkligt värde på biologiska tillgångar när effekten tillgodoförs Södras resultat.

ÖVRIGA INTÄKTER PER INTÄKTSSLAG

	Koncernen		Moderföretaget	
	2019	2018	2019	2018
Varuförsäljning	13	20	29	40
Tjänster	6	3	11	17
Hyresintäkter	15	11	11	6
Förändring av verkligt värde på biologiska tillgångar	125	158	—	—
Valutakurseffekt	61	93	62	92
Realisationsvinster	28	25	21	16
Statliga stöd	8	3	5	2
Försäkrings-/konfliktersättning	29	9	29	9
Övrigt	34	50	23	34
Totalt	319	372	191	216

Övrigt statligt stöd ingår i koncernen med 8 MSEK (3) och avser huvudsakligen bidrag hänförligt till skogsvård 3 MSEK (0), personal 2 MSEK (2) och innovation 3 MSEK (1).

KÖNSFÖRDELNING I FÖRETAGSLEDNINGAR

%	Koncernen						Moderföretaget					
	2019		2018		2017		2019		2018		2017	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
Styrelser												
<30 år	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
30 år–50 år	89	11	91	9	100	—	100	—	100	—	100	—
>50 år	82	18	78	22	70	30	70	30	62	38	67	33
Total andel	85	15	83	17	81	19	75	25	67	33	70	30
Ledningsgrupper												
<30 år	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
30 år–50 år	62	38	62	38	64	36	75	25	67	33	67	33
>50 år	95	5	85	15	88	12	83	17	57	43	62	38
Total andel	80	20	76	24	78	22	80	20	60	40	64	36

LÖNER, ERSÄTTNINGAR OCH SOCIALA KOSTNADER

Löner och ersättningar	2019		2018	
	Styrelse och vd	Övriga anställda	Styrelse och vd	Övriga anställda
Moderföretaget	16	1 404	13	1 418
Dotterföretag	10	181	6	195
Totalt	26	1 585	19	1 613
	2019		2018	
	Löner och ersättningar	Sociala kostnader	Löner och ersättningar	Sociala kostnader
Moderföretaget ¹⁾	1 420	679	1 431	678
(varav pensionskostnader i rörelseresultat ²⁾)		(232)		(224)
Övriga koncernen	191	36	201	52
(varav pensionskostnader)		(-3)		(9)
Totalt	1 611	715	1 632	730
(varav pensionskostnader i rörelseresultat ³⁾)		(229)		(233)

- ¹⁾ Styrelsearvoden redovisas som förvaltningskostnader och ingår i Övriga kostnader.
²⁾ Av moderföretagets pensionskostnader avser 4 MSEK (4) nuvarande och tidigare verkställande direktör (vd). Utestående pensionsförpliktelser till tidigare vd uppgår till 40 MSEK (36).
³⁾ Av koncernens pensionskostnader avser 5 MSEK (5) nuvarande och tidigare verkställande direktör (vd) och styrelse. Utestående pensionsförpliktelser till tidigare vd uppgår till 40 MSEK (36).

LÖNER, ERSÄTTNINGAR OCH FÖRMÅNER TILL STYRELSE OCH KONCERNLEDNING

2019, KSEK	Styrelsearvoden		Pensionskostnad ⁴⁾	Förmåner ⁵⁾	Totalt	
	fasta ¹⁾	rörliga ²⁾				
Stämмоvalda styrelseledamöter i Södra Skogsägarna ekonomisk förening	3 278	1 316	—	—	4 595	
Vd Lars Idermark	—	—	11 775	4 432	351	16 558
Koncernledning, övriga*	—	—	20 102	12 513	1 124	33 739
Totalt	3 277	1 318	31 877	16 945	1 475	54 892

2018, KSEK	Styrelsearvoden		Pensionskostnad ⁴⁾	Förmåner ⁵⁾	Totalt	
	fasta ¹⁾	rörliga ²⁾				
Stämмоvalda styrelseledamöter i Södra Skogsägarna ekonomisk förening	3 435	1 232	—	—	—	4 667
Vd Lars Idermark	—	—	11 580	4 171	361	16 112
Koncernledning, övriga*	—	—	24 128	10 982	910	36 020
Totalt	3 435	1 232	35 708	15 153	1 271	56 799

* Varav beräknad rörlig ersättning -1 TSEK (1,5).

¹⁾ Med fasta styrelsearvoden avses arvoden som fastställts av föreningsstämman.

²⁾ Rörlig ersättning till styrelseledamöter avser tim- och dagarvoden enligt ersättningsnivåer fastställda av föreningsstämman.

³⁾ Lön inklusive semesterersättning, förändring av semesterlöneskuld och uppskattad rörlig ersättning för koncernledning.

⁴⁾ Pensionskostnad inklusive särskild löneskatt.

⁵⁾ Förekommande förmåner är bilförmåner, städförmåner och bostadsförmåner.

ARVODEN TILL STÄMMOVALDA STYRELSELEDAMÖTER

2019, KSEK	Styrelsearvoden		
	fasta	rörliga	Totalt
Lena Ek (ordförande)	900	376	1 276
Paul Christensson (vice ordförande)	465	161	626
Karin Andersson	270	99	369
Hans Berggren	270	69	339
Pål Börjesson	270	99	369
Ylva op den Velde Hammargren	270	34	304
Ola Hildingsson ¹⁾	135	13	148
Ulf Johansson	270	199	469
Anders Roman	270	243	513
Mats Sandgren ²⁾	158	23	181
Totalt	3 278	1 316	4 595

¹⁾ Ledamotsarvode beräknat för tiden januari–maj

²⁾ Ledamotsarvode beräknat för tiden juni–december

2018, KSEK	Styrelsearvoden		
	fasta	rörliga	Totalt
Lena Ek (ordförande)	900	351	1 251
Paul Christensson (vice ordförande)	465	184	649
Karin Andersson	270	87	357
Kjell Andersson ¹⁾	180	49	229
Hans Berggren	270	68	338
Pål Börjesson	270	83	353
Ylva op den Velde Hammargren	270	59	329
Ola Hildingsson	270	66	336
Ulf Johansson	270	152	422
Anders Roman	270	133	403
Totalt	3 435	1 232	4 667

¹⁾ Ledamotsarvode beräknat för tiden januari–maj och avveckling juni–augusti

Inga ersättningar utgår för utskottsuppdrag.

Inga styrelsearvoden för dotterföretag har utgått för 2018 eller 2019.

LÖNER OCH ERSÄTTNINGAR TILL LEDANDE

BEFATTNINGSHAVARE

Ledande befattningshavare

Med ledande befattningshavare som redovisas i denna not avses dels koncernledningen bestående av verkställande direktören (vd) tillika koncernchef, affärsområdeschefer samt chefer för gemensamma funktioner. Medlemmar i koncernledningen kan vara anställda i moderföretaget eller i dotterföretag. Ledande befattningshavare uppgår 2019 till 11 personer (11).

Rörlig lön/pensioner

Vd/koncernchef har endast fast lön. Övriga ledande befattningshavare har utöver fast lön, rörlig ersättning enligt koncerngemensam princip (högst en månadslön). Vd/koncernchef samt merparten av övriga ledande befattningshavare har en premiebaserad pension enligt ITP1. Vid årets slut har en ledande befattningshavare förmånsbestämd pension enligt ITP2.

> forts. not 5

Berednings- och beslutsprocess vid fastställande av ersättningar till ledande befattningshavare

Ersättnings- och arvodesutskottet, som utses av styrelsen, består av minst tre styrelseledamöter, men inte verkställande direktören. Utskottet ska förutom att bereda frågor om principer för ersättning och andra anställningsvillkor för koncernledningen även regelbundet godkänna sammanställningar av styrelsens, styrelseordförandens och styrelsens vice ordförandes kostnader samt koncernchefens personanknutna kostnader.

Avgångsvederlag/upsägning

Mellan Södra och vd/koncernchef gäller en uppsägningstid från företagets sida på sex månader och sex månader från den anställdes sida. Vid uppsägning från Södras sida erhålls uppsägningslön samt ett avgångsvederlag på tolv månadslöner. Övriga ledande befattningshavare har en uppsägningstid på sex månader samt avgångsvederlag upp till tolv månader. Avgångsvederlaget ska avräknas vid ny anställning.

Not 6 | Övriga kostnader

Koncernen	2019	2018
Reparations-, underhålls- och övriga driftsomkostnader	566	567
Övriga tjänster och inhyrd personal	429	331
Fordonskostnader	165	192
Rese- och försäljningsomkostnader	159	150
Lokal- och fastighetskostnader	75	153
Forskning- och utvecklingskostnader	89	35
Företagsförsäkringar och övriga riskkostnader	104	217
Hyra av anläggningstillgångar	31	30
Förvaltningskostnader	39	35
Övriga kostnader	281	293
Totalt	1 938	2 003

Forskning- och utvecklingskostnader ingår också bland annat i personalkostnad med 45 MSEK (48) och i avskrivningar med 3 MSEK (3). I övriga kostnader ingår kostnader för planerade underhållsstopp på koncernens massabruk med 187 MSEK (245).

ÖVRIGA RÖRELSEKOSTNADER

Moderföretaget	2019	2018
Realisationsförlust	5	16
Valutakurseffekt	—	—
Totalt	5	16

LEASINGAVTAL DÄR SÖDRA ÄR LEASINGTAGARE

	Moderföretaget	
Icke uppsägningsbara leasingbetalningar uppgår till:	2019	2018
Inom 1 år	86	68
Mellan 1 år och 5 år	192	24
Mer än 5 år	—	0
Totalt	279	92

Av moderbolagets framtida leasingavgifter avser 208 MSEK (39) time-charterfartyg, 3 MSEK (3) arbetsmaskiner, 37 MSEK (38) inventarier samt 30 MSEK (12) hyror. Storleken på de framtida leasingavgifterna vad gäller lokalhyror baseras på konsumentprisindex. I övrigt förekommer inga variabla avgifter.

	Moderföretaget	
Kostnadsförda avgifter för operationella leasingavtal uppgår till:	2019	2018
Minimileasavgifter	104	96
Totalt	104	96

ARVODE TILL REVISORER

	Koncernen		Moderföretaget	
	2019	2018	2019	2018
PwC				
revisionsuppdrag	4	4	3	3
revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	0	0	0	0
skatterådgivning	0	0	0	0
andra uppdrag	2	0	2	0
Övriga				
revisionsuppdrag	2	1	—	—
skatterådgivning	0	0	—	—
andra uppdrag	1	0	—	—

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana arbetsuppgifter.

Ovan angivna arvode avser följande: PwC Sverige, revisionsuppdrag 3 560 KSEK (3 443) samt övriga tjänster 2 123 KSEK (110).

Not 7 | Avskrivningar och nedskrivningar

Nedskrivningar

Koncernens redovisade tillgångar bedöms löpande för att avgöra om det finns indikation på nedskrivningsbehov.

Om indikation på nedskrivningsbehov finns beräknas tillgångens återvinningsvärde. Nedskrivning redovisas när en tillgångs redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. Nedskrivning redovisas som kostnad i Rapport över totalresultat för koncernen.

Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde minus försäljningskostnader och nyttjandevärde. Vid beräkning av nyttjandevärdet diskonteras framtida kassaflöden med en diskonteringsfaktor som beaktar riskfri ränta och den risk som är förknippad med den specifika tillgången.

Återföring av nedskrivningar

En nedskrivning av tillgångar som ingår i IAS 36 tillämpningsområde återförs om det både finns indikation på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som ligger till grund för beräkningen av återvinningsvärdet. Nedskrivning av goodwill återförs dock aldrig. Återföring görs endast i den utsträckning tillgångens redovisade värde efter återföring inte överstiger det värde som skulle ha redovisats, med avdrag för avskrivning där så är aktuellt, om ingen nedskrivning gjorts.

Avskrivningar

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod. Koncernen tillämpar komponentavskrivning vilket innebär att de enskilda komponenternas bedömda nyttjandeperiod ligger till grund för avskrivningen. Maskiner och andra tekniska anläggningar består av komponenter med olika nyttjandeperioder. De redovisas och skrivs därför av som separata komponenter. Industribyggnader utgör två komponenter med huvudindelning byggnad respektive mark. Ingen avskrivning sker på komponenten mark vars nyttjandeperiod bedöms som obegränsad.

BERÄKNADE NYTTJANDEPERIODER

	Koncernen Antal år	Nyttjanderätts- tillgångar Antal år
Vindkraftverk	20	—
Massafabriker	17–25	—
Fabriksbyggnader	20–25	—
Administrationsbyggnader	20–50	1–7
Bostäder	25–50	—
Markanläggningar	20	—
Sågverk	10–25	—
Maskiner	5–13	3–5
Inventarier	3–15	3–5

Koncernens huvudkontor består av komponenter med olika nyttjandeperioder enligt nedan:

Stomme	50 år
Stomkompletteringar, innerväggar m m	25 år
Installationer: värme, el, VVS, ventilation m m	25 år
Yttre ytskikt: fasader, yttertak m m	25 år
Inre ytskikt, maskinell utrustning m m	25 år

Använda avskrivningsmetoder, restvärden och nyttjandeperioder omprövas vid slutet av varje räkenskapsår.

Not 8 | Andelar i intresseföretag

Intresseföretag i vilka Södra har ett betydande inflytande redovisas enligt kapitalandelsmetoden, vilket innebär att koncernens andel av resultatet i intressebolagen redovisas i koncernresultaträkningen. Koncernens innehav i ett intresseföretag tas upp i koncernbalansräkningen till ett belopp som motsvarar koncernens andel av intresseföretagets nettotillgångar. Intresseföretag är alla de företag där koncernen har ett betydande men inte bestämmande inflytande, vilket i regel gäller för aktieinnehav som omfattar mellan 20 procent och 50 procent av rösterna och ägandet utgör ett led i en varaktig förbindelse. Det innebär att det i koncernen redovisade värdet på aktier i intresseföretag motsvaras av koncernens andel i intresseföretagens eget kapital samt koncernmässig goodwill och andra eventuella kvarvarande koncernmässiga över- och undervärden. I Rapport över totalresultat för koncernen redovisas som Andelar i intresseföretags resultat koncernens andel hänförlig till moderföretagsägarna, justerat för eventuella avskrivningar, nedskrivningar och upplösningar av förvärvade över- respektive undervärden. Resultatandelarna minskade med erhållen utdelning från intresseföretagen utgör den huvudsakliga förändringen av redovisat värde på andelar i intresseföretag.

Eventuell skillnad vid förvärvet mellan anskaffningsvärde för innehavet och ägarföretagets andel av verkligt nettovärde av intresseföretagets identifierbara tillgångar, skulder och eventualförpliktelser redovisas enligt samma principer som vid förvärv av dotterföretag.

När koncernens andel av redovisad förlust i intresseföretag överstiger redovisat värde på andelarna i koncernen reduceras andelarnas värde till noll. Avräkning för förlust sker även mot långfristiga finansiella mellanhanden utan säkerhet, vilka till sin ekonomiska innebörd utgör del av ägarföretagets nettoinvestering i intresseföretaget. Fortsatta förluster redovisas bara om koncernen har lämnat garantier för att täcka dem. Kapitalandelsmetoden tillämpas fram till dess betydande inflytande upphör.

Koncernen	2019			2018		
	Avskrivningar	Nedskrivningar ¹⁾	Totalt	Avskrivningar	Nedskrivningar ¹⁾	Totalt
Goodwill	—	—	—	—	2	2
Övriga immateriella anläggningstillgångar	12	—	12	11	8	19
Byggnader	204	31	235	162	—	162
Mark	1	20	21	—	6	6
Markanläggningar	53	—	53	52	—	52
Maskiner	748	—	748	739	4	743
Inventarier	246	—	246	161	1	162
Totalt	1 264	51	1 315	1 125	21	1 146

Moderföretaget	2019			2018		
	Avskrivningar	Nedskrivningar ¹⁾	Totalt	Avskrivningar	Nedskrivningar ¹⁾	Totalt
Övriga immateriella anläggningstillgångar	2	—	2	3	—	3
Byggnader	158	—	158	157	—	157
Mark	—	—	—	—	—	—
Markanläggningar	52	—	52	52	—	52
Maskiner	730	—	730	724	4	728
Inventarier	156	—	156	149	1	150
Totalt	1 098	—	1 098	1 085	5	1 090

¹⁾ Bristande lönsamhet har initierat en beräkning som visar att tillgångarnas redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. Återvinningsvärdet har beräknats enligt principerna som anges i not 16.

Nedskrivning av andelar i intresseföretag

Koncernens redovisade tillgångar bedöms löpande för att avgöra om det finns indikation på nedskrivningsbehov.

Om indikation på nedskrivningsbehov finns beräknas tillgångens återvinningsvärde. Nedskrivning redovisas när en tillgångs redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. Nedskrivning redovisas som kostnad i Rapport över totalresultat för koncernen.

Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde minus försäljningskostnader och nyttjandevärde. Vid beräkning av nyttjandevärdet diskonteras framtida kassaflöden med en diskonteringsfaktor som beaktar riskfri ränta och den risk som är förknippad med den specifika tillgången.

Återföring av nedskrivningar

En nedskrivning av tillgångar som ingår i IAS 36 tillämpningsområde återförs om det både finns indikation på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet. Nedskrivning av goodwill återförs dock aldrig. Återföring görs endast i den utsträckning tillgångens redovisade värde efter återföring inte överstiger det värde som skulle ha redovisats, med avdrag för avskrivning där så är aktuellt, om ingen nedskrivning gjorts.

	Koncernen		Moderföretaget	
	2019	2018	2019	2018
Vid årets början	310	222	246	166
Omklassificering	-13	—	-13	—
Andel i intresseföretags resultat	35	43	—	—
Förvärv och erhållna aktieägartillskott	—	70	—	80
Avyttringar och lämnade aktieägartillskott	—	—	-134	—
Utdelning	-3	-25	—	—
Omräkningsdifferens	-5	0	—	—
Redovisat värde vid årets slut	324	310	99	246

> forts. not 8

Nedanstående uppgifter avser intresseföretag i sin helhet.

SPECIFIKATION AV INSTRUMENTFÖRETAG/SAMMARBETSARRANGEMANG

2019	Land	Intäkter	Resultat	Tillgångar	Skulder	Justerat eget kapital	Ägd andel i %
SunPine AB	Sverige	1 329	99	1 001	288	713	25
Södra Timber A/S	Danmark	341	10	—	—	—	—
Silva Green Fuel AS	Norge	0	48	223	4	218	49
Prestige Exclusive Homes Ltd	Storbritannien	3	-3	6	1	5	50
Övriga intresseföretag	Sverige	6	1	4	0	4	—

2018	Land	Intäkter	Resultat	Tillgångar	Skulder	Justerat eget kapital	Ägd andel i %
SunPine AB	Sverige	1 326	235	901	221	680	25
Södra Timber A/S	Danmark	328	4	95	72	23	50
Silva Green Fuel AS	Norge	25	-16	190	23	167	49
Prestige Exclusive Homes Ltd	Storbritannien	17	-2	9	1	8	50
Övriga intresseföretag	Sverige	6	0	11	0	11	—

Uppgifterna är baserade på de rapporter som var tillgängliga vid Södras rapporttillfälle. Den 14 november 2019 förvärvade Södra samtliga utestående aktier i Södra Timber A/S.

Not 9 | Resultat från finansiella poster

Finansiella intäkter och kostnader består av ränteintäkter och räntekostnader, utdelningsintäkter och omvärderingar avseende vissa finansiella instrument värderade till verkligt värde samt realiserade och orealiserade valutakursvinster och valutakursförluster hänförliga till finansverksamheten.

Ränteintäkter på fordringar och räntekostnader för skulder beräknas med tillämpning av effektivräntemetoden. Utdelningsintäkt redovisas när utdelningen har fastställts och rätten att erhålla betalning bedöms som säker. Emissionsutgifter och uppläggningsavgifter för upptagna lån periodiseras över lånets löptid med tillämpning av effektivräntemetoden. För värderingsprinciper se not 13 Finansiella instrument.

FINANSNETTO

Koncernen	2019	2018
Finansiella intäkter		
Nettovinst		
Tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultatet	45	9
Utdelning	7	1
Övriga ränteintäkter	33	5
Netto valutakursförändringar	11	0
Övriga finansiella intäkter	1	1
	97	16
Finansiella kostnader		
Nettoförlust		
Tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultatet	0	-10
Netto valutakursförändringar	0	-8
Nedskrivningar andelar i externa företag	—	0
Nedskrivning av långfristiga rörelsefordringar	-73	—
Räntekostnader på förmånsbestämd pensionsförpliktelse	-10	-5
Övriga räntekostnader	-92	-59
Övriga finansiella kostnader	-9	-11
	-184	-93
Totalt	-87	-77
Varav:		
Ränteintäkter från instrument värderade till upplupet anskaffningsvärde	32	5
Räntekostnader från instrument värderade till upplupet anskaffningsvärde	-86	-59
RESULTAT FRÅN FINANSIELLA INSTRUMENT SOM REDOVISAS I RÖRELSERESULTATET		
Koncernen	2019	2018
Valutakurseffekt av rörelsekaraktär	61	93
Nettovinst från valutaderivat	—	—
	61	93

Värdeförändringar för säkringsinstrument som avser säkring av verkligt värde har påverkat resultatet med 0 MSEK (5) för derivat samt med 0 MSEK (-5) för säkrade poster.

Moderföretaget

I moderföretaget värderas finansiella anläggningstillgångar till anskaffningsvärde minus eventuell nedskrivning och finansiella omsättningstillgångar enligt lägsta värdets princip. Anskaffningsvärdet för räntebärande instrument justeras för den periodiserade skillnaden mellan vad som ursprungligen betalades, efter avdrag för transaktionskostnader, och det belopp som betalas på förfallodagen (överkurs respektive underkurs).

ANTECIPERAD UTDELNING

Anticiperad utdelning från dotterföretag redovisas i de fall moderföretaget ensamt har rätt att besluta om utdelningens storlek och moderföretaget fattat sådant beslut innan de finansiella rapporterna publicerats.

FINANSNETTO

Moderföretaget	2019	2018
Resultat från andelar i koncernföretag		
Utdelning från koncernföretag	111	48
Nedskrivning av aktier i koncernföretag	-67	—
Resultat vid avyttring av andelar i koncernföretag	-22	-1
	22	47
Resultat från andelar i intresseföretag		
Utdelning från intresseföretag	3	25
Resultat vid avyttring av andelar i intresseföretag	-37	—
	-34	25
Ränteintäkter och liknande resultatposter		
Utdelning på andelar i andra företag	7	1
Ränteintäkter från koncernföretag	8	10
Ränteintäkter från övriga	32	4
Valutakursvinst	12	0
Vinst vid försäljning av kortfristiga placeringar	10	3
Övrigt	1	0
	70	18
Räntekostnader och liknande resultatposter		
Räntekostnader från koncernföretag	-2	-1
Räntekostnader från övriga	-83	-56
Nedskrivningar	-66	-11
Valutakursförlust	0	-8
Övrigt	-10	-10
	-161	-86
Totalt	-103	4

Värdet på aktier i koncernföretag prövas för nedskrivning. När eget kapital i koncernföretaget understiger aktiernas värde och en framtida intjäning inte kan påvisas föranleder detta en nedskrivning av moderföretagets värde på aktierna.

Not 10 | Skatter

Koncernens totala skatt utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatt redovisas i årets resultat utom då underliggande transaktion redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital.

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Till aktuell skatt hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Vid beräkning av aktuell skatt har reglerna för ekonomiska föreningar tillämpats. Dessa innebär att årets förslag till utdelning för verksamhetsåret (som kommer att utbetalas efterföljande år) är avdragsgill vid beskattningen redan innevarande år och har avdragits vid beräkning av aktuell skatt. Avdraget har påverkat den redovisade skattekostnaden i årets resultat.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Temporära skillnader beaktas inte för skillnad som uppkommit vid första redovisningen av goodwill och inte heller vid första redovisningen av tillgångar och skulder som inte är rörelseförvärv, som vid tidpunkten för transaktionen inte påverkar vare sig redovisat eller skattepliktigt resultat. Vidare beaktas inte temporära skillnader hänförliga till andelar i dotter- och intresseföretag som inte förväntas bli återförda inom överskådlig tid. Värderingen av uppskjuten skatt baseras på hur underliggande tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Moderföretaget

I moderföretaget redovisas i balansräkningen obeskattade reserver utan uppdelning på eget kapital och uppskjuten skatteskuld, till skillnad mot i koncernen. I resultaträkningen görs i moderföretaget på motsvarande sätt ingen fördelning av del av bokslutsdispositioner till uppskjuten skattekostnad.

REDOVISAD SKATTEKOSTNAD

	Koncernen		Moderföretaget	
	2019	2018	2019	2018
Periodens skattekostnad	-222	-390	-210	-367
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	3	-1	0	0
Aktuell skattekostnad	-219	-391	-210	-367
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	-104	-310	14	-10
Uppskjuten skattekostnad	-104	-310	14	-10
Totalt	-323	-701	-196	-377

AVSTÄMNING AV EFFEKTIV SKATT

	Koncernen		Moderföretaget			
	2019	Skattesats, %	2018	Skattesats, %	2019	2018
Resultat före skatt	2 495		4 431		1 836	2 588
Skatt enligt gällande skattesats för moderföretaget	-534	21,4	-975	22,0	-393	-569
Effekt av särskilda skatteregler för ekonomiska föreningar ¹⁾	198		191		198	191
Effekt av andra skattesatser för utländska dotterföretag	13		13		—	—
Ej avdragsgilla kostnader inkl omstrukturingskostnader	-15		-12		-33	-11
Ej skattepliktiga intäkter	6		2		30	16
Andelar i intresseföretags resultat	8		9		—	—
Omvärdering av underskottsavdrag ²⁾ /temporära skillnader	0		-2		—	—
Schablonränta på periodiseringsfond	0		0		0	0
Skatt hänförlig till tidigare år	1		-1		2	0
Ändrad skattesats	—		74		—	-4
Redovisad effektiv skatt	-323	13	-701	16	-196	-377

¹⁾ Enligt beskattningsreglerna för ekonomiska föreningar är lämnad utdelning år 2 (avseende år 1) avdragsgill vid beskattningen år 1.

Detta innebär att av styrelsen föreslagna utdelning som kommer att utbetalas efterföljande år har beaktats som avdrag vid beräkning av aktuell skatt innevarande år.

²⁾ Underskottsavdrag kan utnyttjas utan tidsbegränsning.

I not 11 Övrigt totalresultat redovisas skatt hänförlig till Övrigt totalresultat.

FÖRÄNDRING AV UPPSKJUTEN SKATT I TEMPORÄRA SKILLNADER OCH UNDERSKOTTSAVDRAG

Koncernen 2019	Vid årets början	Redovisat över resultaträkningen	Förvärv	Redovisat i övrigt totalresultat	Redovisat värde vid periodens slut
Anläggningstillgångar	-1 512	-108	—	—	-1 620
Biologiska tillgångar	-38	-27	—	—	-65
Långfristiga rörelsefordringar	-2	-5	—	7	0
Varulager	14	-12	—	—	2
Kortfristiga fordringar och skulder	-2	7	—	—	5
Kortfristiga placeringar	2	-8	—	—	-6
Avsättningar	118	8	—	16	142
Obeskattade reserver exkl avskrivningar utöver plan	-53	43	—	—	-10
Övrigt	0	-2	4	—	2
Totalt	-1473	-104	4	23	-1 550

> forts. not 10

Koncernen 2018	Vid årets början	Redovisat över resultaträkningen	Förvärv	Redovisat i övrigt totalresultat	Redovisat värde vid periodens slut
Anläggningstillgångar	-1 271	-241	—	—	-1 512
Biologiska tillgångar	-1	-37	—	—	-38
Långfristiga rörelsefordringar	—	—	—	-2	-2
Varulager	17	-3	—	—	14
Kortfristiga fordringar och skulder	2	-4	—	—	-2
Kortfristiga placeringar	0	2	—	—	2
Avsättningar	118	-20	—	20	118
Obeskattade reserver exkl avskrivningar utöver plan	-53	0	—	—	-53
Övrigt	7	-7	—	—	0
Totalt	-1 181	-310	—	18	-1 473

Not 11 | Övrigt totalresultat

VÄRDERING TILL VERKLIGT VÄRDE VIA ÖVRIGT TOTALRESULTAT

Tillgångar som innehas med syfte att inkassera avtalsenliga kassaflöden och är för försäljning, värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat, se not 13 Finansiella instrument. Förändringar i redovisat värde redovisas via övrigt totalresultat, med undantag för redovisning av ränteintäkter, valutakursdifferenser och nedskrivningar, vilka redovisas i resultaträkningen. När den finansiella tillgången tas bort från balansräkningen, omförs den ackumulerade vinsten eller förlusten som tidigare redovisats i övrigt totalresultat, från eget kapital till resultaträkningen.

Omräkningsdifferenser vid valutaomräkning av utlandsverksamhet redovisas i övrigt totalresultat och ackumuleras i omräkningsreserven inom eget kapital, se not 13 Finansiella instrument. Vid avyttring av utlandsverksamhet omklassificeras ackumulerade omräkningsdifferenser hänförliga till den avyttrade utlandsverksamheten från eget kapital till årets resultat som en justering vid samma tidpunkt som vinst eller förlust på försäljningen redovisas.

Koncernen 2019	Omräknings-reserv	Säkrings-reserv	Aktuariell vinst/förlust ¹⁾
Vid årets början	15	7	-457
Årets omräkningsdifferenser	71	—	—
Årets förändring i verkligt värde på säkringsredovisade derivat	—	-35	—
Aktuariella vinster och förluster	—	—	-77
Skatt hänförligt till komponenter i övrigt totalresultat	—	7	16
Redovisat värde vid periodens slut	86	-21	-518

¹⁾ Aktuariell vinst/förlust ingår i balanserade vinstmedel.

Koncernen 2018	Omräknings-reserv	Säkrings-reserv	Aktuariell vinst/förlust ¹⁾
Vid årets början	-24	0	-378
Årets omräkningsdifferenser	39	—	—
Årets förändring i verkligt värde på säkringsredovisade derivat	—	9	—
Aktuariella vinster och förluster	—	—	-99
Skatt hänförligt till komponenter i övrigt totalresultat	—	-2	20
Redovisat värde vid periodens slut	15	7	-457

¹⁾ Aktuariell vinst/förlust ingår i balanserade vinstmedel.

SÄKRINGSREDOVISADE DERIVAT – ÖVERFÖRT MOT ÅRETS RESULTAT

	2019	2018
Nettoomsättning	—	—
Övriga kostnader	—	—
	—	—

OMRÄKNINGSRESERV

Omräkningsreserven innefattar alla valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av utländska verksamheters finansiella rapporter som upprättats i annan valuta än den som används i koncernens finansiella rapporter. Moderföretaget och koncernen presenterar sina finansiella rapporter i svenska kronor.

VERKLIGTVÄRDERESERV

Verkligtvärdereserven inkluderar ackumulerad nettoförändring av verkligt värde på finansiella tillgångar som kan säljas, fram till dess tillgången bokas bort från rapporten över finansiell ställning.

SÄKRINGSRESERV

Säkringsreserven innefattar effektiv andel av ackumulerad nettoförändring av verkligt värde på kassaflödessa kringsinstrument hänförligt till säkringstransaktioner som ännu inte inträffat.

Finansiell ställning

Not 12 | Förvärv/avyttring av rörelse

Rörelseförvärv

Dotterföretag redovisas enligt förvärvsmetoden. Det innebär att förvärv av ett dotterföretag betraktas som en transaktion varigenom koncernen indirekt förvärvar dotterföretagets tillgångar och övertar dess skulder. I förvärvsanalysen fastställs det verkliga värdet på förvärvsdagen av förvärvade identifierbara tillgångar och övertagna skulder samt eventuella innehav utan bestämmande inflytande. Transaktionsutgifter, med undantag av transaktionsutgifter som är hänförliga till emission av eget kapital-instrument eller skuldinstrument, redovisas direkt i årets resultat.

Vid rörelseförvärv där överförd ersättning, eventuellt innehav utan bestämmande inflytande och verkligt värde på tidigare ägd andel (vid stegvisa förvärv) överstiger det verkliga värdet av förvärvade tillgångar och övertagna skulder som redovisas separat, redovisas skillnaden som goodwill. När skillnaden är negativ, så kallat förvärv till lågt pris, redovisas denna direkt i årets resultat.

Överförd ersättning vid förvärvet inkluderar inte betalning som avser reglering av tidigare affärsförbindelser. Sådan reglering redovisas i resultatet.

Villkorad köpeskilling redovisas till verkligt värde vid förvärvstidpunkten. I de fall villkorad köpeskilling klassificeras som egetkapitalinstrument, görs ingen omvärdering och reglering görs inom eget kapital. För övriga villkorade köpeskillingar omvärderas dessa vid varje rapporttidpunkt och förändringen redovisas i årets resultat.

I de fall förvärvet inte avser 100 procent av dotterföretaget uppkommer innehav utan bestämmande inflytande. Det finns två alternativ att redovisa detta. Alternativet är att redovisa innehav utan bestämmande inflytandes andel av proportionella nettotillgångar eller att redovisa innehav utan bestämmande inflytande till verkligt värde, vilket innebär att innehav utan bestämmande inflytande har andel i goodwill. Valet mellan alternativen att redovisa innehav utan bestämmande inflytande görs inom Södra förvärv för förvärv.

Vid förvärv som sker i steg, fastställs goodwill den dag bestämmande inflytande uppkommer. Tidigare innehav värderas till verkligt värde och värdeförändringen redovisas i årets resultat.

Vid avyttring som leder till att bestämmande inflytande förloras men där det finns ett kvarstående innehav, värderas innehavet till verkligt värde och värdeförändringen redovisas i årets resultat.

Dotterföretags finansiella rapporter inkluderas i koncernredovisningen från förvärvstidpunkten till det datum bestämmande inflytande upphör.

I de fall dotterföretagets redovisningsprinciper inte överensstämmer med koncernens redovisningsprinciper har justeringar gjorts till koncernens redovisningsprinciper.

Förlust hänförlig till innehav utan bestämmande inflytande fördelas till innehav utan bestämmande inflytande trots att innehav utan bestämmande inflytande kommer att redovisas som en debetpost under eget kapital.

Tillgångsförvärv

Distinktionen mellan huruvida ett förvärv är ett rörelseförvärv eller ett tillgångsförvärv baseras på antaganden och bedömningar av företagsledningen vid förvärvstillfället. En avgörande faktor för bedömningen är om avkastningen från förvärvet till övervägande del kommer från den förvärvade verksamheten eller de förvärvade tillgångarna.

FÖRVÄRV 2019

Den 14 november 2019 förvärvade Södra samtliga utestående aktier i de tidigare intressebolagen Södra Timber A/S och SW Project AB. Uppgift om köpeskilling, förvärvade nettotillgångar och goodwill framgår nedan.

MSEK	Södra Timber A/S	SW Project AB
Betald ersättning	18	6
Tillkommer tidigare innehav utan bestämmande inflytande	18	6
Total ersättning	36	12
Kontant betalning	9	6
Villkorad köpeskilling	9	—
<i>Redovisade belopp, identifierbara tillgångar och övertagna skulder:</i>		
Goodwill	12	2
Övriga anläggningstillgångar	4	0
Varulager	66	7
Kortfristiga fordringar	37	12
Likvida medel	8	1
Avsättningar	—	-1
Räntebärande skulder	-47	-1
Icke räntebärande skulder	-53	-8
Förvärvade identifierbara nettotillgångar	27	12
Likvida medel i förvärvade verksamheter	-8	-1
Nettoeffekt på likvida medel	1	5

Total köpeskilling uppgår till 24 MSEK medan nettoeffekten på likvida medel uppgår till 6 MSEK. Den tidigare ägarandelen har omvärderats till verkligt värde till följd av förvärvet av samtliga utestående aktier. Förvärvsanalyserna är ännu preliminära.

FÖRVÄRV 2018

Den 13 november 2018 förvärvade Södra Bergvik Skog AB:s skogliga innehav i Lettland. Totalt uppgår förvärvad areal till 111 100 hektar, varav 80 300 hektar är skogsmark. Förvärvet har betecknats som ett tillgångsförvärv då förvärvet i allt väsentligt består av skogsmark och biologiska tillgångar. Distinktionen mellan huruvida ett förvärv är ett rörelseförvärv eller ett tillgångsförvärv baseras på antaganden och bedömningar av företagsledningen vid förvärvstillfället. En avgörande faktor för bedömningen är om avkastningen från förvärvet till övervägande del kommer från den förvärvade verksamheten eller de förvärvade tillgångarna. Uppgift om köpeskilling och förvärvade nettotillgångar framgår nedan.

MSEK	
Betald ersättning	3 324
Kontant betalning	3 324
Villkorad köpeskilling	—
<i>Redovisade belopp, identifierbara tillgångar och övertagna skulder:</i>	
Anläggningstillgångar	4
Skogsmark och biologiska tillgångar	3 285
Kortfristiga fordringar	15
Likvida medel	39
Avsättningar	-6
Räntebärande skulder	—
Icke räntebärande skulder	-13
Förvärvade identifierbara nettotillgångar	3 324
Likvida medel i förvärvade verksamheter	-39
Nettoeffekt på likvida medel	3 285

Total köpeskilling uppgår till 3 324 MSEK medan nettoeffekten på likvida medel uppgår till 3 285 MSK.

AVYTTRING 2018

Den 1 februari 2018 avyttrades verksamheten i Södra Wood AS till Sörnsen Holzleiten. Under 2017 omsatte Södra Wood AS 363 MSEK och årets resultat uppgick till -39 MSEK.

Under maj månad ingick Södra ett avtal med Sörnsen Grimslov AB att överlåta den interiöra verksamheten i Kallinge och Umeå. Överlåtelserna har skett den 1 september 2018. Värdet av de tillgångar som överlåts uppgår till ca 90 MSEK. Under 2017 omsatte den svenska interiörverksamheten 514 MSEK med ett rörelseresultat om -56 MSEK.

Not 13 | Finansiella instrument

Finansiell tillgång eller skuld tas upp i Rapport över finansiell ställning för koncernen när företaget blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor.

Klassificering

Från den 1 januari 2018 klassificeras finansiella tillgångar i kategorierna finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde antingen via övrigt totalresultat eller via resultaträkningen och finansiella tillgångar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde. Klassificeringen av investeringar i skuldinstrument beror på Södras affärsmodell för hantering av finansiella tillgångar och de avtalsenliga villkoren för tillgångarnas kassaflöden. Koncernen omklassificerar skuldinstrument endast i de fall då koncernens affärsmodell för instrumenten ändras.

För investeringar i egetkapitalinstrument, som inte innehas för handel, beror redovisningen på om koncernen vid instrumentets anskaffningstidpunkt gjort ett oåterkalleligt val att redovisa egetkapitalinstrumentet till verkligt värde via övrigt totalresultat eller ej.

Värdering

Finansiella instrument som inte är derivat redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde, med tillägg för

transaktionskostnader för alla finansiella instrument utom dem som tillhör kategorin finansiell tillgång redovisad till verkligt värde via resultaträkningen, vilka redovisas till verkligt värde exklusive transaktionskostnader. Förvärv och avyttring av finansiell tillgång redovisas på likviddagen som är den dag en tillgång levereras till eller från företaget. Efterföljande värdering av investeringar i skuldinstrument beror på koncernens affärsmodell för hanteringen av tillgången och vilket slag av kassaflöden tillgången ger upphov till.

Finansiell tillgång, eller del därav, tas bort från Rapport över finansiell ställning för koncernen när rättigheterna i avtalet realiserats, förfaller eller företaget förlorar kontrollen över dem. Finansiell skuld, eller del därav, tas bort från Rapport över finansiell ställning för koncernen när förpliktelsen i avtalet fullgjorts eller på annat sätt utsläcks.

Finansiell tillgång och skuld kvittas och redovisas med nettobelopp i Rapport över finansiell ställning för koncernen endast när det föreligger legal rätt att kvitta beloppen, och avsikten är att reglera posterna med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden.

Presenterade verkliga värden baseras på officiella marknadsnoteringar på balansdagen och allmänt vedertagna metoder för icke marknadsnoterade finansiella instrument. Omräkning till svenska kronor har skett till noterad valutakurs på balansdagen.

VERKLIGT VÄRDE OCH REDOVISAT VÄRDE I RAPPORT ÖVER FINANSIELL STÄLLNING:

Koncernen 2019	Verkligt värde via resultatet	Verkligt värde via övrigt totalresultat	Upplupet anskaffningsvärde	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Finansiella placeringar					
Övriga aktier och andelar	36	—	—	36	36
	36			36	36
Rörelsefordringar					
Kundfordringar	—	—	2 493	2 493	2 493
LTFP*, kortfristiga	1	—	—	1	1
	1		2 493	2 494	2 494
Kortfristiga placeringar	938	—	—	938	938
Likvida medel	—	—	2 072	2 072	2 072
Summa tillgångar, finansiella instrument	975	—	4 565	5 540	5 540
Övriga tillgångar, ej finansiella instrument				23 797	
Summa tillgångar				29 337	
Långfristiga skulder					
Obligationslån	—	—	1 000	1 000	1 024
Lån från banker och övriga kreditinstitut	—	—	832	832	882
Medlemsinlåning	—	—	536	536	556
Långfristig leasingsskuld	—	—	210	210	211
Derivat, långfristiga	—	27	—	27	27
	—	27	2 578	2 605	2 700
Kortfristiga skulder					
Lån från banker och övriga kreditinstitut	—	—	136	136	142
Medlemsinlåning	—	—	3 550	3 550	3 580
Kortfristig leasingsskuld	—	—	118	118	119
Övriga skulder, kortfristiga	—	—	43	43	49
	—	—	3 847	3 847	3 890
Kortfristiga rörelseskulder					
Leverantörsskulder	—	—	2 389	2 389	2 389
Derivat, kortfristiga	1	—	—	1	1
	1	—	2 389	2 390	2 390
Summa skulder, finansiella instrument	1	27	8 814	8 842	8 980
Övriga skulder, ej finansiella instrument				3 113	
Summa skulder				11 955	

* Kundkontrakt som är knutna till finansiella instrument.

Investeringar i skuldinstrument

Södra klassificerar investeringar i skuldinstrument i tre värderingskategorier:

VÄRDERING TILL VERKLIGT VÄRDE VIA RESULTATET

Tillgångar som inte uppfyller kraven för att redovisas till upplupet anskaffningsvärde eller verkligt värde via övrigt totalresultat redovisas till verkligt värde via resultaträkningen.

Denna kategori består av två undergrupper: finansiella tillgångar som innehas för handel och andra finansiella tillgångar som baserat på Södras affärsmodell initialt placerats i denna kategori. I sistnämnda undergrupp ingår aktier, aktieindexobligationer och aktieindexcertifikat. Företagsledningen utvärderar löpande aktiers, aktieindexobligationers och aktieindexcertifikats verkliga värden genom information i den månatliga finansrapporten. Tillgångar i denna kategori värderas löpande till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i årets resultat. Ränta på fordringsinstrument, utdelningsintäkter och valutakurseffekter redovisas i årets resultat.

VÄRDERING TILL VERKLIGT VÄRDE VIA ÖVRIGT TOTALRESULTAT

Tillgångar som innehas med syfte att inkassera avtalsenliga kassaflöden och är för försäljning värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat. Förändringar i redovisat värde redovisas via övrigt totalresultat, med undantag för redovisning av ränteintäkter, valutakursdifferenser och nedskrivningar, vilka redovisas i resultaträkningen. När den finansiella tillgången tas bort från balansräkningen, omförs den ackumulerade vinsten eller förlusten som tidigare redovisats i övrigt totalresultat, från eget kapital till resultaträkningen.

VÄRDERING TILL UPPLUPET ANSKAFFNINGSVÄRDE

Tillgångar som innehas med syfte att inkassera avtalsenliga kassaflöden och där dessa kassaflöden enbart består av kapitalbelopp och ränta, redovisas till upplupet anskaffningsvärde utifrån den effektivränta som beräknades vid anskaffningstidpunkten. I denna kategori redovisas bland annat lånefordringar och kundfordringar, som har fastställda eller fastställbara betalningar, och som inte är noterade på en aktiv marknad.

Koncernen 2018	Verkligt värde via resultatet	Verkligt värde via övrigt totalresultat	Upplupet anskaffningsvärde	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Finansiella placeringar					
Övriga aktier och andelar	14	—	—	14	14
Derivat, långfristiga	—	9	—	9	9
	14	9	—	23	23
Rörelsefordringar					
Kundfordringar	—	—	2 802	2 802	2 802
Derivat, kortfristiga	0	—	—	0	0
	0	—	2 802	2 802	2 802
Kortfristiga placeringar	199	—	—	199	199
Likvida medel	—	—	873	873	873
Summa tillgångar, finansiella instrument	213	9	3 675	3 897	3 897
Övriga tillgångar, ej finansiella instrument				23 197	
Summa tillgångar				27 094	
Långfristiga skulder					
Obligationslån	—	—	1 000	1 000	1 035
Lån från banker och övriga kreditinstitut	—	—	954	954	1 011
Medlemsinlåning	—	—	511	511	529
	—	—	2 465	2 465	2 575
Kortfristiga skulder					
Lån från banker och övriga kreditinstitut	—	—	143	143	143
Medlemsinlåning	—	—	3 018	3 018	3 044
Övriga skulder, kortfristiga	—	—	4	4	4
	—	—	3 165	3 165	3 191
Kortfristiga rörelseskulder					
Leverantörsskulder	—	—	2 321	2 321	2 321
Derivat, kortfristiga	—	—	—	—	—
LTFP ¹⁾ , kortfristiga	0	—	0	0	0
	0	—	2 321	2 321	2 321
Summa skulder, finansiella instrument	0	—	7 951	7 951	8 087
Övriga skulder, ej finansiella instrument				3 132	
Summa skulder				11 083	

¹⁾ Kundkontrakt som är knutna till finansiella instrument.

Omklassificering av finansiella instrument har skett vid tillämpningen av IFRS 9. Vid övergången till IFRS 9 resulterade omklassificeringen inte i några skillnader i värdering.

Övriga aktier och andelar består av aktier och andelar i utomstående företag.

Som kortfristiga placeringar redovisas räntebärande placeringar med en löptid överstigande tre månader från anskaffningstidpunkten, aktieindexobligationer, aktieindexcertifikat och aktier i börsnoterade bolag.

Likvida medel består av banktillgodohavanden och kortfristiga placeringar med en löptid om maximalt tre månader från anskaffningstidpunkten med obetydlig risk för värdefluktuation och obetydlig ränterisk.

> forts. not 13

Följande sammanfattar de metoder och antaganden som främst använts för att fastställa verkligt värde på de finansiella instrumenten som redovisas i tabellen ovan:

AKTIER OCH ANDELAR SAMT KORTFRISTIGA PLACERINGAR

För noterade värdepapper bestäms verkligt värde med utgångspunkt i tillgångens noterade köpkurs på balansdagen utan tillägg för transaktionskostnader vid anskaffningstillfället. Potentiella transaktionskostnader beaktas inte heller vid avyttring av en tillgång.

För onoterade aktier som värderas till anskaffningsvärde, eftersom ett tillförlitligt marknadsvärde inte kunnat fastställas, används redovisat värde som indikator på verkligt värde i ovanstående tabell.

DERIVAT

För valutaderivat och elpriserderivat bestäms verkligt värde med utgångspunkt i noterade kurser om sådana finns tillgängliga. Om sådana inte finns tillgängliga beräknas verkligt värde genom diskontering av skillnaden mellan avtalad terminkurs och den terminkurs som kan tecknas på balansdagen för återstående kontraktperiod. Diskontering görs till riskfri ränta baserad på statsobligationer.

I nedanstående tabeller lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestämts för de finansiella instrument som värderas till verkligt värde i rapporten över finansiell ställning. Uppdelning av hur verkligt värde bestämts görs utifrån tre nivåer.

Koncernen 2019	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Övriga aktier och andelar	—	—	36	36
LTFP ¹⁾ , kortfristiga	—	—	1	1
Kortfristiga placeringar	938	—	—	938
Likvida medel	2 072	—	—	2 072
Summa tillgångar	3 010	—	37	3 047
Derivat, långfristiga	27	—	—	27
Derivat, kortfristiga	—	—	1	1
Summa skulder	27	—	1	28

¹⁾ Kundkontrakt som är knutna till finansiella instrument.

Verkligt värde på massaprisderivat, oljeprisderivat och trävaruprisderivat baseras på förmedlande kreditinstituts värdering, vars rimlighet prövas genom diskontering av beräknade framtida kassaflöden och med utgångspunkt i marknadsräntan för liknande instrument på balansdagen. Kassaflödena baseras på företagsledningens bästa bedömning.

KUNDFORDRINGAR OCH LEVERANTÖRSSKULDER

För kundfordringar och leverantörsskulder med en kvarvarande livslängd på mindre än sex månader anses redovisat värde reflektera verkligt värde.

ÖVRIGA FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER

Verkligt värde för övriga finansiella tillgångar och skulder beräknas baserat på framtida kassaflöden av kapitalbelopp och ränta diskonterade till aktuell marknadsränta på balansdagen.

RÄNTESATSER SOM ANVÄNDS FÖR ATT FASTSTÄLLA VERKLIGT VÄRDE

Diskontering har gjorts utifrån aktuell statslåneränta plus relevant räntespread.

Nivå 1: Enligt priser noterade på en aktiv marknad för samma instrument.

Nivå 2: Utifrån direkt eller indirekt observerbara marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1.

Nivå 3: Utifrån indata som inte är observerbara på marknaden.

Koncernen 2018	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Övriga aktier och andelar	—	—	14	14
Derivat, långfristiga	9	—	—	9
Derivat, kortfristiga	—	—	0	0
Kortfristiga placeringar	189	10	—	199
Likvida medel	873	—	—	873
Summa tillgångar	1 071	10	14	1 095
LTFP ¹⁾ , kortfristiga	—	—	0	0
Derivat, kortfristiga	—	—	—	—
Summa skulder	—	—	0	0

¹⁾ Kundkontrakt som är knutna till finansiella instrument.

I tabellen nedan presenteras en avstämning mellan ingående och utgående balans för finansiella instrument som värderats till verkligt värde i rapporten över finansiell ställning, med utgångspunkt från en värderingsteknik som bygger på icke observerbara indata (nivå 3).

Koncernen 2019	Tillgångar			Skulder	
	Övriga aktier och andelar	Derivat	LTFP*	Derivat	LTFP ¹⁾
Vid årets början	14	9	0	0	0
Totalt redovisade vinster och förluster:					
– redovisat i årets resultat	—	-1	1	—	—
– redovisat i övrigt totalresultat	—	7	—	28	—
Förvärv	22	—	—	—	—
Kapitaltillskott	2	—	—	—	—
Avyttrat och förfallet	-2	-15	—	—	—
Redovisat värde vid periodens slut	36	0	1	28	0

¹⁾ Kundkontrakt som är knutna till finansiella kontrakt.

Koncernen 2018	Tillgångar			Skulder	
	Övriga aktier och andelar	Derivat	LTFP*	Derivat	LTFP ¹⁾
Vid årets början	20	1	0	5	1
Totalt redovisade vinster och förluster:					
– redovisat i årets resultat	—	0	—	-5	0
– redovisat i övrigt totalresultat	—	9	—	—	—
Avyttrat och förfallet	-6	-1	0	—	-1
Redovisat värde vid periodens slut	14	9	0	0	0

¹⁾ Kundkontrakt som är knutna till finansiella kontrakt.

Not 14 | Immateriella anläggningstillgångar

Goodwill representerar skillnaden mellan anskaffningsvärdet för ett rörelseförvärv och det verkliga värdet av förvärvade identifierbara tillgångar, övertagna skulder samt eventuell förpliktelse. Goodwill värderas till anskaffningsvärde minus eventuella ackumulerade nedskrivningar. Goodwill fördelas till kassagenererande enheter och nedskrivningsbehovet provas minst årligen. Goodwill som uppkommit vid förvärv av intressföretag inkluderas i det redovisade värdet på andelar i intressföretag.

Vid rörelseförvärv aktiveras varumärken till diskonterat nuvärde av en marknadsmässig andel av aktuellt företags årsomsättning. Årsomsättningen baseras på företagets affärsplan och diskontering görs med en diskonteringsränta som är riskjusterad utifrån företagets marknadssituation. Nyttjandeperioden för varumärke kan vara bestämd eller obestämd och bedöms i varje enskilt fall.

Utgifter för forskning redovisas som kostnad då de uppkommer. Direkta utvecklingsutgifter aktiveras endast i samband med större projekt om de bedöms ge upphov till en identifierbar tillgång som kontrolleras av koncernen, och som bedöms medföra framtida ekonomiska fördelar. Övriga utgifter för utveckling redovisas som kostnad i årets resultat för koncernen i den period de uppkommer.

Som immateriella anläggningstillgångar redovisas även större investeringar i IT-system och licenser. Immateriella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minus ackumulerade av- och nedskrivningar.

För tillgångar med bestämbar nyttjandeperiod görs avskrivning linjärt över respektive tillgångs beräknade nyttjandeperiod. Nyttjandeperioderna omprövas varje år. Varumärket Trivselhus bedöms ha en obestämd nyttjandeperiod och skrivs inte av.

Nedskrivning av materiella och immateriella tillgångar

Koncernens redovisade tillgångar bedöms löpande för att avgöra om det finns indikation på nedskrivningsbehov.

Om indikation på nedskrivningsbehov finns beräknas tillgångens återvinningsvärde. Nedskrivning redovisas när en tillgångs redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. Nedskrivning redovisas som kostnad i Rapport över totalresultat för koncernen.

Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde minus försäljningskostnader och nyttjandevärde. Vid beräkning av nyttjandevärdet diskonteras framtida kassaflöden med en diskonteringsfaktor som beaktar riskfri ränta och den risk som är förknippad med den specifika tillgången.

Återföring av nedskrivningar

En nedskrivning av tillgångar som ingår i IAS 36 tillämpningsområde återförs om det både finns indikation på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet. Nedskrivning av goodwill återförs dock aldrig. Återföring görs endast i den utsträckning tillgångens redovisade värde efter återföring inte överstiger det värde som skulle ha redovisats, med avdrag för avskrivning där så är aktuellt, om ingen nedskrivning gjorts.

MODERFÖRETAGET

Forskning och utveckling

Samtliga utgifter för vetenskaplig forskning och utveckling redovisas som kostnad i resultaträkningen.

Koncernen 2019	Varumärke	Utvecklingsutgifter, licenser	Goodwill	Totalt
Anskaffningsvärde				
Vid årets början	123	145	262	530
Rörelseförvärv	—	—	14	14
Investering	—	1	—	1
Avyttring och utrangeringar	—	-36	—	-36
Omräkningsdifferenser	—	—	0	0
	123	110	275	508
Avskrivningar				
Vid årets början	—	-109	—	-109
Avyttring och utrangering	—	36	—	36
Årets avskrivningar enligt plan	—	-12	—	-12
	—	-85	—	-85
Nedskrivningar				
Vid årets början	—	-8	-22	-30
Omräkningsdifferenser	—	—	0	0
	—	-8	-22	-30
Redovisat värde vid periodens slut	123	17	253	393

Koncernen 2018	Varumärke	Utvecklingsutgifter, licenser	Goodwill	Totalt
Anskaffningsvärde				
Vid årets början	123	119	290	532
Investeringar	—	2	—	2
Omklassificeringar	—	25	—	25
Avyttring och utrangeringar	—	-1	-32	-33
Omräkningsdifferenser	—	—	4	4
	123	145	262	530
Avskrivningar				
Vid årets början	—	-99	—	-99
Avyttring och utrangering	—	1	—	1
Årets avskrivningar enligt plan	—	-11	—	-11
	—	-109	—	-109
Nedskrivningar				
Vid årets början	—	—	-49	-49
Avyttring och utrangeringar	—	—	35	35
Årets nedskrivningar	—	-8	-2	-10
Omräkningsdifferenser	—	—	-6	-6
	—	-8	-22	-30
Redovisat värde vid periodens slut	123	28	240	391

PRÖVNING AV NEDSKRIVNINGSBEHOV FÖR GOODWILL OCH VARUMÄRKE

Prövning av nedskrivningsbehov av redovisade goodwillvärden och varumärken med obestämd nyttjandeperiod har skett inför bokslutet 31 december 2019. I Rapport över finansiell ställning för koncernen redovisas goodwillvärden med 253 MSEK (240). I nedanstående tabell presenteras det redovisade värdet för goodwill fördelat per affärsområde.

Södra Wood och Södra Trivselhus är de kassagenererande enheter på vilka väsentlig goodwill har fördelats. Förvärvade verksamheter integreras efter förvärven i koncernens befintliga affärsområden för att därigenom generera avsedda synergieffekter. Integrationen avser även hänförliga kassaflöden.

I de fall förvärvade kassagenererande enheter har integrerats med befintliga affärsområden genomförs prövningen av nedskrivningsbehov på affärsområdesnivå eftersom det är på denna nivå som goodwill följs upp internt.

> forts. not 14

Affärsområdenas återvinningsvärden bygger på nyttjandevärden baserade på kassaflödesprognoser för fem år där respektive affärsområdeslednings prognoser avseende intäkter, rörelseresultat, rörelsekapital och investeringar ligger till grund för diskontering av kassaflödena. Därefter har en tillväxt i kassaflödena med i snitt cirka 2 procent (2) per år antagits. Tillväxttakt och rörelsemarginaler har bestämts utifrån historiska erfarenheter och bedömning av de kommande fem årens konjunkturutveckling baserad på såväl externa som interna källor. Kassaflödesdiskontering har gjorts med i snitt cirka 9 procent (9) före skatt. Den väsentligaste värderingsparametern är diskonteringsräntan och om denna skulle ändras med +/- 1 procent skulle värdet av den underliggande tillgången påverkas med -161/+198 MSEK. Redan små ändringar mot ledningens prognoser avseende framtida kassaflöden kan leda till nedskrivningsbehov.

För övriga kassagenererande enheter bedöms inga rimliga förändringar i väsentliga antaganden vid beräkning av nyttjandevärden kunna leda till något nedskrivningsbehov.

GOODWILL/VARUMÄRKE PER KASSAGENERERANDE ENHET

	2019	2018
Södra Wood	74	61
Koncerngemensamt, Södra Trivselhus Holding AB (inkl varumärke)	302	302
Totalt	376	363

Moderföretaget 2019	Utvecklings- utgifter, licenser	Goodwill	Totalt
Anskaffningsvärde			
Vid årets början	61	22	83
Avyttring och utrangering	-36	—	-36
	25	22	47
Avskrivningar			
Vid årets början	-58	-16	-74
Avyttring och utrangering	36	—	36
Årets avskrivningar enligt plan	-2	—	-2
	-24	-16	-40
Nedskrivningar			
Vid årets början	—	-6	-6
	—	-6	-6
Redovisat värde vid periodens slut	1	—	1

Moderföretaget 2018	Utvecklings- utgifter, licenser	Goodwill	Totalt
Anskaffningsvärde			
Vid årets början	61	23	84
Avyttring och utrangering	0	-1	-1
Investeringar	0	—	0
	61	22	83
Avskrivningar			
Vid årets början	-55	-17	-72
Avyttring och utrangering	0	1	1
Årets avskrivningar enligt plan	-3	—	-3
	-58	-16	-74
Nedskrivningar			
Vid årets början	—	-6	-6
	—	-6	-6
Redovisat värde vid periodens slut	3	—	3

Not 15 | Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas i koncernen till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset samt kostnader direkt hänförliga till att bringa tillgången på plats och i skick att utnyttja i enlighet med syftet med anskaffningen.

Anskaffningsvärdet för egentillverkade anläggningstillgångar inkluderar utgifter för material, ersättning till anställda, om tillämpligt andra tillverkningsomkostnader direkt hänförliga till anläggningstillgången samt uppskattade utgifter för nedmontering och bortforsling av tillgångarna och återställande av plats eller område där dessa finns.

Materiella anläggningstillgångar som består av delar med olika nyttjandeperioder behandlas som separata komponenter av materiella anläggningstillgångar.

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort från Rapport över finansiell ställning för koncernen vid utrangering eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången. Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller utrangering av en tillgång utgörs av skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Vinst och förlust redovisas som övrig intäkt/kostnad.

TILLKOMMANDE UTGIFTER

Tillkommande utgifter läggs till anskaffningsvärdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången ska komma företaget till del och anskaffningsvärdet kan beräknas tillförlitligt. Andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer.

En tillkommande utgift läggs till anskaffningsvärdet om utgiften avser utbyte av identifierade komponenter eller delar därav. Även i de fall ny komponent tillskapats läggs utgiften till anskaffningsvärdet. Eventuella oavskrivna redovisade värden på utbytta komponenter, eller delar av komponenter, utrangeras och kostnadsförs vid utbytet. Reparationer kostnadsförs löpande.

LEASING

Koncernens leasade tillgångar består i huvudsak av fartyg, lokaler/byggnader och fordon. Koncernen redovisar nyttjanderätter och leasingskulder hänförliga till alla leasingavtal i balansräkningen med tillämpande av de förenklingsregler som IFRS 16 stipulerar. Denna modell innebär att vid hyresavtalets början får leasetagaren alltid rätt att använda en tillgång under en tidsperiod och är skyldig att betala för den rätten. Vid utvärdering av hyresavtal separeras leasekomponenter från icke-lease komponenter och vid fastställande av leasingperioden beaktas förekommande rättigheter att förlänga eller säga upp avtalet i förtid.

Leasingskulden värderas initialt till nuvärdet av hyresbetalningarna som inte är betalade på startdatum, diskonterade med koncernens marginala låneränta. Hyresbetalningar som ingår i skulden utgörs av fasta betalningar, rörliga betalningar som baseras på index eller nivå, restvärden och straffavgifter för uppsägning av kontrakt. Nyttjanderätten värderas initialt till upplupet anskaffningsvärde vilket är samma belopp som för den initiala värderingen av skulden. Koncernen tillämpar undantaget att exkludera hyresavtal med kort löptid liksom för hyresavtal där de underliggande tillgångarna har lågt värde vilket innebär att dessa hyresavtal kostnadsförs linjärt över hyresperioden.

Uppskjuten skatt redovisas netto i såväl balansräkning som i tilläggsupplysningar.

BYGGNADER OCH MARK

2019

Koncernen	Byggnader	Leasade byggnader ¹⁾	Mark	Leasad mark ¹⁾	Mark-anläggningar	Summa Byggnader och Mark
Anskaffningsvärde						
Vid årets början	4 417	—	1 561	—	1 217	7 195
Leasing omklassificering	—	111	—	1	—	112
Rörelseförvärv	—	—	10	—	—	10
Investeringar	—	40	79	1	—	120
Omklassificeringar ²⁾	128	—	-55	—	33	106
Avyttringar och utrangeringar	-17	-2	-8	—	-1	-28
Omräkningsdifferenser	7	—	34	—	1	42
	4 535	149	1 621	2	1 250	7 557
Avskrivningar						
Vid årets början	-1 975	—	—	—	-509	-2 484
Avyttringar och utrangeringar	6	1	—	—	1	8
Årets avskrivningar enligt plan	-161	-43	—	-1	-53	-258
Omräkningsdifferenser	0	0	—	—	0	0
	-2 130	-42	—	-1	-561	-2 734
Nedskrivningar						
Vid årets början	-37	—	-16	—	-11	-64
Årets nedskrivningar	—	-31	-20	—	—	-51
	-37	-31	-36	—	-11	-115
Redovisat värde vid periodens slut	2 368	76	1 585	1	678	4 708

¹⁾ Från och med 2019 har IFRS 16 Leasing implementerats vilket innebär att leasingavtal redovisas som anläggningar och inte som tidigare som Övriga kostnader.

²⁾ Omklassificeringar avser till övervägande delen aktiverade pågående arbete vilka betraktas som investeringar.

2018

Koncernen	Byggnader	Leasade byggnader	Mark	Leasad mark	Mark-anläggningar	Summa Byggnader och Mark
Anskaffningsvärde						
Vid årets början	4 464	—	290	—	1 207	5 961
Rörelseförvärv	—	—	—	—	—	—
Investeringar	2	—	1 271	—	1	1 274
Omklassificeringar ²⁾	73	—	-4	—	22	91
Avyttringar och utrangeringar	-126	—	-15	—	-13	-154
Omräkningsdifferenser	4	—	19	—	—	23
	4 417	—	1 561	—	1 217	7 195
Avskrivningar						
Vid årets början	-1 916	—	—	—	-468	-2 384
Avyttringar och utrangeringar	103	—	—	—	11	114
Årets avskrivningar enligt plan	-162	—	—	—	-52	-214
Omräkningsdifferenser	0	—	—	—	—	0
	-1 975	—	—	—	-509	-2 484
Nedskrivningar						
Vid årets början	-55	—	-10	—	-13	-78
Avyttringar och utrangeringar	18	—	—	—	2	20
Årets nedskrivningar	—	—	-6	—	—	-6
Omräkningsdifferenser	—	—	—	—	—	—
	-37	—	-16	—	-11	-64
Redovisat värde vid periodens slut	2 405	—	1 545	—	697	4 647

²⁾ Omklassificeringar avser till övervägande delen aktiverade pågående arbete vilka betraktas som investeringar.

> forts. not 15

Moderföretaget	2019				2018			
	Byggnader	Mark	Mark- anläggningar	Summa Byggnader och Mark	Byggnader	Mark	Mark- anläggningar	Summa Byggnader och Mark
Anskaffningsvärde								
Vid årets början	4 312	264	1 200	5 776	4 315	257	1 192	5 764
Omklassificeringar ¹⁾	128	2	33	163	74	12	21	107
Avyttringar och utrangeringar	-17	-1	-1	-19	-77	-5	-13	-95
	4 423	265	1 232	5 920	4 312	264	1 200	5 776
Avskrivningar								
Vid årets början	-1 964	—	-502	-2 466	-1 875	—	-461	-2 336
Avyttringar och utrangeringar	6	—	—	6	68	—	11	79
Årets avskrivningar enligt plan	-158	—	-52	-210	-157	—	-52	-209
	-2 116	—	-554	-2 670	-1 964	—	-502	-2 466
Nedskrivningar								
Vid årets början	-37	-10	-11	-58	-42	-10	-13	-65
Avyttringar och utrangeringar	—	—	1	1	5	—	2	7
	-37	-10	-10	-57	-37	-10	-11	-58
Redovisat värde vid periodens slut	2 270	255	668	3 193	2 311	254	687	3 252

¹⁾ Omklassificeringar avser till övervägande delen aktiverade pågående arbete vilka betraktas som investeringar.

MASKINER OCH INVENTARIER

Koncernen	2019					2018				
	Maskiner	Leasade maskiner	Inventarier	Leasade inventarier	Summa Maskiner och Inventarier	Maskiner	Inventarier	Leasade tillgångar	Summa Maskiner och Inventarier	
Anskaffningsvärde										
Vid årets början	23 078	—	2 413	—	25 491	23 135	2 386	2	25 523	
Leasing omklassificering	—	2	—	336	338	—	—	—	—	
Rörelseförvärv	—	—	1	—	1	—	—	—	—	
Investeringar	3	0	5	45	53	1	5	—	6	
Omklassificeringar ²⁾	629	—	201	—	830	570	181	—	751	
Avyttringar och utrangeringar	-137	0	-106	-86	-329	-635	-160	-2	-797	
Omräkningsdifferenser	8	—	1	—	9	7	1	—	8	
	23 581	2	2 515	295	26 393	23 078	2 413	—	25 491	
Avskrivningar										
Vid årets början	-14 020	—	-1 512	—	-15 532	-13 855	-1 497	-1	-15 353	
Avyttringar och utrangeringar	136	0	97	14	247	580	147	1	728	
Årets avskrivningar enligt plan	-747	-1	-169	-77	-994	-739	-161	—	-900	
Omräkningsdifferenser	-3	0	-1	0	-4	-6	-1	—	-7	
	-14 634	-1	-1 585	-63	-16 283	-14 020	-1 512	—	-15 532	
Nedskrivningar										
Vid årets början	-184	—	-62	—	-246	-206	-62	—	-268	
Avyttringar och utrangeringar	6	—	1	—	7	26	1	—	27	
Årets nedskrivningar	—	—	—	—	—	-4	-1	—	-5	
	-178	—	-61	—	-239	-184	-62	—	-246	
Redovisat värde vid periodens slut	8 769	1	869	232	9 871	8 874	839	—	9 713	

¹⁾ Från och med 2019 har IFRS 16 Leasing implementerats vilket innebär att leasingavtal redovisas som anläggningar och inte som tidigare som Övriga kostnader.

²⁾ Omklassificeringar avser till övervägande delen aktiverade pågående arbete vilka betraktas som investeringar.

Moderföretaget	2019			2018		
	Maskiner	Inventarier	Summa Maskiner och Inventarier	Maskiner	Inventarier	Summa Maskiner och Inventarier
Anskaffningsvärde						
Vid årets början	22 924	2 159	25 083	22 962	2 140	25 102
Investeringar	—	—	—	—	—	—
Omklassificeringar ¹⁾	631	202	833	560	171	731
Avyttringar och utrangeringar	-135	-99	-234	-598	-152	-750
	23 420	2 262	25 682	22 924	2 159	25 083
Avskrivningar						
Vid årets början	-13 955	-1 413	-15 368	-13 777	-1 403	-15 180
Avyttringar och utrangeringar	129	91	220	546	139	685
Årets avskrivningar enligt plan	-730	-156	-886	-724	-149	-873
	-14 556	-1 478	-16 034	-13 955	-1 413	-15 368
Nedskrivningar						
Vid årets början	-184	-2	-186	-205	-2	-207
Avyttringar och utrangeringar	5	1	6	25	1	26
Årets nedskrivningar	—	—	—	-4	-1	-5
	-179	-1	-180	-184	-2	-186
Redovisat värde vid periodens slut	8 685	783	9 468	8 785	744	9 529

¹⁾ Omklassificeringar avser till övervägande delen aktiverade pågående arbete vilka betraktas som investeringar.

PÅGÅENDE NYANLÄGGNINGAR

Koncernen	2019	2018
Anskaffningsvärde		
Vid årets början	500	319
Investeringar	1 031	1 065
Omklassificeringar	-992	-884
Redovisat värde vid periodens slut	539	500
Moderföretaget	2019	2018
Anskaffningsvärde		
Vid årets början	379	242
Investeringar	934	975
Omklassificeringar	-996	-838
Redovisat värde vid periodens slut	317	379

INFÖRANDET AV NY REDOVISNINGSPRINCIP FÖR LEASING

IFRS 16 Leasing innebär att majoriteten av koncernens leasingkontrakt redovisas i balansräkningen då distinktionen mellan operationell och finansiell leasing har tagits bort. Standarden tillämpas från och med den 1 januari 2019 varvid följande redovisningsprinciper tillämpas.

Södra redovisar tillgångar och skulder för operativa leasingavtal där Södra är leasetagare. Kostnaden för dessa avtal redovisas som avskrivning för nyttjanderättstillgångar och räntekostnader för leasingkulder. Före 2019 redovisades operationell leasingkostnad linjärt över leasingperioden och redovisade tillgångar och skulder endast i den utsträckning det var en skillnad mellan faktiska leasingavgifter och redovisad kostnad. För finansiella leasingavtal uppstod ingen väsentlig effekt.

Södra tillämpar den modifierade retrospektiva metoden vilket innebär att den ackumulerade effekten av införandet av IFRS 16 redovisas i balanserat resultat i öppningsbalansen per 1 januari 2019 utan omräkning av jämförelsesiffror. Södra tillämpar de lätttnadsregler som finns gällande leasingavtal av mindre värde samt leasingavtal som är maximalt 12 månader vilket innebär att dessa fortsatt redovisas med linjär kostnadsföring över leasingperioden.

Vid övergången till den nya standarden har Södra redovisat leasingkulder på 443 MSEK och nyttjanderättstillgångar på 452 MSEK. En negativ effekt i eget kapital har redovisats med 5 MSEK, främst beroende på omräkningsdifferenser av kontrakt denominerade i utländsk valuta samt att räntorna är högre i början än i slutet enligt annuitetsmetoden, medan avskrivningarna sker linjärt. Rörelseresultatet har ökat med 5 MSEK till följd av den förändrade redovisningsprincipen

INVESTERINGSÅTAGANDEN

Koncernen

Under 2019 har koncernen slutit avtal om framtida förvärv av materiella anläggningstillgångar för 367 MSEK (251).

Moderföretaget

Under 2019 har moderföretaget slutit avtal om framtida förvärv av materiella anläggningstillgångar för 367 MSEK (251).

Not 16 | Biologiska tillgångar

Södras skogstillgångar delas i koncernredovisningen upp i biologiska tillgångar och marktillgångar. Som biologiska tillgångar redovisas rotstående skog värderad till verkligt värde genom diskontering till nuvärde av framtida förväntade kassaflöden från den rotstående skogen. Marken som skogen växer på värderas till anskaffningskostnad.

Vid värdering av biologiska tillgångar till verkligt värde beräknas nuvärdet av förväntade framtida kassaflöden före skatt baserat på aktuella avverkningsplaner och bedömningar av tillväxt, virkespriser, avverkningskostnader och skogsvårdskostnader. Dessa framtida kassaflöden, efter avdrag för försäljningskostnader, diskonteras med bedömd genomsnittlig vägd kapitalkostnad (WACC) avseende en avverkningscykel på mellan 70 och 75 år. Framtida pris- och kostnadsutveckling har beaktats och avsättning till miljöhänsyn har gjorts.

Förändringar i verkligt värde för den växande skogen redovisas i koncernens resultat för den period i vilken värdeförändringen uppkommer.

MODERFÖRETAGET

Biologiska tillgångar värderas enligt årsredovisningslagen. Det innebär att biologiska tillgångar klassificerade som anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med beaktande av eventuellt nedskrivningsbehov.

Södras skogsinnehav uppgick per 31 december 2019 till 121 600 hektar (118 000) produktiv skogsmark. Volymen rotstående skog var 15,2 miljoner m³sk (14,9). Det totala värdet på skogsinnehavet var 4 273 MSEK (4 054). Av detta värde avsåg 1 355 MSEK (1 317) skogsmark. Värdeförändringen på rotstående skog uppgick till 125 MSEK (158) under året, vilket redovisas i resultaträkningen. Av värdeförändringen avser 77 MSEK (141) förändring av verkligt värde och 48 MSEK (17) omräkningsdifferenser.

Värderingsmodellen är oförändrad jämfört med föregående år. Värderingen grundas på bedömda avverkningscykler baserade på Södras avverkningsvolym och sortimentsfördelning samt antaganden om tillväxt enligt aktuella avverkningsplaner. Framtida pris- och kostnadsutveckling har bedömts till 2 procent (2) per år och avsättningar till miljöhänsyn har gjorts.

Beräknade kassaflöden har diskonterats till nuvärde med en ränta på 6,2 procent (6,2) efter skatt avseende skogstillgångar i Sverige. För skogstillgångar i Estland har diskontering gjorts med en ränta på 6,5 procent (6,5) efter skatt och i Lettland har diskontering gjorts med en ränta på 6,4 procent (6,4) efter skatt. Södra anser att denna ränta bör beskriva den långsiktiga kapitalkostnaden för en investering i skogstillgångar och inte påverkas av kortfristiga variationer i marknadsräntor. Vid diskontering av framtida kassaflöden har en tidsperiod på 100 år använts för samtliga skogar. Avverkningscyklernas längd varierar. För Sverige har en avverkningscykel på 75 år tillämpats, för Lettland 70 år och för Estland 70 år.

Avsättning till uppskjuten skatt beräknas i enlighet med IAS 12 på värdet av den biologiska tillgången enligt IAS 41. Uppskjuten skatt beräknas på skillnaden mellan fastigheternas bokförda värde och dess skattemässiga värde.

Förändringen av värdet på den rotstående skogen kan delas upp på följande komponenter:

Koncernen	2019	2018
Vid årets början	2 738	540
Köp av växande skog	55	17
Köp av växande skog via tillgångsförvärv	—	2 023
Avyttring av växande skog	0	0
Förändring av verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader	77	141
Omräkningsdifferenser	48	17
Redovisat värde vid periodens slut	2 918	2 738

Nedanstående känslighetsanalys visar hur värdet på den rotstående skogen påverkas om de väsentligaste värderingsparametrarna skulle sättas andra värden än de som ligger till grund för den aktuella värderingen.

Variabel	Förändring	Värdeförändring efter skatt, MSEK
Diskonteringsränta	+/- 0,25%	-173/+192
Virkespris	+/- 1% realt	+/-53
Avverkningskostnad	+/- 1% realt	-/+16
Avverkningsvolym	+/- 1%	+/-16

Not 17 | Finansiella placeringar

FINANSIELLA INSTRUMENT

Finansiell tillgång eller skuld tas upp i Rapport över finansiell ställning för koncernen när företaget blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor.

Klassificering

Finansiella tillgångar klassificeras i kategorierna finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde antingen via övrigt totalresultat eller via resultaträkningen och finansiella tillgångar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde. Klassificeringen av investeringar i skuldinstrument beror på Södras affärsmodell för hantering av finansiella tillgångar och de avtalsenliga villkoren för tillgångarnas kassaflöden. Koncernen omklassificerar skuldinstrument endast i de fall då koncernens affärsmodell för instrumenten ändras.

För investeringar i egetkapitalinstrument, som inte innehas för handel, beror redovisningen på om koncernen vid instrumentets anskaffningstidpunkt gjort ett oåterkalleligt val att redovisa egetkapitalinstrumentet till verkligt värde via övrigt totalresultat eller ej.

Värdering

Finansiella instrument som inte är derivat redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde, med tillägg för transaktionskostnader för alla finansiella instrument utom dem som tillhör kategorin finansiell tillgång redovisad till verkligt värde via resultaträkningen, vilka redovisas till verkligt värde exklusive transaktionskostnader. Förvärv och avyttring av finansiell tillgång redovisas på likviddagen som är den dag en tillgång levereras till eller från företaget. Efterföljande värdering av investeringar i skuldinstrument beror på koncernens affärsmodell för hanteringen av tillgången och vilket slag av kassaflöden tillgången ger upphov till.

Finansiell tillgång, eller del därav, tas bort från Rapport över finansiell ställning för koncernen när rättigheterna i avtalet realiserats, förfaller eller företaget förlorar kontrollen över dem. Finansiell skuld, eller del därav, tas bort från Rapport över finansiell ställning för koncernen när förpliktelsen i avtalet fullgjorts eller på annat sätt utsläcks.

Finansiell tillgång och skuld kvittas och redovisas med nettobelopp i Rapport över finansiell ställning för koncernen endast när det föreligger legal rätt att kvitta beloppen, och avsikten är att reglera posterna med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden.

Presenterade verkliga värden baseras på officiella marknadsnoteringar på balansdagen och allmänt vedertagna metoder för icke marknadsnoterade finansiella instrument. Omräkning till svenska kronor har skett till noterad valutakurs på balansdagen.

VÄRDERING TILL VERKLIGT VÄRDE VIA RESULTATET

Tillgångar som inte uppfyller kraven för att redovisas till upplupet anskaffningsvärde eller verkligt värde via övrigt totalresultat redovisas till verkligt värde via resultaträkningen.

Denna kategori består av två undergrupper: finansiella tillgångar som innehas för handel och andra finansiella tillgångar som baserat på Södras affärsmodell initialt placerats i denna kategori. I sistnämnda undergrupp ingår aktier, aktieindexobligationer och aktieindexcertifikat. Företagsled-

ningen utvärderar löpande aktiers, aktieindexobligationers och aktieindexcertifikats verkliga värden genom information i den månatliga finansrapporten. Tillgångar i denna kategori värderas löpande till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i årets resultat. Ränta på fordringsinstrument, utdelningsintäkter och valutakurseffekter redovisas i årets resultat

Koncernen	2019	2018
Anläggningstillgångar		
Värderade till verkligt värde via resultatet		
Finansiella placeringar	36	14
	36	14
Omsättningstillgångar		
Obligationer	—	10
Andra kortfristiga placeringar	1 358	189
– varav omklassificerat till likvida medel	– 420	—
	938	199

Finansiella placeringar som är anläggningstillgångar består av onoterade aktier och andelar vilka är värderade till anskaffningsvärde eftersom ett tillförlitligt marknadsvärde inte kunnat fastställas. I de fall det framkommer objektiva bevis på värdenedgång och nedskrivning därmed erfordras har detta beaktats. Per den 31 december 2019 uppgick totala nedskrivningar till 1 MSEK (1). Södra har inte beslutat att avyttra några av de finansiella placeringarna under 2020.

De finansiella tillgångarna företagscertifikat och andra räntebärande värdepapper värderas till verkligt värde via årets resultat för koncernen eftersom syftet enligt Södras affärsmodell är att aktivt omsätta instrumenten och inte hålla dem till förfall. Verkligt värde för dessa tillgångar bestäms med hjälp av noterade marknadspriser vid handel på en aktiv marknad.

Räntebärande värdepapper som värderas till verkligt värde via resultatet har en fastställd ränta på mellan 0,01 procent (0) och 0,35 procent (0,19). Fordringarna förfaller inom fem år.

Moderföretaget	2019	2018
Kortfristiga finansiella placeringar		
Obligationer	—	10
Andra kortfristiga placeringar	1 329	188
	1 329	198

Not 18 | Långfristiga rörelsefordringar

DERIVAT OCH SÄKRINGSREDOVISNING

Koncernens derivatinstrument har anskaffats för att ekonomiskt säkra riskerna för ränte-, pris- och valutakursexponering som koncernen är utsatt för. Derivat redovisas initialt till verkligt värde innebärande att transaktionskostnader belastar periodens resultat. Efter den initiala redovisningen värderas derivatinstrumentet till verkligt värde och värdeförändringar redovisas på sätt som beskrivs nedan. Ett inbäddat derivat sårredovisas om det inte är nära relaterat till värdkontraktet.

För att uppfylla kraven på säkringsredovisning krävs att det finns en tydlig koppling till den säkrade posten. Vidare krävs att säkringen effektivt skyddar den säkrade posten, att säkringsdokumentation upprättats. Vinst och förlust avseende säkringar redovisas i årets resultat vid samma tidpunkt som vinst och förlust redovisas för de poster som säkrats. Räntekomponenten i valutaterminer periodiseras inte över valutaterminens löptid utan resultatavräknas i sin helhet vid samma tidpunkt som valutaterminen.

Derivat som används för säkringsändamål

När säkringsinstrument används för säkring av ett verkligt värde bokförs derivatet till verkligt värde i Rapport över finansiell ställning och även den säkrade tillgången redovisas till verkligt värde avseende risken som säkrats. Den effektiva delen av verkligt värdeförändringen på ett derivatinstrument som identifierats som en kassaflödessäkring och som uppfyller villkoren för säkringsredovisning redovisas via övrigt totalresultat i säkringsreserven i eget kapital. Ineffektiv del av värdeförändringen redovisas omgående i resultaträkningen som övriga intäkter eller övriga kostnader. Effektivitet i säkringen mäts genom kontroll av den ekonomiska relationen mellan den säkrade posten och säkringsinstrumentet och inte som tidigare genom ett kvantitativt effektivitetstest.

Belopp som ackumulerats i eget kapital omklassificeras till resultaträkningen i de perioder då den säkrade posten påverkar resultatet. Ackumulerade vinster och förluster relaterat till säkring av nettoinvesteringar i utlandsverksamhet omklassificeras till resultaträkningen när utlandsverksamheten helt eller delvis avyttras.

Derivat som inte används för säkringsändamål

Om derivatinstrument anskaffas i annat syfte än att ekonomiskt säkra mot risker för ränte-, pris- och valutakursexponering tillämpas inte säkringsredovisning. Derivatet redovisas i dessa fall till verkligt värde med värdeförändringen redovisad i årets resultat. Vid säkringsredovisning redovisas ineffektiv del på samma sätt som värdeförändringar på derivat som inte används för säkringsredovisning

	Koncernen		Moderföretaget	
	2019	2018	2019	2018
Derivat	—	9	—	—
Andra långfristiga fordringar	12	81	12	81
Totalt	12	90	12	81

Moderföretaget	2019	2018
Vid årets början	81	39
Tillkommande	11	58
lanspråktaget	– 7	– 16
Nedskrivning	– 73	—
Redovisat värde vid årets slut	12	81

Långfristiga derivatinstrumentet avser säkringsredovisad nettoinvestering i utlandsverksamhet.

Not 19 | Uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Temporära skillnader beaktas inte för skillnad som uppkommit vid första redovisningen av goodwill och inte heller vid första redovisningen av tillgångar och skulder som inte är rörelseförvärv, som vid tidpunkten för transaktionen inte påverkar vare sig redovisat eller skattepliktigt resultat. Vidare beaktas inte temporära skillnader hänförliga till andelar i dotter- och intresseföretag som inte förväntas bli återförda inom överskådlig tid. Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur underliggande tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller

reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

För nyttjanderättstillgångar och leasingskuld redovisas uppskjuten skatt.

Koncernen	Uppskjutna skattefordringar		Uppskjutna skatteskulder		Netto	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Immateriella anläggningstillgångar	—	—	-71	-55	-71	-55
Materiella anläggningstillgångar	3	3	-1 552	-1 460	-1 549	-1 457
Biologiska tillgångar	—	—	-65	-38	-65	-38
Varulager	1	2	1	12	2	14
Rörelsefordringar	—	—	6	-2	6	-2
Kortfristiga placeringar	—	—	-6	2	-6	2
Periodiseringsfonder	—	—	-10	-53	-10	-53
Avsättningar för pensioner	—	—	102	89	102	89
Långfristiga avsättningar	—	—	40	29	40	29
Rörelseskulder	—	—	-1	0	-1	0
Övrigt	—	—	2	-2	2	-2
Uppskjuten skattefordran/skatteskuld	4	5	- 1 554	-1 478	- 1 550	-1 473

Moderföretaget	Uppskjutna skattefordringar		Uppskjutna skatteskulder		Netto	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Materiella anläggningstillgångar	12	13	—	—	12	13
Avsättningar för pensioner	8	7	—	—	8	7
Långfristiga avsättningar	40	27	—	—	40	27
Uppskjuten skattefordran/skatteskuld	60	47	—	—	60	47

Av koncernens uppskjutna skatteskulder hänförs 1 601 MSEK (1 483) till avskrivningar utöver plan.

Not 20 | Varulager

Varulager värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Därvid har inkuransrisk beaktats. Anskaffningsvärdet för varulager beräknas genom tillämpning av Först In Först Ut-metoden (FIFU) och inkluderar utgifter som uppkommit vid förvärvet av lagertillgångarna och transport av dem till deras nuvarande plats och skick. För tillverkade varor och pågående arbete inkluderar anskaffningsvärdet en rimlig andel av indirekta kostnader baserade på normal kapacitet. Nettoförsäljningsvärdet är det uppskattade försäljningspriset i den löpande verksamheten, efter avdrag för uppskattade kostnader för färdigställande och för att åstadkomma en försäljning.

ELCERTIFIKAT

2003 infördes ett elcertifikatsystem i Sverige i syfte att främja användning av förnybara energikällor för elproduktion. Anläggningar som omfattas av systemet erhåller elcertifikat vederlagsfritt från Svenska Kraftnät i takt med att certifikatberättigad el produceras. Erhållna elcertifikat redovisas till anskaffningsvärdet noll. Inneliggande lager av tilldelade elcertifikat redovisas till noll. Inga tilldelade elcertifikat har sålts på termin för framtida leverans. Lager av tilldelade elcertifikat som inte bedöms behövas för att täcka koncernens kvotplikt hade på balansdagen ett marknadsvärde på 2 MSEK (2018: 93, 2017: 96)

UTSLÄPPSRÄTTER

Södra deltar i det europeiska systemet för utsläppsrätter, vilket syftar till att minska utsläppen av växthusgasen koldioxid. Berörda anläggningar tilldelas utsläppsrätter vederlagsfritt av Naturvårdsverket. Tilldelade utsläppsrätter redovisas till anskaffningsvärdet noll. Inköpta utsläppsrätter redovisas som varulager under omsättningstillgångar till anskaffningsvärde med i förekommande fall avdrag för ackumulerade nedskrivningar.

Så länge eget innehav av utsläppsrätter täcker egna åtaganden avseende utsläpp görs ingen värdemässig avsättning avseende skuld för gjorda utsläpp. Om utsläppsåtagande överstiger eget innehav av utsläppsrätter görs skuldavsättning motsvarande erforderligt antal rätter värderade till marknadsvärde. Värdet av utsläppsrätter som inte bedöms behövas för att täcka gjorda utsläpp redovisas till noll och hade på balansdagen ett marknadsvärde på 39 MSEK (2018:175, 2017:72). Inga utsläppsrätter har sålts på termin för framtida leverans.

	Koncernen		Moderföretaget	
	2019	2018	2019	2018
Råvaror och förnödenheter	537	551	512	521
Varor under tillverkning	120	140	120	140
Färdiga varor och handelsvaror	3 178	2 958	2 274	1 949
Totalt	3 835	3 649	2 906	2 610

Not 21 | Kortfristiga rörelsefordringar

IFRS 9 innebär att företagets övergripande affärsmodell samt tillgångens karaktär påverkar klassificering och värdering av finansiella tillgångar i form av skuldinstrument, såsom exempelvis kundfordringar, lånefordringar och placeringar i obligationer. Vidare kräver IFRS 9 att en förlustreserv för förväntade kreditförluster redovisas för fordringar och andra typer av skuldinstrument. För att kunna redovisa de förväntade kreditförlusterna och inte bara de faktiska kreditförlusterna har Södra gjort en bedömning av nedskrivning av kundfordringar och övriga fordringar, vilket inte resulterade i någon väsentlig övergångseffekt jämfört med den tidigare metoden för värdering.

Kundfordringar redovisas efter avdrag för beräknade förväntade kreditförluster och konstaterade kreditförluster. Värdering görs till belopp varmed kundfordringar beräknas inflyta. Kundfordringar i utländsk valuta värderas till balansdagkurs. Värdet av osäkra fordringar beräknas efter individuell bedömning.

Kundkreditrisk

Risken att koncernens kunder inte uppfyller sina åtaganden, det vill säga att betalning inte erhålls från kunderna, utgör en kundkreditrisk. Koncernens kunder kreditkontrolleras varvid information om kundernas finansiella ställning inhämtas från olika kreditupplysningsföretag. Huvudregeln är att säkerhet krävs för kunder med otillräcklig kreditvärdighet eller kredithistorik. I den mån tillräcklig säkerhet ej erhålls sker en individuell prövning i enlighet med finanspolicyn huruvida leverans med tillhörande kreditrisk utförs. Södra beräknar förväntade kreditförluster genom att gruppera kundfordringar utifrån kreditriskkaraktär och baserar beräkningen på kundernas betalningshistorik.

	Koncernen		Moderföretaget	
	2019	2018	2019	2018
Kortfristiga fordringar hos koncernföretag	—	—	113	182
Kundfordringar	2 493	2 802	2 163	2 370
Kundkontrakt	1	—	—	—
Upparbetad men inte fakturerad intäkt	10	12	9	7
Övriga fordringar	944	918	875	825
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	97	210	94	91
Totalt	3 545	3 942	3 254	3 475

I förutbetalda kostnader och upplupna intäkter för moderföretaget ingår förutbetalda hyreskostnader 6 MSEK (7), förutbetalda försäkringspremier 7 MSEK (9), upplupna ränteintäkter 1 MSEK (0), upplupna intäkter 14 MSEK (11) och övriga förutbetalda kostnader 66 MSEK (64).

KUNDKREDITRISK

Kundfordringar	Koncernen		Moderföretaget	
	2019	2018	2019	2018
Kundfordringar brutto	2 686	2 965	2 338	2 529
Avsättning för beräknade kreditförluster	-193	-163	-175	-159
Totalt	2 493	2 802	2 163	2 370

Analys av kreditriskexponeringen i kundfordringar

	Koncernen		Moderföretaget	
	2019	2018	2019	2018
Kundfordringar som varken är förfallna eller nedskrivna	2 140	2 257	1 881	1 909
Kundfordringar som är förfallna				
< 30 dagar	356	626	298	562
30–90 dagar	20	65	11	49
90–180 dagar	13	2	9	1
> 180 dagar	157	15	139	8
Total exponering för kreditrisk	2 686	2 965	2 338	2 529
Avsättning för beräknade kreditförluster	-193	-163	-175	-159
Kundfordringar	2 493	2 802	2 163	2 370

Avsättning för osäkra fordringar	Koncernen		Moderföretaget	
	2019	2018	2019	2018
Vid årets början	-163	-7	-159	-5
Konstaterade kreditförluster	0	2	—	1
Reservering för beräknade kreditförluster	-48	-159	-33	-155
Återföring av ej utnyttjat belopp	18	1	17	—
Redovisat värde vid årets slut	-193	-163	-175	-159

Not 22 | Likvida medel

Likvida medel består av kassamedel och omedelbart tillgängliga tillgodohavanden hos banker och motsvarande institut, samt kortfristiga likvida placeringar med en löptid från anskaffningstidpunkten understigande tre månader vilka är utsatta för endast obetydlig risk för värdefluktuation.

	Koncernen		Moderföretaget	
	2019	2018	2019	2018
Kassa och banktillgodohavanden	1 652	873	1 482	742
Kortfristiga placeringar, jämställda med likvida medel	420	—	420	—
Likvida medel enligt kassaflödesanalys	2 072	873	1 902	742

Not 23 | Eget kapital

Av stadgarna framgår att stämmobeslut ska föregå utbetalning av insatskapital. Södra klassificerar därmed insatskapital som eget kapital. Virkesinköp från medlemmarna grundas på marknadsmässig prissättning. Utdelning baserad på virkesleveranser klassificeras som utdelning och redovisas i eget kapital.

	Koncernen		Moderföretaget	
	2019	2018	2019	2018
Inbetalt insatskapital	1 665	1 555	1 665	1 555
Emitterat insatskapital	2 971	2 065	2 971	2 065
Övrigt eget kapital	12 746	12 391	6 033	6 187
Totalt	17 382	16 011	10 669	9 807

Enligt styrelsens policy är koncernens finansiella målsättning att ha en god finansiell ställning som bidrar till att bibehålla medlemmars, kreditgivares och marknadens förtroende samt utgöra en grund för fortsatt utveckling av affärsverksamheten samtidigt som den långsiktiga avkastningen är tillfredsställande. Med hänsyn till konjunkturmässiga risker som koncernens affärsområden är utsatta för har målet för lägsta nivå på koncernens soliditet satts till 55 procent. Lönsamhetsmålet är en avkastning på sysselsatt kapital på minst 10 procent över en konjunkturcykel.

Enligt Södras utdelningspolicy ska den samlade vinstdelningen, utdelning i form av ränta på insatskapital och virkesleveranserna under året samt insatsemissioner, tillsammans vara minst 50 procent av resultatet före skatt under en konjunkturcykel. Utdelningen ska premiera såväl årets virkesleveranser som det riskkapital, i form av insatskapital, som medlemmen bidrar med. Långsiktigt eftersträvas en avvägning mellan avkastning på virkesleveranser och insatskapital.

Södra har ett kreditavtal i form av klubbavtal, som ger Södra möjlighet att under en period på drygt fyra år låna upp till 2 000 MSEK. Till låneavtalen hör två villkor (Covenants) dels definierat som Södras soliditet och dels som skuldsättningsgrad där långivarna har rätt att omförhandla lånelöftet om Södras soliditet är lägre än 40 procent eller om skuldsättningsgraden (nettoskuld/eget kapital) överstiger 0,7 gånger.

ÅTERBETALNINGAR

Insatsåterbetalning 2020 till medlemmar som avgått per 31 december 2019 uppgår till 27 MSEK (36).

Not 24 | Finansiell riskhantering

Södra är genom sin internationella och kapitalkrävande verksamhet löpande utsatt för finansiella risker såsom marknadsrisk, kreditrisk samt likviditets- och finansieringsrisk. Det föreligger korrelation mellan vissa riskvariabler. Enligt säkringsstrategin ska fokus vara att säkra nettoexponeringar. Koncernens finanspolicy för hantering av finansiella risker, som fastställts av styrelsen, bildar ett ramverk av riktlinjer och regler i form av riskmandat och limiter för finansverksamheten. Beslut om säkringsåtgärd tas då läget för detta bedöms som ekonomiskt fördelaktigt. Hänsyn tas då även till aktuell tillgång till kommersiellt acceptabla säkringsvillkor.

Den finansiella riskhanteringen är centraliserad till Treasuryfunktionen inom moderföretaget. Härigenom tillvaratas skal fördelar och synergieffekter samt minimeras hanteringsriskerna. Den övergripande målsättningen är att tillhandahålla kostnadseffektiv finansiering och likvidhantering och minimera negativa effekter från marknadsrisker på koncernens resultat. De finansiella riskerna mäts kontinuerligt och överensstämelsen med finanspolicyn följs upp. Nedan beskrivs de väsentliga delarna av den finansiella riskhanteringen inom koncernen.

MARKNADSRISK

Marknadsrisk innebär risk för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från finansiella instrument varierar på grund av förändringar i marknadspriserna. Risken utgörs av valutarisk, ränterisk och andra prisrisker. De marknadsrisker som främst påverkar koncernen är valutarisk och råvaruprisrisk.

Valutarisk

Södra är exponerat för olika typer av valutarisker. Den främsta exponeringen härrör från koncernens försäljning och inköp i utländska valutor. Dessa valutarisker består dels av risk för fluktuationer i värdet av finansiella instrument och kund- eller leverantörsskulder, dels av valutarisken i förväntade och kontrakterade betalningsflöden (transaktionsexponering).

Risk återfinns också i omräkningen av utländska dotterföretags tillgångar och skulder till koncernens rapporteringsvaluta (omräkningsexponering). Koncernen är också utsatt för valutarisk med avseende på placeringar i utländsk valuta (finansiell exponering).

I koncernens resultat ingår valutakursdifferenser med 61 MSEK (93) i rörelseresultatet och med 11 MSEK (-8) i finansnettot.

Transaktionsexponering

En väsentlig del av omsättningen relateras till kunder utanför Sverige och merparten av företagets produkter faktureras antingen i lokal valuta eller USD. Insatsvaror importeras i stor omfattning i utländsk valuta. Dessa förutsättningar medför att förändringar i valutakurser påverkar Södra i hög grad. För att hantera den transaktionsexponering Södra nettoexponeras för, kan prognostiserade valutaflöden säkras med valutaderivat. Vid årets slut var, i likhet med föregående år, inga av dessa exponeringar säkrade.

Valutaexponering säkras i enlighet med finanspolicy. Tillfälligt attraktiva nivåer eller specifika faktorer kan göra det önskvärt att avvika från säkringsnormen. Säkringsintervallet anger det riskmandat som Treasuryavdelningen har att följa vad avser avvikelser gentemot säkringsnormen. I det totala valutariskmandatet inräknas valutasäkringskomponenter i massaprisräkringar. Enligt policyn får standardiserade valutaterminer, valutaswappar samt förvärvade valutaoptioner användas för säkringarna. I redovisningen tillämpas säkringsredovisning när kraven för detta är uppfyllda.

TRANSAKTIONSEXPONERINGAR 2019-12-31 PER VÄSENTLIG VALUTA

Valuta	2020				2021			
	Prognos nettoinflöde	Säkringar	%	Snittkurs	Prognos nettoinflöde	Säkringar	%	Snittkurs
USD ¹⁾	800	—	—	—	880	—	—	—
EUR	175	—	—	—	190	—	—	—
GBP	120	—	—	—	130	—	—	—
Totalt								
Enligt Södras finanspolicy accepterat säkringsintervall			0–70		0–50			

¹⁾ Valutasäkringskomponenten i massprissäkringar ingår i prognostiserade nettoflöden, det föreligger inga massprissäkringar för 2019–2020.

TRANSAKTIONSEXPONERINGAR 2018-12-31 PER VÄSENTLIG VALUTA

Valuta	2019				2020			
	Prognos nettoinflöde	Säkringar	%	Snittkurs	Prognos nettoinflöde	Säkringar	%	Snittkurs
USD ¹⁾	881	—	—	—	933	—	—	—
EUR	263	—	—	—	280	—	—	—
GBP	142	—	—	—	145	—	—	—
Totalt								
Enligt Södras finanspolicy accepterat säkringsintervall			0–70		0–50			

¹⁾ Valutasäkringskomponenten i massprissäkringar ingår i prognostiserade nettoflöden, det föreligger inga massprissäkringar för 2018–2019.

OMRÄKNINGSEXPONERING

Omräkningsexponering hänför sig till nettovärden i utländska dotterföretag. Grundregeln är att inte valutasäkra denna exponering. De mest väsentliga omräkningsexponeringarna avser eget kapital och övertvärden i följande lokala valutor: 514 MEUR (495), 65 MNOK (148), 25 MGBP (28) och 27 MDKK (6). I syfte att säkra delar av koncernens omräkningsexponering i EUR är valutaswappar tecknade motsvarande 181 (194) MEUR. Valutaswapparna är tecknade med den emitterade obligationen (1 000 MSEK) såväl som det upptagna lånet med Nordiska Investeringsbanken (867 MSEK) som basreferens. Ändamålet med säkringarna är att reducera effekten av en förändrad valutakurs EUR/SEK där en förstärkt krona ger en negativ påverkan på koncernens egna kapital, vilket motverkas av gjorda valutaswappar. Dessa effekter redovisas i övrigt totalresultat tills tillgången och valutaswapparna avyttras. Strategin med denna valutasäkring är att reducera risken för väsentliga omräkningseffekter. Förfallotiden för respektive valutaswap är 2021 för den emitterade obligationen och 2026 för lånet med Nordiska Investeringsbanken, där amortering har påbörjats 2019.

NETTOINVESTERING I UTLANDSVERKSAMHET

	2019	2018
Valutaswap obligation och banklån EUR	-181	-194
Säkrad nettoinvestering i utlandsverksamhet EUR	430	428
Säkringskvot	1:2	1:2
Förändringar i värdet av valutaswappar	-36	9
Förändringar i värde av den säkrade posten för att avgöra effektivitet	62	-7
Vägda genomsnittet för terminskurser EUR/SEK	10,30	10,30
Bokslutskurs EUR/SEK	10,45	10,25

Ränterisk

Ränterisken utgörs av de negativa marknadsvärderingsförändringar som kan uppstå vid ränterörelser i avkastningskurvan (marknadsräntor vid olika löptider). Målsättningen enligt finanspolicyn är att hålla räntebindningen på den finansiella skulden inom intervallet 0–18 månader. Räntebindningstiden på den finansiella skulden uppgick till 3 (4) månader per 31 december 2019. Räntebindningstiden är ett snitt med den frekvens som den finansiella skulden räntestjusteras. Räntesatsen för medlemsinlåningen justeras regelbundet efter beslut av Vd baserat på Riksbankens styrränta. För övriga lån justeras räntesatsen med förändringen i STIBOR för respektive avtalad räntebindningstid.

Finanspolicyn möjliggör handel med räntebindande instrument. Per den 31 december 2019 var inga särskilda räntesäkringar gjorda. Räknat på en generell ökning av marknadsräntorna med 100 punkter (1 procentenhet) på nettoskulden skulle koncernens resultat påverkas negativt om 34 MSEK (46).

För koncernens räntebärande placeringar anger finanspolicyn hur ränterisken ska begränsas genom att placeringar fördelas på olika bindningstider. Grundtanken är att förfallostrukturen på ingångna räntepapper ska möta prognostiserade kassaflödessvängningar. Räntebindningstiden på räntebärande placeringar uppgick till 3 (2) månader per 31 december 2019.

Prisrisk

Med prisrisk avses förändring i pris på produkt eller insatsvara och dess påverkan på resultatet.

Massaprisrisk

Massaprisrisk definieras som risken för att genomsnittligt erhållet massapris avviker negativt från förväntat pris. För att minska massaprisrisken kan Treasuryavdelningen agera med börshandlade massaprissterminer, eller med terminer eller swapavtal på OTC-marknaden. Södra arbetar med säkring av två olika typer av massaprisrisk, dels kassaflödesrisk från framtida försäljning av egen massaproduktion, dels verkligtvärderisk i tecknade kundavtal med fast pris.

Kassaflödesrisk från framtida försäljning av egen massaproduktion uppstår genom att konjunkturcykliska variationer i massapriset, uttryckt i utländsk valuta, tillsammans med variationer i valutakurser, kan medföra att det massapris Södra erhåller mätt i svenska kronor, avviker negativt från förväntat massapris på lång sikt. Huvudstrategin är att vara restriktiv med denna typ av säkringar och per årsskiftet förelåg inga säkringar.

Verkligtvärderisk uppstår då Södra genom mervärdetjänsten Pulp-Services Hedging utnyttjar sin finansiella kompetens inom massaprisriskområdet, och erbjuder massaköpare leverans av massa till fast pris. För att säkerställa att de med kunderna avtalade fasta priserna inte kommer att avvika negativt från de vid leveranstillfällena rådande marknadspriserna swappas fastprisavtalen till rörligt pris. Fastprisavtal får tecknas med maximalt 50 procent av total leveransvolym gentemot respektive kund. Avtalstiden får inte överstiga 24 månader. Konjunkturläge, marknadsprisnivå, efterfrågan på fastprisavtal och möjligheten att teckna swapkontrakt med acceptabla villkor är faktorer som över tiden påverkar aktuell säkringsnivå.

MASSAPRISDERIVAT

2019-12-31	2020		2021	
	kton	%	kton	%
Verkligt värdesäkringar	0	0	—	—

2018-12-31	2019		2020	
	kton	%	kton	%
Verkligt värdesäkringar	1	0	—	—

> forts. not 24

Elprisrisk

Södra har affärsområden med både över- och underskott av el. Södra Wood löper risk att inköpspriset på el stiger kraftigt, vilket leder till sämre marginaler och sämre konkurrenssituation. För Södra Cell, som är netto-säljare av el, krävs ett tillfredsställande högt elpris för att önskvärd avkastning ska erhållas.

För att på bästa sätt kunna säkra affärsområdenas skiftande behov och samtidigt optimera koncernens nettoposition avseende elbalans arbetar Treasuryavdelningen med en förbrukningsportfölj och en produktionsportfölj. För att undvika stora resultateffekter av elprisförändringar pris-säkras den sammantagna nettopositionen mellan portföljerna med finansiella elkontrakt. Tillåtna säkringsinstrument utgörs av standardkontrakt på Nasdaq. Södras prognostiserade nettoposition av el får säkras för en period av fem år med en årsvis avtagande procentuell maximal nivå. För år 1–2 får upp till 100 procent av nettopositionen säkras. För åren 3–5 gäller att nivåer upp till 80, 50 respektive 20 procent av nettopositionen får säkras.

För 2020 och framåt finns inga elprissäkringar.

Oljeprisrisk

Södras affärsområden köper årligen in oljerelaterade produkter för cirka 450 MSEK. De flesta inköp är relaterade till spotmarknaden för respektive produkt. Eftersom marknaderna är volatila innebär det risk för oönskade resultatsvängningar. Genom finansiell handel med oljerelaterade produkter har Södra möjlighet att begränsa denna risk. Tillåtna säkringsinstrument utgörs av terminer och optioner.

Oljerelaterade produkter som får säkras är diesel, fuel oil och Brentolja. Säkring får göras för en period av 18 månader med följande andel av inköpsvolymen per 6-månadersperiod: 0–6 månader 0–75 procent, 7–12 månader 0–50 procent och 13–18 månader 0–25 procent. Södras totala energiexponering medför att koncernens resultat är positivt korrelerat med energipriser.

För 2020 och framåt finns inga oljeprissäkringar.

Aktieprisrisk

Södra har under vissa förutsättningar möjlighet att exponera sig mot aktier eller aktierelaterade produkter. För prISRISKEN gäller innevarande exponering av aktier, aktieindexcertifikat, aktieindexobligationer och aktiefonder, se not 17 Finansiella placeringar.

KREDITRISK

Finansiell kreditrisk

Södras finansiella transaktioner ger upphov till exponering för kreditrisk gentemot de finansiella motparterna. Finanspolicyn föreskriver att transaktioner endast får ingås med motparter med hög kreditvärdighet, definierat som kategori BBB-/K1 eller bättre enligt Standard & Poor's och motsvarande hos andra etablerade bedömare. Fastställda limiter finns för varje motpart och revideras kontinuerligt. För att begränsa motpartsrisken ytterligare har ISDA-avtal (nettningsavtal) ingåtts med flera banker.

Per den 31 december 2019 uppgick Södrakoncernens totala motparts-exponering till 3 010 MSEK (1 072). Per den 31 december befann sig alla motparter inom de ramar som är uppsatta i Södras finanspolicy avseende limiter, löptider och ratingkrav.

Kreditrisk i kundfordringar

Risken att koncernens kunder inte uppfyller sina åtaganden, det vill säga att betalning inte erhålls från kunderna, utgör en kundkreditrisk. Koncernens kunder kreditkontrolleras varvid information om kundernas finansiella ställning inhämtas från olika kreditupplysningsföretag. Huvudregeln är att säkerhet krävs för kunder med otillräcklig kreditvärdighet eller kredithistorik. I den mån tillräcklig säkerhet ej erhålls sker en individuell prövning i enlighet med finanspolicyn huruvida leverans med tillhörande

kreditrisk utförs. Södra beräknar förväntade kreditförluster genom att gruppera kundfordringar utifrån kreditrisikkaraktär och baserar beräkningen på kundernas betalningshistorik. Kreditriskerna gentemot kunderna beskrivs mer detaljerat i not 18 Långfristiga rörelsefordringar och not 21 Kortfristiga rörelsefordringar.

Maximal kreditrisk

Södras finansiella tillgångar utsatta för kreditrisk fördelas enligt följande:

FINANSIELLA TILLGÅNGAR PER KATEGORI

	2019	2018
Kundfordringar som ej är förfallna	2 140	2 257
Kundfordringar som är förfallna	546	708
Kundfordringar brutto	2 686	2 965
Kortfristiga placeringar	938	199
Likvida medel	2 072	873
Finansiella placeringar totalt	3 010	1 072
Derivatinstrument med positiva värden	—	9
Kundkontrakt	1	0
Upparbetad men ej fakturerad intäkt	10	12
Övriga rörelsefordringar	944	918
Övriga fordringar totalt	955	939
Maximal kreditriskexponering	6 651	4 976

Se information i not 21 Kortfristiga rörelsefordringar och uppgift om kreditförlustreserv i kundfordringar – 193 MSEK (–163).

LIKVIDITETS- OCH FINANSIERINGSRISK

Likviditets- och finansieringsrisk är risken att koncernen kan få problem att fullgöra sina skyldigheter som är förknippade med finansiella skulder. Koncernens finansiella planering, som omfattar alla koncernens enheter, används för att identifiera och parera likviditetsrisken samt för att minimera kostnaderna för finansieringen av koncernen. Målsättningen är att koncernen ska kunna klara sina finansiella åtaganden i uppgångar såväl som nedgångar utan betydande oförutsebara kostnader. Koncernens policy är att minimera upplåningsbehovet genom att använda överskottslikviditet inom koncernen genom cash pools. Likviditetsriskerna hanteras centralt för hela koncernen av Treasuryavdelningen.

Likvida tillgångar placeras huvudsakligen i korta räntebärande papper. Därutöver kan även placering ske i tillgångar med god likviditet som är omsättningsbara på tre dagar.

För att täcka framtida finansieringsbehov har Södra som målsättning att det ska finnas kontokrediter, låneramar eller andra bindande lånelöften som garanterar tillgången på likviditet under den närmaste tvåårsperioden. En väsentlig del av lånefinansieringen är upplåningen från medlemmar genom medlemskonto och betalningsplan. Södra har ett kreditavtal i form av klubbavtal, som ger Södra möjlighet att under en period på drygt fyra år låna upp till 2 000 MSEK. Till låneavtalen hör två villkor (Covenants) dels definierat som Södras soliditet och dels som skuldsättningsgrad, där långivarna har rätt att omförhandla lånelöftet om Södras soliditet är lägre än 40 procent eller om skuldsättningsgraden (nettoskuld/eget kapital) överstiger 0,7 gånger. Covenanterna gäller även lånet från Nordiska Investeringssbanken på 867 MSEK samt utgiven grön obligation om 1 000 MSEK. Räntenivån baseras på 6 respektive 3 månaders STIBOR plus ett fast påslag. Likviditetsreserven, som utgörs av lånelöften tillsammans med företagets likvida medel, ska motsvara minst 10 procent av en prognostiserad rullande 12-månaders omsättning. På balansdagen var den samlade likviditetsreserven 5 010 MSEK (3 072), motsvarande 22 procent (13) av årsomsättningen för koncernen. Lånelöftet var i sin helhet outnyttjat per balansdagen.

FÖRFALLOSTRUKTUR KORTFRISTIGA PLACERINGAR

Finansiella placeringar	Förfallotidpunkt						Totalt	
	Inom 1 år		1–5 år		Mer än 5 år		2019	2018
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Certifikat	938	189	—	—	—	—	938	189
Obligationer	—	10	—	—	—	—	—	10
Totalt	938	199	—	—	—	—	938	199

Räntebärande placeringar uppgår till 938 MSEK (199), varav 100 procent (100) av dessa placeringar har en löptid på upp till ett år, 0 procent (0) har en löptid mellan ett och fem år och 0 procent (0) har en löptid som är längre än fem år.

FÖRFALLOSTRUKTUR FINANSIELLA SKULDER – ODISKONTERADE KASSAFLÖDEN

Finansiella skulder	Räntesats, %	Valuta	Förfallotidpunkt						Totalt	
			Inom 1 år		1–5 år		Mer än 5 år		2019	2018
			2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Upplåning		SEK	167	168	1 713	1 589	181	329	2 061	2 086
Lån från medlemmar										
Likvidkonto	0,0 (0,0)	SEK	14	6	—	—	—	—	14	6
Betalningsplan	1,0 (1,0) rörlig	SEK	539	576	442	451	93	78	1 074	1 105
Skogslån ¹⁾	1,0 (1,0) rörlig sex månader	SEK	—	69	—	—	—	—	—	69
Medlemskonto ¹⁾	0,8 (0,8) rörlig sex månader	SEK	3 006	2 393	—	—	—	—	3 006	2 393
Fasträntekonto	1,0–1,65 (—)	SEK	21	—	21	—	—	—	42	—
Leverantörsskulder			2 389	2 321	—	—	—	—	2 389	2 321
Negativa derivat			1	0	27	—	—	—	28	0
Leasingskulder			119	—	211	—	—	—	330	—
Övriga skulder			36	4	—	102	—	—	36	106
Totalt			6 292	5 537	2 414	2 142	274	407	8 980	8 086

¹⁾ Förfaller på anmodan. Historisk statistik tyder på att de över en konjunkturcykel är långfristiga.

KÄNSLIGHETSANALYS

Södra lever med stora resultatsvängningar. Flera av koncernens verksamheter är starkt konjunktur- och valutaberoende. Det är dock främst upp- och nedgångar inom massaindustrin som ger upphov till resultatsvängningar på koncernnivå.

Södra Skogs resultat är framförallt känsligt för förändringar av prismarginalen i virkeshandeln och anskaffade volymer. Sågverkens resultat påverkas främst av förändringar i trävarupris, timmerkostnad och flispris. För Södra Cell är det ändringar i massapris, valuta, volym och fiberkostnader som ger störst utslag. Tabellen visar hur resultatet skulle förändrats om värdena hade varit större eller mindre än det faktiska utfallet. (Avser tolv månadersresultat baserat på genomsnittliga förhållanden under räkenskapsåret.)

Vid beräkning av effekt på resultat har de angivna förändringarnas effekter på säkringsinstrument för valutor och massapriser beaktats. De effekter som skulle ha realiserats under året samt de orealiserade effekter som skulle uppstått vid årets slut har beaktats i angiven effekt på resultatet.

Tabellen visar känsligheten för varje variabel för sig. I verkligheten påverkar förändringen av en variabel ofta även andra variabler, men med viss fördröjning. Till exempel kan en förstärkning eller försvagning av en valuta påverka marknadspriset. Några enkla tumregler för att beräkna en "nettoresultatpåverkan" finns inte eftersom sambanden är komplicerade och skiftar beroende på marknadsläge med mera.

Variabel	Förändring	Effekt på 12-månaders resultat, MSEK
USD/SEK	± 50 öre	550
Massapris	± 300 kr/ton	560
Fiberkostnad för massabruken	± 25 kr/m ³ fub	220
Produktion av massa	± 50 000 ton	120
Trävarupris	± 50 kr/m ³	85
Timmerkostnad för sågverken	± 25 kr/m ³ fub	80
Produktion av sågade trävaror	± 50 000 m ³	30
Oljepris	± 10 USD/fat	6
Total lönekostnad	± 3%	70

RESULTATEFFEKT VID FÖRÄNDRING AV BALANSDAGENS VALUTAKURS

Variabel	Förändring	Resultateffekt, MSEK
Kundfordringar	USD ± 50 öre	62
	EUR ± 50 öre	27
	GBP ± 50 öre	2
Leverantörsskulder	USD ± 50 öre	1
	EUR ± 50 öre	11
	GBP ± 50 öre	0

Eget kapitaleffekten motsvarar effekten på resultatet.

Not 25 | Finansiella räntebärande skulder

Finansiella instrument som inte är derivat redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde, med tillägg för transaktionskostnader.

Finansiell skuld, eller del därav, tas bort från Rapport över finansiell ställning för koncernen när förpliktelsen i avtalet fullgjorts eller på annat sätt utsläccks.

Finansiell tillgång och skuld kvittas och redovisas med nettobelopp i Rapport över finansiell ställning för koncernen endast när det föreligger legal rätt att kvitta beloppen, och avsikten är att reglera posterna med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden.

	Förfallotidpunkt						Totalt	
	Inom 1 år		1–5 år		Mer än 5 år			
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Koncernen								
Obligationslån	—	—	1 000	1 000	—	—	1 000	1 000
Skulder till kreditinstitut	136	143	554	536	178	321	868	1 000
Lån från medlemmar ¹⁾	3 550	3 018	449	438	87	73	4 086	3 529
Övriga skulder	43	4	100	97	—	—	143	101
Totalt	3 729	3 165	2 103	2 071	265	394	6 097	5 630

	Förfallotidpunkt						Totalt	
	Inom 1 år		1–5 år		Mer än 5 år			
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Moderföretaget								
Obligationslån	—	—	1 000	1 000	—	—	1 000	1 000
Skulder till kreditinstitut	136	143	554	536	178	321	868	1 000
Lån från medlemmar ¹⁾	3 550	3 018	449	438	87	73	4 086	3 529
Övriga skulder	1	4	100	97	—	—	101	101
Totalt	3 687	3 165	2 103	2 071	265	394	6 055	5 630

¹⁾ Historisk statistik tyder på att de över en konjunkturcykel är långfristiga.

	Koncernen		Moderföretaget	
	2019	2018	2019	2018
Vid årets början	5 630	5 222	5 630	5 207
Rörelseförvärv / Nya lån	48	5	—	—
Medlemsinlåning	7 448	6 848	7 448	6 848
Amortering	–138	–20	–132	—
Utbetalad medlemsinlåning	–6 891	–6 425	–6 891	–6 425
Redovisat värde vid periodens slut	6 097	5 630	6 055	5 630

Not 26 | Rörelserelaterade räntebärande skulder

För principer för leaseredovisning se not 15 Materiella anläggningstillgångar.

ÖVERGÅNGSEFFEKT LEASING

	Inom 1 år		1–5 år		Mer än 5 år		Totalt	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Koncernen								
Leasing	118	—	209	—	1	—	328	—
Totalt	118	—	209	—	1	—	328	—

	2018
Åtaganden för operationella leasingavtal per 31 december 2018	246
Diskontering med koncernens marginella låneränta	–2
Tillkommer: justeringar pga. annan hantering av förlängningsoptioner	199
Leasingskuld redovisad per 1 januari 2019	443
Nya lån	209
Amortering	–351
Omräkningsdifferenser	27
Redovisat värde vid periodens slut	328

Not 27 | Pensioner

Inom koncernen finns både avgiftsbestämda och förmånsbestämda pensionsplaner.

Avgiftsbestämda pensionsplaner

Som avgiftsbestämda pensionsplaner klassificeras planerna där företagets förpliktelse begränsas till avgifterna företaget åtagit sig att betala. I sådant fall beror storleken på den anställdes pension på avgifterna som företaget betalar till planen eller till ett försäkringsbolag och den kapitalavkastning som avgifterna ger. Följaktligen bär den anställda den aktuariella risken (att ersättningen blir lägre än förväntat) och investeringsrisken (att de investerade tillgångarna är otillräckliga för att ge förväntad ersättning). Företagets förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som kostnad i årets resultat i den takt de intjänas genom att de anställda utför tjänster åt företaget under en period. Pensionsåtaganden tryggade via kapitalförsäkringar redovisas netto i koncernen.

Förmånsbestämda pensionsplaner

Koncernens nettoförpliktelse avseende förmånsbestämda planer beräknas separat för varje plan genom en uppskattning av den framtida ersättning som de anställda intjänat innevarande och tidigare perioder. Ersättningen diskonteras till ett nuvärde. Diskonteringsräntan är räntan på balansdagen på en bostadsobligation med en löptid som motsvarar koncernens pensionsförpliktelser. Beräkningen utförs av en kvalificerad aktuarie med användande av så kallad Projected Unit Credit Method. Vidare beräknas det verkliga värdet av eventuella förvaltningstillgångar per rapportdagen.

Aktuariell vinst och förlust redovisas som intäkt eller kostnad i övrigt totalresultat.

I Rapport över finansiell ställning för koncernen redovisat värde för pensioner och liknande förpliktelser motsvarar förpliktelsernas nuvärde vid bokslutstidpunkten, med avdrag för det verkliga värdet av förvaltningstillgångar.

När beräkningen leder till en tillgång för koncernen begränsas det redovisade värdet på tillgången till nettot av oredovisade kostnader för tjänstgöring under tidigare perioder och nuvärdet av framtida återbetalningar från planen eller minskade framtida inbetalningar till planen. När ersättningen i en plan förbättras, redovisas andelen av den ökade ersättningen som hänför sig till tjänstgöring under tidigare perioder, som kostnad i Rapport över totalresultat för koncernen, linjärt fördelat över den genomsnittliga perioden tills ersättningen är helt intjänad. Om ersättningen är intjänad fullt ut redovisas hela kostnaden direkt i årets resultat.

När det finns en skillnad mellan hur pensionskostnaden fastställs i juridisk person och koncern, redovisas en avsättning eller fordran avseende särskild löneskatt baserad på denna skillnad. Avsättningen eller fordran nuvärdesberäknas inte.

Nettot av ränta på pensionsskuld och förväntad avkastning på tillhörande förvaltningstillgångar redovisas i finansnettot. Övriga komponenter redovisas i rörelseresultatet.

Värdet på pensionsförpliktelser för förmånsbestämda pensionsplaner baseras på aktuariella beräkningar med antaganden om diskonteringsränta, framtida löneökning, inflation samt demografiska förhållanden. Dessa antaganden uppdateras normalt årsvis. Förändringar i dessa antaganden påverkar den redovisade pensionsskuldens storlek och redovisat eget kapital i koncernen. För vidare information se not 35 Pensioner.

De flesta tjänstemän i Sverige och i det närmaste samtliga anställda i Tyskland omfattas av förmånsbestämda pensionsplaner. De flesta övriga medarbetare omfattas av avgiftsbestämda pensionsplaner. Pensionsplanerna omfattar i huvudsak ålderspension och för vissa kategorier sjuk- och familjepension.

FÖRMÅNSBESTÄMDA PENSIONSPLANER

De förmånsbestämda pensionsförpliktelserna tryggas främst genom en pensionsstiftelse med från Södra avskilda tillgångar men också genom avsättningar i Rapport över finansiell ställning. Södrakoncernens Pensionsstiftelse år 2003 tryggar merparten av moderföretagets och övriga koncernens svenska åtaganden. I förvaltningstillgångarna ingår skuldebrev som är utfärdade av Södra med ett nominellt värde 100 MSEK (förlagsbevis 100).

Pensionsstiftelsens styrelse ansvarar för förvaltningen av stiftelsens förvaltningstillgångar. Avkastningskravet i stiftelsen ligger på 3,7 procent realt och detta ska matcha skuldutvecklingen av pensionsförpliktelser. Södras förmånsbestämda pensionsförpliktelser och förvaltningstillgångar i pensionsstiftelsen lyder under Lag om tryggnad av pensionsutfästelse med mera.

Pensionsåtagandena i Sverige är dessutom kreditförsäkrade hos PRI Pensionsgaranti.

Förmånsbestämda planer utsätter Södra för olika typer av risker, hänförliga till ökad livslängd, inflation och löneökningar. Förvaltningstillgångarna påverkas av värdeförändringar framförallt på aktiemarknaden. Det låga ränteläget medför låg förväntad framtida avkastning från räntebärande placeringar.

ITP 2-planen som utgör den absoluta majoriteten av redovisade förmånsbestämda planer är en förmånsbestämd plan vars förmån styrs av den anställdes slutlön. ITP2 är den pensionsplan som tillämpas för tjänstemän födda 1978 eller tidigare. Ålderspensionen är 10 procent av lön under 7,5 inkomstbasbelopp, 65 procent mellan 7,5 och 20 inkomstbasbelopp och 32,5 procent mellan 20 och 30 inkomstbasbelopp.

AVGIFTSBESTÄMDA PENSIONSPLANER

För de avgiftsbestämda pensionsförpliktelserna betalas försäkringspremier. Storleken på premien baseras på lönen.

Totala kostnaden för Södras pensionsförpliktelser framgår nedan.

PENSIONSOSTNAD

Koncernen	2019	2018
Förmånsbestämda planer		
Kostnad för pensioner intjänade under året	31	40
Nettoränta	10	5
Regleringar och reduceringar	—	0
Kostnad förmånsbestämda planer i årets resultat	41	45
Kostnad avgiftsbestämda planer	150	147
Särskild löneskatt	48	46
Pensionskostnad i årets resultat	239	238
Omvärdering redovisad i övrigt totalresultat	77	99
Pensionskostnad i årets totalresultat	316	337
Kostnaden redovisas i följande rader ingående i årets resultat:		
Personalkostnad	229	233
Finansnetto	10	5
Kostnad redovisad i årets resultat	239	238
Övrigt totalresultat	77	99
Pensionskostnad redovisad i årets totalresultat	316	337

AVKASTNING FÖRVALTNINGSTILLGÅNGAR

Koncernen	2019	2018
Verklig avkastning på förvaltningstillgångar	164	-15
Räntetäkt på förvaltningstillgångar	-26	-28
Aktuariellt resultat för förvaltningstillgångar under perioden	138	-43

> forts. not 27

ÅTAGANDEN OCH FÖRVALTNINGSTILLGÅNGAR FÖR DE FÖRMÅNSBASERADE PLANERNA

Koncernen	2019	2018
Förmånsbestämda planer och värdet av förvaltningstillgångar		
Helt eller delvis fonderade förpliktelser		
Nuvärdet av förmånsbestämda förpliktelser	1 721	1 497
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde	-1 273	-1 110
Netto helt eller delvis fonderade förpliktelser	448	387
Nuvärdet av ofonderade förmånsbestämda förpliktelser	29	27
Nettoförpliktelser före justeringar	477	414
Nettobeloppet redovisas i Rapport över finansiell ställning för koncernen under rubriken:		
Avsättningar för pensioner	477	414
Nettobelopp i Rapport över finansiell ställning för koncernen (förpliktelse +, tillgång -)	477	414

Nettobeloppet fördelar sig på planer i följande länder:

	2019	2018
Sverige	448	387
Tyskland	29	27
Nettobelopp i Rapport över finansiell ställning för koncernen	477	414

NETTOBELOPP I RAPPORT ÖVER FINANSIELL STÄLLNING FÖR KONCERNEN

	2019	2018
Nettoskuld i Rapport över finansiell ställning för koncernen vid periodens början	414	324
Kostnad förmånsbestämda planer		
Nettokostnad redovisad i årets resultat	41	45
Utbetalning av ersättningar	-56	-56
Aktuariella vinster och förluster redovisade i Övrigt totalresultat	77	99
Reduceringar och regleringar	—	0
Valutakursdifferens	0	2
Nettoskuld i Rapport över finansiell ställning för koncernen vid periodens slut	477	414

NUVÄRDET AV FÖRPLIKTELSEN FÖR FÖRMÅNSBESTÄMDA PLANER

Koncernen	2019	2018
Vid årets början	1 524	1 449
Kostnader för tjänstgöring	31	40
Utbetalda ersättningar	-56	-56
Räntekostnad	36	33
Aktuariella vinster och förluster ¹⁾	216	55
Regleringar och reduceringar	—	0
Valutakursdifferenser	0	1
Redovisat värde vid periodens slut	1 750	1 524

¹⁾ Varav förändring av demografiska antaganden 0 MSEK (-8), finansiella 186 MSEK (37), erfarenhetsbaserat 15MSEK (8) och särskild löneskatt 15 MSEK (18).

FÖRVALTNINGSTILLGÅNGARNAS VERKLIGA VÄRDE

Koncernen	2019	2018
Vid årets början	1 110	1 125
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångarna	26	28
Skillnad mellan förväntad och verklig avkastning	138	-43
Regleringar och reduceringar	—	—
Redovisat värde vid periodens slut	1 273	1 110

FÖRVALTNINGSTILLGÅNGARNAS VERKLIGA VÄRDE

Koncernen	2019	2018
Aktierelaterade värdepapper	646	465
Hedgefonder och obligationer	174	138
Övriga räntebärande värdepapper ¹⁾	231	152
Fastigheter	8	—
Likvida medel	214	355
Redovisat värde vid periodens slut	1 273	1 110

¹⁾ Skuldebrev utfärdade av Södra Skogsägarna ekonomisk förening 100 MSEK (100).

Aktierelaterade värdepapper samt hedgefonder och obligationer utgör tillgångsklasser som i huvudsak har noterats på en aktiv marknad.

AKTUARIELLA ANTAGANDEN

Följande väsentliga aktuariella antaganden har tillämpats vid beräkningar (vägda genomsnittsvärden).

Koncernen	2019	2018
Diskonteringsränta, %	1,5	2,3
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar, %	1,5	2,3
Framtida löneökningar, %	2,3	2,5
Framtida ökning av pensioner, %	1,8	2,0
Personalomsättning, %	6,0	6,0

Antaganden beträffande livslängd baseras på offentlig statistik och erfarenhet från dödlighetsundersökningar i varje land, och sätts i samråd med aktuariell expertis.

För de svenska pensionsplanerna tillämpas DUS14.

PENSIONSSKULD NEDBRUTEN PER PERSONKATEGORI

	2019		2018	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Aktiva	161	408	165	439
Sjukpensionärer	5	8	6	4
Fribrevshavare	320	611	314	582
Pensionärer	303	1 135	301	1 023
Summa	789	2 162	786	2 048
Totalt antal utfästelser som ingår i förpliktelsen	2 951		2 834	

Ovanstående tabell över personkategori omfattar den svenska skulden, vilken utgör 94 procent av redovisad pensionsskuld.

KÄNSLIGHETSANALYS AV PENSIONSFÖRPLIKTELSEN

Antagande	Förändring	Skuldförändring MSEK
Diskonteringsränta	±0,5%	+198/-173
Inflation	±0,5%	-132/+147
Livslängd	±1 år	-87/+88

Känslighetsanalysen utförs genom att ett aktuariellt antagande ändras medan övriga antaganden hålls oförändrade. Detta är en förenklad metod då övriga aktuariella antaganden vanligtvis är korrelerade. Metoden visar pensionsförpliktelsens känslighet för förändringen av ett enskilt antagande. Durationen är 19 år (18). De förväntade pensionsutbetalningarna under nästföljande år uppgår till 56 MSEK (54).

KOSTNAD AVSEENDE PENSIONER

Moderföretaget	2019	2018
Pensionering i egen regi		
Kostnad för intjänande av pensioner	21	21
Utbetalda pensioner	54	54
Verklig avkastning på särskilt avskilda tillgångar	-21	-22
Kostnad för pensionering i egen regi exklusive skatter	54	53
Pensionering genom försäkring		
Försäkringspremier eller motsvarande	133	128
Särskild löneskatt	45	43
Redovisat nettokostnad hänförlig till pensioner	232	224

AVSÄTTNINGAR FÖR PENSIONER

Moderföretaget	2019	2018
Kapitalvärde av pensionsåtaganden*	985	960
Avgår förvaltningstillgångar i pensionsstiftelse	-945	-924
Summa	40	36
Pensionsåtaganden tryggade via kapitalförsäkringar som är redovisade under finansiella tillgångar	-40	-36
Netto	—	—
* Varav PRI-pensioner ITP2	803	774
* Kreditförsäkrade via PRI Pensionsgaranti	945	924

I de fall förvaltningstillgångarna överstiger pensionsskulden redovisas inte det överskjutande beloppet. Per 2019 uppgår det ej redovisade överskottet i pensionsstiftelsen till 328 MSEK (186).

FÖRÄNDRINGAR AV NETTOSKULDEN

Moderföretaget	2019	2018
Vid årets början	40	40
I resultaträkningen redovisad kostnad för pensionering i egen regi exklusive skatter	54	53
Pensionsutbetalning	-54	-54
Redovisat värde vid periodens slut	40	39

Förväntade pensionsutbetalningar under 2018 beräknas till 56 MSEK (54).

FÖRVALTNINGSTILLGÅNGARNAS VERKLIGA VÄRDE

Moderföretaget	2019	2018
Aktierelaterade värdepapper	646	465
Hedgefonder och obligationer	174	138
Övriga räntebärande värdepapper ¹⁾	231	152
Fastigheter	8	—
Likvida medel	214	355
Förvaltningstillgångarnas värde	1 273	1 110
Överskjutande värde	-328	-186
Redovisat värde vid periodens slut	945	924

¹⁾ Skuldebrev utfärdade av Södra Skogsägarna ekonomisk förening 100 MSEK (100).

ANTAGANDEN FÖR FÖRMÅNSBESTÄMDA FÖRPLIKTelser

Moderföretaget	2019	2018
ITP-planen enligt PRI-grunder		
Diskonteringsränta, %	3,8	3,8

MODERFÖRETAGET

Förmånsbestämda planer

I moderföretaget tillämpas andra grunder för beräkning av förmånsbestämda planer än de som anges i IAS 19. Moderföretaget följer tryggningslagens bestämmelser och Finansinspektionens föreskrifter eftersom detta är en förutsättning för skattemässig avdragsrätt. De väsentligaste skillnaderna jämfört med reglerna i IAS 19 är hur diskonteringsräntan fastställs, att beräkning av den förmånsbestämda förpliktelsen sker utifrån nuvarande lönenivå utan antagande om framtida löneökning, och att alla aktuella vinster och förluster redovisas i resultaträkningen då de uppstår.

Not 28 | Avsättningar

Avsättning redovisas i Rapport över finansiell ställning för koncernen när det finns en legal eller informell förpliktelse som en följd av en inträffad händelse, och det är troligt att ett utflöde av ekonomiska resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

Avsättning görs med det belopp som är den bästa uppskattningen av vad som krävs för att reglera förpliktelsen på balansdagen. När effekten av tidpunkten för betalning är väsentlig, beräknas avsättning genom diskontering av det förväntade framtida kassaflödet till en räntesats före skatt, som återspeglar aktuella marknadsbedömningar av pengars tidsvärde.

ERSÄTTNINGAR VID UPPSÄGNING

Kostnad för ersättning vid uppsägning av personal redovisas endast om företaget är bevisligen förpliktat, utan realistisk möjlighet till tillbakadragande, av en formell detaljerad plan att avsluta anställningen före den normala tidpunkten. När ersättning erbjuds för att uppmuntra frivillig avgång, redovisas kostnaden om det är sannolikt att erbjudandet accepteras och antalet anställda som kommer att acceptera erbjudandet kan uppskattas tillförlitligt.

Koncernen 2019	Omstrukturerings-reserv	Övriga avsättningar	Totalt
Vid årets början	6	139	145
Avsättningar som gjorts under perioden	45	14	59
Belopp som tagits i anspråk under året	-6	-16	-22
Belopp upplösts utan ianspråktagande	—	-17	-17
Redovisat värde vid årets slut	45	120	165
varav långfristiga avsättningar	23	120	143
varav kortfristig avsättning, se not 30	22	—	22

Koncernen 2018	Omstrukturerings-reserv	Övriga avsättningar	Totalt
Vid årets början	15	160	175
Avsättningar som gjorts under perioden	6	6	12
Belopp som tagits i anspråk under året	-15	-27	-42
Redovisat värde vid årets slut	6	139	145
varav långfristiga avsättningar	2	139	141

ÖVRIGA AVSÄTTNINGAR

Avsättning för framtida miljösaneringsåtgärder har gjorts med belopp som anses skäligt baserat på tillgänglig information.

Med Södras omfattande affärsverksamhet är det ofrånkomligt att vissa tvister uppstår. I bokslutet har gjorts reserveringar med belopp som bedöms skäliga.

Avsättning för garanti- och reklamationsåtaganden har gjorts med belopp som erfarenhetsmässigt bedöms skäligt.

> forts. not 28

Moderföretaget 2019	Omstruktureringsreserv	Övriga avsättningar	Totalt
Vid årets början	0	132	132
Avsättningar som gjorts under perioden	45	14	59
Belopp som tagits i anspråk under året	0	-17	-17
Belopp upplöst utan ianspråktagande	—	-9	-9
Redovisat värde vid årets slut	45	120	165
varav långfristiga avsättningar	23	120	143
varav kortfristig avsättning, se not 30	22	—	22

Moderföretaget 2018	Omstruktureringsreserv	Övriga avsättningar	Totalt
Vid årets början	15	154	169
Avsättningar som gjorts under perioden	—	5	5
Belopp som tagits i anspråk under året	-15	-27	-42
Redovisat värde vid årets slut	0	132	132
varav långfristiga avsättningar	—	132	132

ÖVRIGA AVSÄTTNINGAR

Ovan beskrivna Övriga avsättningar avser även moderföretaget.

Not 29 | Övriga långfristiga rörelseskulder

Koncernen	2019	2018
Derivat	26	—
Ej räntebärande långfristiga skulder	9	—
Totalt	35	—

Not 30 | Övriga kortfristiga rörelseskulder och avsättningar

	Koncernen		Moderföretaget	
	2019	2018	2019	2018
Kortfristiga skulder hos koncernföretag	—	—	87	72
Leverantörsskulder	2 389	2 321	2 261	2 107
Derivat	1	—	—	—
Förskott från kunder	9	0	6	—
Mervärdesskatteskuld	23	31	—	—
Övriga rörelseskulder	199	245	121	138
Avsättning för omstrukturering	22	4	22	—
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	666	728	603	642
Totalt	3 309	3 329	3 100	2 959

Moderföretagsspecifika noter

Not 31 | Bokslutsdispositioner

Moderföretaget	2019	2018
Förändring av periodiseringsfond	—	—
– årets upplösning	231	—
Förändring av avsättningar utöver plan	—	—
– byggnad och mark	0	—
– maskiner och inventarier	-530	-1 507
Erhållna koncernbidrag	5	22
Lämnade koncernbidrag	-23	0
Totalt	-317	-1 485

Erhållna och lämnade koncernbidrag redovisas som bokslutsdisposition.

Not 32 | Koncernföretag

SPECIFIKATION AV MODERFÖRETAGETS INNEHAV AV AKTIER OCH ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

	Org. nr	Antal	Andel, %	Redovisat värde	
				2019	2018
Rörelsedrivande					
Södra Cell GmbH	164312351	50	100	0	0
Crown Timber Ltd	1284502	250 000	100	—	338
Sodra International Trading (Shanghai) Co Ltd			100	0	0
Södra Interiör AS	920 335 551		100	43	110
Södra Interiör Aps	73496314	2	100	0	0
Södra Timber A/S	16 99 24 45	100	100		
Sodra Latvia SIA	41203019726	106 025 646	100	3 082	3 074
SIA Fragaria	41203019711	16 784 658	100		
SIA Myrtillus	41203020212	82 212 308	100		
SIA Zilupe mezs	40003655631	3 274 785	100		
SIA Granmark	40103897578	3 000	100		
Södra Medlemsel AB	556070-5724	50 000	100	6	6
Södra Metsad OÜ	10944021	400	100	231	231
Sodra Mezs SIA	50003871841	310 000	100	181	181
SIA Ruda	40003383543	2 377 823	100	250	249
Södra Silva Holding AB	559164-5816	1 000	100	95	—
Södra Trivselhus Holding AB	556552-6810	5 000	100	318	318
Trivselhus AB	556402-2977	12 000	100		
Trivselhus Norge AS	995 326 485	5 000	100		
Trivselhus Mark Holding AB	559098-6377	500	100		
Trivselhus Mark AB	556536-7520	5 000	100		
Trivselhus UK Ltd	9829008	1	100		
Södra Tofte AS	914 134 994	100	100	17	17
Sodra USA Inc	47-5601859	1 000	100	0	
Södra Vind AB	556765-5716	1 000	100	25	25
Södra Wood AB	2571610-1	100	100	113	—
Sodra Wood Ltd	1789912	1	100	225	—
Sodra Wood Ireland	635053	1	100	0	
SW Project AB	559007-5312	5 000	100	9	—
Ej rörelsedrivande				9	12
Totalt				4 604	4 561

Södra Skogägarna ekonomisk förening har vid årets inledning förvärvat Södra Wood Ltd och Södra Wood Ab från Crown Timber Group (plc), namnändrats till Crown Timber Ltd. I november förvärvades resterande 50 procent av SW Project AB, ett företag tidigare helägt av intresseföretaget Södra Timber A/S samt resterande del av intresseföretaget Södra Timber A/S vilket under december såldes till Södra Interiör Aps. Södra Silva Holding AB, bildat 2018, erhöll i samband med förvärvet av andelar i Silva Green Fuel DA ett aktieägartillskott med 94 MSEK. Nedskrivning av aktier i dotterföretaget Södra Interiör AS har gjorts med 67 MSEK.

AKTIER OCH ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

Moderföretaget	2019	2018
Anskaffningsvärde		
Vid årets början	4 561	1 238
Nedskrivningar /Likvidation, Fission	-67	-2
Förvärv inkl aktieägartillskott	507	3 325
Avyttringar	-397	—
Redovisat värde vid periodens slut	4 604	4 561

Not 33 | Andra långfristiga värdepappersinnehav

I moderföretaget värderas finansiella anläggningstillgångar till anskaffningsvärde minus eventuell nedskrivning och finansiella omsättningstillgångar enligt lägsta värdets princip. Anskaffningsvärdet för räntebärande instrument justeras för den periodiserade skillnaden mellan vad som ursprungligen betalades, efter avdrag för transaktionskostnader, och det belopp som betalas på förfallodagen (överkurs respektive underkurs).

Moderföretaget	2019	2018
Anskaffningsvärde		
Vid årets början	54	60
Investering	23	4
Avyttring	-2	-10
	75	54
Nedskrivningar		
Vid årets början	-40	-40
	-40	-40
Redovisat värde vid året slut	35	14

Not 34 | Fordringar på koncernföretag

RÄNTEBÄRANDE FORDRINGAR HOS KONCERNFÖRETAG			
Moderföretaget	2019	2018	
Anskaffningsvärde			
Vid årets början	846	872	
Tillkommande poster	106	147	
Avgående poster	-242	-173	
Redovisat värde vid periodens slut	710	846	

RÖRELSEFORDRINGAR HOS KONCERNFÖRETAG			
Moderföretaget	2019	2018	
Anskaffningsvärde			
Vid årets början	182	180	
Tillkommande poster	1 011	91	
Avgående poster	-1 080	-89	
Redovisat värde vid periodens slut	113	182	

TRANSAKTIONER SOM ELIMINERAS VID KONSOLIDERING

Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter eller kostnader och orealiserade vinster eller förluster vid transaktioner mellan koncernföretag, elimineras i sin helhet vid upprättandet av koncernredovisningen. Orealiserade vinster vid transaktioner med intresseföretag elimineras i den utsträckning som motsvarar koncernens ägarandel i företaget. Orealiserade förluster elimineras på samma sätt som orealiserade vinster.

Not 35 | Obeskattade reserver

Moderföretaget	2019	2018
Akkumulerade avskrivningar utöver plan		
– byggnader	0	0
– maskiner och inventarier	7 483	6 953
Periodiseringsfond beskattningsår 2014	—	36
Periodiseringsfond beskattningsår 2015	—	195
Totalt	7 483	7 184

Uppskjuten skatt i ovanstående obeskattade reserver uppgår till 1 601 MSEK (1 483) vilken inte redovisas i moderföretagets balansräkning.

Not 36 | Räntebärande skulder hos koncernföretag

Moderföretaget	Förfallotidpunkt							
	Inom 1 år		1–5 år		Mer än 5 år		Totalt	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Koncernkonto – skulder	154	182	—	—	—	—	154	182

Moderföretaget	Förfallotidpunkt							
	Inom 1 år		1–5 år		Mer än 5 år		Totalt	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Skulder till koncernföretag	—	—	—	—	8	8	8	8
Totalt	—	—	—	—	8	8	8	8

Annan information

Not 37 | Ställda säkerheter

	Koncernen		Moderföretaget	
	2019	2018	2019	2018
I form av ställda säkerheter för egna skulder och avsättningar	—	—	—	—
Övriga ställda pant- och säkerheter				
Finansiella anläggningstillgångar ¹⁾	42	39	40	36
Totalt	42	39	40	36

¹⁾ Kapitalförsäkringar, se not 27.

Not 38 | Eventualförpliktelser

	Koncernen		Moderföretaget	
	2019	2018	2019	2018
Borgensförbindelser för dotterbolag	—	—	43	—
Övriga eventualförpliktelser	55	76	44	65
Totalt	55	76	87	65

KONCERNEN

Återställningsförpliktelser

En framtida nedläggning av del eller delar av verksamheten kan innebära krav på sanering eller annat återställningsarbete. Detta bedöms ligga långt fram i tiden och eventuella utgifter är inte praktiskt möjliga att beräkna. Någon avsättning för utgifter görs inte.

Not 39 | Närstående

Moderföretaget betraktas som närstående till sina dotter- och intresseföretag, vilka framgår av not 32 Koncernföretag och not 8 Andelar i intresseföretag.

Av moderföretagets totala inköp och försäljning i MSEK avser 3 procent (3) av inköpen och 5 procent (4) av försäljningen andra företag inom koncernen.

Moderföretaget har genom styrelserepresentation i Södrakoncernens Pensionsstiftelse år 2003 och Södra Skogsägarnas Stiftelse för Forskning, Utveckling och Utbildning en närstående relation till dessa stiftelser. Södra koncernens Pensionsstiftelse har en lånefordran på Södra Skogsägarna ekonomisk förening. Södra Skogsägarnas Stiftelse för Forskning, Utveck-

ling och Utbildning innehar emitterade insatser. Genom sin rätt att delta i de beslut som rör moderföretagets strategier har dess styrelseledamöter ett betydande inflytande över moderföretaget och är därmed att betrakta som närstående. En ekonomisk förening har till ändamål att främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom ekonomisk verksamhet i vilken medlemmarna deltar. I enlighet härmed har inköp eller försäljning av varor och tjänster under räkenskapsåret skett mellan moderföretaget och enskilda styrelseledamöter, vilka är medlemmar i föreningen. På samma sätt medverkar enskilda styrelseledamöter i finansieringen av föreningen. Dessa transaktioner har skett i enlighet med föreningens ändamål varvid föreningens prissättning och villkor i övrigt har tillämpats.

Tvister

Inom ramen för Södras verksamhet uppstår löpande meningsskiljaktigheter mellan företag inom Södrakoncernen och olika motparter avseende ersättningsstorlekar, uppnådda resultat, ansvarsförhållanden med mera. De flesta meningsskiljaktigheter löses på affärsmässiga grunder medan vissa sakförhållanden blir föremål för skiljeförfarande eller domstolsprocess. I bokslutet har reserverats belopp som bedöms skäligen.

MODERFÖRETAGET

Ovan beskrivna eventualförpliktelser avser även moderföretaget.

Koncernen	Försäljning av varor/ tjänster till närstående	Inköp av varor/tjänster från närstående	Övrigt (ränta, utdelning)	Fordran på närstående per 31 december	Skuld till närstående per 31 december
Intresseföretag					
2019	306	351	—	8	10
2018	89	23	—	30	9
Moderföretaget					
Dotterföretag					
2019	925	434	17	856	248
2018	950	527	57	1 028	262
Intresseföretag					
2019	306	351	3	8	10
2018	89	23	25	30	9

Upplysningar om löner, avtal avseende avgångsvederlag med mera för bland annat personer i ledande ställning har lämnats i not 5 Personalkostnader och anställda. Upplysningar i övrigt avseende mellanhavanden rörande koncernföretag framgår av not 38 Eventualförpliktelser och eventualtillgångar.

Not 40 | Rapport över kassaflöden

	Koncernen		Moderföretaget	
	2019	2018	2019	2018
Finansiella poster				
Under året erhållna räntor	36	4	41	13
Under året erlagda räntor	-84	-64	-84	-57
		-60		-44
Under året erhållen utdelning	7	25	122	73
Realisationsvinster	37	28	30	19
Realisationsförluster	-5	-16	-66	-16
Moderföretaget				
Ej likvidreglerade koncernbidrag	—	—	-18	22

Not 41 | Händelser efter balansdagen

Efter drygt sju år som vd och koncernchef har Lars Idermark meddelat styrelsen att han lämnar Södra. Styrelsen startar omedelbart arbetet med att finna en ny vd och koncernchef för att leda Södra framåt.

Storbritanniens utträde ur EU, brexit, kan komma att få ekonomiska konsekvenser för Södra, främst relaterat till handel med sågade och hyvlade trävaror där brexit kan påverka koncernens nettoomsättning och sysselsatta kapital på kort sikt. Effekterna för Södra av Storbritanniens utträde ur EU är svåra att prognostisera, men den preliminära bedömningen är att dessa kommer vara relativt begränsade.

I övrigt föreligger det inga väsentliga händelser efter rapportperiodens utgång.

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen föreslår att till föreningsstämmans förfogande stående vinstmedel 4 618 945 665 SEK disponeras på följande sätt:

Till medlemmarna utdelas 8 procent på insatskapitalet, utgörande	370 911 948 SEK
Till medlemmarna utdelas 10 procent på värdet av virkesleveranserna, utgörande	530 132 155 SEK
Utdelningen beräknas på värdet av medlemmarnas virkesleveranser 1 januari 2019 till 31 december 2019 och beräknas på samtliga sortiment, exklusive skog som sålts på rot	
Till medlemmarnas insatskonto överförs genom insatsemission	166 501 566 SEK
Insatsemissionen utgör 10 procent av inestående inbetalt insatskapital per den 31 december 2019	
I ny räkning balanseras	3 551 399 996 SEK
	<hr/>
	4 618 945 665 SEK

Koncernredovisningen respektive årsredovisningen har upprättats i enlighet med de internationella redovisningsstandarder som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder respektive god redovisningssed i Sverige och ger en rättvisande bild av koncernens och moderföretagets ställning och resultat.

Förvaltningsberättelsen för moderföretaget respektive koncernen ger en rättvisande översikt över utvecklingen av moderföretagets och koncernens verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderföretaget och de företag som ingår i koncernen står inför.

Växjö den 12 februari 2020

Lena Ek
ordförande

Paul Christensson
vice ordförande

Dan Andersson
arbetstagarrepresentant

Karin Andersson
ledamot

Hans Berggren
ledamot

Pål Börjesson
ledamot

Ylva op den Velde Hammargren
ledamot

Pontus Johansson
arbetstagarrepresentant

Ulf Johansson
ledamot

Lars Nilsson
arbetstagarrepresentant

Anders Roman
ledamot

Mats Sandgren
ledamot

Lars Idermark
verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den 12 februari 2020

Martin Johansson Madeleine Edberg
Auktoriserade revisorer

Carina Arvidsson Löw Dick Stagmo
Förtroendevalda revisorer

Revisionsberättelse

Till föreningsstämman i Södra Skogsägarna ekonomisk förening, org.nr 729500-3789

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

UTTALANDEN

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Södra Skogsägarna ekonomisk förening för år 2019 med undantag för hållbarhetsrapporten på sidorna 16-31 och 102-127. Föreningens årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 40-97 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderföreningens finansiella ställning per den 31 december 2019 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2019 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Våra uttalanden omfattar inte hållbarhetsrapporten på sidorna 16-31 och 102-127. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att föreningsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för föreningen och koncernen.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till moderföreningens och koncernens revisionsutskott i enlighet med revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

GRUND FÖR UTTALANDEN

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet De auktoriserade revisorernas ansvar respektive De förtroendevalda revisorernas ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderföreningen och koncernen enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits den granskade föreningen eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

VÅR REVISIONSANSATS

Revisionens inriktning och omfattning

Vi utformade vår revision genom att fastställa en väsentlighetsnivå och bedöma risken för väsentliga felaktigheter i de finansiella rapporterna. Vi beaktade särskilt de områden där verkställande direktören och styrelsen gjort subjektiva bedömningar, till exempel viktiga redovisningsmässiga uppskattningar som har gjorts med utgångspunkt från antaganden och prognoser om framtida händelser, vilka till sin natur är osäkra. Liksom vid alla revisioner har vi också beaktat risken för att styrelsen och verkställande direktören åsidosätter den interna kontrollen, och bland annat övervägt om det finns belägg för systematiska avvikelser som givit upphov till risk för väsentliga felaktigheter till följd av oegentligheter.

Vi anpassade vår revision för att utföra en ändamålsenlig granskning i syfte att kunna uttala oss om de finansiella rapporterna som helhet, med hänsyn tagen till koncernens struktur, redovisningsprocesser och kontroller samt den bransch i vilken koncernen verkar.

Väsentlighet

Revisionens omfattning och inriktning påverkades av vår bedömning av väsentlighet. En revision utformas för att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida de finansiella rapporterna innehåller några väsentliga felaktigheter. Felaktigheter kan uppstå till följd av oegentligheter eller fel. De betraktas som väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användarna fattar med grund i de finansiella rapporterna.

Baserat på professionellt omdöme fastställde vi vissa kvantitativa väsentlighetstal, däribland för den finansiella rapportering som helhet. Med hjälp av dessa och våra egna kvalitativa överväganden fastställde vi revisionens inriktning och våra granskningsåtgärders karaktär, tidpunkt och omfattning, samt bedömde vi effekten av enskilda och sammantagna felaktigheter på de finansiella rapporterna som helhet.

SÄRSKILT BETYDELSEFULLA OMRÅDEN

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

SÄRSKILT BETYDELSEFULLT OMRÅDE

Värdering och redovisning av immateriella, materiella samt biologiska anläggningstillgångar (se koncernens redovisningsprinciper i not 7 samt 14-16)

Immateriella, materiella samt biologiska anläggningstillgångar redovisas till 18.429 MSEK i rapport över finansiell ställning för koncernen och till 12.979 MSEK i moderföreningens balansräkning per 31 december 2019. Värderingen och redovisning av dessa tillgångar utgjorde ett särskilt betydelsefullt område i vår revision mot bakgrund av de redovisade beloppens materialitet i relation till koncernens och moderföreningens finansiella ställning samt av den komplexitet som investeringsprojekt inom branschen innebär.

Koncernens och moderföreningens investeringar i immateriella, materiella och biologiska anläggningstillgångar under räkenskapsåret uppgår till 1.260 MSEK respektive 934 MSEK. Koncernen har etablerade processer för investeringsbesluten. Flera av de genomförda investeringarna innehåller såväl flera delprojekt som en gränsdragning mellan vad som ska tillföras balansräkning respektive anses utgöra reparations- och underhållskostnader.

Värderingsperspektivet vad gäller de immateriella och materiella anläggningstillgångarna tar sikte på ett eventuellt nedskrivningsbehov. I de fall indikationer på nedskrivningsbehov föreligger prövas de bokförda värdena mot tillgångarnas beräknade återvinningsvärde. En nedskrivning redovisas när en tillgångs redovisade värde varaktigt överstiger återvinningsvärdet. Återvinningsvärdet fastställs genom en beräkning av nyttjandevärdet för respektive kassagenererande enhet och utgörs av nuvärdet av de framtida kassaflödena för enheten. Beräkningen av återvinningsvärdet innehåller flera antaganden och bedömningar bland annat avseende den diskonteringsfaktor som tillämpas samt avseende storleken på de framtida kassaflödena. Som framgår av not 14 i årsredovisningen genomförde föreningen under 2019 nedskrivningsprövningar avseende Södra Wood och Trivselhus. Nedskrivningsprövningarna visade att inget nedskrivningsbehov förelåg.

Vad gäller biologiska tillgångar tar värderingsperspektivet sikte på att fastställa ett beräknat marknadsvärde enligt gällande regelverk. Beräkningen av marknadsvärdet innehåller flera antaganden och bedömningar bland annat avseende den diskonteringsfaktor som tillämpas samt avseende storleken på de framtida kassaflödena.

Transaktioner med föreningens medlemmar (se not 23)

Koncernen och moderföreningen har under räkenskapsåret 2019 haft en mängd vanligt förekommande transaktioner med medlemmarna i form av inköp av virke och försäljning av skogsvårdstjänster. Vidare har moderföreningen en mängd transaktioner med medlemmarna rörande insatskapital, insatskonto samt utdelningar och efterlikvider. Transaktioner med föreningens medlemmar är väsentliga för verksamheten och det är av vikt att transaktioner sker enligt av styrelse och ledning fastställda riktlinjer samt enligt av årsstämman beslutade fördelningsgrunder.

Under 2019 har det genomförts ett systembyte avseende hanteringen av transaktioner med föreningens medlemmar.

HUR VÅR REVISION BEAKTADE DET SÄRSKILT BETYDELSEFULLA OMRÅDET

Vi har i vår revision utvärderat föreningens processer för styrning och kontroll av investeringar från styrelsebeslut till genomförande och idrifttagande. Vi har på stickprovsbasis kontrollerat fördelningen mellan vad som redovisas som tillgång och vad som kostnadsförs för att säkerställa en korrekt redovisning. Vi har vidare granskat att de upplysningar som lämnas i årsredovisningens noter speglar de principer som föreningen tillämpar för investeringsprojekt.

Vad gäller nedskrivningsprövningar har vi utvärderat föreningens beräkningsmodeller och rimligheten i gjorda antaganden. Vi har granskat processen för identifiering av kassagenererande enheter mot fastställda kriterier och jämfört detta med föreningens uppföljning av verksamheten för att verifiera att dessa stämmer överens. Vi har även bedömt huruvida lämnade upplysningar i årsredovisningen ger en rättvisande bild av föreningens arbete med nedskrivningsprövningar.

Vad gäller värderingen av biologiska tillgångar har vi utvärderat föreningens beräkningsmodeller och rimligheten i gjorda antaganden.

Vi har i revisionen utvärderat system och processer för hanteringen av transaktioner med föreningens medlemmar. Vidare har vi genomfört en avstämning av utdelningar och efterlikvider till medlemmarna med avseende på fördelning mellan medlemmarna utifrån tillämpade fördelningsgrunder samt årsstämman beslut. Vi har vidare granskat regelverken för inköp av virke från medlemmarna och försäljning av skogsvårdstjänster till medlemmarna samt hur dessa tillämpas i verksamheten.

Vi har i samband med föreningens systembyte säkerställt att det skett på ett sätt som garanterar att samtliga medlemmars ekonomiska ställning gentemot föreningen är oförändrad efter systembytet.

ANNAN INFORMATION ÄN ÅRSREDOVISNINGEN OCH KONCERNREDOVISNINGEN

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen vilken återfinns på sidorna 1-39 samt 102-145. Den andra informationen innefattar inte årsredovisningen, utöver hållbarhetsrapporten, och vår revisionsberättelse avseende denna. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

STYRELSENS OCH VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS ANSVAR

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och, vad gäller koncernredovisningen, enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), så som de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av föreningens och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka föreningens finansiella rapportering.

DE AUKTORISERADE REVISORERNAS ANSVAR

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar vi oss en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Vi måste också förse styrelsen med ett uttalande om att vi har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och ta upp alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka vårt oberoende, samt i tillämpliga fall tillhörande motåtgärder.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer vi vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan.

DE FÖRTROENDEVALDA REVISORERNAS ANSVAR

Vi har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen och koncernredovisningen ger en rättvisande bild av moderföreningens och koncernens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

UTTALANDEN

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Södra Skogsägarna ekonomisk förening för år 2019 samt av förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att föreningsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

GRUND FÖR UTTALANDEN

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorernas ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderföreningen och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

STYRELSENS OCH VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS ANSVAR

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som föreningens och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderföreningens och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för föreningens organisation och förvaltningen av föreningens angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma föreningens och koncernens ekonomiska situation, och att tillse att föreningens organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och föreningens ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att föreningens bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

REVISORERNAS ANSVAR

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- öretagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen
- på något annat sätt handlat i strid med Lagen om ekonomiska föreningar, årsredovisningslagen eller föreningens stadgar.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med Lagen om ekonomiska föreningar.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen, eller att ett förslag till dispositioner av föreningens vinst eller förlust inte är förenligt med Lagen om ekonomiska föreningar.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med Lagen om ekonomiska föreningar.

Martin Johansson och Madeleine Edberg c/0 PwC 113 97 Stockholm, utsågs till Södra Skogsägarna ekonomisk förenings revisorer av föreningsstämman den 23 maj 2019 och har varit föreningens revisorer sedan 18 maj 2017. Dick Stagmo, utsågs till Södra Skogsägarna ekonomisk förenings revisor av föreningsstämman den 23 maj 2019 och har varit föreningens revisorer sedan 17 maj 2016. Carina Arvidsson Löw utsågs till Södra Skogsägarna ekonomisk förenings revisor av föreningsstämman den 23 maj 2019 och har varit föreningens revisor sedan 23 maj 2019.

Växjö den 12 februari 2020

Martin Johansson
Auktoriserad revisor

Carina Arvidsson Löw
Förtroendevald revisor

Madeleine Edberg
Auktoriserad revisor

Dick Stagmo
Förtroendevald revisor

Om Södras hållbarhetsredovisning

Denna hållbarhetsredovisning har upprättats i enlighet med Global Reporting Initiative (GRI) Standards på Core-nivå. Hållbarhetsredovisningen har översiktligt granskats av revisorer på uppdrag av styrelsen för Södra Skogsägarna ekonomisk förening.

Södras hållbarhetsredovisning ingår i koncernens årliga års- och hållbarhetsredovisning. Södras verksamhetsår är lika med kalenderår. Den senaste års- och hållbarhetsredovisningen publicerades i mars 2019 för verksamhetsåret 2018.

HÅLLBARHETSREDOVISNINGENS OMFATTNING OCH INNEHÅLL

Hållbarhetsredovisningen omfattar hela Södra Skogsägarna ekonomisk förening med dotterföretag (se Not 32 för sammanställning över ingående koncernföretag), dock inte intresseföretag (se Not 8). Upplýsningar om personal och anti-korruption redovisas för moderföretaget och dess dotterföretag med anställda. Upplýsningar om övriga väsentliga hållbarhetsfrågor lämnas för verksamheter med produktion, inklusive huvudkontor, Södra Vind AB samt persontransporter. Påverkan från övrig verksamhet har bedömts vara noll eller försumbar. Leverantörsgrensningen omfattar Södras leverantörer, ej underleverantörer (leverantörers leverantörer). De lettiska företagen Sodra Latvia SIA, inklusive dess fyra helägda dotterföretag, och SIA Ruda förvärvades under 2018 och ingår i hållbarhetsredovisningen från och med 2019 samt i jämförelsesiffror för 2018 avseende upplýsningar om medarbetare. Södra förvärvade under 2019 resterande 50 procent av Södra Timber A/S och Södra Wood Project AB. Dessa koncernföretag ingår i hållbarhetsredovisningen för upplýsningar om medarbetare och kommer inkluderas i övriga hållbarhetsredovisningen för 2020. Enheter som har avyttrats eller lagts ner under året ingår fram till datum för avyttring eller nedläggning. Antal anställda räknas per 2019-12-31. För beräkningsprinciper se sidan 109.

VÄSENTLIGA HÅLLBARHETSFRÅGOR

Information	Redovisning*	Fokusering*
<ul style="list-style-type: none"> • Arbetsvillkor • Lokalsamverkan • Personlig och professionell utveckling • Samhällspåverkan och opinion • Utveckling av befintliga produkter och tjänster • Vattenanvändning 	<ul style="list-style-type: none"> • Anti-korruption • Certifierade produkter • Effektiva processer • Icke-diskriminering, trakasserier och likabehandling • Klimatomställning–biobaserad/cirkulär ekonomi • Minimera avfall • Skogscertifiering • Utsläpp till vatten och förorening av mark 	<ul style="list-style-type: none"> • Ansvarsfull avverknig • Attraktiv arbetsgivare • Energianvändning • Fossilfri produktion • Grön elproduktion • Hållbar avverkningsnivå • Hälsa och säkerhet • Leverantörsled • Minskade koldioxidutsläpp från transporter • Mångfald och inkludering • Naturvård • Nya produkter och tjänster • Skogstillväxt • Utsläpp till luft
MEDEL	Väsentlighet	HÖG

* Väsentliga hållbarhetsfrågor enligt GRI Standards

Förändringar jämfört med tidigare redovisningar

- Tidigare definierades bättre hållbarhetsprestanda för nya produkter som att en eller flera hållbarhetsaspekter ska vara bättre jämfört med dagens alternativ utan att någon annan aspekt påverkas negativt. Från 2019 definieras bättre hållbarhetsprestanda som att den totala hållbarhetsprestandan ska vara bättre än för dagens motsvarande alternativ och bedömningen ska göras utifrån ett värdekedjeperspektiv, det vill säga inte enbart utifrån den direkta påverkan från Södras egen verksamhet utan även utifrån indirekt påverkan på leverantörer, skogsägare, kunder och samhälle.
- Tidigare redovisade ett av Södras massabruk elproduktion och elanvändning exklusive användning för elproduktionen. För 2019 redovisar samtliga massabruk elproduktion och elanvändning inklusive användning för elproduktionen. Jämförelsetal för tidigare år är inte omräknade.
- Begreppen mångfald och inkludering respektive jämställdhet och inkludering har tidigare använts parallellt. Från 2019 används enbart mångfald och inkludering.
- Beräkningen av andel utvärderade leverantörer har förändrats för att från 2019 omfatta utvärderingar genomförda de senaste tre åren istället för det senaste året. Vid riskbedömningen kategoriseras leverantörerna efter låg, mellan eller hög risk. Leverantörer med hög risk ska följas upp.

Korrigeringar jämfört med tidigare redovisningar

Korrigeringar har gjorts för uppgifter för tidigare år. Anledningarna till korrigeringarna är bland annat fel i rapporterade uppgifter samt fel i beräkningar. Samtliga korrigeringar är mindre och påverkar inte väsentligen Södras hållbarhetsredovisning.

- Andelen av Södras medarbetare som genomfört utbildning i Södras arbete mot diskriminering och kränkningar samt Södras uppförandekod har korrigerats för 2018.
- Kemikalieanvändningen har korrigerats för 2018.
- Bränsleanvändningen har korrigerats för 2017.
- Utsläpp till luft av fossil koldioxid har korrigerats för 2017.
- Utsläpp till luft av kväveoxider har korrigerats för 2017.
- Andel certifierade produkter har korrigerats för 2018.
- Resultat för utvärdering av leverantörer har tagits bort för 2017 och 2018 på grund av förändrad redovisningsprincip.

HÄNDELSER EFTER RAPPORTPERIODENS UTGÅNG

Inga väsentliga händelser har inträffat efter rapportperiodens utgång.

VÄSENTLIGA HÅLLBARHETSFRÅGOR

Södras första väsentlighetsanalys genomfördes 2015. Syftet var att identifiera Södras mest väsentliga hållbarhetsfrågor, samt att lägga grunden för Södras hållbarhetsstrategi och hållbarhetsredovisning. Under 2018 uppdaterades väsentlighetsanalysen i syfte att säkerställa att hållbarhetsstrategin var ändamålsenlig och att fastställa väsentliga hållbarhetsfrågor till hållbarhetsredovisningen. Ingen ny väsentlighetsanalys genomfördes under 2019.

Väsentlighetsanalysen uppdateras med jämna intervall och vid behov, till exempel vid relevanta förändringar i verksamheten, omvärlden eller intressenternas fokus och förväntningar. Viktiga delar i väsentlighetsanalysen är dialog med koncernens prioriterade intressenter och omvärldsanalys. De väsentliga hållbarhetsfrågorna bestäms i en sammantagen bedömning av externa och interna dialoger. Södras påverkan på omvärlden är ett viktigt bedömningskriterium. Validering av och avgränsningar för de väsentliga frågorna beslutas av interna experter. För 2019 kvarstår

samtliga väsentliga hållbarhetsfrågor från hållbarhetsredovisningen för 2018.

Samtliga hållbarhetsfrågor är väsentliga inom Södra. Avgränsningen inom Södra framgår av avsnittet Hållbarhetsredovisningens omfattning och innehåll på sidan 102. Avgränsningen utanför Södra framgår av GRI-index på sidorna 122–124.

Redovisning

Södras väsentliga hållbarhetsfrågor redovisas i GRI-index på sidorna 122–124. De hållbarhetsfrågor som Södra fokuserar på omfattas även av koncernövergripande hållbarhetsmål som redovisas på sidorna 18–19. Södras hållbarhetsredovisning innehåller även information om andra hållbarhetsfrågor som är viktiga för verksamheten, se illustrationen på sidan 102. Kopplingen mellan Södras väsentliga hållbarhetsfrågor och Södras strategiska inriktningar för hållbarhet och valda GRI-standarder framgår av tabellen längre ned på sidan. GRI:s principer för innehåll (inkludering av intressenter, hållbarhetssammanhang, väsentlighet och fullständighet) har varit vägledande för hållbarhetsredovisningens omfattning och innehåll.

SAMVERKAN FÖR HÅLLBAR UTVECKLING

Södra bidrar till en hållbar samhällsutveckling. Detta sker bland annat genom representation i organisationer som hanterar forsknings- och utvecklingsfrågor inom Europas framväxande bioekonomi. Några exempel inom skogs-, miljö- och energiområdena är LRF Skogsägarna, Skogforsk, Svenskt Trä, Skogsindustriernas kommittéarbeten, Stiftelsen Skogsindustriernas Vatten- och Luftvårdsforskning (SSVL), Kungliga Skogs- och Lantbruksakademiens (KSLA) kommitté för klimat och markanvändning mot 2030, Energiforsk, Biobased Industries Consortium, Centrum för byggande och boende med trä (CBBT), Svenska Institutet för Stan-

Väsentliga hållbarhetsfrågor	Strategiska inriktningar för hållbarhet	GRI Standard
Ansvarsfull avverkning	Hållbart skogsbruk	GRI 304: Biologisk mångfald
Anti-korruption	Ansvarsfulla affärer	GRI 205: Anti-korruption
Attraktiv arbetsgivare	Ansvarstagande arbetsgivare och engagerade medarbetare	Egen: Attraktiv arbetsgivare
Certifierade produkter	Ansvarsfulla affärer	GRI 417: Marknadsföring och produktmärkning
Effektiva processer	Klimatpositiv verksamhet Hållbar innovation Effektivt resursnyttjande	GRI 301: Material GRI 302: Energi GRI 305: Utsläpp GRI 306: Utsläpp till vatten och avfall
Engerjanvändning	Klimatpositiv verksamhet Hållbar innovation Effektivt resursnyttjande	GRI 302: Energi
Fossilfri produktion	Klimatpositiv verksamhet Effektivt resursnyttjande	GRI 305: Utsläpp
Grön elproduktion	Klimatpositiv verksamhet Hållbar innovation Effektivt resursnyttjande	GRI 302: Energi
Hållbar avverkningsnivå	Hållbart skogsbruk	Egen: Hållbar avverkningsnivå
Hälsa och säkerhet	Ansvarstagande arbetsgivare och engagerade medarbetare	GRI 403: Hälsa och säkerhet
Icke-diskriminering, trakasserier och likabehandling	Ansvarstagande arbetsgivare och engagerade medarbetare	GRI 406: Icke-diskriminering
Klimatomställning – biobaserad/cirkulär ekonomi	Klimatpositiv verksamhet	GRI 201: Ekonomiskt resultat
Leverantörsled	Ansvarsfulla affärer	GRI 308: Bedömning av miljöpåverkan hos leverantörer GRI 414: Bedömning av social påverkan hos leverantörer
Minimera avfall	Effektivt resursnyttjande	GRI 306: Utsläpp till vatten och avfall
Minskade koldioxidutsläpp från transporter	Klimatpositiv verksamhet Effektivt resursnyttjande	GRI 305: Utsläpp
Mångfald och inkludering	Ansvarstagande arbetsgivare och engagerade medarbetare	GRI 405: Mångfald och jämställdhet
Naturvård	Hållbart skogsbruk	GRI 304: Biologisk mångfald
Nya produkter och tjänster	Hållbar innovation	Egen: Nya produkter och tjänster
Skogscertifiering	Hållbart skogsbruk	GRI 417: Marknadsföring och produktmärkning
Skogstillväxt	Klimatpositiv verksamhet	Egen: Skogstillväxt
Utsläpp till luft	Klimatpositiv verksamhet Effektivt resursnyttjande	GRI 305: Utsläpp
Utsläpp till vatten och förorening av mark	Effektivt resursnyttjande	GRI 306: Utsläpp till vatten och avfall

darder, delegationen för cirkulär ekonomi, Fossilfritt Sverige, Västsvenska Kemi- och Materialklustret, 2030-sekretariatet (Nationella sekretariatet för uppföljning av arbetet med fossiloberoende fordonsflotta 2030), den Europeiska plattformen Forest Technology Platform (FTP) samt Responsible Shipping Initiative (RSI) (ett samarbete mellan köpare av bulktransporter på Östersjön och Nordsjön för att säkerställa att fartyg uppfyller de krav som ställs).

Södra och IKEA of Sweden gör tillsammans med Linnéuniversitetet en gemensam långsiktig och strategisk satsning på forskning och utbildning inom det skogliga och skogsindustriella området. Under året inleddes även ett samarbete med Lunds Universitet, Centrum för miljö- och klimatforskning (CEC).

Tillsammans med universitet, näringsliv, myndigheter och intresseorganisationer deltog Södra under året i Skogsstyrelsens samverkansprocesser om nyckelbiotoper och skogsproduktion. Södra deltog även i utvecklingen av målbilder för naturhänsyn och i projektet ”Mera tall” inom Skogsstyrelsen.

Södra deltog i Energimyndighetens expertgrupp för att ta fram en sektorsstrategi för omställning till fossilfria och energieffektiva godstransporter samt i Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademiens projekt ”Vägval för klimatet”.

Inom Energiforsk deltog Södra i två projekt: ”Förbättrad avsättning”, vars syfte är att öka utbytet av tallsåpa från massabrukens svartlut, och ”Effektivare mesaugnar”, vars syfte är att öka energieffektiviteten i mesaugnar genom minskad damning.

DIALOG MED INTRESSETER

Södras intressenter bidrar till koncernens utveckling. Kurser, medlemmöten och andra sammankomster inom skogsbruksområdena gör Södra till en mötesplats i många lokalsamhällen. Här förs frågor vidare av och till Södras förtroendevalda genom dialog och samverkan. I en rad olika forum fångas angelägna frågor upp. Möj-

ligheter skapas för att vårda relationer till intressenter såsom kunder, leverantörer, organisationer, myndigheter, beslutsfattare och närboende. Den kontinuerliga dialogen med intressenterna sker i olika former och med olika frekvens under året, se tabell nedan.

Södras prioriterade intressenter identifierades genom en strukturerad kartläggning och prioritering och utgörs av kunder, ägare/medlemmar, medarbetare, affärs- och samarbetspartners samt ett antal intressenter i samhället.

SÖDRAS PRIORITERADE INTRESSETER

Intressentgrupp	Viktiga frågor	Aktiviteter, dialog och kontakt 2019
Kunder	Produktprestanda (kvalitet, säkerhet, pris, utveckling) Spårbarhet Affäretik Lönsamhet Hållbart skogsbruk Miljöpåverkan Arbetsförhållanden och mänskliga rättigheter	Års- och hållbarhetsredovisning Kundkontakter (möten, undersökningar) Forsknings- och utvecklingsprojekt Uppförande- och leverantörskod Verksamhetsledningssystem Certifieringar (FSC®, PEFC™)
Ägare/medlemmar	Lönsamhet och vinstdelning Samhällspåverkan och opinion Avsättning för virkesråvara Skoglig service och utveckling av produkter och tjänster Affäretik Hållbart skogsbruk Miljöpåverkan Arbetsförhållanden och mänskliga rättigheter	Års- och hållbarhetsredovisning Medlemskontakter (föreningsstämma, förvaltningsrådsmöten, medlemmöten, service) Näringspolitiska aktiviteter Forskning och utveckling Tjänsteerbjudanden (skoglig service, skogscertifiering) Verksamhetsledningssystem
Medarbetare	Arbetsförhållanden och mänskliga rättigheter Hållbart skogsbruk Miljöpåverkan Affäretik	Utbildning i Södras uppförandekod och leverantörskod Utvecklingsamtal Utbildningar Medarbetarundersökningar Facklig samverkan Verksamhetsledningssystem Händelserapporteringsystem
Affärs- och samarbetspartners	Hållbarhetskrav i leverantörskod Avtalsvillkor Lönsamhet Bedömning och uppföljning Hållbart skogsbruk Miljöpåverkan Arbetsförhållanden och mänskliga rättigheter	Facklig samverkan Verksamhetsledningssystem Händelserapporteringsystem Uppförande- och leverantörskod Bedömning och uppföljning utifrån leverantörskod Skoglig entreprenörs-certifiering
Övriga samhället (kapitalmarknad, närboende, politiska beslutsfattare och tjänstemän, samhällsorgan, intresseorganisationer, bolag)	Hållbart företagande (ekonomiskt, miljömässigt och socialt ansvarstagande) Samhällsengagemang Transparens Branschspecifika frågor	Policyer, mål, verksamhetsledningssystem, riskhantering Samverkan och dialog Arbetsgivare Forskning och utveckling

Egna väsentliga hållbarhetsfrågor

Samtliga väsentliga hållbarhetsfrågor motsvaras inte av en GRI Standard. Södra har då valt att redovisa ett antal egna väsentliga hållbarhetsfrågor med tillhörande upplysningar. I några fall har GRI Standards kompletterats med egna upplysningar.

GRI 304 BIOLOGISK MÅNGFALD, HÄNSYN VID FÖRYNGRINGSÄVVERKNING

Vid föryngringsäverkningsåtgärder lämnas olika typer av miljöhänsyn. Några exempel är hänsyn till särskilda biotoper och kulturmiljöer, kantzoner till vatten samt begränsad mark- och vattenpåverkan. Upplysningen innebär redovisning av andelen godkända objekt gällande hänsyn vid föryngringsäverkningsåtgärder i Södras Gröna bokslut, en granskning utförd av Södras skogsrevisorer.

GRI 304 BIOLOGISK MÅNGFALD, NATURVÅRDANDE SKÖTSELÅTGÄRDER

Naturvårdande skötselåtgärder behövs för att bevara eller utveckla en del skogliga miljöer med höga naturvärden. Åtgärderna är viktiga för att bevara och gynna den biologiska mångfalden i landskapet. Upplysningen innebär redovisning av areal utförda naturvårdande skötselåtgärder.

GRI 406 ICKE-DISKRIMINERING, UTBILDNING I POLICYER AVSEENDE ICKE-DISKRIMINERING

Södra ska vara en välkomnande arbetsplats, där alla bidrar till hälsa, trivsel och välmående. Det innebär att visa varandra respekt oavsett ålder, kön, etnicitet, trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Varje medarbetare har ansvar för att upprätthålla nolltolerans mot kränkande särbehandling. Upplysningen innebär redovisning av andelen av Södras medarbetare som genomfört utbildning i Södras arbete mot diskriminering och kränkande särbehandling.

GRI 417 MARKNADSFÖRING OCH PRODUKTMÄRKNING, SKOGSCERTIFIERING OCH CERTIFIERADE PRODUKTER

Skogscertifiering är ett viktigt verktyg för ett ansvarsfullt brukande av medlemmarnas skogar. Södra erbjuder produkter av certifierad skogsråvara. Certifieringarna innebär att virkesråvaran kommer från ansvarsfullt skogsbruk och har kontrollerat ursprung. Upplysningen innebär redovisning av andelen av Södras medlemsareal som har skogscertifiering och andelen certifierade produkter.

SKOGSTILLVÄXT, ÅRLIG SKOGSTILLVÄXT PÅ SÖDRAS MEDLEMSFASTIGHETER

Växande skog binder koldioxid genom fotosyntesen och bidrar till att motverka klimatförändringarna. Upplysningen innebär redovisning av skogstillväxten i Södras medlemmars skogar.

HÅLLBAR ÄVVERKNINGSNIVÅ, ÄVVERKNINGSNIVÅ PÅ SÖDRAS MEDLEMMARS MARKER

Skogen är en resurs som ska användas men inte överutnyttjas. Ävverkningsåtgärden ska vara inom den hållbara ävverkningsnivån. Upplysningen innebär redovisning av ävverkningsnivån i Södras medlemmars skogar.

NYA PRODUKTER OCH TJÄNSTER, NYA HÅLLBARA PRODUKTER

Förnybar skogsråvara kan ersätta fossila material i många sammanhang. Efterfrågan på hållbara produkter ökar, bland annat i takt med att kunder och konsumenter blir allt mer medvetna om hur deras beteende påverkar miljön och klimatet. Upplysningen innebär redovisning av antalet nya, kommersialiserade produkter med bättre hållbarhetsprestanda än dagens alternativ. Att hållbarhetsprestandan ska vara bättre än dagens alternativ innebär att den totala hållbarhetsprestandan ska vara bättre än för dagens motsvarande alternativ och bedömningen ska göras utifrån ett värdekedjeperspektiv, det vill säga inte enbart utifrån den direkta påverkan från Södras egen verksamhet utan även utifrån indirekt påverkan på leverantörer, skogsägare, kunder och samhälle.

ATTRAKTIV ARBETSGIVARE, MEDARBETARE SOM REKOMMENDERAR SÖDRA

Södra arbetar strategiskt och systematiskt med att attrahera, utveckla och behålla rätt kompetens. Södra vill, som ett framtidens skogsföretag, förbli en attraktiv arbetsgivare. Upplysningen innebär redovisning av hur stor andel av Södras medarbetare som rekommenderar Södra som arbetsgivare.

Styrning och organisation för hållbarhet

RAMVERK FÖR HÅLLBARHET

Hållbarhet är en del av Södras koncernstrategi, mål, nyckeltal och uppföljning. Hållbarhetspolicyn styr och vägleder hållbarhetsarbetet inom strategiskt viktiga inriktningar för ett hållbart Södra. De 15 koncerngemensamma hållbarhetsmålen är integrerade i Södras verksamhet. Södras uppförandekod och leverantörskod är viktiga delar av Södras ramverk för hållbarhet. Båda bygger på Södras värdegrund ”Värdeskapande relationer, långsiktigt agerande”.

Södras ramverk för hållbarhet är inspirerat av flera principer och normer; FN:s Global Compact, Sveriges nationella miljömål, regeringens handlingsplan för företagande och mänskliga rättigheter, FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, ILO:s kärnkonventioner samt OECD:s riktlinjer för multinationella företag. Södras hållbarhetsmål är även i linje med FN:s globala mål för hållbar utveckling. Läs mer på sidan 17.

ORGANISATION FÖR HÅLLBARHET

Södras stab för kommunikation och hållbarhet leds av kommunikations- och hållbarhetsdirektören som ingår i koncernledningen. I staben ingår en hållbarhetsavdelning, som består av enhetschef hållbarhet och fyra medarbetare. Avdelningen samordnar koncernens hållbarhetsarbete samt driver och stödjer utvecklingsfrågor. Hållbarhetsavdelningen ansvarar även för hållbarhetspolicyn och uppföljning av hållbarhetsmålen. Det direkta ansvaret för hållbarhetsfrågor är i linjeorganisationen delegerat från vd till respektive affärsområdeschef. Södras hållbarhetsmål följs upp av koncernledningen två gånger per år. Vid uppföljning tas beslut om ytterligare åtgärder. Södras föreningsstyrelse förnyar hållbarhetspolicyn, uppförandekoden och leverantörskoden en gång per år.

Södras affärsetiska råd står för utveckling och implementering av koncernens affärsetiska policyer och riktlinjer. Rådet instiftades 2015 och består av HR-direktör (ordförande), chefsjurist, kommunikations- och hållbarhetsdirektör, enhetschef hållbarhet, ekonomi- och finansdirektör samt ledningsrepresentanter för affärsområdena Södra Skog, Södra Wood och Södra Cell. Rådet sammanträder en gång per år.

Ytterligare grupperingar deltar i samordningen av hållbarhetsarbetet inom Södra. Inom Södra Cell finns en energikommitté och en kemikaliekommitté.

STYRNING

Klimatpositiv verksamhet

Södras färdplan mot fossilfri produktion och fossilfria transporter innehåller aktiviteter som förväntas ge positiva resultat både på kort och lång sikt, till exempel genom substitution till fossilfria alternativ, fortsatta effektiviseringar, samt forskning och utveckling. Arbetet samordnas i Programmet ”Ett Fossilfritt Södra”. Södra fokuserar insatserna på de direkta utsläppen av fossil koldioxid. För att minska de indirekta utsläppen arbetar Södra med

näringspolitisk påverkan och externa samarbeten. Omställningen till fossilfria transporter är en omfattande process som kräver långsiktiga, externa samarbeten. Under 2019 avsattes 20 MSEK för att täcka merkostnader som uppstår vid utvecklingen av hållbara transportlösningar.

I Södras färdplan för ökad skogstillväxt identifieras fyra områden som är viktiga för att målet ska kunna uppfyllas: effektiv skogsskötsel, gödning/näringsåterföring, skogsträdsförädling och skademinskning. Fortsatta satsningar på forskning och utveckling krävs också.

Hållbart skogsbruk

Södras medlemmar har ett stort engagemang för ansvarsfullt brukande av skogen. Inom hållbart skogsbruk bidrar Södra med en rad rådgivnings- och servicetjänster kring skogsgårdens skötsel och förvaltning. Skogscertifiering är ett viktigt verktyg för ett ansvarsfullt brukande av skogen och skogsägarna kan ansluta sig till Södras gruppcertifikat. Bland Södras erbjudanden finns också Södraskolan vars syfte är att öka kunskapen om hållbart skogsbruk och inspirera till aktivt brukande av skogen för ökad tillväxt och lönsamhet samtidigt som skogens samlade värden beaktas och värnas. Riktlinjer för avvägningen mellan produktion, ekonomi och natur- kultur- och social hänsyn i skogsbruket sammanfattas i ”Miljöhänsyn Södra Skog - strategisk inriktning”.

De flesta medlemmar använder Södras gröna skogsbruksplan i sitt skogsbruk. Planen anger långsiktiga skötselåtgärder för varje skogsbestånd. Målen är indelade i fyra klasser med detaljerade beskrivningar för varje avdelning. De gröna skogsbruksplanerna bidrar till att skogslandskapet balanserar värdefull virkesproduktion och bevarande eller nyskapande av biologisk mångfald. I planerna ingår även hänsyn till kulturarv och skogens sociala värden. De gröna skogsbruksplanerna innefattar även blå målklasser där vattendrag värderas och ambitionen för hänsyn till vattenmiljö anges.

Entreprenörer som utför skogliga åtgärder för Södras räkning ska vara PEFC™-certifierade. Entreprenörernas medarbetare ska ha kompetens om den hänsyn som ska lämnas i skogsbruket till natur- och kulturarv. För skogliga arbeten i vattenmiljöer, till exempel dikesrensning, krävs kompetens om hantering av vattenmiljöer i skogen.

Södra utbildar kontinuerligt sin fältorganisation och entreprenörer, bland annat om de branschgemensamma målbilderna för god miljöhänsyn vid skogliga åtgärder. I ett Grönt bokslut revideras och betygsätts årligen utförda förnygringsavverkningar, gallringar, naturvårdande skötselåtgärder och förnygringsåtgärder gällande lämnad hänsyn. Fältarbetet utförs av Södras skogsrevisorer.

Ansvarsfullt och hållbart skogsbruk bygger på viktiga grundläggande principer för virkeshantering och virkesfångst. Södra kontrollerar vedens ursprung och avstår leveranser från illegala avverkningar, naturskogar som avverkats för att området ska

användas för plantager eller icke skoglig markanvändning, skogsområden där hävdvunna eller medborgerliga rättigheter kränks, skogar där höga bevarandevärden hotas och från genetiskt modifierade träd.

Hållbar innovation

Bedömning av hållbarhetsprestanda för nya produkter och tjänster ingår i innovationsprocessens olika steg. Positiv och negativ påverkan för ett antal hållbarhetsaspekter identifieras och kvantifieras. Både direkt påverkan från Södras egen verksamhet och indirekt påverkan i värdekedjan bedöms. Om negativ påverkan förekommer i någon del av värdekedjan ska, om möjligt, åtgärder vidtas för att minska denna negativa påverkan.

Effektivt resursnyttjande

Södras arbete med miljö- och energifrågor utgår från hållbarhetspolicy, som tillsammans med mål och riktlinjer styr koncernens insatser på området. Miljö och energi hanteras inom ramen för verksamhetsledningssystemen för respektive affärsområde. De flesta av koncernens miljöledningssystem är certifierade enligt ISO 14001. Massabrukens energiledningssystem är certifierade enligt ISO 50001. Interna och externa revisioner av ledningssystemen utförs årligen. Varje affärsområde arbetar med mål inom valda områden.

Reglerad verksamhet

Miljötillstånd styr en stor del av den industriella verksamheten, bland annat avseende utsläpp till luft och vatten och verksamhetsledningssystemen är ett medel för att innehålla tillstånden. Samtliga industrier med råvattenuttag är underställda vattendomar som reglerar uttaget och säkerställer att verksamheten inte medför negativa effekter. Södras verksamhet styrs av många lagar och regler, särskilt viktiga är skogsvårdslagen, miljöbalken och kemikalielagstiftning. Läs mer om reglerad verksamhet på sidan 50.

Styrmedel för minskade utsläpp av växthusgaser och ökad produktion av förnybar el

- Södra Cell deltar i EU:s handel med utsläppsrätter för koldioxid. Syftet med handelssystemet är att på ett kostnadseffektivt sätt minska Europas växthusgasutsläpp. Södra säljer överskottet av utsläppsrätterna.
- Södra Cell tilldelas elcertifikat för en del av elproduktionen. Elcertifikatssystemet är ett stödsystem som syftar till att öka produktionen av förnybar el. Södra Medlemsel erbjuder medlemmar, medarbetare och samarbetspartners att köpa grön el från massabruken och de egna vindkraftverken.
- Ursprungsgarantier är ett elektroniskt certifikat som beskriver elens ursprung. Elproducenter får certifikat av staten för varje producerad megawattimme el. Certifikaten kan sedan handlas på en öppen marknad. Gröna ursprungsgarantier som täcker elförbrukningen för Södrakoncernen och för kunder till Södra Medlemsel används av Södra och tas bort från marknaden.

Ansvarstagande arbetsgivare och engagerade medarbetare

Södras HR-strategi baseras på fyra fokusområden: värdegrund, hälsa och arbetsmiljö, strategisk kompetensförsörjning och prestationsstyrning. För samtliga områden finns tydliga mål, nyckeltal och processer. Södras policyer och riktlinjer inom socialt ansvar omfattar bland annat arbetsmiljö, mångfald och inkludering samt kränkande särbehandling. Policyer gäller både för ledningsgrupper, chefer och medarbetare. HR-arbetet bedrivs både centralt och verksamhetsnära för lokal förankring och genomförande. Medarbetarundersökningar genomförs vartannat år.

Hälsa och säkerhet

Hälsa och säkerhet är en prioriterad fråga i Södra. Södras styrelse antog under 2017 ett program för att reducera antalet arbetsskador och sjukfrånvaron. Fokus ligger på förebyggande åtgärder såsom riskanalyser, riskobservationer och beteendebaserat säkerhetsarbete. Utbildningsinsatser inom området genomförs regelbundet.

Södras medarbetare erbjuds friskvårdsaktiviteter, företagshälsovård och sjukvårdsförsäkring. Sjukvårdsförsäkringen ger snabb tillgång till specialistvård. Den kan även tecknas av medarbetares familjer och Södras medlemmar. Medarbetare i Sverige erbjuds liv-, olycksfalls- och barnförsäkringar.

Arbetsmiljörådet är ett forum där arbetsgivare och fackliga parter belyser arbetsmiljöfrågor av långsiktig och övergripande karaktär i syfte att utveckla och stimulera arbetsmiljöarbetet. Viktiga inslag är erfarenhetsutbyte och spridning av goda exempel. I rådet ingår HR-direktör, HR-specialist, processutvecklare inom hälsa och arbetsmiljö, företagshälsovård, arbetsmiljöingenjörer, huvudskyddsombud samt fackliga parter. Massabrukens arbetsmiljöarbete bedrivs inom verksamhetsledningssystemet med certifiering enligt ISO 45001.

Mångfald och inkludering

Det finns en uttalad ambition att öka mångfalden i Södra genom att rekrytera och behålla medarbetare med olika bakgrund, erfarenheter och perspektiv. Södra har stärkt rekryteringsprocessen med ökat fokus på det underrepresenterade könet. Även inom medlemsorganisationen finns ett fokus på mångfald och inkludering. Bland målen i Södras handlingsplan för ökad mångfald och jämställdhet i Södras medlemsorganisation anges att minst 40 procent av Södras förtroendevalda ska vara kvinnor senast 2025.

Ansvarsfulla affärer

Uppförandekod och leverantörskod

Uppförandekoden specificerar de rättigheter och det ansvar som åligger Södras medarbetare bland annat avseende affärsprinciper, hälsa och säkerhet, arbetsvillkor, respekt för mänskliga rättigheter, miljö och hållbart skogsbruk. Ur ett affäretiskt perspektiv regleras bland annat gåvor, förmåner, ersättningar och representation, intressekonflikter samt konkurrensrätt.

Leverantörskoden innehåller de skyldigheter och det ansvar som åligger Södras leverantörer bland annat avseende affärsprinciper, arbetsvillkor, respekt för mänskliga rättigheter, miljö och kvalitet. Södras leverantörer riskbedöms utifrån utvalda hållbarhetskriterier: geografisk risk, leverantörskedjans komplexitet samt bedömd förmåga hos leverantören att efterleva Södras leverantörskod utifrån mänskliga rättigheter och arbetsvillkor, hänsyn till miljön samt mutor eller annan korruption. Prioriterade leverantörer är sådana där risken för avvikelser bedöms vara högre.

Södras policyer och riktlinjer gäller även andra representanter för Södra, däribland styrelseledamöter och förtroendevalda. Södras concernspråk är svenska men styrande dokument översätts även till engelska.

Varje medarbetare genomför en obligatorisk webbutbildning för att öka förståelsen för uppförandekoden. Vid utgången av 2019 hade 80 procent (78) av Södras medarbetare och 75 procent (82) av Södras koncernledning fullföljt webbutbildningen. Koncernledning, ledningsgrupper och nyckelgrupper deltar i en fördjupad utbildning. Även styrelsen utbildas i uppförandekoden. Utbildning i leverantörskoden sker kontinuerligt för inköpsansvariga.

Uppföljning och visselblåsarfunktion

Förmodade avvikelser från uppförandekoden ska i första hand rapporteras till närmaste chef, annan person i ledande ställning, Södras HR-avdelning eller till facklig representant. För rapportering av allvarliga missförhållanden finns en intern visselblåsarfunktion för Södras medarbetare och andra personer som representerar

Södra. Två utsedda visselblåsarombud i koncernen tar emot eventuella anmälningar. Ett externt visselblåsarombud har anlåtats som alternativ mottagare av anmälningar. Anmälningar till visselblåsarombuden utreds och eventuella åtgärder vidtas vid relevant funktion eller nivå inom Södra.

STYRNING INOM SÖDRAS STRATEGISKA INRIKTNINGAR FÖR HÅLLBARHET

Strategisk inriktning	Varför är detta viktigt för Södra?	Så här styr Södra	Uppföljning och utvärdering
Klimatpositiv verksamhet	Den växande skogen, användningen av trä och leveranser av grön energi har stor betydelse för att motverka klimatförändringarna och att ställa om till en cirkulär bioekonomi.	Hållbarhetspolicy Hållbarhetsmål om fossilfrihet och ökad skogstillväxt Program "Ett Fossilfritt Södra" Handlingsplaner för att nå hållbarhetsmålen Samarbeten och näringspolitisk påverkan Forskning och utveckling Verksamhetsledningssystem Lokala miljömål	Uppföljning av hållbarhetsmål och lokala miljömål Styrgrupp för program "Ett fossilfritt Södra" Interna och externa revisioner
Hållbart skogsbruk	Ett hållbart skogsbruk är grunden för Södras verksamhet. Genom ett ansvarsfullt brukande av skogen säkerställs återväxten för kommande generationer och framtida behov. Hänsyn vid skogliga åtgärder är en förutsättning för att bevara och utveckla skogens olika värden.	Hållbarhetspolicy Miljöhänsyn Södra Skog – strategisk inriktning Hållbarhetsmål om hållbar avverkningsnivå, hänsyn vid förnygringsavverkningar och naturvårdande skötselåtgärder Rådgivning och service till medlemmar Skogscertifiering enligt FSC® eller PEFC™ Grön skogsbruksplan Utbildning för medlemmar och medarbetare Verksamhetsledningssystem Lokala miljömål	Uppföljning av hållbarhetsmål och lokala miljömål Interna och externa revisioner
Hållbar innovation	Södra bedriver ett strategiskt innovationsarbete för att kunna tillgodose samhällets växande behov av mer hållbara produkter baserade på den förnybara, återvinningsbara och nedbrytbara skogsråvaran.	Forskning inom strategiska arenor: skog, trävaror, papper, textil, kemikalier och energi Hållbarhetspolicy Hållbarhetskriterier i innovationsprocessen Hållbarhetsmål om nya, hållbara produkter Samarbeten med kunder, universitet, forskningsinstitut och företag i värdekedjan	Uppföljning av hållbarhetsmål Utvärdering av hållbarhetsprestanda
Effektivt resursnyttjande	Ett effektivt nyttjande av resurser och biprodukter bidrar till att stärka Södras konkurrenskraft och lönsamhet. Detta gynnar samtidigt samhället och minskar negativ påverkan på klimat och miljö.	Hållbarhetspolicy Hållbarhetsmål om minskad el- och värmeanvändning samt nettoleveranser av el Miljötillstånd för industriell verksamhet Europeiska styrmedel för växthusgaser och förnybar el Verksamhetsledningssystem Lokala miljömål	Uppföljning av hållbarhetsmål och lokala miljömål Interna och externa revisioner Tillsyn från myndigheter
Ansvarstagande arbetsgivare och engagerade medarbetare	Södras HR-strategi baseras på de fyra fokusområdena: värdegrund, hälsa och arbetsmiljö, strategisk kompetensförsörjning och prestationsstyrning. Värdegrunden: "Värdeskapande relationer, långsiktigt agerande" genomsyrar det dagliga arbetet och syftar till att fördjupa företagskulturen och leda Södra mot målet att vara nästa generations skogsföretag.	HR-strategi Uppförandekod och hållbarhetspolicy Hållbarhetsmål om minskad sjukfrånvaro, nollvision för arbetsskador, jämställdhet samt medarbetare som rekommenderar Södra som arbetsgivare Utbildning av medarbetare Förebyggande arbete för bättre hälsa och arbetsmiljö Safety walks Projekt och initiativ för ökad mångfald och inkludering Arbetsmiljöråd Affäretiskt råd Visselblåsarfunktion Verksamhetsledningssystem Lokala mål	Uppföljning av HR-strategi, hållbarhetsmål och lokala mål Intern utvärdering av HR-funktionen Interna och externa revisioner Tillsyn från myndigheter
Ansvarsfulla affärer	Södra ställer höga krav på sina medarbetare och leverantörer vad gäller affäretik, arbetsvillkor, mänskliga rättigheter och miljö. Sund affäretik och hög integritet gör företaget till en attraktiv och trovärdig affärspartner.	Hållbarhetspolicy Uppförandekod och leverantörskod Hållbarhetsmål om leverantörskod, utvärdering av leverantörer samt hållbarhetskriterier vid investeringar Utbildning i uppförandekod och leverantörskod Certifieringar och produktmärkningar Affäretiskt råd Visselblåsarfunktion Lokala mål	Uppföljning av hållbarhetsmål och lokala mål Granskning av leverantörer

Beräkningsprinciper

Information till hållbarhetsredovisningen samlas in på olika sätt. Södra Skog ansvarar för skogstillväxt, hållbar avverkning och biologisk mångfald. Information om råvaror, energi, produkter, avfall, utsläpp till luft och vatten samlas in i Södras årliga miljöinventering och sammanställs av hållbarhetsavdelningen. HR ansvarar för medarbetardata och ekonomistaben samlar in information om köns- och åldersfördelning i styrelser och ledningsgrupper. Information om leverantörer samlas in av respektive inköpsorganisation och sammanställs av hållbarhetsavdelningen.

SKOGSTILLVÄXT OCH HÅLLBAR AVVERKNING

Skogstillväxt och avverkningsnivå baseras på statistik från Riksskogstaxeringens provtytor belägna på Södras medlemmars marker. Skogstillväxt för 2019 är ett medelvärde av årsringarna från 2013–2017. Avverkningsnivå för 2019 är ett medelvärde för tre säsonger, från knoppsprickning 2015 till knoppsprickning 2018.

BIOLOGISK MÅNGFALD

Information om skyddade områden, hänsyn vid förnyrningsavverkning och naturvårdande skötselåtgärder tas fram utifrån officiell statistik, skogsbruksplaner, medlemsstatistik, produktionsuppföljningssystem och Grönt bokslut.

ENERGI

Uppgifter om energianvändning inom och utanför organisationen tas fram på olika sätt: direkta mätningar av el och värme, beräkningar utifrån bränsleförbrukning och beräkningar utifrån transportslag, transporterad mängd och transportavstånd. Omvandlingstalen har olika ursprung och varierande säkerhet: mätning av biobränsels värmevärden, specifika värmevärden från leverantörer, generella värmevärden från Naturvårdsverket, transportfaktorer från transportörer och schablonvärden för transportfaktorer från NTM (Network for Transport Measures) och Naturvårdsverket. Internt genererad värme och kyla redovisas endast som bränsleanvändning. Energi för persontransporter redovisas som bränsleanvändning för övriga transporter respektive energianvändning utanför Södra. Energiintensitet, el och värme, redovisas per ton massa och per m³ sågade trävaror.

UTSLÄPP TILL LUFT

Direkta och indirekta utsläpp av växthusgaser redovisas med basår 2015. Det är samma basår som för målen för fossilfri produktion och fossilfria transporter. Global Warming Potential (GWP) enligt IPCC 1996 har använts, 21 för metan och 310 för lustgas. Direkta utsläpp av växthusgaser beräknas utifrån bränsleförbrukning med hjälp av emissionsfaktorer från bland annat bränsleleverantörer och Naturvårdsverket. Direkta utsläpp omfattar de verksamheter där Södra har operativ kontroll. Indirekta utsläpp av växthusgaser beräknas utifrån transportslag, transporterad mängd och transportavstånd. Emissionsfaktorer kommer från transportörer och schablonvärden för emissionsfaktorer från NTM och Naturvårdsverket. Utsläpp från persontransporter redovisas i utsläpp från övriga transporter respektive indirekta utsläpp (scope 3). Övriga utsläpp till luft (kväveoxider, svavel, stoff samt flyktiga organiska ämnen) baseras på uppmätta värden samt beräkningar utifrån bränsleförbrukning och transportarbete med hjälp av emissionsfaktorer från Naturvårdsverket, uppgifter från transportörer och schablonvärden för emissionsfaktorer från NTM och Naturvårdsverket.

UTSLÄPP TILL VATTEN

Utsläpp till vatten mäts och analyseras på massabruken med olika frekvens. Både kontinuerliga och manuella mätningar förekommer. Brukens ackrediterade laboratorium ansvarar för mätningar och analyser och en del analyser utförs av externa laboratorier.

AVFALL

Avfallsmängden avser mängden avfall som tas om hand, antingen av en extern part eller på egen deponi. Avfallsmängder som tillfälligt lagras i verksamheten följs inte på koncernnivå. Avfall till materialåtervinning inkluderar avfall till återanvändning, återvinning och kompostering. All avfallsförbränning antas ske med energiåtervinning. Avfallshantering genom nedpumpning i berg tillämpas inte. Farligt avfall delas inte in efter behandlingsmetod.

NYA HÅLLBARA PRODUKTER

Hållbarhetsprestandan för en produkt eller tjänst bedöms i en modell där positiv och negativ påverkan identifieras för ett antal hållbarhetsaspekter: ansvarsfullt skogsbruk, materialeffektivitet, energieffektivitet, vattenanvändning, avfall och återvinning, cirkulär och biobaserad ekonomi, kemikalieanvändning, utsläpp till mark och vatten, utsläpp till luft, utsläpp av växthusgaser med fossilt ursprung, lag- och regelefterlevnad i värdekedjan, hälsa och säkerhet i arbetet, arbetsvillkor samt affäretik och korruption. Både direkt påverkan från Södras egen verksamhet och indirekt påverkan i värdekedjan (leverantörer, skogsägare, kunder och samhälle) bedöms. Påverkan kvantifieras från 1 – Mycket negativ påverkan till 5 – Mycket positiv påverkan.

MEDARBETARE

Information om medarbetare samlas in via det centrala HR-systemet som omfattar Södras samtliga enheter i Sverige. Arbetsmiljöstatistik redovisas i Sverige i IA-systemet (AFA Försäkring) och sammanställs. Utländska enheter rapporterar via digitala formulär. Redovisning av arbetsmiljö och sjukfrånvaro gäller Södras anställda. Inhyrda och entreprenörer hanteras av respektive arbetsgivare. Dock rapporteras arbetsskador och tillbud för inhyrda och entreprenörer i Södras händelserapporteringssystem för att möjliggöra bättre arbetsmiljö på Södras arbetsplatser. Södra har valt att redovisa LTAR (lost-time-accident rate), antal arbetsskador med frånvaro per miljon arbetade timmar, istället för IR (injury rate). Frånvarodagar räknas som arbetsdagar, inklusive skadedagen. Södra har valt att redovisa antal frånvarodagar per arbetsskada, istället för LDR (lost day rate). Frånvaro till följd av arbetsrelaterade sjukdomar ingår i sjukfrånvaron. ODR (occupational disease rate) mäts inte.

STYRELSE OCH LEDNINGSGRUPPER

Information om köns- och åldersfördelning i styrelser och ledningsgrupper samlas in genom registreringsbevis för respektive koncernföretag, se not 32, samt genom förfrågningar till affärsområdena.

LEVERANTÖRER

Information om Södras leverantörer hämtas från leverantörsavtal och fakturor i Södras ekonomisystem. Leverantörer riskbedöms av ansvarig inköpare och kategoriseras utifrån geografisk risk, bedömd komplexitet i leverantörskedjan samt bedömd förmåga hos leverantören att efterleva Södras leverantörskod utifrån mänskliga rättigheter och arbetsvillkor, hänsyn till miljön samt mutor eller annan korruption.

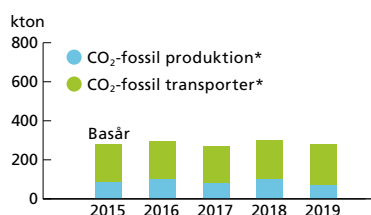
Hållbarhetsdata

Klimatpositiv verksamhet

FOSSILFRI PRODUKTION OCH FOSSILFRIA TRANSPORTER – MÅL OCH RESULTAT

Målet är att Södras produktion ska vara fossilfri år 2020 och att Södras transporter ska vara fossilfria år 2030. Utsläppen av fossil koldioxid från produktion var 70 kton (103), vilket är 20% lägre jämfört med basåret 2015. Utsläppen av fossil koldioxid från transporter var 207 kton (196), 7% högre jämfört med 2015. Förbrukningen av fossil eldningsolja i massbruken var låg under 2019. Utsläppen av fossil koldioxid från transporter var högre under 2019 på grund av högre levererade volymer massa och sågade trävaror.

Fossilfrihet

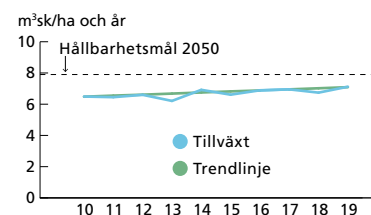
* I målet för produktion ingår produktion, arbetsmaskiner (inklusive externa avverkningsentreprenörer som arbetar på Södras uppdrag) och interna transporter. I målet för transporter ingår övriga transporter, inklusive Södras eget åkeri.

I målet för produktion ingår produktion, arbetsmaskiner (inklusive externa avverkningsentreprenörer som arbetar på Södras uppdrag) och interna transporter. I målet för transporter ingår övriga transporter, inklusive Södras eget åkeri.

SKOGSTILLVÄXT – MÅL OCH RESULTAT

Södra har som mål att den årliga skogstillväxten på medlemsfastigheterna ska vara 20 procent högre år 2050 än basåret 2015. 2019 var den genomsnittliga skogstillväxten på Södras medlemsfastigheter 7,1 m³sk/ha och år (6,7), 8% högre jämfört med basåret 2015. Den långsiktiga trenden är att skogstillväxten ökar med omkring en procent per år.

Skogstillväxt

2019 avser den genomsnittliga tillväxten under 2013–2017, det senast tillgängliga värdet. Skogstillväxten är baserad på uppgifter från Riksskogstaxeringen för Södras medlemmars marker.

NETTOINBINDNING AV KOLDIOXID I SÖDRAS MEDLEMMAR SKOGAR

Virkesförrådet i Södras medlemmars skogar ökar vilket leder till inbindning av koldioxid, i genomsnitt ett koldioxidupptag på 5,3 (1,9) miljoner ton per år under de senaste fem åren. Den långsiktiga trenden är ett koldioxidupptag på i genomsnitt 3,3 miljoner ton per år (linjär trend för tio år, femårsmedelvärden).

Nyckeltal fossilfrihet

	2019	2018	2017
Andel förnybara bränslen för produktionsprocesser, %	99,5	98,6	99,3
Andel förnybara bränslen för arbetsmaskiner och interna transporter, %	25	26	20
Utsläpp av fossil koldioxid från produktion, arbetsmaskiner och interna transporter, kton	70	103	81
– varav direkta utsläpp, kton	28	63	40
– varav från fossila bränslen	15	48	27
– varav från kemikalier	13	15	13
– varav indirekta utsläpp (externa avverkningsentreprenörer), kton	42	40	41
Andel förnybara bränslen för transporter, %	24	26	29
Utsläpp av fossil koldioxid från transporter, kton	207	196	191
– varav direkta utsläpp, kton	1	1	1
– varav indirekta utsläpp (externa transportörer), kton	206	195	190

Kommentarer

- Södra fokuserar insatserna på de direkta utsläppen av fossil koldioxid. För att minska de indirekta utsläppen arbetar Södra med näringspolitisk påverkan och externa samarbeten.
- Direkta utsläpp av fossil koldioxid från användning av kemikalier är inte en del av målet om fossilfri produktion. Dock ingår det i uppföljningen av Södras utsläpp från produktion.
- Under året tankades 181 GWh (196) förnybart bränsle vid Södras tankstationer, vilket motsvarar 99 procent (92) av allt drivmedel vid tankstationerna.
- Under 2019 sålde Södra 34 180 ton (39 319) råttolja till produktion av råttoljediesel och talloljebaserade kemikalier. Leveranserna var lägre jämfört med 2018 på grund av det lägre innehållet av tallolja i ved angränsningen av granbarkborren.

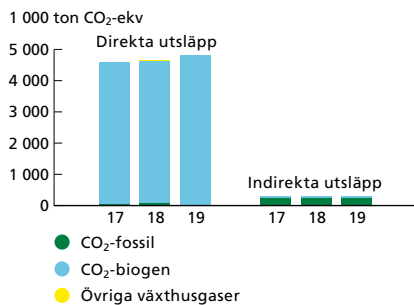
Utsläpp till luft av växthusgaser		2019	2018	2017
CO ₂ -ekv (koldioxidekvivalenter) ¹⁾	1 000 ton	5 137	4 948	4 905
CO ₂ -fossil	1 000 ton	277	299	272
– för produktion	1 000 ton	26	61	35
– för arbetsmaskiner och interna transporter	1 000 ton	44	42	46
– för övriga transporter	1 000 ton	207	196	191
CO ₂ -biogen	1 000 ton	4 831	4 620	4 603
– för produktion	1 000 ton	4 757	4 542	4 519
– för arbetsmaskiner och interna transporter	1 000 ton	15	14	12
– för övriga transporter	1 000 ton	59	64	72
Övriga växthusgaser	1 000 ton	29	29	30
– för produktion	1 000 ton	24	24	25
– för arbetsmaskiner och interna transporter	1 000 ton	1	1	1
– för övriga transporter	1 000 ton	4	4	4

¹⁾ CO₂-ekv inkluderar CO₂ samt CH₄ (metan) och N₂O (lustgas) (övriga växthusgaser).

Kommentarer

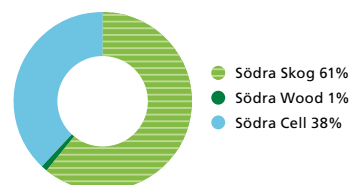
- Utsläppen till luft av biogen koldioxid var högre jämfört med tidigare år på grund av högre produktion i massabruken.

Direkta och indirekta utsläpp av växthusgaser

Utsläpp från produktion, arbetsmaskiner och interna transporter är direkta utsläpp (scope 1), bortsett från externa avverkningsentreprenörer. Utsläpp från övriga transporter är indirekta (scope 3), bortsett från eget åkeri.

Utsläpp av fossil CO₂ 2019 från produktion, arbetsmaskiner och interna transporter

Utsläppen av fossil koldioxid från produktion, arbetsmaskiner och interna transporter kommer främst från användning av fossil diesel i skogsbruket och fossil eldningsolja i massabruken. De totala utsläppen under 2019 var 70 kton.

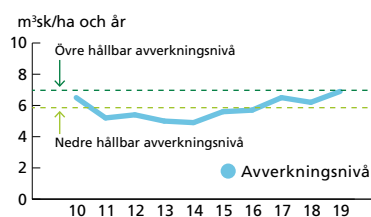

Hållbart skogsbruk

HÅLLBAR AVVERKNINGSNIVÅ – MÅL OCH RESULTAT

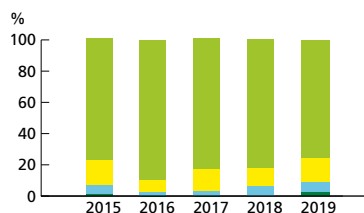
Södras mål är att avverka inom rekommenderad, hållbar avverkningsnivå. Årets avverkningsnivå var 7,1 m³sk per hektar och år (6,2) och låg inom den hållbara avverkningsnivån.

Hållbar avverkningsnivå

2019 avser medelvärde för 2015–2017, på samma sätt för övriga år. Den hållbara avverkningsnivån är baserad på uppgifter från Riksskogstaxeringen för Södras medlemmars marker.

Mark- och vattenpåverkan i Grönt bokslut

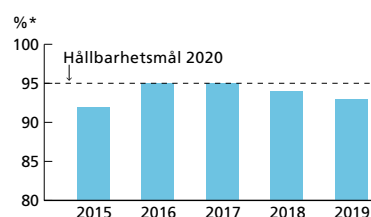
- Betyg 4 (mycket bra)
- Betyg 3 (bra)
- Betyg 2 (brist)
- Betyg 1 (dåligt)

91 procent av förnyringsavverkningstrakterna i Grönt bokslut var godkända avseende mark- och vattenpåverkan 2019.

HÄNSYN VID FÖRYNGRINGSAVVERKNING – MÅL OCH RESULTAT

Södras mål är att hänsynen vid förnyringsavverkningar ska uppnå nivån 95 procent godkänt till år 2020. Resultatet för 2019 var 93 procent (94). Rapporten för Grönt bokslut finns tillgänglig på sodra.com.

Hänsyn vid förnyringsavverkning

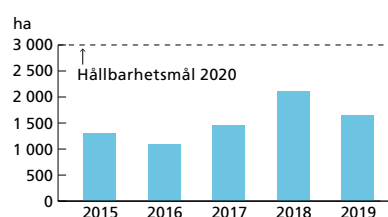

* Andel godkända förnyringsavverkningstrakter i Grönt bokslut.

NATURVÅRDANDE SKÖTSELÅTGÄRDER – MÅL OCH RESULTAT

Målet är att arealen naturvårdande skötselåtgärder ska motsvara 3 000 hektar per år till år 2020. Utfallet för 2019 var 1 643 hektar (2 100). Den lägre arealen beror på de svåra angreppen från granbarkborren. En ytterligare begränsande faktor är att det enbart är under vissa delar av året som det är lämpligt att utföra naturvårdande skötselåtgärder.

Naturvård, areal N5-skötsel

Certifierad medlemsareal

	2019		2018		2017	
	Areal (milj ha)	Andel (%)	Areal (milj ha)	Andel (%)	Areal (milj ha)	Andel (%)
FSC®	1,7	66	1,7	66	1,7	66
PEFC™	1,8	67	1,7	68	1,7	67

Den certifierade medlemsarealen ökar. Enskilda skogsägare ser mervärdet med skogscertifiering.

Skogscertifiering är ett viktigt verktyg för ansvarsfullt brukande av medlemmarnas skogar. Skogsägaren kan ansluta sig till Södras gruppcertifikat. Då tecknas avtal där skogsägaren åtar sig att följa certifieringskraven. Kraven innebär bland annat att en grön skogsbruksplan ska upprättas. Uppföljning sker genom årliga revisioner.

Södra är certifierat enligt FSC® och PEFC™ med licensnummer:

FSC-C014930
FSC-C006947
FSC-C015771

Märket för ansvarsfullt skogsbruk

PEFC/05-22-11
PEFC/05-35-48
PEFC/05-32-20

Hänsynsarealer - arealer på Södras medlemmars fastigheter i Götaland	2019	2018	2017
Trädbärande impediment¹⁾			
areal ²⁾ (ha)	177 000	176 000	174 000
andel av trädbevuxen skogsmark (%)	6,7	6,8	6,9
Formellt områdesskydd (reservat, biotopskydd)			
areal (ha)	81 000	84 000	75 000
andel av produktiv skogsmark (%)	3,1	3,3	3,0
Frivilliga avsättningar (NO/NS)³⁾			
areal (ha)	142 000	142 000	138 000
andel förnygringsavverkningsmogen skog (%)	85	85	85
andel av produktiv skogsmark (%)	8,0	8,1	8,1
Målklass K (kombinerade produktions- och miljömål utöver generell hänsyn)⁴⁾			
areal (ha)	43 000	42 000	43 000
andel av produktiv skogsmark (%)	2,4	2,4	2,5
Generell hänsyn vid förnygringsavverkningar			
andel av produktionsbestånd (%)	4,5	4,7	5,1
Årlig förnygringsavverkning (80 års omloppstid)			
andel av produktionsbestånd (%)	1,25	1,25	1,25

¹⁾ Trädbärande impediment är lågproduktiva marker och har till viss del höga naturvärden.

²⁾ Samma andel trädbärande impediment som i Götaland som helhet har antagits.

³⁾ Inom frivilliga avsättningar finns ca 3 000 hektar som är skyddade via tidsbegränsade Naturvårdsavtal.

⁴⁾ Inom målklass K är två tredjedelar av arealen beskriven som produktionsmål och en tredjedel beskriven som naturvårdsmål.

Kommentarer

Trädbevuxen skogsmark består dels av produktiv skogsmark dels av trädbärande impediment. Den produktiva skogsmarken växer med minst en kubikmeter per hektar och år medan trädbärande impediment är lågproduktiva trädbevuxna marker. Den produktiva skogsmarken består dels av produktionsbestånd, områden där virkesproduktion är det primära målet och där det lämnas en generell hänsyn vid åtgärder, dels av områden med olika typer av naturvårdsändamål. Formella områdesskydd är naturreservat, biotopskydd och naturvårdsavtal. Naturreservat bildas av länsstyrelse eller kommun för att skydda ett sammanhängande område. Biotopskydd och naturvårdsavtal på skogsmark bildas av Skogsstyrelsen eller länsstyrelsen och används för skydd av mindre områden. Vid förekomst av naturreservat, biotopskyddsområden eller naturvårdsavtal på Södras medlemmars marker finns avtal mellan enskild medlem och Skogsstyrelsen eller länsstyrelse. För formellt skyddade områden finns föreskrifter som beskriver bakgrunden till områdesskyddet och eventuella skötselåtgärder.

Vid alla skogliga åtgärder lämnas en generell hänsyn. Exempel på det kan vara kantzoner, hänsynskrävande biotoper och trädgrupper. Utöver den generella hänsynen lämnar skogsägarna frivilligt bestånd för att bevara och utveckla naturvärden (NO/NS). Dessa bestånd ska uppgå till minst fem procent av fastigheten, enligt krav i skogscertifieringen. I den gröna skogsbruksplanen finns för målklasserna NO, NS och K beskrivningar med mål och åtgärder för hur naturvärdena ska bevaras och utvecklas. NO (naturvård orörd) är områden där naturvärden bäst bevaras och utvecklas om skogen lämnas orörd. NS (naturvård skötselkrävande) är områden där särskild skötsel krävs för att bevara och utveckla naturvärdena. Dessutom finns K-bestånd (kombinerade mål) där det både finns mål för virkesproduktion och för naturvård, och där naturvärdena utgör en större andel av beståndet än i produktionsbestånd. Tillsammans bidrar formella skydd, frivilligt avsatta bestånd och den generella hänsynen till det nationella miljömålet om levande skogar.

VÄRDE PÅ SKOGSMARK, FRIVILLIGA AVSÄTTNINGAR 2019

Arean med frivilliga avsättningar med naturhänsyn (NO/NS) på Södras medlemsmarker (PEFC-certifierad) uppgår till knappt 142 000 hektar. Medelvärdet på denna skogsareal uppgår till 20 miljarder SEK, med en variation mellan 15–25 miljarder SEK. Prisspannet är baserat på medelpriser för skogsmark enligt prisstatistik från LRF Konsult och medelpriset för inlöst mark (biotopskydd) från Skogsstyrelsen.

Hållbar innovation

PRODUKTER MED BÄTTRE HÅLLBARHETSPRESTANDA – MÅL OCH RESULTAT

Södras mål för hållbar innovation är att företaget ska ha kommersialiserat minst tre produkter med bättre hållbarhetsprestanda än dagens alternativ till år 2020. Målet uppnåddes 2019 då Södra under de senaste åren har kommersialiserat fem nya produkter med bättre hållbarhetsprestanda än dagens alternativ: pappersband som ersätter baltråd runt massabalar, för-

målad ytterpanel, näringsåterföring av bioaska, korslimmat trä samt en ny massakvalitet av sågverksflis. Under 2020 förväntas ytterligare innovationer att kommersialiseras.

Hållbarhetsprestandan bedöms i en modell där positiv och negativ påverkan identifieras för ett antal hållbarhetsaspekter. Både direkt påverkan från Södras egen verksamhet och indirekt påverkan i värdekedjan bedöms.

Effektivt resursnyttjande

EL- OCH VÄRMEANVÄNDNING – MÅL OCH RESULTAT

Södra har som mål att minska sin el- och värmeanvändning med minst 10 procent till år 2025, från 2015 års nivå. 2019 var el- och värmeanvändningen för massa 6% (el) respektive 10% (värme) lägre jämfört med basåret 2015, medan

el- och värmeanvändningen för sågade trävaror var 2% (el) respektive 15% (värme) lägre. För både massa och sågade trävaror är årets resultat en effekt av ett kontinuerligt förbättringsarbete och en hög, effektiv produktion. Sågverken har även investerat i pannor och torkar.

NETTOLEVERANSER AV EL – MÅL OCH RESULTAT

Målet är att den årliga elproduktion ska överstiga elanvändningen och 2019 var nettoleveranserna av el 397 GWh (388). Nettoleveranserna av el var historiskt höga.

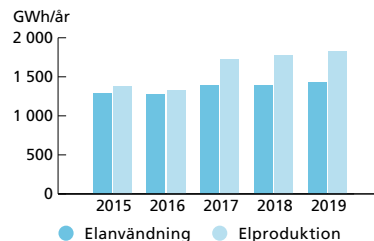
El- och värmeanvändning – Massa

kWh/ton massa	Målnivå					
	2025	2019	2018	2017	2016	2015
El	672	699	701	727	792	747
Värme	3 175	3 172	3 105	3 261	3 572	3 528

El- och värmeanvändning – Sågade trävaror

kWh/m ³ sågade trävaror	Målnivå					
	2025	2019	2018	2017	2016	2015
El	57	62	63	64	65	64
Värme	236	224	241	248	251	262

Elanvändning och elproduktion

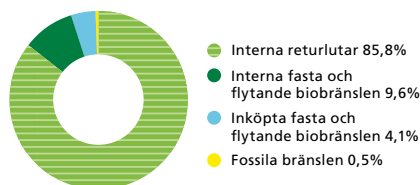

Bränsleanvändning		2019	2018	2017
Förnybara bränslen, totalt	GWh	14 279	13 618	13 458
Interneta returlutar	GWh	12 068	11 377	10 856
Interneta fasta och flytande biobränslen	GWh	1 347	1 487	1 782
Inköpta fasta och flytande biobränslen	GWh	864	754	820
– för produktion	GWh	584	455	501
– för arbetsmaskiner och interna transporter	GWh	56	55	45
– för övriga transporter	GWh	224	244	274
Fossila bränslen, totalt	GWh	950	1 032	934
Eldningsolja	GWh	45	170	78
Fossila drivmedel	GWh	886	842	835
– för arbetsmaskiner och interna transporter	GWh	168	160	176
– för övriga transporter	GWh	718	682	659
Övriga fossila bränslen	GWh	19	20	21

Kommentarer

- Användningen av förnybara bränslen var högre jämfört med tidigare år på grund av högre produktion i massbruken.
- Inköpen av fasta och flytande biobränslen var högre jämfört med tidigare år på grund av lägre användning av fossil eldningsolja i massbruken.
- Bränsleanvändningen för övriga transporter var högre jämfört med tidigare år på grund av högre levererade volymer av massa och sågade trävaror. Andelen förnybart bränsle för övriga transporter var också något lägre jämfört med tidigare år.

Bränsleanvändning för produktion 2019

Södra förbrukade bränsle motsvarande 14,1 TWh för produktion. 0,5% av bränslet var fossilt, främst eldningsolja. I övrigt användes biobränslen, varav största delen är de vedämnen (lignin) som löses ut i tillverkningsprocessen på massbruken. Massbruken återvinner kokkemikalier för massaproduktionen samtidigt som energi genereras. Sågverken förbränner bark och andra biobränslen som genererar värme till virkestorkning.

El och fjärrvärme		2019	2018	2017
El				
Elanvändning	GWh	1 459	1 411	1 410
– för produktion, arbetsmaskiner och interna transporter	GWh	1 433	1 384	1 384
– för övriga transporter	GWh	26	27	26
Inköpt el	GWh	213	211	229
– för produktion, arbetsmaskiner och interna transporter	GWh	187	184	203
– för övriga transporter	GWh	26	27	26
Elproduktion	GWh	1 830	1 772	1 719
Elförsäljning	GWh	584	572	538
Andel grön el	%	99,7	99,5	99,5
Fjärrvärme¹⁾				
Inköpt fjärrvärme, totalt	GWh	3	5	7
– från ånga	GWh	3	5	7
– från sekundärvärme ²⁾	GWh	0	0	0
Såld fjärrvärme, totalt	GWh	405	430	414
– från ånga	GWh	108	139	158
– från sekundärvärme	GWh	297	291	256

¹⁾ Fjärrvärme avser externa inköp och extern försäljning.

²⁾ Sekundärvärme är restvärme från processen. Inget extra bränsle behöver tillsättas.

Energianvändning inom och utanför Södra, GWh		2019	2018	2017
Förnybara bränslen				
		14 279	13 618	13 458
– inom Södra		14 070	13 390	13 202
– utanför Södra		209	228	256
Fossila bränslen				
		950	1 032	934
– inom Södra		73	200	119
– utanför Södra		877	832	815
Inköpt el				
		213	211	229
– inom Södra		187	184	203
– utanför Södra		26	27	26
Inköpt fjärrvärme				
		3	5	7
– inom Södra		3	5	7
– utanför Södra		0	0	0
Totalt				
		15 445	14 866	14 628
– inom Södra		14 333	13 779	13 531
– utanför Södra		1 112	1 087	1 097

Energi används inom och utanför Södra för produktion, arbetsmaskiner och interna transporter samt för övriga transporter. Energianvändningen utanför Södra omfattar externa avverkningsentreprenörer och externa transportörer. Södra levererar även energi externt i form av el och fjärrvärme.

Externa energileveranser, GWh		2019	2018	2017
El		397	388	335
Fjärrvärme		405	430	414
Fasta biobränslen (skogsbränsle, bark, pellets, restprodukter och energitorv)		4 060	3 874	3 749
Totalt		4 862	4 692	4 498

De externa energileveranserna 2019 var totalt omkring 4 900 GWh.

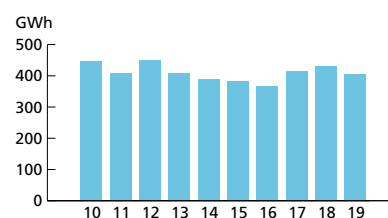
Kommentarer

- Den största delen av Södras elproduktion kommer från förnybara energikällor. El produceras dels vid massbruken i Mönsterås, Mörrum och Värö, dels vid sex vindkraftverk i Mönsterås med en total effekt på 14 MW.
- Den höga elproduktionen under 2019 var ett resultat av hög massproduktion i massbruken.
- Fjärrvärmeleveranserna var lägre under 2019 jämfört med 2018. Orsaken var dels mildare väder men också att pannan vid hyvleriet i Torsås avyttrades.

Kommentarer

- Förnybara bränslen används främst inom Södra för massproduktion.
- Fossila bränslen används främst utanför Södra för transporter av råvaror till industri och produkter till kund.

Externa fjärrvärmeleveranser

Södra levererar fjärrvärme från massbruken i Mönsterås, Mörrum och Värö samt från sågverket i Kinda till närliggande orter. De externa fjärrvärmeleveranserna var 405 GWh under 2019. Mer än två tredjedelar av den leverade fjärrvärmerna utgörs av restvärme från industriproduktionen. Fjärrvärme levereras även internt inom Södra. Massbruken i Mönsterås och Värö förser sågverken vid kombinatet med fjärrvärme.

Effektivt resursnyttjande fortsättning

Råvaruanvändning ¹⁾		2019	2018	2017
Virkesråvara ²⁾	milj m ³ fub	12,7	12,0	11,6
Sågade trävaror ³⁾	1 000 m ³	178	207	196
Kemikalier ⁴⁾	1 000 ton	360	338	291
Förpackningsmaterial	1 000 ton	6,0	5,8	5,8
Vatten	milj m ³	79	83	85
Övriga råvaror ⁵⁾	1 000 ton	6	11	14

¹⁾ Virkesråvaran och sågade trävaror är förnybara råvaror medan kemikalier, förpackningsmaterial och övriga råvaror i stor utsträckning har fossilt ursprung. Mätning och uppföljning på förnybar andel saknas för kemikalier och förpackningsmaterial.

²⁾ Virkesråvara inkluderar sågtimmer, massaved, bränsleved och grot som används i Södras industri.

³⁾ Sågade trävaror avser externa inköp.

⁴⁾ Kemikalier avser inköpta kemikalier. Förbrukningen sker främst i massabruket, i kokeri och blekeri. Kemikaliernas klassificering varierar, vanligast förekommande är frätande, oxiderande samt hälsofarliga.

⁵⁾ Övriga råvaror består främst av isolering och gips inom Trivselhus.

Kommentarer

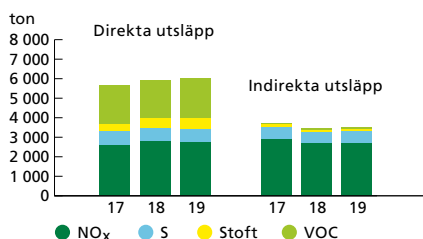
- Användningen av virkesråvara och kemikalier var högre jämfört med tidigare år på grund av högre produktion i massabruket.
- Massabruket använder ytvatten från Emån, Mörrumsån och Viskan. Vattenanvändningen var lägre under 2019 jämfört med tidigare år trots högre produktion i massabruket.

Utsläpp till luft		2019	2018	2017
NO _x (kväveoxider rs NO ₂)	ton	5 406	5 499	5 488
S (gasformig svavel rs SO ₂)	ton	1 318	1 235	1 369
Stoft	ton	666	583	437
VOC (flyktiga organiska ämnen)	ton	2 166	2 036	2 084

Kommentarer

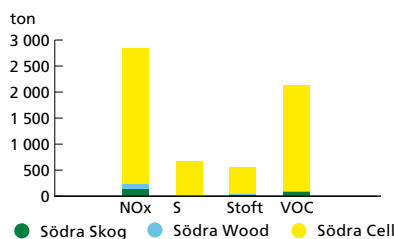
- Utsläppen till luft av svavel var högre under 2019 jämfört med 2018 på grund av en ökning av fartygstransporter.
- Utsläppen till luft av stoft var högre under 2019 jämfört med tidigare år på grund av problem med reningsutrustning vid ett massabruk.

Övriga direkta och indirekta utsläpp till luft

Utsläpp från produktion, arbetsmaskiner och interna transporter är direkta utsläpp, bortsett från externa avverkningsentreprenörer. Utsläpp från övriga transporter är indirekta, bortsett från eget åkeri.

Övriga utsläpp till luft 2019 från produktion, arbetsmaskiner och interna transporter

Massabruket står för den största delen utsläpp till luft av kväveoxider, svavel, stoft och flyktiga organiska ämnen. Kväveoxider släpps även ut från skogsbrukets arbetsmaskiner.

Utsläpp till vatten ¹⁾		2019	2018	2017
Avloppsvatten	1 000 m ³	69 800	69 400	69 900
AOX (halogenerade organiska föreningar)	ton	96	99	52
TOC (totalt organiskt kol)	ton	8 198	9 393	8 224
COD (kemisk syreförbrukning)	ton	22 802	26 421	21 806
BOD ₇ (biologisk syreförbrukning)	ton	1 369	1 930	2 194
Susp GF/A (totalt suspenderade ämnen)	ton	2 131	2 154	2 503
Total-N (kväve)	ton	192	219	211
Total-P (fosfor)	ton	17	20	23

¹⁾ Utsläpp till vatten från massabruket redovisas. Renat avloppsvatten släpps ut i Kattgatt respektive Östersjön.

Kommentarer

- Utsläppen till vatten var lägre under 2019 jämfört med tidigare år trots ökad produktion i massabruket.
- Vid massabruket i Mörrum togs en ny biosedimenteringsanläggning i drift under året för att säkerställa en god sedimentering av bioslam. Åtgärden innebär lägre utsläpp till vatten av organiskt material.
- Vid massabruket i Värö ledde förbättrad drift i blekeri och vattenreningsanläggningar till lägre utsläpp till vatten.

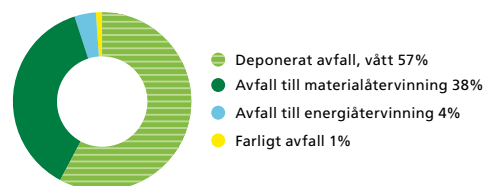
Avfall		2019	2018	2017
Avfall till materialåtervinning	1 000 ton	28	31	28
Avfall till energiåtervinning ¹⁾	1 000 ton	2,6	3,6	3,6
Deponerat avfall, vått	1 000 ton	41	49	55
Farligt avfall	1 000 ton	1,0	0,8	1,0

¹⁾ All avfallsförbränning antas ske med energiåtervinning.

Kommentarer

- Mängden avfall till deponi var lägre under 2019 jämfört med tidigare år trots ökad produktion i massbruken. Avfallet genomgår materialåtervinning i större omfattning.

Avfallshantering 2019

Det deponerade avfallet består av oorganiskt material, framför allt grönlutsslam, aska och mesa från massfabrikerna vilket läggs på egna deponier. Den totala vikten avfall för Södra var 72 325 ton under 2019.

VILLKORSÖVERSKRIDANDEN

Miljötillstånden för Södras industriella verksamhet reglerar bland annat utsläpp till luft och vatten samt buller genom riktvärden, gränsvärden och/eller begränsningsvärden. Överskridanden av riktvärden måste rapporteras till tillsynsmyndigheten och en åtgärdsplan för att undvika framtida överskridanden måste presenteras. Överskridanden av gränsvärden är förknippade med straffansvar. Ett begränsningsvärde är att betrakta som ett gränsvärde från första stund vid ett överskridande.

Södras verksamheter överskred riktvärden under 2019, inga gränsvärden eller begränsningsvärden överskreds. Södra Skog överskred riktvärden för utsläpp av suspenderade ämnen till vatten för fyra torvtäcker. Plantskolan i Falkenberg överskred tillåten årsförbrukning av vatten. Mönsterås hamn överskred årsmedelvärdet för utsläpp av kolväten till vatten. Södra Wood Långasjö överskred riktvärde för buller. Södra Cell Mönsterås överskred riktvärde för utsläpp av kväveoxider till luft. Södra Cell Mörrum överskred riktvärden för utsläpp av stoft och svavel till luft, klorat till vatten samt buller. Södra Cell Värö överskred riktvärden för utsläpp av totalt organiskt kol och suspenderade ämnen till vatten samt buller.

Utöver dessa överskridanden anmäldes ett antal andra miljöhändelser till berörd tillsynsmyndighet under 2019; bland annat brand, utsläpp av olja och kemikalier samt driftstörning i reningsutrustning.

SANERING AV FÖRORENAD MARK

Södra äger, alternativt har ägt, områden som har förorenats av tidigare industriell produktion, främst nedlagda sågverk och tidigare impregneringsanläggningar. Saneringsåtgärder prioriteras utifrån risk för människors hälsa och miljön.

Den första etappen av saneringen av den före detta impregneringsanläggningen i Hultsfred startade under december. Vid det nedlagda sågverket i Hjortsberga fick Statens Geotekniska Institut (SGI) i uppdrag att utreda orsaken till fortsatt spridning av föroreningar i marken. I Lidhult, på en fastighet där Södra tidigare bedrivit sågverksverksamhet, uppdaterades kontrollprogrammet för den långsiktiga övervakningen. Markundersökningar för att identifiera eventuella föroreningar i mark pågår i Ramkvilla. I Traryd grävdes den före detta bevattningsdammen ur och en behandlingsanläggning för oljeförorenat grundvatten installerades. Vid sågen i Unnefors genomfördes åtgärder för att skydda Nissan från förorenat dagvatten.

Ansvarstagande arbetsgivare och engagerade medarbetare

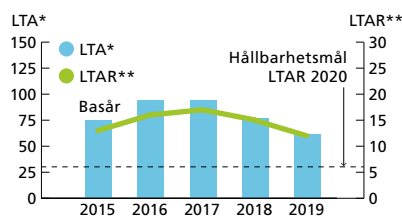
SJUKFRÅNVARO – MÅL OCH RESULTAT

Sjukfrånvaron ska vara högst 3 procent år 2020, under 2019 låg sjukfrånvaron på 3,3 procent (3,6). Ett fokuserat arbete med att minska framförallt den korta sjukfrånvaron har gett resultat. Tidiga insatser, sjukvårdsförsäkring och gott ledarskap är avgörande för den positiva trenden.

ARBETSSKADOR – MÅL OCH RESULTAT

Södra har en nollvision för arbetsskador och målet är att arbetsskadefrekvensen (LTAR) minskar med 15 procent per år till 2020. Under 2019 hade Södra 62 arbetsskador med frånvaro (LTA) (77) och arbetsskadefrekvensen (LTAR) var 12 (15). Resultatet är en effekt av Södras systematiska och långsiktiga arbete för att minska arbetsskadorna och nå nollvisionen för arbetsskador.

Arbetsskador

* LTA (lost-time-accident). Arbetsskada med frånvaro.
** LTAR (lost-time-accident rate). Antal arbetsskador med frånvaro per miljon arbetade timmar.

JÄMSTÄLLDHET – MÅL OCH RESULTAT

Minst 30 procent av Södras medarbetare ska vara kvinnor år 2020. Andelen kvinnliga medarbetare 2019 var 23 procent (22). Södra har stärkt rekryteringsprocessen med ökat fokus på det underrepresenterade könet.

ATTRAKTIV ARBETSGIVARE – MÅL OCH RESULTAT

När det gäller Södras medarbetare som rekommenderar Södra som arbetsgivare, eNPS, är målet 60 eller högre 2020. Ingen medarbetarundersökning genomfördes under 2019, resultatet från 2018 kvarstår; eNPS 14. Medarbetarundersökning genomförs vartannat år.

Medarbetare	2019	2018	2017
Antal anställda	3 150	3 141	3 402
– män	2 426	2 437	2 686
– kvinnor	724	704	716
Andel kvinnor, %	23	22	21
Andel kvinnliga chefer, %	20	20	19
Personalomsättning ¹⁾ , %	9,6	11,5	9,3
Löner inkl sociala kostnader, MSEK	2 326	2 362	2 429
Arbetsmiljö, antal			
Tillbud, inklusive riskobservationer	5 490	6 241	4 840
Arbetsskador utan frånvaro ²⁾	410	510	446
Arbetsskador med frånvaro (LTA) ^{2,3)}	62	77	94
Olyckor med dödlig utgång	0	0	1
Frånvarodagar per skada	6,0	8,0	3,9
Arbetsskadefrekvens (LTAR) ⁴⁾	12	15	17
Sjukfrånvaro⁵⁾, %			
Män	3,0	3,3	3,3
Kvinnor	4,4	4,9	4,6
Totalt	3,3	3,6	3,6
Utbildningsnivå, %			
Grundutbildning	6,6	7,6	8,5
– män	5,8	6,7	7,4
– kvinnor	0,8	0,9	1,1
Gymnasium	58,9	60,0	58,2
– män	47,3	48,4	48,2
– kvinnor	11,6	11,6	10,0
Högskola under 120p	14,8	14,8	15,2
– män	11,7	11,8	12,3
– kvinnor	3,1	3,0	2,9
Högskola 120p eller mer	18,9	16,7	17,3
– män	11,6	10,0	10,3
– kvinnor	7,3	6,7	7,0
Doktorer/licentiater	0,8	0,9	0,8
– män	0,5	0,6	0,5
– kvinnor	0,3	0,3	0,3

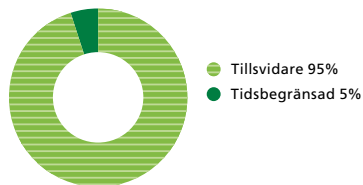
¹⁾ Personalomsättning beräknas som nyanställda plus avgångar, dividerat med det genomsnittliga antalet anställda.

²⁾ Några av de vanligaste orsakerna till arbetsskador (med och utan frånvaro) är kontakt med vasst föremål, fastnat eller klämt mellan föremål, träffats av flygande eller fallande föremål och fall i samma nivå (snubbla eller halka).

³⁾ LTA (lost-time-accident): arbetsskada med frånvaro.

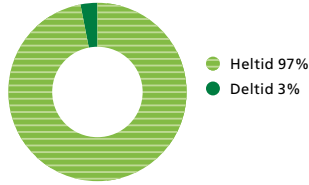
⁴⁾ LTAR (lost-time-accident rate): antal arbetsskador med frånvaro per miljon arbetade timmar.

⁵⁾ Inklusive arbetsrelaterade sjukdomar.

Anställningsform

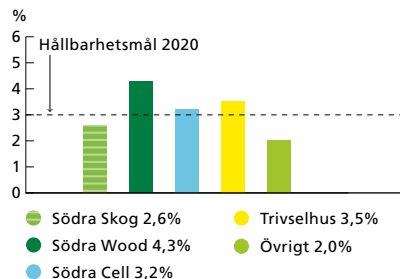
Tillsvidare: 2 997 anställda (2 999), varav 78% (78%) män och 22% (22%) kvinnor. Sverige: 2 844 anställda (2 851), övriga länder: 153 anställda (148).

Tidsbegränsad: 153 anställda (142), varav 58% (58%) män och 42% (42%) kvinnor. Sverige: 150 anställda (142), övriga länder: 3 anställda (0).

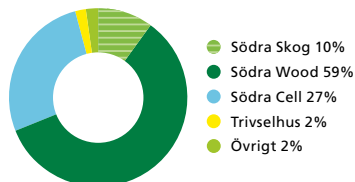
Heltid/deltidsanställda

Heltid: 3 069 anställda (3 078), varav 78% (78%) män och 22% (22%) kvinnor

Deltid: 81 anställda (63), varav 56% (41%) män och 44% (59%) kvinnor

Sjukfrånvaro 2019

Tidiga insatser, sjukvårdsförsäkring och gott ledarskap är avgörande för den positiva trenden. Sjukfrånvaron är dock fortfarande för hög främst för Södra Wood.

Arbetskadorna med frånvaro 2019

Insatser under året hade främst fokus på säkerhetskultur och säkra beteenden.

Åldersfördelning, %

Ålderskategori	2019			2018			2017		
	Totalt	Chefer	Medarbetare	Totalt	Chefer	Medarbetare	Totalt	Chefer	Medarbetare
<30	15	0	15	16	0	16	15	0	15
– män	10	0	10	11	0	11	11	0	11
– kvinnor	5	0	5	5	0	5	4	0	4
30–50	51	6	45	50	6	44	51	6	45
– män	39	4	35	38	4	34	39	4	35
– kvinnor	12	2	10	12	2	10	12	2	10
>50	34	4	30	34	4	30	34	3	31
– män	28	4	24	29	4	25	28	3	25
– kvinnor	6	0	6	5	0	5	6	0	6
Genomsnittsålder, år	44	—	—	44	—	—	44	—	—

Ansvarsfulla affärer

UPPFÖLJNING AV LEVERANTÖRSKODEN – MÅL OCH RESULTAT
Målet är att leverantörskoden ingår i Södras samtliga leverantörsavtal, att samtliga leverantörer med leverantörsavtal med Södra riskbedöms och att prioriterade leverantörer utvärderas enligt kraven i Södras leverantörskod 2020.

2019 var andelen leverantörer som undertecknat Södras leverantörskod 79 procent (88), exklusive avverkningsuppdrag och leveransvirke som inte omfattas av leverantörskoden. Andelen av Södras inköpsvärde där leverantörskoden är undertecknad av leverantör var 97 procent (98). Andel av Södras inköpsvärde där riskbedömning av leverantörer gjordes var 95 procent (94). Riskbedömningen resulterade i 67 prioriterade leverantörer. Andelen av prioriterade leverantörer där leverantörsbedömning gjordes som självutvärdering var 63 procent och andelen av prioriterade leverantörer där

uppföljning gjordes på plats, hållbarhetsrevision, var 18 procent. Totalt utvärderades 81 procent av de prioriterade leverantörerna. Genomförandegraden att inkludera leverantörskoden i leverantörsavtal var lägre under 2019 jämfört med tidigare år. Under 2019 fokuserade Södras inköpsorganisationer på att förbättra processerna och nådde under året också bättre resultat vad gäller riskbedömning och utvärdering av leverantörskoden.

HÅLLBARHETSRELATERADE KRITERIER VID INVESTERINGAR OCH AFFÄRER

Målet är att Södra även tar hänsyn till hållbarhetsrelaterade kriterier vid investeringar och affärer år 2020. Under 2019 initierades arbetet med att ta fram kriterierna. Arbetet är kopplat till den nya koncernstrategin.

Inköp och leverantörer – inköpskategori	Antal leverantörer	Inköpskostnader per geografisk lokalisering för avtalspart %
Virkesråvara ¹⁾ (sågtimmer, massaved och sågade trävaror)	23 255 ²⁾	87% Sverige, 3% övriga Norden, 9% övriga Europa och 1% övriga världen
Skogliga entreprenadtjänster ³⁾ (fristående entreprenörer)	428	96% Sverige, 4% övriga Europa
Transporttjänster ⁴⁾ (transporter av virkesråvara och produkter)	139	76% Sverige, 2% övriga Norden, 21% övriga Europa och 1% övriga världen
Insatsvaror ⁴⁾ (processkemikalier, bränslen, energi och förpackningsmaterial)	111	74% Sverige, 8% övriga Norden och 18% övriga Europa
Indirekt material och tjänster ⁴⁾ (investeringar, driftmaterial, fordon, IT, resor, kontorsmaterial och tjänster)	540	98% Sverige, 1% övriga Norden och 1% övriga Europa

¹⁾ Omfattar leverantörer med en årlig omsättning hos Södra över 100 000 SEK.

²⁾ Varav 11 964 avverkningsuppdrag, 11 195 leveransvirke och 96 externa leverantörer. Avverkningsuppdrag och leveransvirke omfattas inte av Södras leverantörskod.

³⁾ Omfattar leverantörer med en årlig omsättning hos Södra över 100 000 SEK, skogsvårdsentreprenörer över 50 000 SEK.

⁴⁾ Omfattar leverantörer med en årlig omsättning hos Södra över 1 000 000 SEK för Södras centrala inköpsorganisation; samtliga leverantörer för Trivselhus.

Nyckeltal leverantörskod och leverantörsgranskning	2019	2018	2017
Andel leverantörer som har undertecknat Södras leverantörskod, %	79	88	81
Andel av Södras inköpsvärde där leverantörskoden är undertecknad av leverantör, %	97	98	98
Andel av Södras inköpsvärde där riskbedömning av leverantörer gjordes, %	95	94	88
Antal prioriterade leverantörer utifrån riskbedömningen, st	67	—	—
– andel leverantörsbedömningar (självutvärdering), %	63	—	—
– andel leverantörer som följdes upp på plats (hållbarhetsrevision), %	18	—	—
Antal granskade leverantörer, st	171	147	104
Antal leverantörer med avvikelser, st	0	5	11
– andel leverantörer med överenskommelse om åtgärd, %	0	60	82
– andel leverantörer där granskningen resulterade i avslutat samarbete, %	0	0	0

Kommentarer

- Avtalsparter för Södras leverantörer finns främst i Sverige och EU, vilket underlättar utvärdering och kontroll.
- De största förändringarna i leverantörskedjan under 2019 var en lägre andel import av virkesråvara och inkludering av leverantörer av skogliga entreprenadtjänster för Södra Latvia SIA och Södra Metsad OÜ.

Kommentarer

- Resultatet för utvärdering av leverantörer har tagits bort för 2017 och 2018 på grund av förändrad redovisningsprincip.
- Årets granskningsarbete fokuserade främst på att säkerställa kravställning i leverantörsled, arbetsplats säkerhet samt arbetsvillkor.
- Totalt granskades fler leverantörer under 2019 jämfört med 2018 och inga avvikelser upptäcktes inom miljö eller sociala förhållanden.
- Södra inledde under året ett samarbete med andra stora svenska köpare av bulktransporter på Östersjön och Nordsjön inom ramen för Responsible Shipping Initiative (RSI). Syftet är att säkerställa att fartyg uppfyller de krav som ställs bland annat gällande arbetsvillkor, arbetsmiljö, säkerhet och miljöpåverkan. Inom ramen för samarbetet kommer resultat från inspektioner av fartygen att delas mellan medlemmarna.

Produkter och tjänster från Södra		2019	2018	2017
Produkter från Södra¹⁾				
Virkesråvara	milj m ³ fub	1,8	1,5	1,6
Cellulosamassa	1 000 ton	1 869	1 786	1 712
Sågade trävaror ²⁾	1 000 m ³	1 766	1 715	1 787
Träbaserade interiörprodukter	1 000 m ³	—	32	53
Biobränsle	GWh	4 060	3 874	3 749
Huskroppar	st	285	441	581
Plantor (egen produktion)	milj st	25	25	30
Biprodukter från Södra¹⁾				
Biprodukter av trä (cellulosaflis, spån)	1 000 ton	464	517	480
Torv för materialanvändning ³⁾	1 000 m ³ s	171	250	75
Tallolja	1 000 ton	34	39	34
Terpentin	1 000 ton	1,6	1,4	1,2
Mesa	1 000 ton	56	18	21
Skoglig service från Södra				
Avverkning ⁴⁾	milj m ³ fub	8,7	8,1	8,2
Skogsvård ⁵⁾	1 000 ha	127	106	115

¹⁾ Leveranser av produkter och biprodukter avser externa leveranser.

²⁾ Sågade trävaror redovisas exklusive legotillverkning.

³⁾ Torv för materialanvändning avser strörtorv, växttorv och blocktorv. Blocktorv ingår för 2018 (ej för 2017).

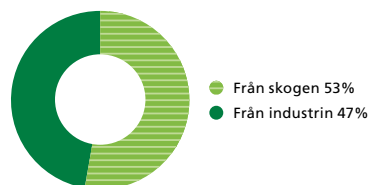
⁴⁾ Avverkningsvolym avser avverkat rundvirke från fältorganisationen i Sverige och Baltikum.

⁵⁾ Skogsvård avser skogliga åtgärder exklusive föryngringsavverkning.

Kommentarer

- Produktionen i massabruk, sågverk och plantskolor var högre jämfört med tidigare år medan produktionen av huskroppar var lägre.
- Biobränsleleveranserna var högre jämfört med tidigare år medan torvproduktionen var lägre.
- Tallolja och terpentin är biprodukter från massabruken och förändringen för terpentin följde den högre massaproduktionen. Produktionen av tallolja var dock lägre jämfört med tidigare år på grund av det lägre innehållet av tallolja i ved angräpet av granbarkborren.
- Mängden levererad mesa ökade jämfört med tidigare år på grund av problem i massabrukens mesaugnar.
- Den avverkade volymen och utförd areal skogsvård var högre jämfört med tidigare år.

Biobränsle 2019

Biobrienslen tas tillvara på flera sätt i Södras värdekedja. GROT (grenar och toppar) är en biprodukt från avverkning och används som bränsle i värmeverk. Bark från massabruken används både för intern energiproduktion och säljs på marknaden som biobriensle. Sågverken bidrar med bark, flis och spån. Torv bryts från torvmossar. Diagrammet visar fördelningen mellan biobrienslen från skogen (inklusive energitorv) respektive från industrin, totalt omkring 4 100 GWh.

Certifierade produkter enligt FSC® eller PEFC™	2019	2018	2017
Andel certifierade produkter enligt FSC® eller PEFC™, %	62	70	63

Andel av Södras intäkter från extern försäljning av fysiska produkter som kommer från försäljning av produkter certifierade enligt FSC® eller PEFC™. Andelen certifierade produkter var lägre under 2019 på grund av svag marknad i Europa. En större andel såldes utanför Europa där efterfrågan på certifierade produkter är lägre.

ÖVRIGA PRODUKTMÄRKNINGAR

- Södra Cells olika kvaliteter av pappersmassa är godkända för produktion av miljömärkta pappersprodukter enligt Svanen och EU-Blomman samt är certifierade enligt Blue Label, en internationell allergimärkning. All pappersmassa är också godkänd för produktion av papper och kartong som kommer i kontakt med livsmedel, enligt tyska och amerikanska livsmedelsnormer. Som en del i kunderbudandet redovisar Södra Cell årligen vedråvarans ursprung och miljödata, inklusive koldioxidutsläpp, på produktnivå.
- Trivselhus samtliga husmodeller under varumärket Movehome är Svanenmärkta.

KLAGOMÅL

- Södras industriella verksamhet mottog under året drygt 48 (55) externa klagomål. Merparten gällde lukt och buller från Södra Cells tre massabruk. Klagomålen hanteras inom ramen för verksamheternas miljöledningssystem. Återkoppling sker till den klagande i de fall det önskas. Klagomålen redovisas även till berörd tillsynsmyndighet. Vid massabruket i Mörrum genomfördes under året ett flertal bullerminskande åtgärder genom isolering av ljudalstrande utrustning. Dessutom installerades en ny fackla för förbränning av svavelhaltiga gaser, något som leder till mindre lukt från verksamheten.
- Södras skogliga verksamhet fick under året 23 (10) formella synpunkter, främst kopplat till utförda skogliga åtgärder.

GRI-index

GENERELLA UPPLYSNINGAR

GRI Standard	Upplysning	Beskrivning	Kommentar	Hänvisning
Organisationsprofil				
GRI 102: Generella upplysningar 2016	102-1	Organisationens namn		Omslagets insida
	102-2	Verksamhet, varumärken, produkter och tjänster		2-3
	102-3	Lokalisering av huvudkontor		145
	102-4	Lokalisering av verksamhet	Södra bedriver framför allt verksamhet i Sverige. Ur ett hållbarhetsperspektiv är verksamheten i Sverige mest väsentlig, både på grund av dess omfattning och dess karaktär.	64-65
	102-5	Ägarstruktur och företagsform		132-133
	102-6	Marknader		4-5, 10-11, 64
	102-7	Organisationens storlek		2-3, 43
	102-8	Personalstyrka	Inhyrd personal används bland annat för arbetstoppar. Entreprenörer anlitas i stor omfattning för skogliga åtgärder och för genomförandet av större industriella projekt, som investeringar. Läs mer om leverantörer och entreprenörer på sidan 120. Säsongsvariationer i antal anställda är drygt 1 procent av det totala antalet anställda.	65, 118-119
	102-9	Leverantörskedja		120
	102-10	Väsentliga förändringar i organisationen och dess leverantörskedja		96, 120
	102-11	Försiktighetsprincipen	Försiktighetsprincipen samt övriga allmänna hänsynsprinciper i miljöbalken tillämpas av Södra vid tillståndsprövningar och i det kontinuerliga miljöarbetet.	49
	102-12	Externa initiativ	Södra har som intention att följa dessa externa stadgor, principer och initiativ men har inte skrivit på.	106
	102-13	Medlemskap i organisationer		103-104
Strategi				
GRI 102: Generella upplysningar 2016	102-14	Uttalande från VD		6-7
Etik och integritet				
GRI 102: Generella upplysningar 2016	102-16	Värderingar, principer, standarder och etiska riktlinjer		28, 30, 106-108
Styrning				
GRI 102: Generella upplysningar 2016	102-18	Styrning		106-108, 132-137
Intressentengagemang				
GRI 102: Generella upplysningar 2016	102-40	Intressentgrupper		104
	102-41	Kollektivavtal	96,8% (97,0%) av Södras medarbetare omfattades av kollektivavtal. För Södras medarbetare i Sverige var andelen 100% (100%).	
	102-42	Identifiering och urval av intressenter		104
	102-43	Metod för intressentdialog		103-104
	102-44	Viktiga frågor som lyfts i intressentdialog		103-104
Redovisningspraxis				
GRI 102: Generella upplysningar 2016	102-45	Enheter som ingår i redovisningen		94, 102
	102-46	Redovisningens innehåll och hållbarhetsfrågornas avgränsning		102-103
	102-47	Väsentliga hållbarhetsfrågor		102-103
	102-48	Korrigeringar från tidigare redovisningar		102-103
	102-49	Väsentliga förändringar i redovisningen		102
	102-50	Redovisningsperiod		102
	102-51	Datum för senaste redovisning		102
	102-52	Redovisningscykel		102
	102-53	Kontaktperson för redovisningen		145
	102-54	Redovisning i enlighet med GRI Standards		102
	102-55	GRI-index		122-124
102-56	Extern granskning		102, 125	

VÄSENTLIGA HÅLLBARHETSFRÅGOR

GRI Standard	Upplysning	Beskrivning	Kommentar	Avgränsning	Hänvisning
Ekonomiska frågor					
GRI 201: Ekonomiskt resultat 2016	GRI 103-1	Väsentlighet och avgränsningar		Inom Södra	12–13, 48–49, 85–88, 103, 106–108, 123, 132–137
	GRI 103-2	Hållbarhetsstyrning			
	GRI 103-3	Utvärdering av hållbarhetsstyrningen			
	GRI 201-2	Finansiell påverkan samt andra risker och möjligheter för organisationen som en följd av klimatförändringen	Avsteg görs gällande kvantifieringen av eventuella framtida intäkter och kostnader till följd av de risker och möjligheter Södra står inför som en följd av klimatförändringen, data saknas.		20–21, 48–49, 84–88, 107
GRI 205: Anti-korruption 2016	GRI 103-1	Väsentlighet och avgränsningar		Inom Södra Utanför Södra för Södras leverantörer och kunder	30, 49, 103, 106–108, 123
	GRI 103-2	Hållbarhetsstyrning			
	GRI 103-3	Utvärdering av hållbarhetsstyrningen			
	GRI 205-2	Kommunikation och utbildning i policyer avseende anti-korruption	Avsteg på andel av föreningsstyrelse som genomgått webb utbildning, data saknas. Avsteg på uppdelning per medarbetarkategori och region, ej väsentligt. Uppförandekod och leverantörskod omfattar anti-korruption. Anställda och samarbetspartners får information om koderna genom intranät och sodra.com, där även större förändringar i koderna kommuniceras.		Avgränsning avseende styrelse och ledning till föreningsstyrelse och koncernledning
Miljöfrågor					
GRI 301: Material 2016	GRI 103-1	Väsentlighet och avgränsningar		Inom Södra	24, 26, 48–49, 103, 106–108, 123
	GRI 103-2	Hållbarhetsstyrning			
	GRI 103-3	Utvärdering av hållbarhetsstyrningen			
	GRI 301-1	Materialanvändning			116
GRI 302: Energi 2016	GRI 103-1	Väsentlighet och avgränsningar		Inom Södra Utanför Södra för externa avverknings-entreprenörer och transporter	19–20, 24, 26, 49, 103, 106–108, 123
	GRI 103-2	Hållbarhetsstyrning			
	GRI 103-3	Utvärdering av hållbarhetsstyrningen			
	GRI 302-1	Energianvändning inom organisationen			109, 114–115
	GRI 302-2	Energianvändning utanför organisationen			109, 115
	GRI 302-3	Energiintensitet	Energiintensitet, el och värme, avgränsas till inom Södra för massa och sågade trävaror.		19, 109, 114
GRI 304: Biologisk mångfald 2016	GRI 103-1	Väsentlighet och avgränsningar		Inom Södra Utanför Södra för Södras medlemmar och leverantörer av virkesråvara	18, 22, 48–49, 103, 106–108, 117, 123
	GRI 103-2	Hållbarhetsstyrning			
	GRI 103-3	Utvärdering av hållbarhetsstyrningen			
	GRI 304-3	Skyddade eller restaurerade miljöer			109, 113, 117
	Egen	Hänsyn vid förnygringsavverkning			18, 105, 109, 112
	Egen	Naturvårdande skötselåtgärder			18, 105, 109, 112
GRI 305: Utsläpp 2016	GRI 103-1	Väsentlighet och avgränsningar		Inom Södra Utanför Södra för externa avverknings-entreprenörer och transporter	18, 20, 26, 49, 103, 106–108, 123
	GRI 103-2	Hållbarhetsstyrning			
	GRI 103-3	Utvärdering av hållbarhetsstyrningen			
	GRI 305-1	Direkta utsläpp av växthusgaser, scope 1			18, 109–111
	GRI 305-3	Övriga indirekta utsläpp av växthusgaser, scope 3			18, 109–111
	GRI 305-7	NO _x , SO _x samt andra väsentliga utsläpp till luft			109, 116
GRI 306: Utsläpp till vatten och avfall 2016	GRI 103-1	Väsentlighet och avgränsningar		Inom Södra	26, 49, 103, 107–108, 123
	GRI 103-2	Hållbarhetsstyrning			
	GRI 103-3	Utvärdering av hållbarhetsstyrningen			
	GRI 306-1	Utsläpp till vatten			26, 109, 116
	GRI 306-2	Avfall	Avsteg på redovisning av avfallsmängder som lagras på plats eftersom ingen uppföljning görs på koncernnivå, data saknas.		109, 117
GRI 308: Bedömning av miljöpåverkan hos leverantörer 2016	GRI 103-1	Väsentlighet och avgränsningar		Inom Södra Utanför Södra för Södras leverantörer	19, 30, 48, 103, 107–108, 123
	GRI 103-2	Hållbarhetsstyrning			
	GRI 103-3	Utvärdering av hållbarhetsstyrningen			
	GRI 308-2	Negativ påverkan på miljön i leverantörskedjan och vidtagna åtgärder			120

GRI Standard	Upplysning	Beskrivning	Kommentar	Avgränsning	Hänvisning
Sociala frågor					
GRI 403: Hälsa och säkerhet 2016	GRI 103-1	Väsentlighet och avgränsningar		Inom Södra	19, 28, 49, 103, 107–108, 124
	GRI 103-2	Hållbarhetsstyrning			
	GRI 103-3	Utvärdering av hållbarhetsstyrningen			
	GRI 403-2	Arbetskadorna, arbetsrelaterade sjukdomar, förlorade arbetsdagar, frånvaro samt arbetsrelaterade dödoch olyckor	Avsteg på uppdelning per region eftersom de flesta av Södras anställda finns i Sverige. Endast sjukfrånvaro är uppdelad på kön. Övriga upplysningar ej väsentligt att dela upp på kön. Avsteg på redovisning av IR (injury rate). Södra har valt att redovisa LTAR (lost-time-accident rate) istället. Avsteg på redovisning av ODR (occupational disease rate). Frånvaro till följd av arbetsrelaterade sjukdomar ingår i sjukfrånvaron. Avsteg på redovisning av LDR (lost day rate). Södra har valt att redovisa antal frånvarodagar per arbetsskada istället. Redovisning av hälsa och säkerhet gäller endast Södras anställda, inte inhyrda och entreprenörer. Samtliga avsteg på grund av ej tillämpligt.		109, 118–119
GRI 405: Mångfald och jämställdhet 2016	GRI 103-1	Väsentlighet och avgränsningar		Inom Södra	19, 28, 49, 103, 107–108, 124
	GRI 103-2	Hållbarhetsstyrning			
	GRI 103-3	Utvärdering av hållbarhetsstyrningen			
	GRI 405-1	Mångfald inom styrelse, ledning och personalstyrka			66, 109, 118–119
GRI 406: Icke-diskriminering 2016	GRI 103-1	Väsentlighet och avgränsningar		Inom Södra	28, 49, 103, 107–108, 124
	GRI 103-2	Hållbarhetsstyrning			
	GRI 103-3	Utvärdering av hållbarhetsstyrningen			
	Egen	Utbildning i policyer avseende icke-diskriminering			28, 105
GRI 414: Bedömning av social påverkan hos leverantörer 2016	GRI 103-1	Väsentlighet och avgränsningar		Inom Södra Utanför Södra för Södras leverantörer	19, 30, 48, 103, 107–108, 124
	GRI 103-2	Hållbarhetsstyrning			
	GRI 103-3	Utvärdering av hållbarhetsstyrningen			
	GRI 414-2	Negativ social påverkan i leverantörskedjan och vidtagna åtgärder			120
GRI 417: Marknadsföring och produktmärkning 2016	GRI 103-1	Väsentlighet och avgränsningar		Inom Södra Utanför Södra för Södras medlemmar och kunder	22, 30, 48–49, 103, 107–108, 124
	GRI 103-2	Hållbarhetsstyrning			
	GRI 103-3	Utvärdering av hållbarhetsstyrningen			
	Egen	Skogscertifiering och certifierade produkter			105, 112, 121
Egna frågor					
Skogstillväxt	GRI 103-1	Väsentlighet och avgränsningar		Inom Södra Utanför Södra för Södras medlemmar	18, 20, 48, 103, 106, 108, 110, 124
	GRI 103-2	Hållbarhetsstyrning			
	GRI 103-3	Utvärdering av hållbarhetsstyrningen			
	Egen	Årlig skogstillväxt på Södras medlemsfastigheter			18, 105, 109–110
Hållbar avverkningsnivå	GRI 103-1	Väsentlighet och avgränsningar		Inom Södra Utanför Södra för Södras medlemmar	18, 22, 49, 103, 106–108, 112, 124
	GRI 103-2	Hållbarhetsstyrning			
	GRI 103-3	Utvärdering av hållbarhetsstyrningen			
	Egen	Avverkningsnivå på Södras medlemmars marker			18, 105, 109, 112
Nya produkter och tjänster	GRI 103-1	Väsentlighet och avgränsningar		Inom Södra	18, 24, 48, 103, 107–108, 113, 124
	GRI 103-2	Hållbarhetsstyrning			
	GRI 103-3	Utvärdering av hållbarhetsstyrningen			
	Egen	Nya hållbara produkter			18, 105, 109, 113
Attraktiv arbetsgivare	GRI 103-1	Väsentlighet och avgränsningar		Inom Södra	19, 28, 49, 103, 107–108, 124
	GRI 103-2	Hållbarhetsstyrning			
	GRI 103-3	Utvärdering av hållbarhetsstyrningen			
	Egen	Medarbetare som rekommenderar Södra			19, 105, 109, 118

Granskningsrapport

Revisors rapport från översiktlig granskning av Södra Skogsägarna ekonomisk förenings hållbarhetsredovisning.

Till Södra Skogsägarna ekonomisk förening, org.nr 729500-3789

INLEDNING

Vi har fått i uppdrag av styrelsen i Södra Skogsägarna ekonomisk förening att översiktligt granska Södra Skogsägarna ekonomisk förenings hållbarhetsredovisning för år 2019. Södra Skogsägarna har definierat hållbarhetsredovisningens omfattning på omslagets insida i detta dokument.

STYRELSENS OCH FÖRETAGSLEDNINGENS ANSVAR FÖR HÅLLBARHETSREDOVISNINGEN

Det är styrelsen och företagsledningen som har ansvaret för att upprätta hållbarhetsredovisningen i enlighet med tillämpliga kriterier, vilka framgår på sidorna 102–103 och 105 i hållbarhetsredovisningen, och utgörs av de delar av ramverket för hållbarhetsredovisning utgivet av GRI (Global Reporting Initiative) som är tillämpliga för hållbarhetsredovisningen, samt av företagets egna framtagna redovisnings- och beräkningsprinciper. Detta ansvar innefattar även den interna kontroll som bedöms nödvändig för att upprätta en hållbarhetsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

REVISORNS ANSVAR

Vårt ansvar är att uttala en slutsats om hållbarhetsredovisningen grundad på vår översiktliga granskning.

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med ISAE 3000 *Andra bestyrkandeuppdrag* än revisioner och översiktliga granskningar av historisk finansiell information. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för upprättandet av hållbarhetsredovisningen, att utföra analytisk granskning och att vidta andra över-

siktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionsssed i övrigt har.

Revisionsföretaget tillämpar ISQC 1 (International Standard on Quality Control) och har därmed ett allsidigt system för kvalitetskontroll vilket innefattar dokumenterade riktlinjer och rutiner avseende efterlevnad av yrkesetiska krav, standarder för yrkesutövningen och tillämpliga krav i lagar och andra författningar. Vi är oberoende i förhållande till Södra Skogsägarna ekonomisk förening enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Vår granskning utgår från de av styrelsen och företagsledningen valda kriterier, som definieras ovan. Vi anser att dessa kriterier är lämpliga för upprättande av hållbarhetsredovisningen.

Vi anser att de bevis som vi skaffat under vår granskning är tillräckliga och ändamålsenliga i syfte att ge oss grund för vårt uttalande nedan.

UTTALANDE

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att hållbarhetsredovisningen inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med de ovan av styrelsen och företagsledningen angivna kriterierna.

Växjö den 12 februari 2020

Martin Johansson
Auktoriserad revisor

Madeleine Edberg
Auktoriserad revisor

Åsa Ekberg
Specialistmedlem i FAR

Hållbarhetsrapport enligt årsredovisningslagen

Södra har upprättat en hållbarhetsrapport enligt årsredovisningslagen. Hållbarhetsrapporten innehåller väsentlig information om Södras arbete och resultat inom bland annat miljö, sociala förhållanden och personal, respekt för mänskliga rättigheter samt motverkande av korruption.

Den lagstadgade hållbarhetsrapporten omfattar följande sidor och områden:

- Affärsmodell: sidorna 14–15
- Risker och riskhantering: sidorna 48–49

- Hållbarhetsfrågor: sidorna 20–30
 - Policyer och styrning: sidorna 106–108
 - Resultat: sidorna 18–19 och 110–121 samt tabell nedan
- Övriga hållbarhetsupplysningar (inklusive väsentlighetsanalys): sidorna 102–105 och 109

För ytterligare information om var olika hållbarhetsrelaterade upplysningar återfinns, se GRI-index på sidorna 122–124. Den lagstadgade hållbarhetsrapporten gäller även för Trivselhus AB.

Hållbarhetsfrågor	Södras redovisning av resultat
Miljö	Klimatpositiv verksamhet (sidorna 20–21), Hållbart skogsbruk (sidorna 22–23), Effektivt resursnyttjande (sidorna 26–27), Ansvarsfulla affärer (sidan 30), Hållbarhetsdata (sidorna 110–117, 121)
Sociala förhållanden och personal	Ansvarstagande arbetsgivare och engagerade medarbetare (sidan 28), Ansvarsfulla affärer (sidan 30), Hållbarhetsdata (sidorna 118–120)
Respekt för mänskliga rättigheter	Ansvarstagande arbetsgivare och engagerade medarbetare (sidan 28), Ansvarsfulla affärer (sidan 30), Hållbarhetsdata (sidan 120)
Motverkande av korruption	Ansvarsfulla affärer (sidan 30), Styrning och organisation för hållbarhet (sidorna 107–108), Hållbarhetsdata (sidan 120)

Revisorernas yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Till föreningsstämman i Södra Skogsägarna ekonomisk förening, org.nr 729500-3789

UPPDRAG OCH ANSVARSFÖRDELNING

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten för år 2019 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

GRANSKNINGENS INRIKTNING OCH OMFATTNING

Vår granskning har skett enligt FARs rekommendation RevR 12 *Revisorernas yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten*. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International

Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

UTTALANDE

En hållbarhetsrapport har upprättats.

Växjö den 12 februari 2020

Martin Johansson
Auktoriserad revisor

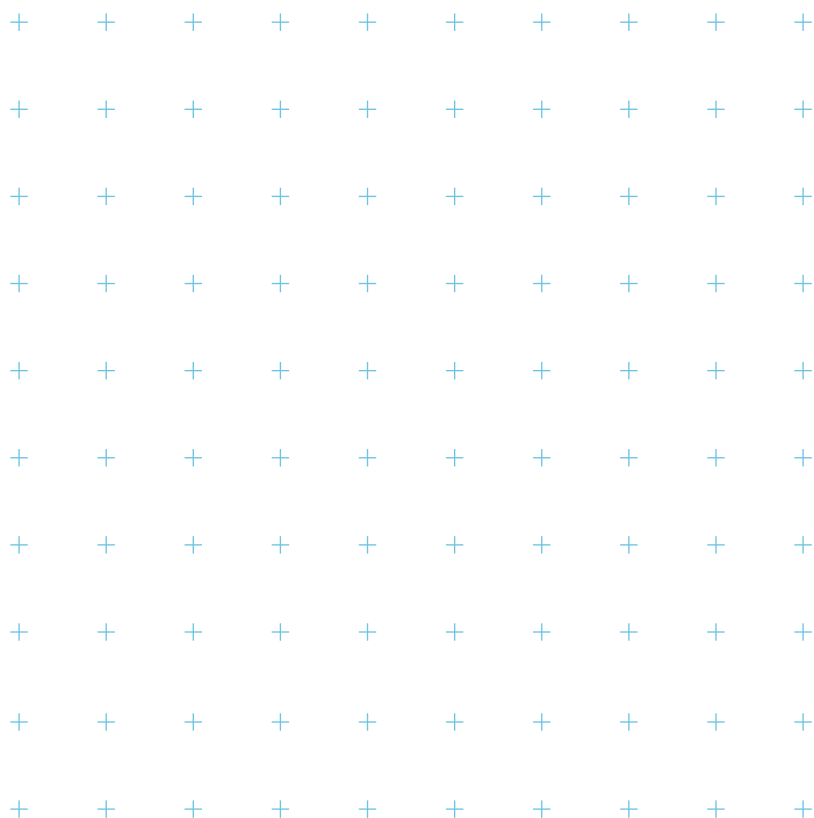
Madeleine Edberg
Auktoriserad revisor

Carina Arvidsson Löw
Förtroendevald revisor

Dick Stagmo
Förtroendevald revisor

Koncernens styrning

Goda förutsättningar för lönsamt och hållbart skogsbruk

Södra ska trygga avsättningen för medlemmarnas skogsråvara till marknadsmässiga priser och verka för en hög skogsproduktion med natur- och kulturvårdshänsyn.

213

2019 genomförde Södra 213 ägardialoger, som gav medlemmarna möjlighet att påverka förutsättningarna för nästa strategiperiod.

36

Södras medlemmar är organiserade i 36 skogsbruksområden.

2,6 miljoner

Tillsammans äger Södras medlemmar cirka 2,6 miljoner hektar skog.

Ett år med tuffa utmaningar

2019 var ett år med massiva angrepp från granbarkborre, vikande konjunktur och tufft näringspolitiskt klimat. Samtidigt redovisade Södra ett starkt rörelseresultat och uppnådde en rad milstolpar som bidrar till ökad hållbarhet och att koncernen är väl rustad för framtiden.

Vi har varit igenom en blöt vinter och en torr sommar med extremt stora skadeangrepp från granbarkborren. Angreppen medförde stora ekonomiska bortfall och krävde enorma insatser. Södras medarbetare slet hårt för att få ut skadad ved ur skogen och medlemmarna visade stort tålamod och förståelse för att vi arbetade så snabbt vi kunde för att ta hand om den skadade veden.

Trots de massiva skadeangreppen, en vikande konjunktur och dramatiska prisnedgångar på marknaden redovisade Södra 2019 ett starkt rörelseresultat om 2 582 MSEK. Det långsiktiga målet är att dela ut minst 50 procent av vinsten till ägarna och 2019 är den föreslagna vinstdelningen 1 068 MSEK.

Under året tog Södra fram en ny koncernstrategi för 2020 och framåt. Den bygger vidare på arbetet som gjorts de senaste åren, med omfattande investeringar och omstruktureringar av verksamheten. Den framgångsrika utvecklingen med kraftiga tillväxt- och lönsamhetsförbättringar är ett kvitto på att vi är på rätt väg. Strategin omfattar bland annat satsningar för att stärka familjeskogsbrukets konkurrenskraft. Till exempel genom ökad teknikutveckling och förädling av skogsplanter för snabbare tillväxt. En viktig del i arbetet med strategin har varit ägardialogen, som genomfördes under hösten och som gav alla medlemmar möjlighet att påverka förutsättningarna för nästa strategiperiod.

Den nya koncernstrategin har också ett starkt fokus på innovation och att Södra ska

Ägardialogen var en viktig del i arbetet med den nya koncernstrategin.

Att öka beståndet av tall och förstå sambandet mellan skogsbetesfrågor, gallring och röjning var en prioriterad fråga 2019.

och ger Södra starka incitament att fortsätta arbeta med innovation, resurseffektivitet och fossilfrihet i hela värdekedjan.

Nyckelroll för en cirkulär ekonomi

Varje år belastas skogsägarna i Götaland med cirka en miljard kronor i uteblivna intäkter på grund av viltbetet. Det starka viltbetetrycket har gjort att tallen under lång tid har konkurrerats ut av gran trots att många områden i södra Sverige är mer lämpade för tall. Inom Södra arbetar vi på flera sätt aktivt för att stå upp för den enskilda medlemmens, familjeskogsbrukets och Södras gemensamma bästa. Att öka beståndet av tall och förstå sambandet mellan skogsbetesfrågor, gallring och röjning var en prioriterad fråga under 2019 och något vi fortsätter att arbeta med under 2020.

Det är bara ett exempel på att skälen som låg till grund för bildandet av Södra fortfarande i högsta grad är aktuella. Det handlar om att få avsättning för virket, försvara familjeskogsbrukets, få del av förädlingsvärdet och hjälp i utsatta situationer. Vi kommer fortsätta att vara en stark lokal aktör samtidigt som vi är öppna och innovativa och tillvaratar teknikens möjligheter på världsmarknaden. Med engagemanget som finns i vår organisation och den potential som finns i skogen när det gäller framtidens hållbara produkter och nyckelroll i övergången till en mer biobaserad cirkulär ekonomi är jag fast förvissad om att framtiden finns i skogen!

Lena Ek
Styrelseordförande

vara drivande i utvecklingen av nya tillverkningsprocesser och nya material baserade på skogsråvara. 2019 uppnådde vi också en rad milstolpar inom forskning och utveckling. Till exempel ett globalt genombrott för möjligheten att återvinna blandtextilier i produktionen av dissolvingmassa, som kan användas för att framställa nya textilier. Södra har också klarat av omställningen inom produktionen och satsningarna på biodrivmedel har gått framåt.

Näringspolitiska förstärkningar

I Sverige ökar både skogsbeståndet och biodiversiteten kontinuerligt och det pågår en hållbarhetsrevolution inom såväl skogsbruket som industrin. Trots det var 2019 ett tufft näringspolitiskt år med politiska förslag och rättsliga domar som inskränker den enskildes rätt att äga och bruka sin skog enligt principen frihet under ansvar. Utmaningarna är annorlunda idag jämfört med för fem år sedan. Vi ser ett hårdare tryck på skogen från olika aktörer och det är många som gärna vill bestämma över skogen. Idag finns det till exempel tre myndigheter som verkar för miljöintressena. Det skapar oreda i argumenten och balansen mellan produktion och miljö går förlo-rad. I den styrningsmodellen blir produktionsperspektivet lidande. Det är en av förklaringarna till att glappet mellan myndigheternas direktiv och skogsägarnas villkor

har vuxit kraftigt under senare år. I artskyddsfrågan, när det gäller nyckelbiotoper, bevarandefrågor, digitala publiceringar av avverkningsanmälningar, vitesförelägganden, viltbetesproblematik och så vidare.

I politiska debatter hänvisas det även till internationella katastrofrapporter som inte är relevanta för det svenska skogsbruket, vilket leder till många felaktigheter och missförstånd. Det är även bekymmersamt att kunskapsnivån om skogsbruk är förhållandevis låg i Bryssel. Det gör att vi jobbar i uppförssbacke inom EU. Samtidigt finns en ökad efterfrågan på nya hållbara produkter producerade av skogsråvara och EU kan ha en positiv roll när det gäller att få till stånd regleringar som gynnar klimatsmarta lösningar.

2019 gjorde Södra förstärkningar på det näringspolitiska området. Idag har vi experter som jobbar inom LRF och branschorganisationen Skogsindustrierna samt inom EU och varje dag försvarar våra medarbetare enskilda medlemmar på olika sätt.

Positiv klimateffekt

2019 beräknade Södra även verksamhetens totala klimateffekt, baserad på en modell som tagits fram av Holmgren/Kolar (SCA februari 2019). Beräkningarna utgör ett stöd för strategiska vägval för att nå koncernens klimatmål och visade att Södras positiva klimateffekt för 2018 motsvarar 9,2 miljoner koldioxidekvivalenter. Klimateffekten utgörs dels av att ägarnas växande skogar är en effektiv kolsänka och dels av att förnybara produkter från skogsråvara ersätter fossila produkter, den så kallade substitutionseffekten.

Skogens funktion som kolsänka gäller dock endast så länge skogen växer och är livskraftig. Därför gäller det att avverka i rätt tid och producera förnybara produkter från skogsråvaran som kan ersätta fossila produkter. Södras positiva klimateffekt är ett kvitto på att koncernen rör sig i rätt riktning, det vill säga att eftersträva en längre livslängd för företagets produkter och att nå en högre grad av substitution. Det gör vi genom fortsatta satsningar på biodrivmedel, byggsystem i trä och genom återvinning av textilier i massaproduktionen.

Rapporten visar tydligt att skogsnäringsringen har en viktig roll att spela för att hitta fler lösningar i klimatomställningen

Växande skogar och förnybara produkter från skogsråvara bidrar till Södras positiva klimateffekt.

Föreningsstyrningsrapport

Södra Skogsägarna ekonomisk förening (Södra) har sitt säte i Växjö. Styrningen av koncernen bygger bland annat på den svenska lagen om ekonomiska föreningar, andra tillämpliga lagar och regler, samt föreningens stadgar.

Från och med 2014 tillämpar Södra Skogsägarna koncernstyrning där den ekonomiska föreningen är moderföretag. Södra arbetar i tillämpliga delar i enlighet med Svensk kod för bolagsstyrning, "Koden".

FÖRENINGENS ÄNDAMÅL

Södra Skogsägarna ekonomisk förening har till ändamål att främja medlemmarnas ekonomiska intressen, vilket bland annat innebär att bedriva handel med och förädling av skog och skogsprodukter från huvudsakligen föreningens medlemmar samt bedriva industri- och/eller finansieringsverksamhet. Föreningen ska också söka åstadkomma en tryggad och ändamålsenlig avsättning av medlemmarnas skogsråvara till marknadsmässiga priser, verka för en hög och värdefull skogsproduktion med natur- och kulturvårdshänsyn, stödja och utveckla enskilt skogsbruk samt värna äganderätten.

STRUKTUR OCH ORGANISATION

Södra Skogsägarna ekonomisk förening är en skogsindustrikoncern som erbjuder skogliga tjänster och sågade trävaror samt massa för avsalumarknaden. Verksamheten bedrevs under 2019 i tre affärsområden,

Södra Skog, Södra Wood och Södra Cell. Dessutom finns ett antal dotterföretag, se förteckningen på sidan 94.

ÄGARE OCH MEDLEM

Södra ägs av fler än 52 000 skogsägare i södra Sverige. Ägare är medlem i den ekonomiska föreningen och ska delta med insatskapital om minst en insats för varje hektar skogsmark, men behöver inte delta med fler än 200 insatser. En insats lyder på 600 kronor.

Medlem kan den bli som äger eller arrenderar minst fem hektar skogsmark inom föreningens medlemsområde, som i huvudsak består av Götaland.

Varje medlem har en röst oavsett insatskapital och skogsfastighetens storlek. Antalet medlemmar ökade under 2019 med 555 (628) till 52 192 (51 637).

SKOGSBRUKSOMRÅDEN OCH ÅRSMÖTEN

Södras medlemmar är organiserade i 36 skogsbruksområden och möjligheten att direkt påverka individuellt är störst i skogsbruksområdet. I andra sammanhang förs talan via valda representanter. Varje skogsbruksområde utser vid årsmötet ett förtro-

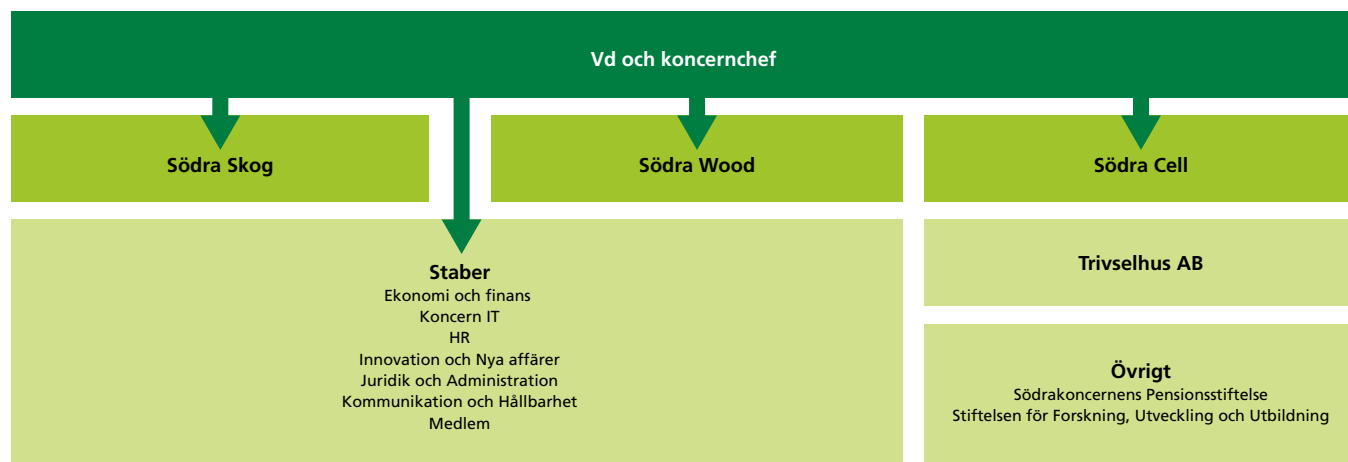
enderåd om cirka tolv ledamöter samt en valberedning. Årsmötena utser även fullmäktige till den årliga föreningsstämman.

Medlem kan skriva motioner till årsmötet, som kan besluta att lämna motionen vidare till styrelsen eller till föreningsstämman. Medlem kan också begära att motion förs till stämman oavsett vad årsmötet beslutat. Alla medlemmar har möjlighet att lämna skrivelser direkt till förtroenderådet eller till styrelsen. På årsmötet går förtroenderådet igenom det gångna årets verksamhet och presenterar en verksamhetsplan för innevarande år.

Ordinarie årsmöte i skogsbruksområdet hålls senast tre månader efter räkenskapsårets utgång. Kallelse till årsmöte eller extra möte ska ske skriftligt senast en vecka före mötet och det är respektive förtroenderåd som svarar för kallelsen.

FÖRTROENDERÅD

Varje skogsbruksområde väljer vid årsmötet ett förtroenderåd som ansvarar för den kooperativa aktiviteten i skogsbruksområdet. I detta ingår bland annat bevakning av lokal näringspolitik, utbildningar och medlemsaktiviteter. Ledamöterna i förtroenderådet har en viktig roll i dialogen

med de enskilda medlemmarna. Förtroenderådet ska ha lägst fem och högst tolv ledamöter. För större skogsbruksområden kan ytterligare ledamöter väljas, dock som mest 15.

Varje förtroenderåd fastställer antalet ordinarie möten i sin verksamhetsplanering. Frågorna handlar om ekonomiska och sociala aktiviteter som rör medlemmarnas allmänna intressen, ägande och skötsel av skogsfastigheterna. Mötesfrekvensen varierar mellan olika skogsbruksområden med en normal frekvens om sex möten per år.

FÖRVALTNINGSRÅD

Förtroenderådets samtliga 36 ordförande bildar förvaltningsrådet som är rådgivande till styrelsen och föreningsstämman. Förvaltningsrådet ska även verka för att Södras strategiska mål och beslut är förankrade hos medlemmarna. Detta sker bland annat genom att förvaltningsrådet lämnar yttrandet i olika ärenden.

Förvaltningsrådet har haft fyra ordinarie möten under 2019. På dagordningen har bland annat stått redogörelser för affärsläget och aktuella näringspolitiska frågor. Under årets första möte hanteras normalt frågor inför skogsbruksområdenas årsmöten. På samma sätt ägnas mötet inför föreningsstämman åt ärenden som tas upp vid denna.

FÖRENINGSTÄMMA

Föreningsstämman är Södras högsta beslutande organ. Stämman består av de 200

fullmäktige som väljs på årsmötena och har var sin röst. Förvaltningsrådets ledamöter är också fullmäktige, det vill säga ingår i de 200. Stämman fastställer bokslut och vinstdisposition, utser ledamöter i styrelsen, revisorer och valberedning. Styrelsens ledamöter, verkställande direktören, och revisorerna har rätt att delta i överläggningarna på stämman och framställa förslag.

Ordinarie stämma hålls senast sex månader efter räkenskapsårets utgång. Kallelse ska ske genom skriftligt meddelande till varje fullmäktig tidigast fyra veckor före och senast två veckor före ordinarie stämma respektive en vecka före extra stämma.

Föreningsstämman 2019 hölls den 23 maj i Värnamo. Stämman beslutade om vinstdisposition och behandlade elva motioner som bland annat tog upp frågor som handlade om tillgänglighetspremie för leveransvirkeskontrakt, höjd skogsbrukarkunskap i Södra och säkrare virkesförsörjning – en framtidsfråga. Antalet stämموvalda styrelseledamöter uppgick till nio.

VALBEREDNING

Föreningsstämmans valberedning ger förslag på styrelseledamöter, revisorer och föreningens ombud till LRF:s riksförbundsstämma. Dessutom föreslår valberedningen ekonomisk ersättning till styrelse, förvaltningsråd, fullmäktige, förtroendevalda och revisorer. Valberedningen ska bestå av fem-sju ledamöter och dess sam-

mansättning ska spegla medlemskåren och om möjligt hela medlemsområdet.

Valberedningen inhämtar kunskap om föreningens utveckling och framtid. Den informerar sig om hur styrelsearbetet fungerar genom samtal med ordförande och vd, intervjuer med befintliga styrelseledamöter och genom att ta del av resultat från styrelsens utvärdering och ordförandens utvecklingssamtal. Behov av förändringar i styrelsens sammansättning samt övriga val och arvoden analyseras. Intervjuer med nya kandidater genomförs. Valberedningens förslag till stämman dokumenteras slutligen i ett valberedningsprotokoll som sänds ut till fullmäktige tillsammans med stämmohandlingarna.

Vid föreningsstämman 2019 omvaldes Roger Johansson, Lars Skogsberg, Ann-Charlotte Larsson, Ann Marke och Ingemar Thorstensson, samt nyvaldes Magnus Johansson. Vid valberedningens första möte valdes Ingemar Thorstensson till ordförande.

NOMINERINGSPROCESSEN TILL STYRELSEN

De stämموvalda ledamöterna är högst tio, av vilka minst två tredjedelar ska vara medlemmar i föreningen. Alla medlemmar kan löpande ge förslag till valberedningen på kandidater till styrelse och revisorer. Normalt uppmanas förvaltningsrådet att under tidig höst diskutera frågan i förtroenderåden och inkomma med förslag på såväl medlemmar som externa kandidater.

Vid föreningsstämman behandlas inkomna motioner och beslut fattas om vinstdisposition. De 200 fullmäktige väljs på skogsbruksområdenas årsmöten.

Valberedningen intervjuar de kandidater som bedöms passa in i den kompetensmix som behövs i styrelsen.

STYRELSENS SAMMANSÄTTNING

Styrelsen har upp till 13 ordinarie ledamöter. Upp till tio ledamöter väljs av föreningsstämman och tre utses av arbetstagarerna. Verkställande direktören ingår inte i styrelsen.

STYRELSENS ARBETE

Styrelsen förvaltar Södras angelägenheter i företagets och ägarnas intresse och svarar för att företaget har ändamålsenliga mål, planer, strategier och policyer ägnade att uppfylla ägarnas krav och förväntningar på företaget. Styrelsen ska fortlöpande följa upp och utvärdera företagets prestationer och bedöma företagets ekonomiska situation och den ekonomiska situationen i koncernen. Styrelsen ska se till att företagets medelsförvaltning, interna kontroll och

riskhantering är betryggande och ansvarar för att företaget har en ändamålsenlig organisation. I arbetet med att fullgöra sina uppgifter har styrelsens ordförande stöd av ett presidium. Presidiet utgörs av ordföranden, vice ordföranden och verkställande direktören.

Styrelsen ska utöver det konstituerande mötet hålla minst sex möten under året. Under 2019 har styrelsen haft åtta möten, varav ett konstituerande möte och tre telefonmöten. Vid det konstituerande mötet

Styrelseledamöter från och med föreningsstämman i maj 2019

Ledamöter	Funktion	Invald	Närvaro	Utbetalt arvode (TSEK)	Insatskapital Per den 31 dec 2019	Utskott
Lena Ek	Ordförande	2015	12/12	1 276	123 659	Finans, ersättnings- och arvode
Paul Christensson	Vice ordförande	2010	12/12	626	750 951	
Karin Andersson	Ledamot	2014	12/12	369	436 551	Revision
Hans Berggren	Ledamot	2015	11/12	339	346 430	Revision
Pål Börjesson	Ledamot	2017	12/12	369	1 184 292	Revision
Ulf Johansson	Ledamot	2014	11/12	469	865 239	Finans
Ylva op den Velde Hammargren	Ledamot	2017	12/12	304	—	Finans
Anders Roman	Ledamot	2014	12/12	513	2 159 323	Ersättnings- och arvode
Mats Sandgren	Ledamot	2019	6/12	181	0	Ersättnings- och arvode
Arbetsagarrepresentanter						
Dan Andersson	Arbetsagarrepresentant PTK	2014	11/12	—	991 022	—
Pontus Johansson	Arbetsagarrepresentant LO	2017	11/12	—	—	—
Lars Nilsson	Arbetsagarrepresentant LO	2018	10/12	—	—	—

December

- Affärsläget
- Fastställande av Affärsplan och finansiell plan 2020/2021
- Fastställande av Investeringsplan med investeringsramar, Investeringspolicy, Finanspolicy, Uppförande och Leverantörskod och Hållbarhetspolicy
- Genomgång av koncernstrategi
- Fokuserade:
 - Rapport om biodrivmedel
 - Förvärv av utvecklingsbolag

Februari

- Affärsläget
- Årsredovisning och årsbokslut samt vinstdisposition
- Fokuserade:
 - Makroekonomi
 - Digitalisering
 - Open Innovation

Oktober

- Affärsläget
- Koncern riskhantering
- Justering av avkastningskraven på affärsdrivande verksamheter
- Samarbetsavtal med Linnéuniversitetet
 - Skoglig masterutbildning
- Koncernstrategi 2020
- Fokuserade:
 - Södras bidrag till klimatarbetet
 - FSC/Certifiering
 - Södramodellen
- Kvartalsrapport

April

- Affärsläget
- Fokuserade:
 - Koncernstrategi
 - Industriell husvolymproduktion
 - KL-fabrik
- Kvartalsrapport
- Motioner till stämman

September

- Lägesrapport granbarkborren
- Workshop – koncernstrategi

Maj

- Konstituerande möte (efter stämman)

Augusti

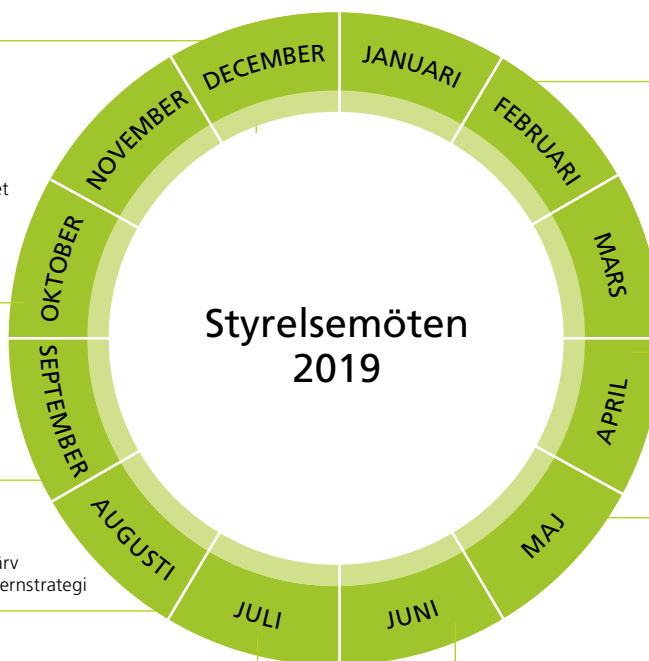
- Affärsläget
- Uppföljning av investeringar och förvärv
- Workshop och diskussion om ny koncernstrategi

Juni

- Strategimöte
- Affärsläget
- Uppstart av koncernstrategiarbetet
- Fokuserade:
 - Det nationalekonomiska perspektivet
 - Råvaran och trämekaniska industrins utveckling framåt
 - Energiutredning och biströmmar/restprodukter
 - Metanolprojekt
 - Investering och expansionsplaner för Södra Cell framöver
 - Uppdatering av hur råvarumarknaden ser ut framöver
 - FSC/Certifiering

Juli

- Kvartalsrapport

efter föreningsstämman utses styrelsens vice ordförande. Februari mötet ägnas bland annat åt uppföljning och utvärdering av det gångna året. Vid junimötet behandlas strategifrågor. Vid decembermötet behandlas affärsplanen för kommande år samt mål och koncernpolicyer. Personalfrågor är en särskild punkt vid varje styrelsemöte.

UTSKOTT

Styrelsen har inom sig utsett tre utskott; revisionsutskottet, finansutskottet samt ersättnings- och arvodesutskottet.

Revisionsutskottet övervakar och granskar den finansiella rapporteringen, riskhanteringen och hållbarhetsredovisningen. Vid mötet 12 juli ersatte Pål Börjesson Paul Christensson i revisionsutskottet. Utskottet hade fem möten.

Finansutskottet företräder styrelsen avser den finansiella riskexponeringen och efterlevnad av finanspolicyen. I utskottet ingick under 2019 Lars Idermark (vd), Lena Ek och Ulf Johansson samt Ylva op den Velde Hammargren. Utskottet hade sex möten.

Ersättnings- och arvodesutskottet bereder frågor om principer och riktlinjer för ersättningar och andra anställningsvillkor för företagsledningen. Utskottet ska även följa och utvärdera tillämpningen av de principer och riktlinjer för ersättningar och andra anställningsvillkor som styrelsen fastställt och ersättningsstrukturer och ersättningsnivåer i företaget. I utskottet ingick under 2019 Lena Ek, Anders Roman och Mats Sandgren. Utskottet hade tre möten.

KONCERNLEDNING

Koncernledningen består av vd, affärsområdeschefer och stabschefer och samlas normalt en gång i månaden. Återkommande frågor på dagordningen är ekonomi, marknad och personalfrågor. Vd ansvarar för den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar.

REVISORER

Revisorerna utses av föreningsstämman. Revisorernas övergripande ansvar är att granska årsredovisningen, koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning. Två av de fyra ordinarie revisorerna är förtroendevalda.

Vid stämman 2019 valdes revisorerna Martin Johansson och Madeleine Edberg från PricewaterhouseCoopers AB samt Carina Arvidsson Löw och Dick Stagmo som förtroendevalda revisorer.

SYSTEM FÖR INTERN KONTROLL OCH RISKHANTERING

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för intern kontroll regleras i den svenska lagen om ekonomiska föreningar. Den interna kontrollen är en process som ger styrelse, ledning och annan personal rimlig säkerhet för att företagets mål ska nås när det gäller verksamhetens ändamålsenlighet, den ekonomiska rapporteringens tillförlitlighet samt efterlevnaden av tillämpliga lagar och förordningar.

Södra arbetar med intern styrning och kontroll begränsad till de processer som utmynnar i den finansiella rapporteringen.

Intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen syftar till att ge rimlig säkerhet avseende tillförlitligheten i den externa finansiella rapporteringen i form av delårsrapporter, årsredovisningar och bokslutskommunikéer, och att den externa finansiella rapporteringen är upprättad i överensstämmelse med lag, tillämpliga redovisningsstandarder och övriga krav på ekonomiska föreningar.

Koncernens stabsfunktion Koncernredovisning & Intern Kontroll fungerar som koncernens interna kontrollfunktion och rapporterar till revisionsutskottet och till koncernens economichef. Funktionen arbetar med att utveckla, förbättra och säkra den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen i koncernen, dels proaktivt med fokus på den interna kontrollmiljön, dels med att granska hur den interna kontrollen fungerar.

Riskbedömning avseende den finansiella rapporteringen hos Södra syftar till att identifiera och utvärdera de väsentligaste riskerna, inklusive risk för bedrägeri och risker vid betydande förändringar, som påverkar den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen i koncernens bolag, affärsområden och processer. Riskbedömningen resulterar i kontrollmål som stödjer att de grundläggande kraven på den externa finansiella rapporteringen uppfylls och utgör underlag för hur riskerna ska hanteras genom olika kontrollstrukturer. Riskbedömningen uppdateras årligen under ledning av koncernstab Koncernredovisning & Intern Kontroll och resultatet rapporteras till revisionsutskottet.

Viktiga regelverk

EXTERNA:

- Lagen om ekonomiska föreningar ("Föreningslagen")
- Aktiebolagslagen
- Årsredovisningslagen
- Svensk kod för bolagsstyrning ("Koden")
- EU:s Marknadsmisbruksförordning 596/2014/EU

INTERNA

- Föreningens stadgar
- Föreningsstämma
- Arbetsordning för styrelsen
- Instruktion avseende arbetsfördelning mellan styrelse och vd
- Instruktion avseende ekonomisk rapportering till styrelsen
- Policyer och riktlinjer
- Uppförandekod

Revisors yttrande om föreningsstyrningsrapporten

Till föreningsstämman i Södra Skogsägarna ekonomisk förening, org.nr 729500-3789

UPPDRAG OCH ANSVARFÖRDELNING

Det är styrelsen som har ansvaret för föreningsstyrningsrapporten för år 2019 på sidorna 132–136.

GRANSKNINGENS INRIKTNING OCH OMFATTNING

Vår granskning har skett enligt FARs uttalande RevU 16 Revisorns granskning av bolagsstyrningsrapporten. Detta innebär att vår granskning av föreningsstyrningsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inrikt-

ning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisions sed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

UTTALANDE

En föreningsstyrningsrapport har upprättats. Vi anser att informationen i föreningsstyrningsrapporten är förenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen för 2019.

Växjö den 12 februari 2020

Martin Johansson
Auktoriserad revisor

Madeleine Edberg
Auktoriserad revisor

Styrelse

Lena Ek

Ordförande. Född 1958.

Ledamot och ordförande sedan 2015. Mandattiden utgår 2020. Jur.kand. med inriktning internationell rätt. Hedersdoktor vid Lunds Tekniska Högskola, ledamot Länsförsäkringar Östergötland, ledamot Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien, ledamot Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien. Styrelseordförande i European Forest Technology Platform.

Tidigare erfarenheter: Bland annat kommunalråd, styrelseordförande i flera nationella forskningsprojekt, styrelseledamot i Kungliga Tekniska Högskolan, styrelseledamot i Göteborgsuniversitet, samordnare åt regeringen för European Spallation Source (ESS) i Lund, ledamot av riksdagens finansutskott, ledamot av EU-parlamentets industri- och energiutskott, miljöminister. Styrelseledamot i Södra 2000–2010.

Skogsinnehav: 18 ha produktiv skogsmark. Totalt insatskapital i Södra: 123 659 kronor.

Paul Christensson

Vice ordförande. Född 1959.

Ledamot i styrelsen 2010. Mandattiden utgår 2020. Vice ordförande LRF:s förbundsstyrelse, ordförande LRF Skogsägarna, styrelseordförande i Agroväst.

Skogsinnehav:¹⁾ 230 ha produktiv skogsmark. Totalt insatskapital i Södra: 750 951 kronor.

Pål Börjesson

Född 1962.

Ledamot i styrelsen 2017. Mandattiden utgår 2020. Agronom och professor i miljö- och energisystem vid Lunds tekniska högskola vid Lunds universitet.

Skogsinnehav: 126 ha produktiv skogsmark. Totalt insatskapital i Södra: 1 184 292 kronor.

Karin Andersson

Född 1957.

Ledamot i styrelsen 2014. Mandattiden utgår 2020. Agronom, SLU Uppsala 1986. MSc, Springfield College, USA, 2000. Styrelseledamot i Ecogain.

Skogsinnehav: 124 ha produktiv skogsmark. Totalt insatskapital i Södra: 436 551 kronor.

Mats Sandgren

Född 1955.

Ledamot i styrelsen 2019. Mandattiden utgår 2020. Jägmästare och f d VD SCA Skog och Senior Advisor inom SCA koncernen. Ordförande i Biometria och Gröna arbetsgivare. Styrelseledamot i Svenskt Näringsliv.

Skogsinnehav:¹⁾ 372 ha produktiv skogsmark. Totalt insatskapital i Södra: 0.

Innehav av totalt insatskapital avser förhållandena den 31 december 2019.

1) Delägt.

Ylva op den Velde Hammargren

Född 1966.

Ledamot i styrelsen 2017. Mandattiden utgår 2020. Bergsingenjör. Manager Product Line Management Engine, Vehicle Service Market vid AB SKF. Ledamot i styrelsen för Nederman.

Skogsinnehav: 0 ha. Totalt insatskapital i Södra: 0.

Dan Andersson

Född 1961.

Suppleant i styrelsen 2014, ordinarie 2015. Arbetstagarrepresentant för PTK. Ordförande i SSF-ledarna Södra Skog. Ledamot i Södras koncernråd.

Skogsinnehav: 135 ha produktiv skogsmark. Totalt insatskapital i Södra: 991 022 kronor.

Lars Nilsson

Född 1961.

Suppleant i styrelsen 2017, ordinarie 2018. Arbetstagarrepresentant för LO. Ordförande för Pappers vid Södra Cell Mönsterås. Ledamot i Södras koncernråd.

Skogsinnehav: 0 ha. Totalt insatskapital i Södra: 0.

Pontus Johansson

Född 1980.

Suppleant i styrelsen 2015, ordinarie 2017. Arbetstagarrepresentant för LO. Klubbordförande i GS vid Södra Wood Mönsterås. Ledamot i Södras koncernråd.

Skogsinnehav: 0 ha. Totalt insatskapital i Södra: 0.

Hans Berggren

Född 1956.

Ledamot i styrelsen 2015. Mandattiden utgår 2020. Agronom. Koncernchef och Vd för Sveriges Stärkelseproducenter ekonomisk förening.

Skogsinnehav:¹⁾ 730 ha produktiv skogsmark. Totalt insatskapital i Södra: 346 430 kronor.

Ulf Johansson

Född 1971.

Ledamot i styrelsen 2014. Mandattiden utgår 2020. Styrelseordförande i Falkenbergs Sparbank. Styrelseledamot i Harplinge inköpsförening och LRF:s skogsägardelegation.

Skogsinnehav: 107 ha produktiv skogsmark. Totalt insatskapital i Södra: 865 239 kronor.

Anders Roman

Född 1961.

Ledamot i styrelsen 2014. Mandattiden utgår 2020. Civilekonom, Linköpings Universitet 1988. Styrelseordförande i Romans Fastigheter AB och Swedbank Jönköping. Styrelseledamot i Blixt & Co, USA, Säker Skog och Styrelseledamot i Svenska Nyhetsbyrån.

Skogsinnehav:¹⁾ 1 077 ha produktiv skogsmark. Totalt insatskapital i Södra: 2 159 323 kronor.

Förändringar under året

Vid föreningsstämman 2019 lämnade Ola Hildingsson styrelsen.

SUPPLEANTER – ARBETSTAGARREPRESENTANTER

Teddy Hedlund

Född 1968.

Suppleant i styrelsen 2015. Arbetstagarrepresentant för PTK. Ordförande Unionen vid Södra Cell Mörrum samt Södras Huvudkontor. Ledamot i Södras koncernråd.

1) Delägt.

Jimmy Landefjäll

Född 1960.

Suppleant i styrelsen 2017. Arbetstagarrepresentant för LO. Klubbordförande i GS vid Södra Wood Långasjö. Ledamot i Södras koncernråd.

Peter Tärnberg

Född 1965.

Suppleant i styrelsen 2018. Arbetstagarrepresentant för LO. Ordförande för Pappers avdelning 9 vid Södra Cell Värö.

Koncernledning

Lars Idermark

Vd och koncernchef. Född 1957.

Agronom och MBA. Anställd 2012. Ordförande i ledningsgruppen sedan 2013.

Tidigare erfarenheter: Bland annat vd och koncernchef PostNord AB och Kooperativa Förbundet. Vd för Andra AP-fonden. Stf vd och koncernchef Capio AB. Vice vd och stf vd och koncernchef, FöreningsSparbanken AB (Swedbank). Ekonomi- och finansdirektör och vice vd, Föreningsbanken AB. Vd och koncernchef, LRF Holding AB.

Övriga uppdrag: Ordförande i Skogsindustrierna.

Skogsinnehav:¹⁾ 390 ha produktiv skogsmark. Totalt insatskapital i Södra: 669 456 kronor.

Cristian Brolin

IT- och digitaliseringsdirektör, CDO. Född 1976.

Datalog. Anställd 2017. Ingår i ledningsgruppen från och med 2019.

Tidigare erfarenheter: Ledande befattningar inom IT som CIO/CSO på Boss-media AB och IST AB. Ansvarig för globala datacenter funktionen inom IGT och Lottomatica stationerad i Växjö, Stockholm, Rom och Montreal.

Övriga uppdrag: Ledamot i Vindro AB.

Skogsinnehav: 0 ha. Totalt insatskapital i Södra: 0.

Maria Baldin

Kommunikations- och hållbarhetsdirektör. Född: 1967.

Informations- & kommunikationsutbildning, RMI Berghs, Stockholm. Studier i juridik, psykologi och IT, Lunds universitet. Anställd 2017. Ingår i ledningsgruppen sedan 2017.

Tidigare erfarenheter: Olika roller inom marknad och försäljning på Comex Electronics AB, marknadschef på Siemens i Schweiz, kommunikations- och hållbarhetschef på Siemens AB.

Skogsinnehav: 0 ha. Totalt insatskapital i Södra: 0.

Magnus Björkman

Affärsområdeschef Södra Cell. Född 1964.

Civilingenjör och MBA. Ingår i ledningsgruppen från och med 2019.

Tidigare erfarenheter: Jobbat med försörjningsfrågor av vätskekartong på Tetra Pak International i Lund. Olika produktionsbefattningar och vd på StoraEnso Nymölla AB. Platschef på Södra Cell Mörrum och marknadschef på Södra Cell.

Skogsinnehav: 0 ha. Totalt insatskapital i Södra: 0.

Catrin Gustavsson

Chef Innovation och Nya affärer. Född 1970.

Teknologie doktor i massateknik, Kungliga Tekniska Högskolan, Stockholm, civilingenjör i kemiteknik, Chalmers Tekniska Högskola. Anställd 2014. Ingår i ledningsgruppen sedan 2017.

Tidigare erfarenheter: Bland annat processteknisk chef Södra Cell Värö, produktionschef BillerudKorsnäs Gruvöns bruk, laboratoriechef Kvaerner Pulping och forskningsingenjör Stora Enso.

Skogsinnehav: 0 ha. Totalt insatskapital i Södra: 0.

Olof Hansson

Affärsområdeschef Södra Skog. Född 1975.

Ekonom och skogsvetare. Anställd 2003. Ingår i ledningsgruppen sedan 2017.

Tidigare erfarenheter: Olika befattningar inom Södra, bland annat virkeschef, områdeschef och marknadsanalytiker.

Skogsinnehav: 113 ha produktiv skogsmark. Totalt insatskapital i Södra: 365 769 kronor.

Innehav av totalt insatskapital avser förhållandena den 31 december 2019.

1) Delägt.

Mattias Johansson

Chefsjurist och administrativ direktör. Född 1972.

Jur kand, MBA och Master of Laws, London School of Economics and Political Science. Anställd 2007. Ingår i ledningsgruppen sedan 2007.

Tidigare erfarenheter: Bland annat bolagsjurist Saab AB, Södra, ABB Financial Services AB, tingsnotarie Västerås tingsrätt.

Skogsinnehav: 0 ha. Totalt insatskapital i Södra: 0.

Peter Karlsson

Ekonomi- och finansdirektör. Född 1976. Civilekonom. Anställd 2016. Ingår i ledningsgruppen sedan 2019.

Tidigare erfarenheter: Olika befattningar inom Södra, bland annat chef för Södra Interiör, CFO Elajo Invest samt ledande ekonomibefattningar inom tillverkningsindustrin.

Övriga uppdrag: Ordförande i Trivselhus AB, ledamot Virserums Sparbank.

Skogsinnehav: 0 ha. Totalt insatskapital i Södra: 0.

Jörgen Lindquist

Affärsområdeschef Södra Wood. Född 1965.

Civilekonom. Anställd 2015. Ingår i ledningsgruppen sedan 2015.

Tidigare erfarenheter: Bland annat CFO för Södra, CFO och tillförordnad vd för industridivisionen Swedspan, ansvarig för IKEAs uppbyggnad av en ny möbelindustri i USA, CFO och vice vd för Axis-koncernen samt ledande ekonomibefattningar inom kemi- och förpackningsbranschen.

Övriga uppdrag: Ledamot i Ting i Trä AB.

Skogsinnehav: 0 ha. Totalt insatskapital i Södra: 0.

Anica Kabbenäs

Sekreterare och vd-assistent. Född 1956.

Anställd 1972.

Skogsinnehav: 0 ha. Totalt insatskapital i Södra: 0.

Christer Thörn

HR-direktör. Född 1966.

Officer med majors grad. Anställd 2013. Ingår i ledningsgruppen sedan 2013.

Tidigare erfarenheter: Bland annat HR-direktör för TetraPak Carton Ambient och PartnerTech.

Skogsinnehav: 0 ha. Totalt insatskapital i Södra: 0.

Gustav Tibblin

Medlemschef. Född 1958.

Jägmästare och MBA. Anställd 1988. Ingår i ledningsgruppen sedan 2017.

Tidigare erfarenheter: Bland annat ansvarig för biprodukter vid Södra Wood, affärsutvecklare Södra, CFO Södra Cell och administrativ chef Södra Skog.

Övriga uppdrag: Ledamot i SunPine AB.

Skogsinnehav:¹⁾ 110 ha produktiv skogsmark. Totalt insatskapital i Södra: 0.

Förändringar under året

Magnus Björkman ersatte Gunilla Saltin i augusti 2019 som affärsområdeschef för Södra Cell.

Cristian Brodin ingår i koncernledningen från och med 1 januari 2019.

Peter Karlsson ersatte Anna Bel-frage från och med 1 mars 2019.

1) Delägt.

Södras ABC – ord och uttryck

Avsalumassa/Marknadsmassa

Södra producerar pappersmassa, dels barrsulfatmassa, dels lövsulfatmassa men också textilmassa (dissolvingmassa) som säljs på marknaden för avsalumassa till kunder globalt.

Biobränsle

Biobränslen kan vara fasta, flytande och gasformiga. Exempel på fasta biobränslen är brännved, flis, pellets och briketter. Exempel på flytande biobränslen är etanol, metanol, biodiesel och bioolja. Till gasformiga biobränslen hör biogas, dimetyleter och biometan.

Biodrivmedel

Fordonsbränslen som produceras från förnybar biomassa, till exempel biodiesel, HVO-diesel.

Bioekonomi

Bioekonomi handlar om all ekonomisk aktivitet som kommer av kunskap om biologiska processer och bioteknologi och syftar till ett hållbart sätt att leva utan att förbruka jordens ändliga resurser.

Biomassa

Biomassa är enligt EU:s förnybarhetsdirektiv (2009/28/EG) den biologiskt nedbrytbara delen av produkter, avfall och restprodukter av biologiskt ursprung från jordbruk (inklusive material av vegetabiliskt och animaliskt ursprung), skogsbruk och därmed förknippad industri inklusive fiske och vattenbruk – liksom den nedbrytbara delen av industriavfall och kommunalt avfall.

Biprodukter

Biprodukter från Södras industrier används bland annat i byggmaterial, som biobränslen samt för biodrivmedelsproduktion och som råvara till kemikalieindustrin. Till exempel är tallolja och terpentin biprodukter från tillverkning av massa.

Blå målklasser

Blå målklasser innebär att vattendrag värderas och att ambitionen för hänsyn till vattenmiljöer anges med målklasser.

Blått körkort

För arbeten i vattenmiljöer krävs blått körkort, för att säkerställa att arbetet sker med hänsyn till miljön.

Controlled wood

FSC®:s standard för Controlled Wood är ett komplement till FSC:s spårbarhetsstandard. Utvecklat för att hantera faktiska problem med att få fram produkter som enbart innehåller FSC-certifierad råvara (100 procent). Många produkter med trä innehåller fibrer från flera källor.

Dissolvingmassa (Textilmassa)

Textilmassa/dissolvingmassa tillverkas huvudsakligen av björkved och används bland annat för textila ändamål som tillverkning av viskos och lyocell. Kommer ur engelskan "dissolve" (lösa upp). Vid produktion av dissolvingmassa löses cellulosan i massan upp.

Elcertifikat

Elcertifikatsystemet är ett marknadsbaserat stödsystem som syftar till att öka produktionen av förnybar el på ett kostnadseffektivt sätt.

Energimåttenheter

1 Terawattimme (TWh) = 1 000 Gigawattimmar (GWh) = 1 000 000 Megawattimmar (MWh) = 1 000 000 000 kilowattimmar (kWh).

eNPS

Employee net promoter score. Mäter hur sannolikt det är att ett företags medarbetare skulle rekommendera sin arbetsgivare till en vän. Resultatet delar upp medarbetare i tre grupper: ambassadörer, passiva och kritiker där eNPS beräknas på skillnaden mellan ambassadörer och kritiker.

Fossila bränslen

Till skillnad från förnybara bränslen nybildas fossila bränslen långsamt, till exempel kol, olja och naturgas.

FSC®

Forest Stewardship Council är en oberoende internationell medlemsorganisation som verkar för ett miljöanpassat, socialt ansvarstagande och ekonomiskt livskraftigt bruk av världens skogar och har utvecklat principer för certifiering av skogsförvaltning.

Förlagsinsatser

En form av insatskapital som har en mellanställning mellan eget kapital och skulder.

Föryngringsavverkning

Avverkning av nästan alla äldre träd i ett skogsbestånd med syfte att ge plats för en ny generation skog. Kallas också slutavverkning.

Grön el

I dagligt tal el som produceras av förnybara källor som exempelvis biobränslen, vind- och vattenkraft.

Grön obligation

Obligationslån där pengarna är örönmärkta för att finansiera gröna investeringar. Södras gröna obligation finansierar klimat- och miljöinvesteringar.

GRI – Global Reporting Initiative

GRI är ett globalt ramverk med riktlinjer för hållbarhetsredovisning med krav på transparens beträffande ekonomisk, miljömässig och social påverkan.

GROT

Förkortning av "grenar och toppar", en restprodukt vid avverkning som tas tillvara. Används som biobränsle, till exempel i kraftvärmeverk.

Grön skogsbruksplan

Grön skogsbruksplan är ett viktigt verktyg och stöd för ett ekonomiskt och miljöanpassat skogsbruk som kombinerar miljöhänsyn med produktion. Den gröna skogsbruksplanen innehåller även blå målklasser för vattenmiljöer. Används även vid certifiering av skogsfastigheten.

Grönt bokslut

Södra gör varje år ett grönt bokslut. Södra Skogsrevisorer kontrollerar då hur drygt 150 föryngringsavverkningar respektive gallringar lever upp till skogscertifieringssystemen FSC:s® och PEFC:s™ krav på generell hänsyn vid föryngringsavverkningar och gallringar, samt hur man följer egna policyer och rutiner för miljöhänsyn. Ingår som ett av Södras hållbarhetsmål.

ha

Hektar. En yta motsvarande 10 000 kvadratmeter.

Hänsynskrävande biotop

Område i naturen som på grund av sina särskilda egenskaper utgör en livsmiljö för vissa växt- eller djurarter.

Insatskapital

Kapital som föreningens medlemmar bidrar med genom insatser.

ISO 14001

En internationell standard för miljöledningssystem.

ISO 45001

En internationell standard för ledningssystem för arbetsmiljö.

ISO 50001

En internationell standard för energiledningssystem.

Kemikalier

Ett samlingsbegrepp för de kemiska produkter som används i Södras verksamhet.

Kokkemikalier

Kemikalier som används i massbrukens kokerier för att lösa ut lignin.

Koldioxidkvivalenter

En måttenhet för utsläpp av växthusgaser. Olika växthusgaser har olika stark klimatpåverkan. När utsläppen anges i koldioxidkvivalenter är alla växthusgaser räknade som om de vore koldioxid.

Kolsänka

Upptag av koldioxid, till exempel i en växande skog.

Lignin

Lignin är det ämne som fungerar som bindemedel och binder ihop cellulosafiber i ved. Värdefull biprodukt vid massatillverkning. Forskning bedrivs för att kommersialisera kolfiber av lignin för tillverkning av lättviktsmaterial som kan ersätta traditionella, tyngre material, till exempel i bilar.

LTA

Lost-time-accident. Arbetsskada med frånvaro.

LTAR

Lost-time-accident rate. Antal arbetsskador med frånvaro per miljon arbetade timmar.

m³fub

Fastkubikmeter under bark. Avser trädstammens volym exklusive bark och topp. Används vanligen som mått vid avverkning och handel.

m³s

Kubikmeter stjälpt mått. Avser materialets yttre mått och används bland annat för flis.

m³sk

Skogskubikmeter. Avser volymen av hela trädstammen ovan stubbskäret inklusive bark och topp, men exklusive grenar. Används vanligen som mått på rotstående skog.

OTC

(Over-the-counter) Värdepappershandel som sker på andra ställen än på erkända handelsplatser.

PEFC™

Programme for the Endorsement of Forest Certification är en internationell organisation som arbetar för ett hållbart skogsbruk genom oberoende tredjepartscertifiering.

Processkemikalier

Kemikalier som används i produktionsprocesser i Södras industri.

Sekundärvärme

Sekundärvärme är restvärme från processen.

Skoglig konsekvensanalys (SKA)

Skogsstyrelsen gör, i samarbete med SLU, skogliga konsekvensanalyser (SKA) regelbundet. Utifrån ett antal olika scenarier, där Sveriges skogar nyttjas och sköts på olika sätt, beräknas vilka konsekvenser detta får på 100 års sikt. Analyserna ger detaljerad information om tillståndet i skogen. Informationen kan sedan användas som beslutsunderlag i frågor som rör skogens långsiktiga användning. Den senaste skogliga konsekvensanalysen gjordes 2015 och kallas för SKA 15.

Talolja

Biprodukt vid produktion av pappersmassa som kan ersätta fossila ämnen. Används bland annat för produktion av råtalldiesel och kemikalier.

Textilmassa

Se Dissolvingmassa.

Trakt

Benämning på ett avgränsat skogsområde där någon form av skötselåtgärd ska genomföras.

Traktdirektiv

En skriftlig instruktion vid avverkning innehållande bland annat hur mycket virke som ska avverkas och vilken naturhänsyn som ska tas.

Trakthyggesbruk

Skogsbruk med olika faser från plantering/sådd till skörd via förnygring, röjning, gallring och förnygringsavverkning.

Trädbärande impediment

Lågproduktiva marker.

Ursprungsgarantier

Ursprungsgarantier utfärdas av staten och visar vilken typ av energikälla elen kommer ifrån. Ursprungsgarantierna kan sedan säljas av elproducenter på öppna marknaden.

Vinstdelning

Södras modell för vinstdelning ger medlemmarna avkastning på det virke som levererats det senaste året och det insatskapital medlemmarna bidrar med. Begreppet innefattar således utdelning på virkesleveranser och insatskapital men innebär även insatsemission. Insatsemissionen ökar medlemmarnas insatskapital och är en särskild form av värdeöverföring som omvandlar kollektivt ägt eget kapital till individuellt ägt medlemskapital.

Växthusgas

Gaser som påverkar växthuseffekten, till exempel koldioxid, metan och lustgas.

Finansiell information

RAPPORTDATUM

Följande datum gäller för publicering av rapporter:

Kvartal 1	23 april 2020
Kvartal 2	16 juli 2020
Kvartal 3	22 oktober 2020
Kvartal 4/Bokslutskommuniké	februari 2021

Föreningsstämma avseende verksamhetsåret 2019 äger rum 3 juni 2020 i Lund.

Rapporterna liksom annan information om Södra finns att läsa på sodra.com

Kontakt och adresser

Hög tillgänglighet och god service är viktigt i det dagliga arbetet på Södra. Här hittar du telefonnummer till bland annat Södra Skogsägarna ekonomisk förening och de olika affärsområdena. Fler uppgifter finns på sodra.com.

SÖDRA SKOGSÄGARNA EKONOMISK FÖRENING

Skogsudden
351 89 Växjö
0470-890 00

Södras medlemservice
0470-891 00
medlemservice@sodra.com

SÖDRA SKOG

Skogsudden
351 89 Växjö
0470-890 00

Region Syd
Södra Skog
375 86 Mörrum
0454-555 70

Verksamhetsområden

Höör	010-471 60 10
Broby	010-471 60 30
Ronneby	010-471 60 90
Långasjö	010-471 61 20
Ljungby	010-471 60 60
Växjö	010-471 61 50

Region Öst
Södra Skog
Box 509
383 25 Mönsterås
0499-159 80

Verksamhetsområden

Mönsterås	010-471 61 80
Vetlanda	010-471 62 10
Vimmerby	010-471 62 40
Tranås	010-471 62 70
Åtvidaberg	010-471 63 13
Linköping	010-471 63 30

Region Väst

Södra Skog
432 86 Väröbacka
0340-62 81 65

Verksamhetsområden

Oskarström	010-471 63 60
Gislaved	010-471 63 90
Kinna	010-471 64 20
Jönköping	010-471 64 50
Sollebrunn	010-471 64 86
Skövde	010-471 65 20
Bohus-Dal	010-471 65 46

Övriga kontakter, Södra Skog

Södra Skogsenergi	0470-890 00
Södra Skogsplantor	0346-71 43 30
Mönsterås Hamn	0499-154 48
Södra Metsad, Estland	0470-893 89
Sodra Mezs, Lettland	0470-893 89
Sodra Latvia, Lettland	00371 2922 5907

SÖDRA WOOD

Skogsudden
351 89 Växjö
0470-890 00

Sågverk

Södra Wood Kinda	0494-790 00
Södra Wood Långasjö	0471-509 00
Södra Wood Mönsterås	0499-159 00
Södra Wood Orrefors	0481-309 20
Södra Wood Torsås	0486-442 00
Södra Wood Unnefors	036-232 00
Södra Wood Värö	0340-62 80 00
Södra Wood Åstorp	042-567 30
Södra Timber A/S, Danmark	0045 48 48 82 00
Södra Wood, Kina	0086 185 1621 2969
Södra Wood, USA	001 503 855 3032
Södra Wood, Tyskland	0049 171 371 1877
Södra Wood Ltd, England	0044 786 053 4061
Södra Wood Oy, Finland	00358 40 826 7884

SÖDRA CELL

Skogsudden
351 89 Växjö
0470-890 00

Södra Cell Mörrum	0454-550 00
Södra Cell Värö	0340-62 80 00
Södra Cell Mönsterås	0499-150 00
Södra Cell International	0470-890 00
Södra Cell GmbH, Tyskland	0049 898 906 760 00
Södra Tofte AS, Norge	070-646 33 37

ÖVRIGA FÖRETAG

Trivselhus	0383-208 00
------------	-------------

Frågor om årsredovisningen och hållbarhetsredovisningen besvaras av: kommunikations- och hållbarhetsdirektör Maria Baldin.
Telefon: 0470-890 50
maria.baldin@sodra.com

Detta är Södra

Södra Skogsägarna ekonomisk förening

ADRESS Skogsudden, 351 89 Växjö
TELEFON 0470-890 00
E-POST info@sodra.com,
medlemsinfo@sodra.com
HEMSIDA sodra.com

Södra, grundat 1938, är Sveriges största skogsägarförening med fler än 52 000 skogsägare som medlemmar. Södra är också en internationell skogsindustri-koncern där verksamheten baseras på förädling av medlemmarnas skogsråvara. Södra är en av de största producenterna i Europa av massa för avsalumarknaden och har en av Europas största sågverksrörelser. Virkesvolymen 2019 var 17,1 miljoner m³fub, omsättningen 23 miljarder kronor och antalet anställda 3 150.